

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΒ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 23^{ης} Νοεμβρίου 2023

Ωρα έναρξης: 4.22 μ.μ.

Αρ. 9

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ)

Χαίρετε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι!

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλείται ο γραμματεύς να ελέγξει κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

Να δηλώσετε, παρακαλώ, ηλεκτρονικά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αν έχουμε απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΝΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ, με απόφασή της στις 17 του Δεκέμβρη του 1999, ανακήρυξε την 25^η του Νιόβρη ως Παγκόσμια Ημέρα για την Εξάλειψη της Βίας κατά των Γυναικών, θέλοντας να προσδώσει βαρύτητα στο έγκλημα αυτό. Δυστυχώς, στις μέρες μας οι διάφορες μορφές βίας κατά γυναικών και νεαρών κοριτσιών, η ενδοοικογενειακή βία, οι γυναικοκτονίες, η σωματεμπορία, η σεξουαλική κακοποίηση, η στέρηση βασικών δικαιωμάτων, αποτελούν ακόμα μελανά σημεία στην πρόοδό μας ως ανθρωπίνου είδους. Η έμφυλη βία συνδέεται με ευρύτερα θέματα πατριαρχίας, εξουσίας και ελέγχου των γυναικών στις ανδροκρατούμενες κοινωνίες μας και στρέφεται ενάντια σε γυναίκες ανεξαρτήτως καταγωγής, ηλικίας, μορφωτικού και οικονομικού επιπέδου.

Στην Κύπρο οι καταγγελίες γυναικών θυμάτων βίας αυξάνονται συνεχώς, με τους πραγματικούς αριθμούς να είναι ακόμα μεγαλύτεροι, αφού δεν καταγγέλλονται όλες οι υποθέσεις ή δεν καταλήγουν όλες στη δικαιοσύνη. Την ίδια στιγμή, πανευρωπαϊκές έρευνες καταδεικνύουν ότι μία στις τρεις γυναίκες έχει πέσει θύμα σωματικής ή σεξουαλικής βίας. Ανά το παγκόσμιο η έμφυλη βία και η παραβίαση των βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων των γυναικών παρουσιάζουν αύξηση με την άνοδο ακραίων καθεστώτων και την αύξηση των πολεμικών συγκρούσεων.

Ως Βουλή των Αντιπροσώπων καταδικάζουμε κάθε μορφή βίας κατά των γυναικών και μεταξύ άλλων έχουμε προχωρήσει στην κύρωση της Σύμβασης της Κωνσταντινουπόλεως και στη θέσπιση του ιδιώνυμου αδικήματος της γυναικοκτονίας, το οποίο επισύρει την ποινή της διά βίου φυλακίσεως. Ωστόσο, ο δρόμος είναι ακόμα μακρύς και δηλώνουμε την αποφασιστικότητά μας για συνεχή εκσυγχρονισμό του νομοθετικού πλαισίου που αναφέρεται σε εγκλήματα αυτού του είδους. Στόχος μας η εξάλειψη της έμφυλης βίας από την κοινωνία μας.

Παρακαλείται τώρα ο γραμματεύς να αναγνώσει τις αναφορές στις διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μεταξύ 18^{ης} και 20^{ης} Νοεμβρίου η κ. Ειρήνη Χαραλαμπίδου, ως επικεφαλής αντιπροσωπίας, και ο κ. Κυριάκος Χατζηγιάννης, αμφότεροι Αντιπρόεδροι της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Οργανισμού για την

Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΚΣ ΟΑΣΕ), και ο κ. Χρίστος Σενέκης συμμετείχαν στις εργασίες της 21^{ης} Φθινοπωρινής Συνόδου της Συνέλευσης στο Γερεβάν.

Στο πλαίσιο της συνάντησης η κ. Χαραλαμπίδου, υπό την ιδιότητα και της Ειδικής Εκπροσώπου για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς, προήδρευσε θεματικής ενότητας με θέμα «Η διαφθορά ως θεμελιώδης απειλή για την ειρήνη και την ασφάλεια». Στα εισαγωγικά της σχόλια τόνισε ότι η διαφθορά αποτελεί θεμελιώδη απειλή για την πολιτικοστρατιωτική, την οικονομική και την ανθρώπινη διάσταση της ασφάλειας και κάλεσε τους βουλευτές να μη συναινούν στη συγκάλυψη περιπτώσεων διαφθοράς, θέτοντας μικροπολιτικά ή μικροκομματικά συμφέροντα υπεράνω της διαφάνειας, που δεν εξυπηρετεί τα συμφέροντα των πολιτών που τους εμπιστεύτηκαν με την ψήφο τους. Επίσης, σε συνεδρία της Μόνιμης Επιτροπής της Συνέλευσης, η κ. Χαραλαμπίδου σημείωσε ότι πρέπει να ενισχυθεί η δυνατότητα του ΟΑΣΕ για άσκηση διαμεσολάβησης. Σε παρέμβασή της τέλος για τον κανονισμό λειτουργίας της Συνέλευσης, ενημέρωσε τα μέλη ότι θα συνεχίσει τις διαβουλεύσεις με τις εθνικές αντιπροσωπείες για ολοκλήρωση του προσχεδίου ενός δεσμευτικού κώδικα δεοντολογίας.

Ο κ. Χατζηγιάννης, σε παρέμβασή του σε συνεδρία με θέμα τον ρόλο του ΟΑΣΕ στις τρέχουσες συγκρούσεις, καταδίκασε τις επιθέσεις της Χαμάς εναντίον του Ισραήλ, υπογραμμίζοντας την επείγουσα ανάγκη επίτευξης συμφωνημένων πολιτικών λύσεων σύμφωνα με το Διεθνές Δίκαιο, που να ανταποκρίνονται στις προσδοκίες των λαών της περιοχής. Επίσης, υπό την ιδιότητα και του Ειδικού Αντιπροσώπου της Συνέλευσης για τη Νοτιοανατολική Ευρώπη, ενημέρωσε τα μέλη της Συνέλευσης για την πρόθεσή του να επισκεφθεί προσεχώς τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη για σκοπούς ανταλλαγής απόψεων με υψηλόβαθμους αξιωματούχους της χώρας όσον αφορά τις εξελίξεις στην περιοχή και την ανάγκη ενίσχυσης της περιφερειακής συνεργασίας. Σε άλλη παρέμβασή του για το θέμα της προστασίας των μειονοτήτων και των ανθρώπων που επηρεάζονται από τις συγκρούσεις, ο κ. Χατζηγιάννης αναφέρθηκε στην κατάσταση στο Ναγκόρνο Καραμπάχ, τονίζοντας ότι οι προσπάθειες για βιώσιμη ειρήνη μεταξύ Αρμενίας και του Αζερμπαϊτζάν πρέπει να βασίζονται στις αρχές της αναγνώρισης της κυριαρχίας, του απαραβίαστου των συνόρων και της εδαφικής ακεραιότητας. Τέλος, σε παρέμβασή του σε συνεδρία του Κοινοβουλευτικού Μεσογειακού Φόρουμ του ΟΑΣΕ με θέμα τις τρέχουσες εξελίξεις στη Μέση Ανατολή, ο κ. Χατζηγιάννης επισήμανε ότι η προστασία των αμάχων πρέπει να είναι προτεραιότητα, υπογραμμίζοντας την ανάγκη τήρησης ανθρωπιστικών παύσεων, οι οποίες πρέπει να γίνουν σεβαστές από όλους, ώστε να φθάνει απρόσκοπτα η ανθρωπιστική βοήθεια σε όσους την έχουν ανάγκη.

Ο κ. Σενέκης, σε παρέμβασή του για το θέμα της προστασίας όσων πλήττονται από συγκρούσεις, σημείωσε ότι η Κύπρος, η οποία βιώνει ακόμα τις συνέπειες της τουρκικής εισβολής και συνεχιζόμενης κατοχής και του βίαιου εκτοπισμού, δεν θα μπορούσε παρά να τηρεί υποστηρικτική στάση έναντι των εκατό χιλιάδων Αρμενίων που αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν το Ναγκόρνο Καραμπάχ, υπογραμμίζοντας ότι η διεθνής κοινότητα πρέπει να τους παράσχει τόσο βραχυπρόθεσμη προστασία όσο και μακροπρόθεσμη υποστήριξη, για να ξανακτίσουν το μέλλον τους. Επίσης, σε παρέμβασή του στο πλαίσιο των εργασιών του Μεσογειακού Φόρουμ, ο κ. Σενέκης επισήμανε ότι η Κυπριακή Δημοκρατία είναι το συμμετέχον κράτος στον ΟΑΣΕ που βρίσκεται εγγύτερα στη σύγκρουση μεταξύ Ισραήλ και Χαμάς στη Γάζα και έχει στρατηγική εταιρική σχέση με το Ισραήλ και παράλληλα άριστες σχέσεις με τις αραβικές χώρες. Επισήμανε ωστόσο ότι οι κανόνες εμπλοκής μιας Δημοκρατίας δεν μπορούν να είναι οι ίδιοι με τους κανόνες εμπλοκής μιας τρομοκρατικής οργάνωσης και συνεπώς πρέπει να γίνεται κατανοητή η μεγάλη δυσκολία διαχείρισης της εξαιρετικά περίπλοκης αυτής κατάστασης από πλευράς του Ισραήλ.

Την 21^η και στις 22 Νοεμβρίου η κ. Ρίτα Θεοδώρου Σούπερμαν συμμετείχε σε περιφερειακό σεμινάριο του ΟΑΣΕ στο Βουκουρέστι με θέμα την καταπολέμηση της προώθησης της εμπορίας προσώπων μέσω της κατάχρησης τεχνολογικών μέσων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα αρχίσουμε με το Κεφάλαιο Δεύτερο, που είναι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, επειδή υπάρχει ένα νομοσχέδιο το οποίο θα κατατεθεί σήμερα και για το οποίο υπάρχει η εισήγηση να κηρυχθεί επείγον και να ψηφισθεί σήμερα. Το νομοσχέδιο κατατίθεται από το Υπουργείο Οικονομικών και τιτλοφορείται «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2023». Όπως μας έχουν ενημερώσει, περιλαμβάνεται στο Σχέδιο Ανάκαμψης.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση να κηρυχθεί ως επείγον;

Ο κ. Λουκάϊδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως έχουμε πει τζαι στη Σύσκεψη Αρχηγών, δεν υπάρχει κανένας λόγος, για να κηρυχθεί επείγον τζαι να μην πάει την ερχόμενη εβδομάδα. Θεωρούμε ότι θα πρέπει να δοθούν εξηγήσεις ως προς την εφαρμογή μέχρι σήμερα και τα δεδομένα που υπάρχουν, αλλά τζαι το τι θα σημαίνει η επέκταση μέχρι το 2026 της συγκεκριμένης νομοθεσίας, διότι αυτή είναι η βασική αλλαγή που προτείνεται.

Αισθανόμαστε πολύ έντονα για ένα θέμα για το οποίο είχαμε συμφωνήσει, πρέπει να πω, όταν ψηφίστηκε η σχετική νομοθεσία προ ενός περίπου έτους, ότι θα πρέπει να συζητηθεί σε διάφορες πτυχές του τζαι μετά να επανέλθει στην επόμενη ολομέλεια, την ερχόμενη δηλαδή Πέμπτη, ενώπιον της ολομέλειας, για να ψηφιστεί. Μία

εβδομάδα είναι ελάχιστος χρόνος και δεν αλλάζει τίποτα απολύτως σε σχέση με χρονοδιαγράμματα που ενδεχομένως κάποιος να επικαλεστούν, διότι πρόνοιες αυτής της νομοθεσίας λήγουν τέλος του χρόνου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Λουκαΐδη.

Ενόψει της ενστάσεως των συναδέλφων, το θέμα...

Κυρία Χριστιάνα.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς δεν συμφωνούμε να αναβληθεί το εν λόγω νομοσχέδιο. Θεωρούμε ότι είναι κατεπείγον και πρέπει να εξεταστεί και να ψηφίσουμε σήμερα. Αυτό το νομοσχέδιο, όπως πολύ σωστά έχει αναφερθεί, έχει κατατεθεί από την πλευρά της κυβέρνησης και αφορά στην ουσία, κύριε Πρόεδρε, μία απλή χρονική παράταση. Αντί να λήγει το 2023, οι πρόνοιες αυτού του νομοσχεδίου να λήγουν το 2026. Η ουσία όμως αυτού του νομοσχεδίου εξετάστηκε, συζητήθηκε και, αν δεν απατώμαι, ψηφίστηκε ομόφωνα από το σώμα πέρσι το καλοκαίρι, το καλοκαίρι του 2022.

Και, επειδή πρόσφατα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει εγκρίνει αυτό το νομοσχέδιο και επειδή η σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι η επιμήκυνση αυτού του χρονικού περιθωρίου και επειδή οι συνάδελφοι ορθώς επιθυμούσαν εξηγήσεις από το Υπουργείο Οικονομικών, το οποίο κλήθηκε σήμερα και ήρθε στην Επιτροπή Οικονομικών και απάντησε όλα τα ερωτήματα, και επειδή είναι μέσα στο πρόγραμμα το κυπριακό για το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και επειδή είναι προϋπόθεση για τη δεύτερη δόση, που, αν δεν υποβληθεί έγκαιρα, μπορεί να χάσει η Δημοκρατία την ευκαιρία να υποβάλει το αίτημα για τη δεύτερη δόση, εμείς θεωρούμε ότι πρέπει να το συζητήσουμε, πρέπει να το εξετάσουμε και πρέπει να το ψηφίσουμε σήμερα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ως εκ τούτου, επειδή υπάρχουν δύο θέσεις, θα μπει σε ψηφοφορία να αποφασίσει η ολομέλεια του σώματος.

Παρακαλώ, πόσοι ψηφίζουν υπέρ του να τεθεί ως κατεπείγον το θέμα;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα, το νομοσχέδιο δεν αναβάλλεται, κηρύσσεται ως επείγον και παραπέμπεται στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το εν λόγω νομοσχέδιο έχει έρθει και σήμερα στην επιτροπή Οικονομικών. Το εξετάσαμε, το συζητήσαμε, κλήθηκε το Υπουργείο Οικονομικών, ήρθε στην επιτροπή και είμαστε έτοιμοι.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το λοιπόν, ως εκ τούτου, πάει στην επιτροπή.

Τα υπόλοιπα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με τον κατάλογο που έχει διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, αποφάσεις, έγγραφα, εκθέσεις

1. Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.01.064.178-2023).

Κατάθεση από

Υπουργό Γεωργίας,
Αγροτικής Ανάπτυξης και
Περιβάλλοντος

**Παραπομπή/
Κοινοποίηση σε**

Κοινοβουλευτική Επιτροπή
Περιβάλλοντος

Νομοσχέδια, κανονισμοί, αποφάσεις, έγγραφα, εκθέσεις	Κατάθεση από	Παραπομπή/ Κοινοποίηση σε
2. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα του 2024 Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.01.064.179-2023).	Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
3. Ο περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.01.064.181-2023).	Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
4. Ο περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.01.064.182-2023).	Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
5. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2023. (Αρ. Φακ. 23.01.064.183-2023).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
6. Οι περί Ταμείου Θήρας - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού, Λειτουργού Α΄ και Ανώτερου Θηροφύλακα Α΄ (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023. (Αρ. Φακ. 23.03.060.072-2023).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως
7. Οι περί Υφυπουργείου Πολιτισμού - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Πολιτισμού και Λειτουργού Πολιτισμού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023. (Αρ. Φακ. 23.03.060.073-2023).	Υπουργό Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως
8. Οι περί της Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού - Θέση Ανώτερου Οικονομέτρη (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023. (Αρ. Φακ. 23.03.060.074-2023).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως
9. Οι περί του Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας - Θέση Βοηθού Εξεταστή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023. (Αρ. Φακ. 23.03.060.075-2023).	Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως
Επανακατάθεση		
10. Οι περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2023. (Αρ. Φακ. 23.03.060.051-2023).	Υπουργό Υγείας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας
11. Οι περί Προστατευτικών Μέτρων κατά των Επιβλαβών για τα Φυτά Οργανισμών (Καθορισμός Τελών) Κανονισμοί του 2023. (Αρ. Φακ. 23.03.060.052-2023).	Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων

Προτάσεις νόμου	Κατάθεση από	Παραπομπή σε
1. Ο περί Ιδιωτικών Σχολείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.02.064.127-2023).	Γιώργο Κάρουλλα, Μάριο Μαυρίδη, Πρόδρομο Αλαμπρίτη και Δημήτρη Δημητρίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και Παύλο Μυλωνά και Χρύσανθο Σαββίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
2. Ο περί Οδικής Ασφάλειας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.02.064.128-2023).	Χρύσανθο Σαββίδη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
3. Ο περί Κοινοβουλευτικών Συνεργατών και περί Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023. (Αρ. Φακ. 23.02.064.129-2023).	Γιώργο Λουκαΐδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Πρώτο της ημερησίας διατάξεως, που είναι η νομοθετική εργασία. Όλες οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες. Θα αρχίσουμε από τα θέματα 4 και 5, όπως συμφωνήθηκε στη Σύσκεψη Αρχηγών των Κομμάτων το πρωί. Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022».

Παρακαλείται ο γραμματέας να αναγνώσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 4 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης Νόμου, ώστε να παρασχεθεί στον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης η δυνατότητα αφενός να αγοράζει χαρτοφυλάκιο εξυπηρετούμενων δανείων τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του υπό τροποποίηση νόμου και αφετέρου να προχωρεί σε πώληση δανειακού χαρτοφυλακίου αποτελούμενου από μη εξυπηρετούμενα δάνεια σε νομικά πρόσωπα τα οποία δύνανται να αγοράζουν πιστωτικές διευκολύνσεις.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022»

Παρόντες:

Χρύσης Παντελίδης, αναπλ. πρόεδρος

Σωτήρης Ιωάννου

Χάρης Γεωργιάδης

Ηλίας Μυριάνθους

Ονούφριος Κουλλά

Αλέκος Τρυφωνίδης

Σάβια Ορφανίδου

Μη μέλη της επιτροπής:

Αντρέας Καυκαλιάς

Σταύρος Παπαδούρης

Χρίστος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε πέντε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 11 Σεπτεμβρίου και 23 Οκτωβρίου 2023. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (ΚΤΚ), καθώς και ο πρόεδρος και ο γενικός διευθυντής του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (ΟΧΣ).

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της συζήτησης του υπό αναφορά νομοσχεδίου παρευρέθηκαν επίσης η πρόεδρος της επιτροπής κ. Χριστιάνα Ερωτοκρίτου και το μέλος της κ. Άριστος Δαμιανού.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης Νόμου, ώστε να παρασχεθεί στον ΟΧΣ η δυνατότητα αφενός να αγοράζει χαρτοφυλάκιο εξυπηρετούμενων δανείων τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του βασικού νόμου και αφετέρου να προχωρεί σε πώληση δανειακού

χαρτοφυλακίου το οποίο αποτελείται από μη εξυπηρετούμενα δάνεια σε νομικά πρόσωπα που δύνανται να αγοράζουν πιστωτικές διευκολύνσεις.

Σύμφωνα με τα όσα δήλωσε κατά τη συζήτηση η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών, στο υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο δεν υπάρχει ρητή ρύθμιση που να παρέχει ή να απαγορεύει στον ΟΧΣ τη δυνατότητα πώλησης μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων (ΜΕΧ) του χαρτοφυλακίου του και συναφώς δεν έχει προχωρήσει σε εκποίηση οποιουδήποτε περιουσιακού στοιχείου συνδεδεμένου με ΜΕΧ.

Σύμφωνα με την ίδια εκπρόσωπο, ο ΟΧΣ συνιστά αδειοδοτημένο πιστωτικό ίδρυμα (ΑΠΙ) και ως εκ τούτου θα έπρεπε να του παρέχεται η δυνατότητα, όπως και στα υπόλοιπα ΑΠΙ, πώλησης ΜΕΧ του χαρτοφυλακίου του με βάση τις διατάξεις της σχετικής ισχύουσας νομοθεσίας.

Στη βάση των κατατεθέντων στοιχείων, αλλά και σύμφωνα με όσα δήλωσε ο γενικός διευθυντής του ΟΧΣ στο πλαίσιο των συνεδριάσεων, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις θα παράσχουν στον ΟΧΣ τα ίδια εργαλεία που παρέχονται στα λοιπά ΑΠΙ, ενώ ο οργανισμός με την ψήφιση της προτεινόμενης νομοθεσίας θα διέπεται από το γενικότερο νομικό και κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τα λοιπά ΑΠΙ σε σχέση με τη διαχείριση καθυστερήσεων των ΜΕΧ.

Παράλληλα, σύμφωνα με τον ίδιο εκπρόσωπο, η προτεινόμενη ρύθμιση θα επιτρέψει στον οργανισμό την καλύτερη διαχείριση του χαρτοφυλακίου του και την απελευθέρωση δεσμευμένων κεφαλαίων τα οποία κρατούνται ως κεφάλαια για προστασία των δανειοληπτών, με αποτέλεσμα να είναι σε θέση να αυξήσει τις δανειστικές του δυνατότητες και να αυξήσει τον κύκλο εργασιών του, διατηρώντας πάντοτε τον κοινωνικό του χαρακτήρα.

Επιπροσθέτως, όπως ο ίδιος εκπρόσωπος δήλωσε, η πλειοψηφία των δανείων του οργανισμού αφορούν στεγαστικά δάνεια και σε μεγάλο βαθμό όσα εξ αυτών έπρεπε και μπορούσαν να αναδιρθρωθούν έχουν ήδη αναδιρθρωθεί, τονίζοντας ειδικότερα ότι πρώτιστος στόχος του ΟΧΣ παραμένει η παροχή λύσεων αναδιρθρώσεων σε συνεργάσιμους δανειολήπτες, ενώ θα εξαντλούνται από πλευράς του οργανισμού όλα τα μέτρα πριν από την έναρξη οποιουδήποτε δανείου στην πώληση χαρτοφυλακίου.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τον ίδιο εκπρόσωπο, λόγω διαδικασιών δημόσιων συμβάσεων αναμένεται να παρέλθουν περίπου δεκαοκτώ μήνες από την εφαρμογή της προτεινόμενης ρύθμισης, προτού είναι σε θέση ο ΟΧΣ να προβεί σε πώληση μέρους του χαρτοφυλακίου του.

Ο εκπρόσωπος της ΚΤΚ δήλωσε ότι συμφωνεί με την προτεινόμενη τροποποίηση, καθώς θα επιτρέπει στον ΟΧΣ να αντλεί απευθείας κεφάλαια όπως ισχύει και για τα υπόλοιπα ΑΠΙ. Επιπλέον, κατέθεσε εμπιστευτική επιστολή της ΚΤΚ προς το Υπουργείο Οικονομικών, ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 2021, με τις ειδικότερες παρατηρήσεις της ΚΤΚ σε σχέση με το υπό αναφορά νομοσχέδιο.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου.

Στο στάδιο της συζήτησης την επιτροπή απασχόλησαν επιμέρους ζητήματα, που αφορούν μεταξύ άλλων στα λειτουργικά προβλήματα που αντιμετωπίζει ο ΟΧΣ, στο ποσοστό των προβληματικών δανείων που περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιό του, στη συμμετοχή του στο σχέδιο «Οικία» και στο σχέδιο «Ενοίκιο Έναντι Δόσης», καθώς και στο δανειακό χαρτοφυλάκιό του ΟΧΣ και ειδικότερα στα δάνεια του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (ΚΦΙΚΒ).

Σε σχέση με τα τεθέντα ζητήματα, ο ΟΧΣ κατέθεσε δύο αναλυτικά υπομνήματα, ημερομηνίας 18 και 29 Σεπτεμβρίου 2023, αντίστοιχα, στα οποία αναφέρεται μεταξύ άλλων ότι ο ΟΧΣ, ως κάθε άλλο ΑΠΙ, διέπεται από το νομικό, αλλά και το κανονιστικό πλαίσιο σε ό,τι αφορά τη διαχείριση των καθυστερήσεων (Οδηγός Κώδικα Συμπεριφοράς για το Χειρισμό Δανειοληπτών που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου), βάσει του οποίου ο ΟΧΣ οφείλει να διαπραγματεύεται με τους εμπλεκόμενους οφειλότες και να καταβάλλει προσπάθειες για εξεύρεση βιώσιμων λύσεων αναδιάρθρωσης που να είναι αμοιβαία αποδεκτές από τα δύο μέρη.

Στο πλαίσιο αυτό σημειώνεται ότι ο ΟΧΣ, πέρα από σχέδια, αλλά και λύσεις που μπορεί να εκπονήσει, συμμετέχει ταυτόχρονα σε διάφορα κυβερνητικά σχέδια («Εστία», «Οικία», ΚΦΙΚΒ και «Ενοίκιο Έναντι Δόσης»), εξαντλώντας έτσι και αυτή τη δυνατότητα.

Πέραν των πιο πάνω, στα υπομνήματα σημειώνεται ότι, όπως ισχύει για κάθε ΑΠΙ, έτσι και για τον ΟΧΣ η λύση πώλησης χαρτοφυλακίου αποτελεί την τελευταία πιθανή επιλογή, καθότι το σενάριο πώλησης χαρτοφυλακίου είναι ενδεχομένως λιγότερο επωφελές από οικονομικής άποψης από ό,τι η εξεύρεση πιθανών βιώσιμων λύσεων που να είναι αμοιβαία αποδεκτές από τα δύο μέρη.

Επιπροσθέτως των πιο πάνω, στα σχετικά υπομνήματα και σε σχέση με τα τεθέντα θέματα γίνεται αναφορά στην υποστελέχωση του ΟΧΣ, ο οποίος λόγω του διπλού του ρόλου μπορεί να προβαίνει σε προσλήψεις μόνο μέσω των διαδικασιών που ακολουθούνται στον δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα, οι οποίες είναι πολύ χρονοβόρες, γεγονός που επηρεάζει αρνητικά τη λειτουργία, την ποιότητα παροχής υπηρεσιών, καθώς και την

παραγωγικότητα του οργανισμού, εν αντιθέσει με τις διαδικασίες που ακολουθούνται από τα λοιπά ανταγωνιστικά ΑΠΙ, τα οποία μπορούν να ανταποκριθούν στις ανάγκες άμεσα και με ευελιξία.

Περαιτέρω, αναφορά γίνεται επίσης στο καίριο θέμα της διαχείρισης του υψηλού ποσοστού του δανειακού χαρτοφυλακίου που χαρακτηρίζεται ως ΜΕΧ, για το οποίο ο ΟΧΣ οφείλει να προβεί σε ενέργειες που να οδηγήσουν στη σταδιακή αποκλιμάκωση με τρόπο που να μην παραβλάπτεται η κεφαλαιακή του επάρκεια. Σημειώνεται ότι η διασφάλιση της κεφαλαιακής επάρκειας του ΟΧΣ εξασφαλίζει την επιχειρησιακή του συνέχεια, προστατεύει τα συμφέροντα του μετόχου του ΟΧΣ, που είναι η Κυπριακή Δημοκρατία, καθώς και των καταθετών, επιτρέποντάς του να συνεχίσει να εξυπηρετεί την αποστολή του για χρηματοδότηση κυρίως των χαμηλών και μεσαίων εισοδηματικών στρωμάτων για τις στεγαστικές τους πρωτίστως ανάγκες.

Σημειώνεται ότι στα σχετικά υπομνήματα περιλαμβάνονται επίσης στοιχεία για τα αιτήματα που είχαν υποβληθεί από τον ΟΧΣ στο Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας στο πλαίσιο του σχεδίου «Οικία», αναλυτικά στοιχεία δανείων σε υπόλοιπα και καθυστερήσεις, καθώς και δάνεια του ΚΦΙΚΒ, ενώ παρατίθεται και σειρά εισηγήσεων του οργανισμού για την επίλυση προβλημάτων που αντιμετωπίζει, καθώς και για την αποδοτικότερη λειτουργία του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι στο στάδιο τούτο υπάρχει μία εισήγηση για προφορική τροπολογία από τον συνάδελφο Σταύρο Παπαδούρη και από τον κ. Σωτήρη Ιωάννου του ΕΛΑΜ.

Παρακαλώ, κύριε Παπαδούρη.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Ναι, Πρόεδρε, ευχαριστώ.

Ναι, όντως έχουμε να βάλουμε μία προφορική τροπολογία. Νομίζω διανεμήθηκε σε όλα τα μέλη της ολομέλειας. Η τροπολογία που βάζουμε είναι πολύ απλή ούτε, πιστεύω, επηρεάζει οτιδήποτε, επειδή κατά τη συζήτηση που είχαμε για τον οργανισμό έχουμε έγνοια για τα δάνεια τα οποία θα πουλήσει. Είναι απλώς να ενημερώσουν εκ των προτέρων την πρόθεσή τους ως προς το τι δάνεια θα πουλήσουν τζιαι τι ακίνητα αφορούν, δηλαδή να θυμίσω ότι ο οργανισμός έχει πολύ ευαίσθητα ακίνητα υπό υποθήκευση τζιαι θέλω να πιστεύω ότι ο κόσμος ο οποίος αποτάθηκε στον οργανισμό είναι άτομα τα οποία υποθέτω ότι χρήζουν κάποιου ιδιαίτερου χειρισμού. Δεν μιλούμε, για να σταυρώσουμε κάτι, σίγουρα είναι οι προϋπολογισμοί, αλλά είναι απλώς η ενημέρωση της επιτροπής, για να ξέρουμε τι είναι ο σκοπός τους στο τέλος της ημέρας.

Αυτό, Πρόεδρε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτή είναι η προφορική τροπολογία;

Κύριε Σωτήρη, αν μπορείτε, να την πείτε ακριβώς την τροπολογία που επιζητείτε, για να...

ΣΩΤΗΡΗΣ ΙΩΑΝΝΟΥ:

Να τη διαβάσω, κύριε Πρόεδρε: «Νοείται ότι, ο Οργανισμός Χρηματοδότησεως Στέγης, προτού προχωρήσει στην πώληση δανειακού χαρτοφυλακίου που αποτελείται από μη εξυπηρετούμενα δάνεια, ενημερώνει γραπτώς την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού σε σχέση με την προτιθέμενη πώληση και ειδικότερα αναφορικά με το ύψος των δανείων και το είδος του ακινήτου που αυτά αφορούν».

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω έν' ξεκάθαρο. Τα όσα έχουν συμβεί τα τελευταία χρόνια δεν μας αφήνουν να εμπιστευτούμε τον λόγο του οποιουδήποτε. Θέλουμε να έχουμε ξεκάθαρη ενημέρωση, για να μπορούμε και εμείς να λάβουμε τα μέτρα μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα, η τροπολογία είναι όπως την ανάγνωση ο συνάδελφος ο Σωτήρης από το ΕΛΑΜ.

Τον λόγο ζητά η πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών.

Κυρία Χριστιάνα, ο λόγος σε σας.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν μπορούσα παρά να συμφωνήσω απόλυτα με όλους τους συναδέλφους που επιθυμούν και επιζητούν την ενημέρωση, όμως έχω να πω το εξής: Κατά πρώτον, αυτό το νομοσχέδιο το συζητούμε εδώ και πάρα πολλούς μήνες στην επιτροπή Οικονομικών και καλύτερο βεβαίως θα ήταν να είχαμε τροπολογίες κατά τη διάρκεια των συνεδριών της επιτροπής, για να μπορούν και όλοι οι συνάδελφοι να βάλουν τις σκέψεις τους και να κάμουν τα ερωτήματα που ήθελαν στους προτείνοντες.

Κατά δεύτερον, κύριε Πρόεδρε, πρέπει να ξεχωρίσουμε δύο πράγματα και να κατανοήσουμε κάποια πράγματα, γιατί και εμείς έχουμε έγνοια για το τι θα πουληθεί, ποιου θα πουληθεί και πόσα, αλλά αυτή την έγνοια μας τη μετουσιώνουμε σε όπως εμείς την κρίνουμε σωστή νομοθετική πράξη. Αυτός είναι ο βασικός νόμος του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης, δεν είναι ο ετήσιος προϋπολογισμός του οργανισμού, η γραπτή ενημέρωση ανά εξάμηνο προφανώς. Αν και καταλαβαίνω την πρόθεση των συναδέλφων, αν ήταν τροπολογία πάνω στον ετήσιο προϋπολογισμό του οργανισμού, να το κατανοήσω. Εδώ είναι εισήγηση και μάλιστα σε προφορικό επίπεδο να πάμε να βάλουμε μέσα στον βασικό νόμο του οργανισμού ότι θα υπάρχει γραπτή ενημέρωση της επιτροπής Οικονομικών. Αυτό είναι το πρώτο.

Κατά δεύτερον, ούτως ή άλλως υπάρχει ετήσια ενημέρωση της επιτροπής Οικονομικών, επειδή οι αγοραπωλησίες των δανείων, αν επιτραπουν από αυτό το σώμα με τροποποίηση του βασικού νόμου, ο προϋπολογισμός του οργανισμού εγκρίνεται και εξετάζεται πρώτα απ' όλα από την επιτροπή Οικονομικών και εγκρίνεται από το σώμα. Έτσι και αλλιώς υπάρχει ενημέρωση!

Θεωρώ ότι, αν υπάρχει επιθυμία για περαιτέρω ή διαφορετική ενημέρωση, αυτό πρέπει να γίνει με τη μορφή τροπολογίας στο στάδιο της εξέτασης του προϋπολογισμού του οργανισμού, για να είμαστε και σωστοί. Άρα, για αυτούς τους λόγους, κύριε Πρόεδρε, θεωρώ ότι δεν πρέπει να εγκριθεί αυτή η τροπολογία αυτή καθαυτήν, όπως έχει στον βασικό νόμο.

Να το δούμε, αγαπητέ συνάδελφε, στο στάδιο των προϋπολογισμών, διότι έτσι και αλλιώς ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός που έχουμε για τον οργανισμό δεν επιτρέπει αυτή τη διαδικασία αυτό το έτος και εμείς σας λέμε ότι θα υποστηρίξουμε τέτοια τροπολογία πάνω στον προϋπολογισμό του οργανισμού, αλλά να γίνει στον σωστό νόμο, στον νόμο του προϋπολογισμού, όχι στον βασικό. Αυτή είναι τροπολογία προϋπολογισμού!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εν πάση περιπτώσει, ο Πρόεδρος δέχτηκε την προφορική τροπολογία και παρακαλώ να μείνετε επί της προφορικής τροπολογίας.

Το λοιπόν, ποιος ζητά τον λόγο;

Ο κ. Καυκαλιάς.

Και παρακαλώ να μείνουμε επί του θέματος της προφορικής τροπολογίας. Εξάλλου, η πληροφόρηση δεν έβλαψε κανένα.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Επί της αρχής προφανώς, επί της αρχής η παρέμβαση.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι αλήθεια ότι κάποιοι δεν πιστεύουν στον ρόλο και την αποστολή του οργανισμού. Εμείς πιστεύουμε. Είναι επίσης αλήθεια ότι κάποιοι δεν έπραξαν όσα έπρεπε να πράξουν, για να στηριχτεί ο οργανισμός τα τελευταία χρόνια. Αναφέρομαι ασφαλώς στους πρώην κυβερνώντες, στους τέως κυβερνώντες, οι οποίοι, όχι απλά δεν στήριξαν τον οργανισμό, αλλά τον υπέσκαψαν με αποφάσεις που έλαβαν ή δεν έλαβαν, αφήνοντάς τον υποστελεχωμένο και χωρίς την αναγκαία τεχνογνωσία.

Τώρα κρίνεται η νέα κυβέρνηση, η οποία δυστυχώς, αντί να προτεραιοποιήσει τη στήριξη του οργανισμού να λειτουργήσει εντός της αποστολής του, αντί να προτείνει λύσεις στην καρδιά του προβλήματος, έρχεται με το νομοσχέδιο να προτείνει τη μόνη λύση σ' όλα τα προβλήματα του οργανισμού, την πώληση δανείου στις εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων και στις εταιρείες διαχείρισης δανείων.

Στη δική μας την αντίληψη δεν είναι με την πώληση δανείων που θα λυθεί το πρόβλημα μέσα μάλιστα σε ένα ετεροβαρές νομικό πλαίσιο υπέρ των εταιρειών εξαγοράς πιστώσεων και των εταιρειών διαχείρισης δανείων, αλλά το πρόβλημα τονίζω ότι θα λυθεί με την ουσιαστική στήριξη του οργανισμού σε ό,τι αφορά στη στελέχωσή του, την παροχή της κατάλληλης τεχνογνωσίας, για να μπορεί να υποστηρίξει την αποστολή του, να μπορεί ο οργανισμός επιτέλους να προχωρήσει σε αποτελεσματικές αναδιαρθρώσεις, να μπορεί να εξετάσει αιτήσεις δανειοληπτιών για τη συμμετοχή τους στα διάφορα κρατικά σχέδια που αφορούν τις μη εξυπηρετούμενες χορηγήσεις, να μπορεί επιτέλους να εξετάζει αιτήσεις για δάνεια.

Γνωρίζετε, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι μπορεί να υπάρχουν αιτήσεις για τα πιο πάνω που χρονολογούνται ένα, δύο, τρία χρόνια και βρίσκονται στα συρτάρια του οργανισμού, σε συνθήκες μάλιστα που οι τράπεζες -

επίσης όλοι γνωρίζουμε πάρα πολύ καλά- δεν δανείζουν ή, όταν δανείζουν, το κόστος δανεισμού είναι πλέον ασύλληπτα υψηλό.

Θα καταψηφίσουμε το νομοσχέδιο, κύριε Πρόεδρε, που προβλέπει την πώληση των δανείων στις εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων, σενάριο το οποίο χαρακτηρίστηκε και από τον ίδιο τον οργανισμό -και διαβάζω από απάντηση του οργανισμού σε σχετική ερώτηση που υποβλήθηκε κατά τη διάρκεια της συζήτησης στην επιτροπή Οικονομικών- ότι «τούτο το σενάριο είναι το λιγότερο επωφελές από την εξεύρεση πιθανών βιώσιμων λύσεων που να είναι αμοιβαία αποδεκτές για τα δύο μέρη».

Σε ό,τι αφορά στην τροπολογία, την οποία έχετε κάνει αποδεκτή, κύριε Πρόεδρε, θα τη στηρίξουμε, την ίδια ώρα λέμε όμως ότι δεν επιλύεται το πρόβλημα.

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ τον κ. Καυκαλιά.

Ο συνάδελφος ο Μαρίνος Σιζόπουλος.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Συγγνώμη, επί της διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε.

Θέλω να γνωρίζω, είναι ενιαία η συζήτηση και επί της τροπολογίας και επί του νομοσχεδίου;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ασφαλέστατα!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ευχαριστώ!

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι προφανές ότι μέσα στις σημερινές οικονομικές συνθήκες που περνά η πατρίδα μας, μέσα σε συνθήκες ιδιαίτερης συμπεριφοράς των τραπεζιτών σε βάρος των πολιτών και ιδίως με την εκτόξευση των δανειστικών επιτοκίων, σε σημείο πια που έχει δημιουργήσει τεράστια προβλήματα και ειδικά μετά από το κλείσιμο του συνεργατισμού, ο οργανισμός έχει να διαδραματίσει έναν ουσιαστικό ρόλο και θα πρέπει ακριβώς όλοι να συμβάλουμε στην αναβάθμιση του οργανισμού, για να μπορέσει ακριβώς να στηρίξει αυτό που είναι ο σκοπός του αποτελεσματικά και σωστά, δηλαδή να μπορέσει να δανειοδοτήσει οικογένειες για την απόκτηση στέγης, χωρίς να υπάρχει αυτή η ασυδοσία και αυτή η απαράδεκτη εκμετάλλευση που σήμερα οι πολίτες υφίστανται από τον τραπεζικό τομέα.

Την ίδια στιγμή όμως, είναι γεγονός ότι ο μεγάλος αριθμός των μη εξυπηρετούμενων δανείων θέτει σε κίνδυνο τη βιωσιμότητά του και να θυμίσουμε ότι ένας από τους λόγους που τελικά κατάρρευσε ο συνεργατισμός και υποχρεώθηκε να πάει σε πώληση είναι ο μεγάλος αριθμός των μη εξυπηρετούμενων δανείων που είχε και η αδυναμία να κάμει ανακεφαλαιοποίηση. Γι' αυτό ακριβώς θα πρέπει να βρεθεί μία σωστή κατά την άποψή μας λύση, έτσι ώστε να μπορέσουμε να στηρίξουμε τον οργανισμό από τη μια, αλλά και από την άλλη να μπορέσει να εκπληρώσει τον ρόλο του.

Η δική μας η θέση, η οποία δυστυχώς δεν έγινε αποδεκτή, ήταν ότι δεν θα έπρεπε να γίνει προσφορά για την πώληση των συγκεκριμένων μη εξυπηρετούμενων δανείων, αλλά να γίνει μία συμφωνία μεταξύ του οργανισμού και της ΚΕΔΙΠΕΣ και να αναλάβει η ΚΕΔΙΠΕΣ τη διαχείριση αυτών των δανείων, με όλα τα οικονομικά οφέλη που θα έχει και η ΚΕΔΙΠΕΣ και ο Οργανισμός Χρηματοδότησης Στέγης, αλλά και η προστασία των πολιτών ενδεχομένως από αδικαιολόγητες και σε πολλές περιπτώσεις άδικες εκποιήσεις. Δυστυχώς, δεν έχει γίνει αποδεκτό.

Όσον αφορά λοιπόν την τροπολογία του συναδέλφου, εμείς θα μπορούσαμε να τη στηρίξουμε. Η παράκλησή μας είναι, αντί να είναι γραπτός η ενημέρωση, η ενημέρωση να γίνεται προφορικά στην επιτροπή ακριβώς πριν από τη διαδικασία των προσφορών, για να γνωρίζουμε με ποιες διαδικασίες προχωρά η διαδικασία. Μπορεί να μην είναι την περίοδο του προϋπολογισμού, μπορεί να το βάλουν μετά από τον προϋπολογισμό. Λοιπόν, εν πάση περιπτώσει, δεν θεωρώ ότι είναι λάθος και άδικο να ενημερώνεται η επιτροπή Οικονομικών τόσο για τις διαδικασίες όσο και για την εκδήλωση ενδιαφέροντος, αλλά και για την αναφορά των αριθμών των δανείων που θα πουληθούν, το συνολικό ενδεχομένως μέγεθος των δανείων και όλα τα σχετικά, γιατί έχουμε παρατηρήσει ότι στην περίπτωση των τραπεζών δυστυχώς δεν υπήρξαν οποιοσδήποτε

κατευθυντήριες γραμμές γύρω από αυτό το ζήτημα, με αποτέλεσμα πια να υπάρχει αυτή η ασυδοσία, την οποία καθημερινά βιώνουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, αγαπητέ Μαρίνο.

Τον λόγο έχει ο συνάδελφος ο Αλέκος Τρυφωνίδης.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η πάγιά μας θέση είναι η στήριξη του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης και η ενίσχυσή του, ούτως ώστε να μπορεί να επιτελεί τον κοινωνικό του ρόλο, δηλαδή να προσφέρει βοήθεια και χορήγηση δανείων και διευκολύνσεων με χαμηλό επιτόκιο στα χαμηλά και μεσαία στρώματα του λαού μας, όπως ήταν και οι στόχοι και ο ρόλος του από την ίδρυσή του.

Το νομοσχέδιο αυτό δίνει στον οργανισμό, ο οποίος συνιστά αδειοδοτημένο πιστωτικό ίδρυμα, ΑΠΙ, από χρόνια τώρα τη δυνατότητα να αγοράζει χαρτοφυλάκιο εξυπηρετούμενων δανείων και να προχωρεί σε πώληση δανειακού χαρτοφυλακίου το οποίο αποτελείται από μη εξυπηρετούμενα δάνεια σε νομικά πρόσωπα που δύναται να αγοράζουν πιστωτικές διευκολύνσεις, όπως ακριβώς δικαιούνται και τα υπόλοιπα αδειοδοτημένα πιστωτικά ιδρύματα. Να σημειώσω εδώ ότι στο σύνολο 627 εκατομ. δανείων που έχει ο οργανισμός τα 274 εκατομ., ποσοστό δηλαδή 43,6%, είναι μη εξυπηρετούμενα δάνεια και από τους 8 000 λογαριασμούς οι 2 235 είναι μη εξυπηρετούμενοι, εκ των οποίων οι 172 είναι με κρατική εγγύηση. Όπως έχει αναφερθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών από τους εκπροσώπους του οργανισμού, αυτό αναμένεται να οδηγήσει σε καλύτερη διαχείριση του χαρτοφυλακίου, να βελτιώσει την κερδοφορία του οργανισμού και να απελευθερώσει δεσμευμένα κεφάλαια, τα οποία θα του δώσουν τη δυνατότητα να προχωρήσει να δώσει δάνεια σε νεαρά ζευγάρια με το χαμηλό επιτόκιο.

Εδώ θέλω να σημειώσω την τροπολογία των συναδέλφων, η οποία, ναί μεν είναι σωστή, αλλά θέλω να υπενθυμίσω ότι... Και καλά κάμνουν και τη βάζουν, όμως υπάρχει εδώ δέσμευση του οργανισμού γραπτή ότι οτιδήποτε χαρτοφυλάκιο θα πωληθεί θα είναι μέσα στα πλαίσια του προϋπολογισμού που θα προηγηθεί, δηλαδή θα πωληθεί άλφα ποσό δανείου με τα τάδε χαρακτηριστικά, και υπάρχει και η δέσμευση η γραπτή από το συμβούλιο και τον γενικό διευθυντή ότι δεν θα πωλούνται δάνεια κάτω από €300.000 και δεν θα είναι πρώτη κατοικία! Αυτό ήταν το αποτέλεσμα της πολυήμερης συζήτησης που είχαμε στην επιτροπή Οικονομικών. Άρα, όλες οι, αν θέλετε, στάσεις/αμφιβολίες που είχαμε λήφθηκαν υπόψη και θα είναι μέσα στα πλαίσια του προϋπολογισμού τόσο το ποσό όσο και τα χαρακτηριστικά αυτών των δανείων. Άρα, υπάρχει ο χρόνος εκεί, αν θέλουμε, και να εξεταστεί και με πιο ενδελεχή τρόπο οτιδήποτε άλλο χρειαστεί.

Βεβαίως, θα θέλαμε -και θέλομε- αυτά τα δάνεια, αφού είναι μέτοχος το κράτος του οργανισμού, να μεταφερθούν στην ΚΕΔΙΠΕΣ, για να υπάρξει μετέπειτα σωστή διαχείρισή τους, όμως μας λέχθηκε και από τον υπουργό και από τον γενικό διευθυντή ότι, με βάση τους νόμους που διέπουν τα ΑΠΙ, αυτό απαγορεύεται να προκαθοριστεί, γιατί ο οργανισμός έχει γίνει ΑΠΙ εδώ και χρόνια, που πρέπει να τηρεί όλους τους κανονισμούς της Κεντρικής Τράπεζας.

Με την ευκαιρία όμως της συζήτησης του νομοσχεδίου θέλω να επαναλάβω την έντονη ανησυχία μας για μια σειρά από προβλήματα που συσσωρεύτηκαν εδώ και χρόνια, αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες, που αντιμετωπίζει ο οργανισμός, όπως το υψηλό ποσοστό προβληματικών δανείων στο χαρτοφυλάκιο του και η μη εύρυθμη λειτουργία του οργανισμού, που είναι τεχνολογικά υποβαθμισμένος σε σχέση με τα υπόλοιπα ιδρύματα που ανταγωνίζεται. Εμείς ζητήσαμε -και αναμένουμε και το επαναλαμβάνω και δημοσίως από το επίσημο βήμα της Βουλής- ζητήσαμε από τον υπουργό, από το Υπουργείο Οικονομικών ένα στρατηγικό σχέδιο αναβάθμισης και ανάπτυξης του οργανισμού σε όλες τις πτυχές, το οποίο έγινε αποδεκτό και το αναμένουμε σύντομα. Αναφέρομαι επιγραμματικά στην τεχνολογική αναβάθμιση του οργανισμού, για να μπορεί να αυξήσει την παραγωγικότητά του και να προσφέρει ποιοτικές υπηρεσίες, τη γρήγορη στελέχωση του οργανισμού...

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είσαστε εδώ αρκετοί παλιοί. Μετατρέψατε ως κοινοβούλιο τον οργανισμό σε ΑΠΙ, αλλά τον αφήσαμε δέσμιο, αν θέλει να προσλάβει προσωπικό, να περνά από τις διαδικασίες της δημόσιας υπηρεσίας.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Ε, πόθεν να περνά;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε!

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Έχει διοικητικό συμβούλιο, γενικό διευθυντή, που υποβάλλει προϋπολογισμό για τις ανάγκες. Εδώ είναι σε ανταγωνισμό καθημερινό ο οργανισμός και χρειάζεται και προσωπικό με τεχνογνωσία ανεπτυγμένη στη σημερινή εποχή, για να μπορεί να ανταγωνιστεί τις υπόλοιπες τράπεζες και εταιρείες. Οπότε, εμείς αναμένουμε και ξανακαλούμε, για να παρουσιαστεί το ολοκληρωμένο σχέδιο ανάπτυξης του οργανισμού, για να μπορεί να ανταγωνιστεί.

Ως Δημοκρατική Παράταση-Συνεργασία θα υπερψηφίσουμε το νομοσχέδιο, γιατί δίνει αυτά τα πλεονεκτήματα.

Εδώ θέλω να σημειώσω κάτι που λέχθηκε, γιατί κρατώ και εγώ πρακτικά στην επιτροπή Οικονομικών. Τα χαρτοφυλάκια αυτά -και θα τα δούμε στον προϋπολογισμό- είναι δάνεια τριάντα χρόνων από συμπολίτες μας. Οι περισσότεροι δεν έδωσαν ούτε μία δόση εδώ και χρόνια! Άρα, θα δώσουμε αυτή την ευχέρεια στον οργανισμό, για να μπορεί να δώσει δάνεια σε νεαρά ζευγάρια και όχι να τα στέλνει στις τράπεζες... Και, κύριοι συνάδελφοι, ήμουν παρών σε πάρα πολλές περιπτώσεις που σε δανειολήπτες, ελλείπει προσωπικού, ελλείπει τεχνολογικής αναβάθμισης, είπαν «δεν μπορούμε να σας εξυπηρετήσουμε, γιατί έχουμε και χαμηλότοκο δάνειο, μπορείτε να πάτε στις τράπεζες!» Είναι αυτό που θέλουμε; Όχι. Άρα, συλλογικά, με την πλειοψηφία, αισιοδοξώ ότι θα ψηφιστεί αυτό το νομοσχέδιο και μαζί με το υπόλοιπο στρατηγικό σχέδιο που θα φέρει ο οργανισμός και η κυβέρνηση θα μπορούμε να έχουμε έναν οργανισμό σύγχρονο και ευέλικτο τώρα που έχει και νέο πρόεδρο, διοικητικό συμβούλιο και νέο γενικό διευθυντή, για να μπορεί να ανταποκριθεί αποτελεσματικά, να είναι δίπλα στους απλούς πολίτες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Αλέκο Τρυφωνίδη.

Και τον λόγο έχει ο συνάδελφος ο Παπαδόυρης ο Σταύρος.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Ευχαριστώ, Πρόεδρε.

Η αλήθεια είναι ότι προβληματιστήκαμε πάρα πάρα πολύ στην επιτροπή Οικονομικών για το θέμα τούτο. Και το ερώτημα που ετέθη μπροστά μας είναι «θέλουμε ο Οργανισμός Χρηματοδοτήσεως Στέγης να λύσει το πρόβλημα με τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια;». Νομίζω πως όλοι το επιθυμούμε. Το ερώτημα όμως που πρέπει να αναρωτηθούμε είναι αν θέλει ο ίδιος ο οργανισμός να λύσει το θέμα των μη εξυπηρετούμενων δανείων που έχει και, όταν λέω το «να λύσει», εννοώ να λύσει με σωστές διαδικασίες. Και έχουμε πει πάρα πολλές φορές ότι υπάρχει ο κώδικας και η οδηγία της Κεντρικής Τράπεζας που βασίζεται στις αναδιαρθρώσεις, που πρωτίστως προσπαθούμε μέσω των αναδιαρθρώσεων και, για να μην είμαστε ρομαντικοί, κάποια ακίνητα θα οδηγηθούν και σε πλειστηριασμούς. Τούτο νομίζω είναι λογικό τζιαι, αφού δεν υπάρχει λύση, ό,τι τζιαι να κάμουν, θα οδηγηθούν σε πλειστηριασμούς. Απλά, τούτο που λέμε εμείς είναι ότι υπάρχει μια εύκολη λύση, στην οποία λείεις «πουλώ ένα πακέτο τζιαι ξηφορτώννουμε μη εξυπηρετούμενα δάνεια», για τα οποία δυστυχώς η εμπειρία μάς έδειξε ότι ο ίδιος ο οργανισμός δεν εκατάφερεν τόσο καιρό, τόσα χρόνια να βρει λύσεις. Δαμαί δεν εσυνεδριάζαν, για να προχωρούμε! Δυστυχώς, τα μηνύματα τα οποία μας έρχονται είναι ότι πάει ο κόσμος με σκοπό να βρει λύση τζιαι δεν τους δίνονται απαντήσεις. Καθυστερούν, χρονοτριβούν... Ήπου τζιαιαμαί τζιαι κάτω είναι κατανοητή όμως και η άλλη πλευρά -η άλλη προσέγγιση μάλλον, να το πω πιο σωστά- που λέει ότι, από τη στιγμή που ο οργανισμός αδειοδοτήθηκε πλέον ως πιστωτικό ίδρυμα, έρκεται τζιαι λέει «κοίταξε, για να είμαι ανταγωνιστικά σωστός, να μεν έχω κάποια μειονεκτήματα, ζητώ να έχω αυτή την ευχέρεια». Τζιαι καταλαβαίνουμέν το τούτο. Για αυτό τον λόγο, για να έρθουμε στο θέμα της τροπολογίας, ήρταμεν τζιαι είπαμεν ότι, επειδή έχουμεν τούτη την έγνοια, είπαμε τουλάχιστον να μας ενημερώνουν, να ξέρουμε τι έχουν σκοπό, τι έχουν πρόθεση να κάμουν.

Τζιαι να μου επιτραπεί να πω ότι -επειδή ανέφερεν ο φίλος ο Αλέκος ότι, και όντως, λείει, εδεσμευτήκαν ότι δεν θα πουλήσουν ακίνητα κύριας κατοικίας- ε, μα να θυμίσω ότι, πρώτον, ο οργανισμός έν' στεγαστικά που δίνει, δεν δίνει επιχειρηματικά, έν' κύριας κατοικίας που εννά ένι. Τζιαι, κατά δεύτερον, στο θέμα των €300.000 να μου επιτραπεί να πω ότι από δεσμεύσεις εχορτάσαμεν. Εμείς έννεν ασφαλιστική δικλίδα που βάλλουμεν, για να είμαστε εξηγημένοι. Απλά, κάνουμε μια ενημέρωση, για να ξέρουμε τι υπολογίζουν, να μπορούμε να έχουμε μια κουβέντα μαζί τους. Μεν ξηχάννομεν ότι ο οργανισμός έχει τζιαι σχέση με τον Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών. Έντζιε θέλω να μπω, Πρόεδρε, μες σ' τούτη τη διαδικασία τωρά, αλλά πρέπει να είμαστε πολλά προσεκτικοί.

Όσον αφορά τώρα, ανέφερεν η κ. Ερωτοκρίτου... Εντάξει, μπορεί σωστά να αναφέρθηκε, αλλά εκοίταξα τζιαι εγώ μια μμαδικιά να δω αν όντως έχουμε ενημέρωση μέσα σε νομοθεσίες. Διορθώστε με, αν κάμνω λάθος, αλλά εντόπισα έτσι, στα πέντε λεπτά που εκοίταξα, ότι, όσον αφορά το νομοσχέδιο για το πλαίσιο παροχής κρατικών εγγυήσεων, υπάρχει επιτροπή ενημέρωσης τζιαι εμπήκεν μέσα στο νομοσχέδιο ότι θα έρκεται να μας ενημερώνει. Απλά, απορώ αν όντως έχουν τούτο τον περιορισμό. Και πάλι καλοπροαίρετα τέθηκε από την κ.

Ερωτοκρίτου να το βάλουμε στον προϋπολογισμό. Εντάξει, να το αντιστρέψω λίγο. Μπορούμε να έχουμε δέσμευση από τα μέλη της ολομέλειας, από όλα τα κόμματα, ότι, όταν θα έρθει ο προϋπολογισμός του οργανισμού, θα μπει τούτη η ενημέρωση πάνω, για να είμαστε σίγουροι ότι όντως θα υπάρχει;

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Από εμάς ναι.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Εντάξει, από το Δημοκρατικό Κόμμα, ναι. Δεν ξέρω στα υπόλοιπα κόμματα κατά πόσο είναι έτοιμοι να αποδεχτούν τούτη τη δέσμευση ή όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρία Χριστιάνα, απαγορεύεται η διαπραγματεύση!

Κύριε Παπαδούρη, προς τον Πρόεδρο και μην τους ρωτάς! Διότι, αν σηκωστούν όλοι, ύστερα τι θα γίνει;

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Απλά, τούτο που λέω στο τέλος της ημέρας είναι ότι είναι δικαίωμά μας να βάλουμε αυτή την επιφύλαξη πάνω στο νομοσχέδιο· δεν παραβιάζουμε ούτε Κανονισμούς της Βουλής ούτε οτιδήποτε άλλο.

Ευχαριστώ, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

Τον λόγο έχει ο συνάδελφος ο Χάρης Γεωργιάδης από τον Δημοκρατικό Συναγερμό.

Κύριε Γεωργιάδη.

ΧΑΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ:

Είναι κάπως παράδοξο, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να εκφράζεται έγνοια, ενδιαφέρον για την οικονομική βιωσιμότητα του οργανισμού και την ίδια ώρα να παρεμποδίζεται αυτή η δυνατότητα του οργανισμού, την οποία όλα τα ΑΠΙ έχουν, σε κάποιες περιπτώσεις, όταν τα ίδια κρίνουν, όταν τα ίδια προφανώς εξαντλήσουν κάθε άλλο περιθώριο, να πουλούν ή, να το πω απλά, να απαλλάσσονται από το βάρος κάποιων μη εξυπηρετούμενων δανείων. Αν καταψηφίσουμε αυτή την πρόταση, την κυβερνητική, ουσιαστικά καταδικάζουμε τον οργανισμό τα μη εξυπηρετούμενα δάνειά του να τα κουβαλά εσαεί. Επειδή εμείς θεωρούμε ότι πρέπει να υπάρχει αυτή η δυνατότητα στον οργανισμό, κατά την κρίση του, όταν αποφασίσει το συμβούλιο για τα δάνεια εκείνα, που προφανώς έχουν μείνει εκεί για χρόνια και είναι μη εξυπηρετούμενα δάνεια, και επειδή πράγματι είναι ΑΠΙ: Και είναι ΑΠΙ, όχι επειδή το αποφάσισε η Βουλή, είναι ΑΠΙ, επειδή είμαστε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωζώνης. Και στην τραπεζική ένωση όποιος οργανισμός λαμβάνει καταθέσεις του κόσμου είναι ΑΠΙ και εποπτεύεται, και εποπτεύεται πολύ αυστηρά πλέον: Για αυτούς τους λόγους λοιπόν, για να μη βρεθεί σε δύσκολη θέση κουβαλώντας εσαεί τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, θα του δώσουμε τη δυνατότητα, όπως είναι η κυβερνητική πρόταση, να μπορεί να τα πουλήσει.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ τον συνάδελφο τον κ. Γεωργιάδη.

Τον λόγο έχει ο συνάδελφος ο Κωστής Ευσταθίου.

Κύριε Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Το ζήτημα αυτό επαναφέρει ένα θέμα αρχής για το οποίο ευτυχώς τουλάχιστον έχω μια ξεκάθαρη θέση, την οποία θα σας την πω. Πώληση των δανείων με τον τρόπο που γίνεται και μέσα στο νομοθετικό πλαίσιο το οποίο υπάρχει είναι και παράνομη και ανήθικη! Από τη στιγμή που δεν επιτρέπεται ή δεν παρέχεται η δυνατότητα στον δανειολήπτη να παρέμβει στη διαδικασία της πώλησης, γιατί ακριβώς έχει εκτοπισθεί από την αγορά, την τραπεζική αγορά, είτε λόγω του «Άρτεμις» είτε λόγω της άτυπης συμφωνίας των τραπεζών να μη δανειοδοτούν δανειολήπτες άλλων τραπεζών, είναι δώρον άδωρον είτε τους ειδοποιήσεις είτε τους πληροφορήσεις περί της πρόθεσης για την πώληση των δανείων. Θα είχε σημασία όλος αυτός ο διάλογος, εάν μπορούσε ο δανειολήπτης να εξασφαλίσει χρηματοδότηση, για να παρέμβει, να πει: «Αγοράζω το εγώ το δάνειό μου. Μην το πουλήσεις το 20% στον άλφα, στον βήτα, για να μου το ζητήσει στα 100% αργότερα. Θέλω να το αγοράσω εγώ! Έχω εξεύρει και χρηματοδότηση». Ή τουλάχιστον, αν ήταν υποχρεωμένες οι τράπεζες και βεβαίως ο Οργανισμός

Χρηματοδοτήσεως, ο οποίος έχει πλέον τον χαρακτήρα τράπεζας, αν ήταν υποχρεωμένος να εξασφαλίσει..., να προχωρήσει στην πώληση, μόνο εάν αποτύχουν οι διαδικασίες αναδιάρθρωσης. Επειδή ακριβώς ούτε το ένα γίνεται ούτε το άλλο, τουλάχιστον εγώ θα καταψηφίσω και το νομοσχέδιο. Όσον αφορά την τροπολογία, αυτή θα την υπερψηφίσω, στέλνοντας ένα μήνυμα τουλάχιστον να βάλουμε μπροστά όλοι, ώστε όλο αυτό το πανηγύρι, αυτή η λεηλασία που γίνεται στις εκποιήσεις κάποτε να σταματήσει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ τον κ. Ευσταθίου.

Τον λόγο έχει ο συνάδελφος ο Άριστος Δαμιανού από το ΑΚΕΛ.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Έχει τοποθετηθεί επί της αρχής και για την τροπολογία ολοκληρωμένα ο συνάδελφος ο Άντρος Καυκαλιάς. Μόνο σε κάποια ειδικά σημεία θέλω να τοποθετηθώ, γιατί θεωρώ ότι πρώτα οφείλουμε να είμαστε ειλικρινείς με τους εαυτούς μας και εκ δευτέρου προς τους πολίτες, οι οποίοι μας οδήγησαν εδώ. Είναι δικαίωμα της κάθε πολιτικής δύναμης να επιλέξει για ένα νομοσχέδιο να τοποθετηθεί θετικά, αρνητικά ή να απέχει, αλλά δεν είναι σωστό να βάζουμε γαρνιτούρα, για να δικαιολογήσουμε ενδεχόμενη ψήφιση ενός νομοσχεδίου. Βασικά, το νομοσχέδιο είναι πέντε γραμμές· να αγοράζει χαρτοφυλάκιο εξυπηρετούμενο και να προχωρεί σε πώληση δανειακού χαρτοφυλακίου που αποτελείται από μη εξυπηρετούμενα δάνεια σε νομικά πρόσωπα που δύνανται να αγοράζουν πιστωτικές διευκολύνσεις σύμφωνα με τον νόμο περί Αγοραπωλησίας Πιστωτικών Διευκολύνσεων.

Ερώτημα πρώτο: Ο καλός συνάδελφος που ήρεν τη δέσμευση ότι έθθα πωλούν σπίθκια;

Ερώτημα δεύτερο: Αφού υπάρχει δέσμευση, γιατί εν δέχεστε να μπει στον νόμο;

Ερώτημα τρίτο: Ποια είναι η επίπτωση, η άμεση επίπτωση από την πώληση δανείων προς εταιρείες εξαγοράς πιστωτικών διευκολύνσεων;

Είναι η απόλυτη αντίφαση με αυτό που μέχρι πριν λίγο εκάμαμεν στην κοινή συνεδρία της επιτροπής Οικονομικών με την επιτροπή...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Κύριε Πρόεδρε, μιλούν έξι άτομα την ίδια ώρα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι!

Κύριε Τρυφωνίδη, παρακαλώ να πάρεις τη θέση σου και να τηρείτε ησυχία να ακούτε. Μιλά ο συνάδελφος από το ΑΚΕΛ ο Άριστος Δαμιανού.

Κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ!

Κύριε Δαμιανού, συνεχίστε.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Τι επροσπαθούσαμεν προηγουμένως να κατοχυρώσουμε έστω πλειοψηφικά στις κοινές συνεδρίες των δύο επιτροπών; Με κάποια κριτήρια και υπό πολλές προϋποθέσεις και με πολλές εξαιρέσεις, μια ελάχιστη προστασία της πρώτης κατοικίας, δηλαδή της οικογενειακής στέγης. Εφόσον υπάρχει διαμορφωμένη κυβερνητική πλειοψηφία μαζί με τον Δημοκρατικό Συναγερμό, και αυτό είναι αναμενόμενο, διότι το νομοσχέδιο προετοιμάστηκε επί της προηγούμενης διακυβέρνησης, γιατί κατ' ανάλογο τρόπο δεν ήρθαμε να εντάξουμε σε αυτό το καινούριο νομοσχέδιο τις ρυθμίσεις που θα αφορούν την προστασία της πρώτης κατοικίας -εμείς λέμε «μέχρι αξία δανείου»- όπως συζητούμε στην επιτροπή Οικονομικών και Νομικών; Δεν θα ήταν ένδειξη ειλικρίνειας αυτό το πράγμα;

Τέταρτον, το άγγιξε ο κ. Παπαδούρης. Εγώ θα απέχω, γιατί είμαι δανειολήπτης με εξυπηρετούμενο δάνειο από τον οργανισμό, αλλά, επειδή θήτευσα και ως νομικός σύμβουλος, γνωρίζω πολύ καλά ότι η συντριπτική πλειοψηφία των δανείων -εξ ου και το όνομα «Οργανισμός Χρηματοδοτήσεως Στέγης»- αφορά σπίτια του κόσμου. Μάλιστα, υπήρχε πολιτική που οι εξασφαλίσεις κατά κανόνα ήταν επίσης άλλες κατοικίες, ως collaterals, για να πάρεις δάνειο από τον Οργανισμό Χρηματοδότησης Στέγης. Επομένως, αυτό που θα γίνει με την υπερψήφιση θα είναι ακόμα ένας ασκός του Αιόλου για εκποιήσεις με ταχεία διαδικασία από τα επενδυτικά ταμεία και θα γίνει μέσα από τα εκατομμύρια που θα φύγουν από τον οργανισμό προς τα ταμεία. Επομένως, καλώς να ψηφίσει η κάθε πολιτική δύναμη αυτό που πιστεύει.

Υπάρχουν επιχειρήματα για τη βιωσιμότητα. Τα ακούω, τα συζητούμε, αλλά δεν χρειάζεται να βάζουμε αλατοπίπερο, για να εξευμενίσουμε την εικόνα -να εξωραϊσουμε, καλύτερα, την εικόνα για να υπερψηφίσουμε έναν νόμο που σε τελική ανάλυση αυτό θα κάμει. Θα πάρει, αλήθεια, σε ποια επιφύλασσόμενη τιμή; Όταν ο οργανισμός θα πωλήσει, θα πωλήσει στο 20% ή στο 30%, όπως πωλούν οι τράπεζες στα επενδυτικά ταμεία; Γι' αυτό να μην καμωνόμαστε ότι είναι απλά για τη βιωσιμότητα του οργανισμού. Είναι και για την κερδοφορία κάποιων επενδυτικών ταμείων, κάποιων εταιρειών!

Και κάποια στιγμή, κύριε Πρόεδρε, μετά λόγου γνώσεως το λέω, θα πρέπει με παρρησία να ανοίξει και η συζήτηση για τη θεσμική διαπλοκή και τη σύγκρουση συμφέροντος, ποιοι πουλούν, ποιοι αγοράζουν και ποιοι είναι οι τελικοί πραγματικοί δικαιούχοι πίσω από αυτές τις εταιρείες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ τον συνάδελφο τον Άριστο Δαμιανού.

Τον λόγο έχει η συνάδελφος Χριστίανα Ερωτοκρίτου από το Δημοκρατικό Κόμμα.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Το πρώτο που θέλω να πω αναφορικά με την τροπολογία του συνάδελφου του κ. Παπαδούρη, με τη φιλοσοφία της οποίας εμείς δεν έχουμε καμία απολύτως ένσταση και δεν έχουμε κανένα ενδοιασμό να ενημερώνεται εβδομαδιαίως η επιτροπή Οικονομικών, όχι εξαμηνιαίως, είναι ότι το παράδειγμα των κρατικών εγγυήσεων ήταν κάτι εντελώς διαφορετικό. Μέσα στον νόμο για τις κρατικές εγγυήσεις είχε συσταθεί επιτροπή ενημέρωσης, η οποία ήταν επιφορτισμένη με το καθήκον της εκ των υστέρων ενημέρωσης του Υπουργού Οικονομικών και της επιτροπής. Εμείς, κύριε Παπαδούρη -εσείς, αλλά λέω και εμείς- που έχουμε έγνοια να δούμε πού και σε ποιους θα γίνουν αυτές οι πωλήσεις, δεν ικανοποιούμαστε με αυτή την πρόνοια των κρατικών εγγυήσεων.

Αυτό που εσείς σωστά θέλετε -εγώ λέω σωστά το επιδιώκετε- γνωρίζετε πολύ καλά ότι επιτυγχάνεται μέσω τροπολογίας επί του ετήσιου προϋπολογισμού που καταθέτει ο Οργανισμός Χρηματοδοτήσεως Στέγης, για την οποία τροπολογία σας εμείς λέμε από το βήμα της Βουλής ότι θα την υπερψηφίσουμε, σε περίπτωση που καταθέσετε μια τέτοια τροπολογία.

Τώρα, πριν να πάω επί της ουσίας, θέλω να απαντήσω στον συνάδελφο στον κ. Δαμιανού, που ρώτησε: «Γιατί, αφού υπάρχει αυτή η εξαίρεση, να μην είναι μέσα στον νόμο;». Αυτή η εξαίρεση στην οποία αναφέρεστε, κύριε Δαμιανού, υπάρχει γραπτώς ενώπιόν σας, την έχετε γραπτώς όλα τα μέλη της ολομέλειας από τις 2 Νοεμβρίου 2023.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Αυτό έχω πει...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ένα λεπτό! Εμείς είμαστε οι κακοί, που δεν θέλουμε αυτή την τροπολογία! Εγώ ρωτώ: Γιατί δεν καταθέσατε εσείς τροπολογία από τις 2 Νοεμβρίου, έτσι ώστε να εισαγάγετε μέσα στο νομοσχέδιο αυτή την έγνοια σας; Ίσως -λέω ίσως- επειδή εσείς ψάχνετε για γαρνιτούρα, για να μην το ψηφίσετε;

Όσον αφορά την ουσία του νομοσχεδίου, το νομοσχέδιο που έχουμε μπροστά μας στην ουσία θέτει μόνο ένα δίλημμα: Ή θα αφήσουμε τον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης να εξασθενήσει και να κλείσει ή θα τον σώσουμε. Είτε θα προστατεύσουμε τον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης ως την τελευταία, τη μοναδική εναλλακτική επιλογή για τους Κυπρίους, για να δανείζονται με χαμηλά επιτόκια, είτε θα παραδώσουμε όλη τη δανειακή αγορά στα τραπεζικά ιδρύματα. Ή θα είναι ο Κύπριος πολίτης στα χέρια μόνο και αποκλειστικά των τραπεζών, οι οποίες έχουν -και καλώς έχουν- σκοπό μόνο το κέρδος, ή θα αφήσουμε έναν ζωντανό, υγιή Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης, του οποίου ο σκοπός δεν είναι το κέρδος. Θέλουμε ο Οργανισμός Χρηματοδοτήσεως Στέγης να απαλλαγεί από τα βαρίδια που έχει μέχρι σήμερα και να πάρει τις ανάσες που χρειάζεται, για να μπορέσει να δώσει νέα δάνεια και να αναλάβει καινούργια εις αντικατάστασιν των τραπεζών; Εάν πιστεύουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι σε έναν οργανισμό ο οποίος εμποτεύεται από την Κεντρική Τράπεζα και από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και ανήκει στο κράτος με κεφάλαια του κράτους, δηλαδή με τα λεφτά του φορολογούμενου πολίτη, θα του επιτραπεί να εξακολουθήσει να λειτουργεί, όταν δεν μπορεί να τηρήσει τους βασικούς δείκτες, τότε απλά ζούμε σε έναν άλλο πλανήτη!

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, ως Δημοκρατικό Κόμμα πάντοτε είχαμε κοινωνική ευαισθησία. Και γι' αυτό τον λόγο να υπενθυμίσω ότι ο Οργανισμός Χρηματοδοτήσεως Στέγης δημιουργήθηκε το 1980, επί διακυβέρνησης του Δημοκρατικού Κόμματος, με υπευθυνότητα όμως, σύνεση και μετριοπάθεια για τους ευάλωτους, για τα χαμηλά στρώματα και γι' αυτούς που το έχουν πραγματικά ανάγκη. Και επειδή έχουμε κοινωνική ευαισθησία και επειδή έχουμε έγνοια τι θα γίνουν τα δάνεια και οι πρώτες κατοικίες των ευάλωτων, τι κάναμε; Ζητήσαμε από τον οργανισμό να δεσμευτεί μέσα στην επιτροπή Οικονομικών ότι δεν θα προχωρήσει σε πώληση δανείων που

αφορούν πρώτη κατοικία αξίας μέχρι €300.000. Μας το είπαν μέσα στην επιτροπή Οικονομικών εις ευήκοον ους όλων των συναδέλφων. Εμάς δεν μας ικανοποίησε μόνο αυτό. Το ζητήσαμε γραπτώς, το πήραμε γραπτώς, το πετύχαμε. Ο καθένας από εμάς κρατά τη γραπτή δέσμευση του Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης ότι δεν θα πουλήσει πρώτη κατοικία αξίας μέχρι €300.000. Για κάποιους όμως αυτό δεν είναι αρκετό. Και, κατά την άποψή μας, κύριε Πρόεδρε, πρόκειται για πολιτική υποκρισία, γιατί... Προσέξτε το οξύμωρο: Στο παρελθόν κάποιοι από εμάς δίναμε μάχες μέσα σε αυτή την αίθουσα, γιατί εξαντλούσαμε την κοινωνική μας ευαισθησία στο να αναστείλουμε τις εκποιήσεις της πρώτης κατοικίας αξίας μέχρι €350.000 και ήμασταν έτοιμοι να κάνουμε συζητήσεις ώρες επί ωρών, για να αναστείλουμε με νόμο την εκποίηση της πρώτης κατοικίας αξίας μέχρι €350.000. Τώρα που το πετύχαμε με οικειοθελή δέσμευση εκείνου που έχει τα δάνεια, του οργανισμού, ότι δεν θα πουλήσει πρώτη κατοικία αξίας μέχρι €300.000, δεν μας κάνει, δεν είναι αρκετό, δεν μας ικανοποιεί. Για εμάς αυτό είναι πολιτική υποκρισία.

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, είμαστε συνεπείς, σταθεροί, σοβαροί και αξιόπιστοι και στις αρχές μας και στις απόψεις μας. Και δεν θα λάβουμε πολιτικές αποφάσεις στη βάση του τι είναι γαργαλιστικό για την κοινή γνώμη, αλλά του τι είναι το σωστό, το ορθό και το ισοζυγισμένο για τον τόπο μας, για την οικονομία μας, αλλά και για την προοπτική που θέλουμε, για να συνεχίσει να υπάρχει το μοναδικό ίδρυμα που μπορεί να δανειοδοτήσει τα μεσαία και χαμηλά στρώματα και τα νέα ζευγάρια, για τους φοιτητές μας, για τα νέα νοικοκυριά.

Και επειδή θέλουμε να σώσουμε τον Οργανισμό Χρηματοδότησεως Στέγης και όχι να τον οδηγήσουμε στο κλείσιμο ή στη χρεοκοπία, όπως έγινε στο παρελθόν με άλλα ιδρύματα, θα υπερψηφίσουμε το νομοσχέδιο. Γιατί θέλουμε να υπερψηφίσουμε και να διαφυλάξουμε όχι μόνο την επιβίωσή του, αλλά και τη δυνατότητα που έχει, που πρέπει να έχει, όχι μόνο να διατηρηθεί στη ζωή, αλλά να γίνει μεγαλύτερος, να γίνει δυνατότερος, να μπορεί να χρηματοδοτεί περισσότερα κυπριακά νοικοκυριά. Και, αν όλοι εμείς κοπτόμεθα για τη νέα γενιά, διερωτώμαι πώς θα μπορέσουμε αύριο να πούμε στην κυπριακή κοινωνία, στα νέα ζευγάρια ότι ο μοναδικός φορέας στον οποίο μπορούν να πάνε να πκιάσουν ένα δάνειο, για να κάμουν ένα σπίτι, είναι μόνο οι εμπορικές τράπεζες.

Γι' αυτούς τους λόγους, κύριε Πρόεδρε, εμείς θα υπερψηφίσουμε το νομοσχέδιο.

Αγαπητέ φίλε Σταύρο, συμφωνούμε με τη φιλοσοφία της ενημέρωσης, να το πετύχουμε όμως με τον σωστό τρόπο και ενδεδειγμένο τρόπο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ τη συνάδελφο Χριστιάνα Ερωτοκρίτου.

Και ο λόγος τώρα στον συνάδελφο τον Λίνο τον Παπαγιάννη από το ΕΛΑΜ.

Κύριε Λίνο.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θα είμαι σύντομος. Θέλω να κάνω δύο σχόλια. Το πρώτο είναι ότι, παρότι υπάρχει αυτή η γραπτή δέσμευση από τον οργανισμό, πρέπει να πούμε στον κόσμο ότι δεν υπάρχει κανένα νομοθετικό πλαίσιο που να εξασφαλίζει ή να διασφαλίζει την πρώτη κατοικία και αυτό το θέμα πρέπει γενικότερα να απασχολήσει. Επίσης, πρέπει να σκεφτούμε ότι εμείς σήμερα μεταφέρουμε το μήνυμα ότι αυτή είναι μια τελευταία και ύστατη προσπάθεια, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα του οργανισμού.

Θεωρώ ότι αυτό μπορεί να μην είναι το κατάλληλο μήνυμα. Το πρώτο που έπρεπε να πούμε είναι ότι αποφύγαμε να λάβουμε μια σειρά μέτρων -και δεν αναφέρομαι στη Βουλή φυσικά- από πλευράς της προηγούμενης κυβέρνησης και προς το παρόν της σημερινής και ερχόμαστε να εφαρμόσουμε κάτι που στην πράξη -όσο έχει γίνει με τα υπόλοιπα τραπεζικά ιδρύματα- αποδείχθηκε πέραν πάσης αμφιβολίας ότι οι περιουσίες των πολιτών γίνονται στην ουσία έρμαιο στις ορέξεις αυτών των ταμείων που έχουμε ονομάσει «Ταμεία Διαχείρισης Δανείων».

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον συνάδελφο.

Τον λόγο έχει ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Κόμματος ο Νικόλας ο Παπαδόπουλος.

Κύριε Παπαδόπουλε.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είμαστε σε αυτό το σημείο και συζητάμε αυτό το νομοσχέδιο, γιατί ο Οργανισμός Χρηματοδότησης Στέγης στην ουσία πρέπει να λειτουργήσει ως τράπεζα, αλλά δεν μπορεί να λειτουργήσει ως τράπεζα. Έχουμε βάλει όλες τις υποχρεώσεις που έχουν οι κανονικές τράπεζες πάνω σε αυτό τον οργανισμό, αλλά κρίνεται ανεπαρκής αυτός ο οργανισμός σε ό,τι αφορά τη λειτουργία του και δυστυχώς αντιμετωπίζει σήμερα τεράστια προβλήματα κεφαλαιακής επάρκειας.

Αυτό που πρέπει να αποφασίσουμε σήμερα είναι το κατά πόσο θέλουμε ο Οργανισμός Χρηματοδότησεως Στέγης να ακολουθήσει την τύχη του συνεργατισμού ή όχι, γιατί έχουμε το προηγούμενο του συνεργατισμού για το τι έγινε τότε και το τι θα γίνει σήμερα με τον Οργανισμό Χρηματοδότησεως Στέγης. Ο Οργανισμός Χρηματοδότησεως Στέγης είναι ένας μίνι συνεργατισμός. Εάν εμείς θα μπορούσαμε να γυρίσουμε πίσω τον χρόνο τζιαι να πάμε τότε, πριν από την κατάρρευση του συνεργατισμού το 2018, εάν υπήρχε τότε τρόπος να φύγουν τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια από τον συνεργατισμό και σήμερα να υπάρχει ο συνεργατισμός θα το κάναμε; Ναι ή όχι; Προτιμούμε αυτό που έγινε; Ναι ή όχι; Αυτό το απλό πράγμα πρέπει να αποφασίσουμε σήμερα; Γιατί, αν μείνουν τα πράγματα ως έχουν, εάν δεν ψηφίσουμε σήμερα αυτό το νομοσχέδιο, με μαθηματική ακρίβεια ο Οργανισμός Χρηματοδότησεως Στέγης θα έχει την τύχη του συνεργατισμού είτε μας αρέσει είτε δεν μας αρέσει.

Λέχθηκε κάτι προηγουμένως από τον συνάδελφο τον κ. Παπαδόουρη το οποίο θεωρώ ότι είναι πάρα πολύ σωστό, ότι δεν έχει κάμει ο οργανισμός αυτά που θα έπρεπε να είχε κάμει, δεν έχει προχωρήσει σε διευθετήσεις δανείων. Αυτό το έχουμε διαπιστώσει και εμείς. Για ποιο λόγο; Ποιοι είναι οι λόγοι που δεν έχουν αφήσει αυτό τον οργανισμό να προχωρήσει σε διευθετήσεις δανείων, ακόμα τζιαι σε εξοφλήσεις δανείων με εκπτώσεις; Ο λόγος είναι επειδή δεν μπορεί. Σε περίπτωση που θέλει ο οργανισμός να προχωρήσει σε μια διευθέτηση δανεισμού με παραχώρηση εξόφλησης του δανείου με έκπτωση, για παράδειγμα, θα δεχτεί έλεγχο από τον Γενικό Ελεγκτή, θα τεθούν ερωτήματα γιατί έγινε αυτό το πράγμα. Και δεν επιτρέπεται, γιατί τα κεφάλαια του Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης είναι κεφάλαια που προέρχονται από κρατικούς πόρους. Το διοικητικό συμβούλιο δεν μπορεί να πάρει αυτές τις αποφάσεις. Και ακριβώς γι' αυτό τον λόγο πρέπει να προχωρήσει στην πώληση αυτών των δανείων. Κατ' ακρίβεια, η δέσμευση, που όντως έχει λεχθεί και έχει κοινοποιηθεί με επιστολή του προέδρου του οργανισμού ότι δεν θα πωληθούν αυτά τα δάνεια τα οποία είναι εξασφαλισμένα με κατοικίες κάτω των €300.000, είναι δέσμευση και είναι προβληματική δέσμευση, γιατί, είναι πολύ μικρό το ποσοστό των δανείων που μπορεί να παραχωρηθεί από τον οργανισμό.

Ακόμα και να ψηφίσουμε σήμερα, δεν θα λυτρώσουμε τον Οργανισμό Χρηματοδότησεως Στέγης. Θα δώσουμε μια ανάσα, για να δούμε κατά πόσο μπορεί να προχωρήσει, χωρίς να χρεοκοπήσει την αμέσως επόμενη περίοδο. Πρέπει να γίνουν και πολλά άλλα, για να δούμε κατά πόσο μπορεί να βελτιωθεί η λειτουργία του Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης, γιατί όπως είναι σήμερα, με 44% μη εξυπηρετούμενα δάνεια, χωρίς να μπορεί να διευθετήσει αυτά τα δάνεια, που δεν έχει τη δυνατότητα να παραχωρήσει νέα δάνεια, γιατί δεν έχει κεφαλαιακή επάρκεια, γιατί δεν αποφασίζουμε απλά να τον κλείσουμε; Να πληρώσουμε τη ζημιά τζιαι να κλείσουμε τον οργανισμό, αν είναι αυτό που θέλουμε. Αν από την άλλη θέλουμε να δώσουμε μια πιθανότητα στον Οργανισμό Χρηματοδότησεως Στέγης να ορθοποδήσει, να μπορέσει να παραχωρήσει αυτά τα δάνεια, για να μπορέσει να κάνει νέα δάνεια σε συμπολίτες μας που μπορεί να έχουν αυτή τη στήριξη από τον οργανισμό, τότε αυτή είναι η επιλογή που έχουμε μπροστά μας. Η δέσμευση του προέδρου του οργανισμού ισχύει. Η Βουλή θα μπορεί να τηρήσει έλεγχο, εποπτεία σε σχέση με αυτή τη δέσμευση. Η Βουλή εγκρίνει τον προϋπολογισμό του Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης. Εάν δεν εμπιστευόμαστε τον εαυτό μας για να ελέγξει τον οργανισμό, τότε ίσως να είναι πολύ μεγαλύτερο το πρόβλημά μας. Εμείς έχουμε πρόθεση, ναι, να ελέγξουμε και να εποπτεύσουμε, έτσι ώστε να τηρήσει ο οργανισμός αυτή τη δέσμευση σε σχέση με την πώληση οποιωνδήποτε δανείων. Και θέλουμε να πιστεύουμε ότι και οι άλλες κοινοβουλευτικές ομάδες θα κάμουν το ίδιο.

Τώρα, γιατί δεν μπορούμε να βάλουμε ασφαλιστικές δικλίδες σε αυτό τον νόμο, εάν αυτός είναι ο βασικός νόμος του οργανισμού; Η πρόταση και η εισήγηση για τις ασφαλιστικές δικλίδες που πρέπει να μπουν για τους δανειολήπτες έχει παρουσιαστεί από τον Υπουργό Οικονομικών. Είναι η ολοκληρωμένη πρόταση που έχει τεθεί ενώπιον της Βουλής συν τις επιπρόσθετες εισηγήσεις που ενδεχομένως θα έρθουν τις αμέσως επόμενες μέρες για την αναβάθμιση των αρμοδιοτήτων του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου. Και εμείς θεωρούμε ότι εκείνες οι ασφαλιστικές δικλίδες, εκείνες οι εισηγήσεις μπορεί ακριβώς να πετύχουν τη χρυσή τομή μεταξύ της προστασίας των δανειοληπτών από τη μια -των καλόπιστων δανειοληπτών- και της διαφύλαξης της σταθερότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος από την άλλη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ τον κ. Παπαδόπουλο.

Ο τελευταίος που ζητά να πρωτολογήσει είναι ο συνάδελφος ο Ανδρέας Θεμιστοκλέους.

Κύριε Ανδρέα.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Προηγείται ο κύριος...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, κανένας δεν προηγείται. Δευτερολογούν οι κύριοι.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ο Οργανισμός Χρηματοδοτήσεως Στέγης παραχωρούσε δάνεια, για να ανεγερθεί οτιδήποτε άλλο εκτός από κατοικίες; Υπάρχει έτσι περίπτωση;

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Αλέκο Τρυφωνίδη)

Ή έτσι φαίνεται, κύριε Τρυφωνίδη;

Η ερώτηση είναι σαφέστατη. Ο Οργανισμός Χρηματοδοτήσεως Στέγης έδινε δάνεια, για να κτιστεί κάτι άλλο εκτός από πρώτες κατοικίες;

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νικόλα Παπαδόπουλο)

Ναι, κύριε Παπαδόπουλε;

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Πιο πάνω από 300...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Δεν είπα αυτό το πράγμα, κύριε Τρυφωνίδη. Η ερώτηση ξανά είναι η ίδια: Έδινε δάνεια δηλαδή, για να γίνουν εγκαταστάσεις, επαγγελματικές στέγες...

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Και φωτοβολταϊκά...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Και φωτοβολταϊκά!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Να τον κλείσετε! Να τον κλείσετε! Διότι, άμα έφτασε στο σημείο τα μισά δάνεια να 'ναι μη εξυπηρετούμενα, οι ευθύνες δεν είναι ούτε στη Βουλή ούτε στην κυβέρνηση. Οι ευθύνες είναι παθογένειες του ίδιου του οργανισμού!

Δεύτερον, υπάρχει κάποιος εδώ μέσα τόσο ελπιδοφόρος, που να λέει ότι με την τροπολογία ή χωρίς την τροπολογία θα επιβιώσει ο οργανισμός; Δεν πρόκειται να επιβιώσει! Απλώς, ο άρρωστος είναι στην εντατική. Θέλετε να του βάλετε άλλο πέντε μονάδες αίμα; Βάλτε του. Βάλτε του, αν θέλετε, άλλο πενήντα μονάδες αίμα. Αργά ή γρήγορα θα ξεψυχήσει!

Τρίτον, έχει λεχθεί από τους συναδέλφους: «Μα να τον κλείσουμε τον οργανισμό και να παραδώσουμε όλη την κυπριακή κοινωνία και τα νέα ζευγάρια στον τραπεζικό τομέα;». Τα δάκρυα αυτά άργησαν να έρθουν! Αυτή τη φράση, αυτή τη σκέψη, αυτό τον στοχασμό θα έπρεπε να τον εκάμναμεν το 2008, το 2009, το 2010, το 2011.

Καταλήγοντας, κύριε Πρόεδρε, συμμερίζομαι την αγωνία των συναδέλφων. Προσωπικά δεν θα ψηφίσω, εννοείται αυτό, διότι, και να πουληθούν τα δάνεια που είπε ο κ. Παπαδόπουλος, τα έσοδα σε σύγκριση με τα χρήματα που απαιτούνται, για να δοθούν νέα, καινούργια, δάνεια σε νεαρά ζευγάρια, θα είναι απειροελάχιστο ποσοστό.

Επομένως, κύριε Πρόεδρε, η άποψή μου είναι ότι τούτο το θέμα με τον οργανισμό αυτό -ο οποίος, ειρήσθω εν παρόδω, έκαμε τις δικές του αταξίες, εγλίστρησεν αυτός ο οργανισμός αρκετές φορές- θα πρέπει να αντιμετωπιστεί με άλλο τρόπο. Πρέπει να γίνουν εντατικές, καλές έρευνες, για έναν σωστό οργανισμό, και μετά να έρθετε να κάνετε εξυγίανση. Πάνω σε ξένα χρώματα δεν κτίζεται τίποτα καινούργιο και με υλικά που είναι σκουριασμένα ούτε κτίζεται ούτε ανακαινίζεται οτιοδήποτε σπίτι ή κατοικία. Αυτή είναι η γνώμη μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Θεμιστοκλέους.

Κύριε Θεοπέμπτου, έρχεσαι ένα λεπτάκι πάνω;

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

(Στο σημείο αυτό τον προεδρεύοντα της συνεδρίασης αντικαθιστά στην έδρα ο κ. Χαράλαμπος Θεοπέμπτου.)

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κατήλθα στο βήμα του αγορητή, για να πω το εξής πολύ απλό: Το τελευταίο επίτευγμα των παλαιών πολιτικών είναι τούτος που έμεινε ο οργανισμός. Τα άλλα εφροντίσαμε να τα διαλύσουμε και να τα ξεπουλήσουμε!

Άλλαξε η κυβέρνηση. Τον Φλεβάρη εβκάλαμεν νέο Πρόεδρο και 1^η του Μάρτη ξεκίνησαν δουλειά. Επεράσαν εννιά μήνες. Και τι βλέπουμε; Τη μόλα την προηγούμενη, ακριβώς την ίδια, δεν λείπει ούτε ένας πόντος ούτε μια ραφή! Ακριβώς η ίδια μόλα επανέρχεται σήμερα. Πού και τι στοχεύει; Στοχεύει τον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης, έναν οργανισμό ο οποίος εστήριξε και υποστήριξε πραγματικά και ουσιαστικά τις αδύναμες πλευρές του κόσμου μας. Και πάρα πολλά παιδιά εσπουδάσαν στο εξωτερικό, γιατί μας δινόναν η δυνατότητα να κάμουμε δάνειο από τον οργανισμό. Σήμερα τούτος ο οργανισμός... Τι κάμνει η σημερινή κυβέρνηση; Άρπαξε την παλιά μόλα και την έφερε ακριβώς την ίδια και αρχίσαν οι απειλές: «Αν δεν το κάμετε, θα κλείσει. Αν δεν κάμετε έτσι...»

Και καλά, κύριοι, αφού οι συνάδελφοι της επιτροπής Νομικών αγωνιστήκαν επί πολλούς μήνες και μας εκάμαν σήμερα ένα νέο δικαστικό πλαίσιο...

Κύριοι συνάδελφοι, όσοι είσατε δικηγόροι, 'πού την 1^η του Ιούλη ξεκίνησαν ένας νέος ούριος άνεμος και εγεμώσαμεν τους τόπους δικαστές! Δικαστές να θέλετε! Και λέει η κ. Πάρπα στο δικαστήριο τώρα ότι σε μια διετία θα σου βκάλλει απόφαση.

Γιατί στην περίπτωση του οργανισμού επήαμεν στην προηγούμενη, στην πεπατημένη τεχντροπία των ταμείων, τα οποία ως άρπαγες ξεπουλούν τις περιουσίες του κόσμου; Κάλλιστα θα μπορούσαμε, αν είχαμε ενδιαφέρον για τον οργανισμό... Τέλεια πρώτα τον οργανισμό έπρεπε να τον στελεχώσουμε, έπρεπε να τον ενδυναμώσουμε και να του δώσουμε τα όπλα και τις δυνατότητες.

Θέλω να ξέρω, κύριοι συνάδελφοι... Δαμαί κάποιοι λεν ότι ο οργανισμός είναι τραπεζικό ίδρυμα, κάποιοι ότι ελέγχει τον ο Ελεγκτής. Καλά, αφού μας ενοχλούσε ο Ελεγκτής, γιατί δεν εφέραμεν έναν νόμο να του αφαιρέσουμε του Ελεγκτή την εξουσία; Αλλά δεν είδα τον Ελεγκτή να διαμαρτύρεται για τον οργανισμό καμιά φορά. Εξάλλου, ο Ελεγκτής είναι στην επιτροπή μου που έρχεται και δεν ετόλμησεν ούτε είπεν ότι εννά πάει να ελέγξει τον οργανισμό. Αλλά, αν εθέλαμεν... Καλά, τις άλλες τράπεζες ελέγχει τις ο Ελεγκτής; Καλά, τι σόι τράπεζα είναι; Για ελέγχεται για δεν ελέγχεται! Οι αντιφάσεις και οι αντινομίες είναι πλείστες όσες. Και σε τούνη περίπτωση, του οργανισμού, εφροντίσαμεν να τον έχουμε ως τον φτωχό συγγενή.

Καλά, ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας γιατί δεν του έδωσε δυνατότητα να δίνει κάρτες του οργανισμού; Άμα πάεις στον οργανισμό, το δάνειο σήμερα είναι δύο κόμμα κάτι τοις εκατό, αν πάεις στην τράπεζα, είναι έξι τοις εκατό. Καλά, τούντον οργανισμό που ευκολύνει τον κόσμο, γιατί δεν τον ενισχύσαμε εμείς; Δεν έχουν υπαλλήλους. Πηαίνετε τουλάχιστον στη Λάρνακα, που ξέρω. Παραπαίει ο οργανισμός. Γιατί εν εφώναξαν η κυβέρνηση η παρούσα να τον στελεχώσει και να τον δυναμώσει και να πει του κ. Ηροδότου, που είναι ο Διοικητής της Τράπεζας και πάει όλη μέρα με τους Ευρωπαίους και συνεδριάζει, ότι δαμαί έπρεπε να φροντίσει για τούντον οργανισμό, να δώσει όλα τα πλεονεκτήματα που έχουν οι άλλες τράπεζες; Δηλαδή να του δώσει να 'χει μηχανή έξω, να παίρνει χρήματα ο κόσμος, να του δώσει κάρτες του κόσμου. Να 'χει μόνο η τράπεζα! Διότι, αν πάεις στον οργανισμό να σου αλλάξει επιταγή, έν' μούχτιν. Αν πάεις στην τράπεζα, θέλει €5, αν πάεις να κάμεις κατάθεση, θέλει τόσα. Τουλάχιστον, τον οργανισμό είναι ώρα...

Τα λέω τούτα, για να φέρουμε τον νου μας δηλαδή. Και ιδιαίτερα εμείς, αγαπητέ μου Νικόλα, που έχουμε το βάρος! Τον οργανισμό εδημιούργησέν τον ο Σπύρος Κυπριανού. Έχουμε μία κληρονομική και ιστορική ευθύνη να τον στηρίξουμε και να τον υποστηρίξουμε μαζί με τα κοπέλια του ΑΚΕΛ-Αριστερά. Τότε έν' μαζί που τα εκάμαμεν τούτα, για να ξέρετε. Είναι προϊόν του μίνιμουμ προγράμματος και ήταν μάξιμουμ προσφορά προς τον κυπριακό λαό. Πρέπει να αλλάξουμε μυαλά και να 'ρτουμεν να τον βοηθήσουμε πραγματικά τον οργανισμό, να του επιτρέψουμε να εκτελεί πραγματικές τραπεζικές εργασίες. Και, αν το επιχείρημα του Ελεγκτή... Θα βάλω από Δευτέρας πρόταση νόμου, ο Ελεγκτής ούτε πόξω 'πού τα γραφεία να μην περνά.

Δεν είναι επιχειρήματα τούτα.

Ευχαριστώ πολύ.

(Στο σημείο αυτό ο προεδρεύων της συνεδρίασης επανέρχεται στην έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επειδή εμακρυγορήσαμεν...

Κύριε Μυλωνά, εννά πρωτολογήσεις πολύ σύντομα, διότι η συνάδελφος η Χριστιάνα επείγεται να ψηφίσουμε, γιατί εννά ταξιδέψει στο εξωτερικό.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Πολύ σύντομα.

Αν κατάλαβα σωστά, κύριε Πρόεδρε, είναι ένας οργανισμός ο οποίος είναι χρήσιμος ως θεσμός στην κοινωνία, ιδιαίτερα για τους ευάλωτους, αυτούς που δεν τα 'χουν δηλαδή και τον χρειάζονται και δεν μπορούν και να παν στις τράπεζες για πολλούς λόγους. Οπότε, το δίλημμα που τίθεται σε εμάς για άλλη μια φορά και επαναλαμβάνεται -γιατί θα το καταθέσω ως προσωπική μου μαρτυρία- είναι το ίδιο που έγινε με την Ελληνική Τράπεζα, όταν εγώ προσωπικά δεν θα ψήφιζα και είχα συγκρουστεί με την κοινοβουλευτική μου ομάδα, αλλά την Τετάρτη και την Πέμπτη -δεν έγινε Παρασκευή η ψηφοφορία, έγινε Κυριακή απόγευμα, για όσους θυμούνται- μας ειδοποιούσαν από τις Βρυξέλλες με ιμείλ άνθρωποι Κύπριοι, οι οποίοι βρίσκονταν στους χώρους της εκκαθάρισης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, ότι η Τράπεζα Κύπρου θα 'κλεινε και μέσα σε δύο μήνες θα 'κλεινε και η Ελληνική. Και πήραμε το βάρος της ευθύνης να δεχθούμε τους πυροβολισμούς -δεν θα χρησιμοποιήσω την έκφραση «λαϊκιστές», διότι μου το προσάπτουν εμένα για το εθνικό θέμα- πήραμε το βάρος της ευθύνης και δεν έκλεισε η Τράπεζα Κύπρου ούτε και η Ελληνική. Το ΔΗΚΟ πήρε το βάρος της ευθύνης τότε, στήριξε τις πολιτικές... Κατηγορείτο από τον Δημοκρατικό Συναγερμό...

Σήμερα το ερώτημα και το δίλημμα, για να έρθω στο σήμερα, είναι: Θέλουμε τον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης για τους λόγους που η κ. Ερωτοκρίτου είπε ή δεν τον θέλουμε; Άσχετα 'πού τις λεπτομέρειες, αν θα τον ελέγχει η Βουλή, που λέει ο Παπαδούρης, αν θα λέει ο Θεμιστοκλέους «κλείστε το»... Ωραία, ας τα κλείσουμε ούλλα!

Μα τούτες εν' κουβέντες σοβαρές; Έχει έξω κόσμο που περιμένει να δει τι θα γίνει με τη ζωή του. Θέλουμε τον οργανισμό; Τον θέλουμε! Εάν υπάρχουν περιθώρια να τον βελτιώσουμε, να τον βελτιώσουμε. Να εκκαθαρίσουμε. Και στο τέλος της ημέρας εννά λογοδοτήσει κανένας 'πού τούντους... που επερνούσαν 'πού τούντα συμβούλια, που εκαταστρέψαν τον οργανισμό, ή εννά τα λαλούμε μεταξύ μας εδώ, για να ικανοποιούμε ο καθένας τους πελάτες του;

Επομένως, ψηφίζω υπέρ αυτού που η κ. Ερωτοκρίτου είπε. Αλλά κάποια στιγμή να αρχίσουμε να γινόμαστε σοβαροί. Θέλουμε ή δεν θέλουμε; Θέλουμε. Θέλουμε, γιατί έσει πολίτες, συμπολίτες μας, που τον έχουν ανάγκη τον οργανισμό, αγαπητοί της Αριστεράς φίλοι. Τον έχουν ανάγκη άμεσα και δεν έχουν λύση να παν στην Τράπεζα Κύπρου, στην Ελληνική και οπουδήποτε αλλού. Πετάσσουν τον κόσμο έξω οι τράπεζες.

Κάντε την υπέρβασή σας και ελάτε, κύριε Δαμιανού, με κάποιες προτάσεις και θα στηρίξω και εγώ μαζί σας και πολλοί άλλοι συνάδελφοι.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Τορναρίτης.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Αγαπητοί συνάδελφοι, επί της διαδικασίας και με όλο τον σεβασμό πραγματικά που έχω στην ελευθερία του λόγου και σε καθένα 'πού σας προσωπικά. Εκκρεμούν περίπου εννέα ομιλητές. Έχω μόνο 'πού το κόμμα μου πέντε ομιλητές. Παράκληση θερμή... Ακουστήκαν τα πάντα. Η ψήφος μετρά. Να προχωρήσουμε στην ψηφοφορία, κύριε Πρόεδρε. Και να το βάλετε και τούτο σε ψηφοφορία.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Θεωρώ ότι το θέμα έχει λήξει.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Έχει υπερεξαντληθεί.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Έχουν δίκαιο οι συνάδελφοι, κύριε Πρόεδρε.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επί του αιτήματος σε σχέση με το ότι εξαντλήθηκε η συζήτηση...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, παρακαλώ.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Δεν μου αρέσει και δεν θα επικαλεστώ το ότι μέτρησα πέντε φορές προσωπική αναφορά στο όνομά μου. Μάλιστα, υπήρξε και αναφορά σε πολιτικούς υποκριτές. Άρα, δεν επικαλούμαι το «επί προσωπικού», αλλά θεωρώ ότι η ισορροπία της δημοκρατίας απαιτεί, τουλάχιστον από τη στιγμή που υπήρξαν δευτερολογίες προς υποστήριξη, τζιαι αρκετές μάλιστα, αν μη τι άλλο να υπάρχει και μια ισορροπία στις τοποθετήσεις, γι' αυτό...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Δαμιανού, ουδείς δευτερολόγησε.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Έχει υπάρξει δευτερολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι. Από ποιον;

Κρατώ σωστό το ημερολόγιο της διάταξης.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Έχει υπάρξει, κύριε Πρόεδρε.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Δεν έχει δευτερολογήσει κανένας εκτός από τον κ. Δαμιανού, που έγινε επί προσωπικού...

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Δεν θέλω επί προσωπικού, αλλά ισχυρίζομαι ότι δεν έχει εξαντληθεί...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Για όση ώρα μιλούσατε για το διαδικαστικό, μπορούσατε να ολοκληρώσετε. Κατ' εξαίρεσιν να μιλήσει ο συνάδελφος.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Εντάξει, να μιλήσει μόνο...

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Αν είναι κατ' εξαίρεσιν, δεν θέλω τον λόγο.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ωραία! Εντάξει. Άτε, πάμε για ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της προφορικής τροπολογίας;

Ψηφίζουμε για την προφορική τροπολογία, κύριες και κύριοι συνάδελφοι.

Το αποτέλεσμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα ένας. Είκοσι ένας υπέρ, εναντίον είκοσι*.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι μία ψήφους υπέρ, είκοσι εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Τώρα προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

* Τα αναλυτικά αποτελέσματα όλων των ηλεκτρονικών ψηφοφοριών της συνεδρίασης ευρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.

Τροποποίηση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ, κύριες και κύριοι συνάδελφοι.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Γίνεται να είναι λίγο ήσυχα τα πράγματα, να παρακολουθούμε;

Το αποτέλεσμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα τρεις. Υπέρ είκοσι δύο, εναντίον δεκαέξι, αποχή τέσσερις και ένας ή μία δεν ψήφισε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι δύο ψήφους υπέρ, δεκαέξι εναντίον και τέσσερις αποχές, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, μόλις και εφόσον διαμορφωθούν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα ένας. Υπέρ είκοσι τρεις, εναντίον δεκατέσσερις, αποχές τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι τρεις ψήφους υπέρ, δεκατέσσερις εναντίον και τέσσερις αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο της Δημοκρατίας*.

Και προχωρούμε αισίως στο υπ' αριθμόν 5 θέμα, που τιτλοφορείται...

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Αιτιολόγηση ψήφου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κατ' ακρίβειαν, κύριε Παπαδούρη, έπρεπε να με προλάβεις.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Καταψηφίσαμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Παπαδούρη μου, με όλο τον σεβασμό...

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Σε ακούω.

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, ΔΗΠΑ-Συνεργασία.

Εναντίον: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, Κωστής Ευσταθίου.

Αποχές: Άριστος Δαμιανού (ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις), ΕΛΑΜ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πριν να πεταχτώ στο επόμενο, έπρεπε να με προλάβεις. Αλλά κατ' εξαίρεσιν, έτσι προς γνώσιν, άμα ξεκινήσω το επόμενο, δεν θα στρέφομαι πίσω.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Πρόεδρε, πάτησα το κουμπί, αλλά...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Αστειευόμενος)

Λόγω ίσου ύψους, επιτρέπεται για τελευταία φορά!

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Να το δεχτώ, αλλά στα υπόγεια είναι η θέα, να το θυμάστε τούτο!

ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Χωρίς να θέλω να στερήσω τον λόγο από τον συνάδελφο, αλλά, όταν ένας συνάδελφος τοποθετείται στην πρωτολογία, μετά δεν δικαιούται να δικαιολογήσει την ψήφο του. Όμως να δεχτούμε την αιτιολόγηση ψήφου, απλώς αυτό το πράγμα να το έχουμε υπόψη μας για το μέλλον.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Ό,τι θέλετε, Πρόεδρε. Αν θέλετε, αν δεν θέλετε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Παπαδούρη, εδώ σου αφαιρείται ο λόγος και έχει δίκαιο ο Νικόλας.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Όπως το είπατε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν ψηφίζεις εναντίον, θα...

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Ψήφισα εναντίον, Πρόεδρε. Εψηφισα εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Α, ψήφισες εναντίον.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Φυσικά. Αιτιολόγηση αρνητικής ψήφου κάμνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Α, εναντίον. Συγγνώμη. Εντάξει, επειδή δεν έχω κατάλογο μπροστά μου...

Ωραία, τότε έχεις τον λόγο. Σύντομα.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Ένα λεπτό θα πάρω, Πρόεδρε, να μην το κάνουμε θέμα.

Απλώς, επειδή ακούστηκαν κάποια πράγματα, υπήρχε και μια προσέγγιση η οποία λέει ότι θα μπορούσαμε να πάμε υπέρ για τούτα που ανέφερε και ο φίλος ο Παύλος, ότι είχαμε τα αποτελέσματα του συνεργατισμού, όμως θα μας βοηθούσε η κυβέρνηση αν έφερνε τα ειδικά δικαστήρια, αν έφερνε τη διεύρυνση, αν έφερνε... Και, όταν λέω να τα φέρει, να τα φέρει, να τα ψηφίσουμε τζιαι μετά να ψηφίσουμε τζιαι το νομοσχέδιο τούτο. Αλλά πάντα είναι η ίδια ιστορία. Πάντα ζητούμε την απειλή πρώτα τζιαι μετά, αν έρτουν τα νομοσχέδια, τα υπόλοιπα. Είναι η ίδια ακριβώς ιστορία!

Και να πω και κάτι τελευταίο, Πρόεδρε. Εντάξει, ακούστηκε ότι βάζουμε σε κίνδυνο τον οργανισμό κ.λπ. Εντάξει, τα δάνεια του οργανισμού... Ε, καλά, ο συνεργατισμός, όταν έκλεισε, τα δάνειά του εν επουληθήκαν; Αφού εθέλετε να τα πουλήσετε! Εν επουληθήκαν μετά; Έν εχωριστήκαν σε καλό χαρτοφυλάκιο;

(Μη ευκρινή σχόλια από την κ. Χριστιάνα Ερωτοκρίτου)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρία Ερωτοκρίτου, βιάζεσαι κιάλας, αλλά προκαλείς... Έν παραιτάς με τίποτε!

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Κύριοι συνάδελφοι, συγγνώμη...

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Δεν θα ξεκινήσω συζήτηση, Πρόεδρε.

Έν απλό το θέμα, Πρόεδρε. Με τον συνεργατισμό το καλό χαρτοφυλάκιο δόθηκε στην Ελληνική, το κακό χαρτοφυλάκιο δόθηκε για διαχείριση στην Altamira, στην ΚΕΔΙΠΕΣ και μετά στην Altamira.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Πάλε επουληθήκαν!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Παπαδούρη, και προχωρούμε τώρα...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επί της διαδικασίας.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Εάν γίνεται, το κατ' επείγον που έχει κατατεθεί από το Υπουργείο Οικονομικών να έρθει ως το αμέσως επόμενο θέμα με το οποίο θα καταπιαστεί η ολομέλεια, αντί να το αφήσουμε στο τέλος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα πάμε στο υπ' αριθμόν 5 θέμα και μετά θα πάμε και στο επόμενο.

Λοιπόν, προχωρούμε με το υπ' αριθμόν 5 θέμα, το οποίο τιτλοφορείται «Ο περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2022». Είναι πρόταση νόμου των συναδέλφων Γιώργου Λουκαΐδη, Άριστου Δαμιανού και Μαρίνας Νικολάου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Παρακαλείται ο γραμματεύς να αναγνώσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 5 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμου, ώστε οι ασφαλιστικές εταιρείες στο πλαίσιο σύναψης ασφάλισης ζωής προσώπου με ιατρικό ιστορικό καρκίνου να μη λαμβάνουν υπόψη το εν λόγω ιστορικό, νοουμένου ότι η ασφαλιστική κάλυψη δεν υπερβαίνει τις €300.000 και έχουν παρέλθει δέκα έτη από την ολοκλήρωση της θεραπείας, ή, σε περίπτωση κατά την οποία το εν λόγω πρόσωπο έχει διαγνωστεί με καρκίνο πριν από την ηλικία των είκοσι ενός ετών, έχουν παρέλθει πέντε έτη από την ολοκλήρωση της θεραπείας.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου «Ο περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2022»

Παρόντες:

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος

Χρίστος Χριστοφίδης

Χρύσης Παντελίδης

Σωτήρης Ιωάννου

Χάρης Γεωργιάδης

Αλέκος Τρυφωνίδης

Ονούφριος Κουλλά

Μη μέλη της επιτροπής:

Σάβια Ορφανίδου

Μαρίνα Νικολάου

Αντρέας Καυκαλιάς

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε από τους κ. Γιώργο Λουκαΐδη, Άριστο Δαμιανού και Μαρίνα Νικολάου εκ μέρους της

κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 18 Σεπτεμβρίου και 6 Νοεμβρίου 2023. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, της Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Υγείας, του Γραφείου Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Εθνικής Επιτροπής Καρκίνου, του Συνδέσμου Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου (ΣΑΕΚ), του Παγκύπριου Συνδέσμου Επαγγελματιών Ασφαλιστικών Διαμεσολαβητών (ΠΣΕΑΔ), της Ομοσπονδίας Συνδέσμων Ασθενών Κύπρου (ΟΣΑΚ), της Μόνιμης Επιτροπής Καρκίνου (ΜΕΚ), του Παγκύπριου Συνδέσμου Καρκίνοπαθών και Φίλων (ΠΑΣΥΚΑΦ), του Αντικαρκινικού Συνδέσμου Κύπρου, του Κυπριακού Φόρουμ Καρκίνου του Μαστού «Euroga Donna Cyprus», του συνδέσμου «Euroga Uomo Cyprus», του Παγκύπριου Συνδέσμου για Παιδιά με Καρκίνο και Συναφείς Παθήσεις «Ένα Όνειρο Μια Ευχή» και του Παγκύπριου Συνδέσμου Γονέων και Φίλων Παιδιών με Ογκολογικές και Αιματολογικές Παθήσεις «ΕΛΠΙΔΑ».

Το Γραφείο Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, ο Παγκύπριος Αντιλευχαιμικός Σύνδεσμος «Ζωή», καθώς και ο Σύνδεσμος Καρκίνοπαθών και Συγγενών «Ελπίζω, Αγωνίζομαι, Ζω» (ΕΛΑ-ΖΩ), παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της συζήτησης της υπό αναφορά πρότασης νόμου παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Αριστος Δαμιανού και Ηλίας Μυριάνθους.

Σκοπός της πρότασης νόμου ως αρχικά κατατέθηκε είναι η τροποποίηση του περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμου, ώστε στο πλαίσιο σύναψης ασφάλισης ζωής οι ασφαλιστικές εταιρείες να μη λαμβάνουν υπόψη το ιατρικό ιστορικό καρκίνου, σε περίπτωση που έχουν παρέλθει δέκα χρόνια από τη διάγνωση και εφόσον επήλθε πλήρης θεραπεία του ενδιαφερόμενου προσώπου.

Σημειώνεται ότι η πρόταση νόμου εμπίπτει στο πλαίσιο της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ειδικότερα του δικαιώματος στη λήθη, δηλαδή του δικαιώματος να μην ανασύρεται διαρκώς το παρελθόν ενός προσώπου μέσα από αναφορές παρελθοντικών γεγονότων.

Σύμφωνα με τους εισηγητές της πρότασης νόμου, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις κατοχυρώνεται το δικαίωμα στη λήθη για πρόσωπα με εμπειρία καρκίνου και ειδικότερα η παροχή σε αυτά του δικαιώματος σε ασφαλιστική κάλυψη και δανειοδότηση, προκειμένου να συνεχίσουν τη ζωή τους χωρίς διακρίσεις.

Όπως οι ίδιοι εισηγητές ανέφεραν, έξι κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν ήδη υιοθετήσει σχετικές νομοθετικές ρυθμίσεις που αναγνωρίζουν το δικαίωμα στη λήθη και κρίνεται ιδιαίτερα σημαντικό όπως η Δημοκρατία προχωρήσει με τη νομοθετική κατοχύρωση του εν λόγω δικαιώματος, ανταποκρινόμενη σε ένα δίκαιο κοινωνικό αίτημα.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του θέματος η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών, χωρίς να διαφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό αναφορά πρότασης νόμου, εισηγήθηκε όπως καθοριστούν με σαφήνεια επιμέρους πρόνοιες που αφορούν στην ολοκλήρωση της θεραπείας και στον θεράποντα ιατρό. Επισήμανε δε ότι οποιοσδήποτε ρυθμίσεις υιοθετηθούν δεν πρέπει να επηρεάσουν την εύρυθμη λειτουργία της ασφαλιστικής βιομηχανίας και τη βιωσιμότητα των ασφαλιστικών εταιρειών.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Γραφείου Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, του ΠΣΕΑΔ, της Εθνικής Επιτροπής Καρκίνου, της ΟΣΑΚ, της ΜΕΚ, του ΠΑΣΥΚΑΦ, του Αντικαρκινικού Συνδέσμου Κύπρου, του Παγκύπριου Συνδέσμου για Παιδιά με Καρκίνο και Συναφείς Παθήσεις «Ένα Όνειρο Μια Ευχή» και του Παγκύπριου Συνδέσμου Γονέων και Φίλων Παιδιών με Ογκολογικές και Αιματολογικές Παθήσεις «ΕΛΠΙΔΑ» συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό αναφορά πρότασης νόμου.

Σημειώνεται ότι ο ΟΣΑΚ και ο Σύνδεσμος Καρκίνοπαθών και Συγγενών ΕΛΑ-ΖΩ με επιστολές τους, ημερομηνίας 18 και 29 Σεπτεμβρίου 2023, αντίστοιχα, εξέφρασαν τη σύμφωνη γνώμη τους με την πρόταση νόμου.

Ο εκπρόσωπος του ΣΑΕΚ, χωρίς να διαφωνεί με την ανάγκη νομοθετικής κατοχύρωσης του δικαιώματος στη λήθη, εξέφρασε επιφυλάξεις σε σχέση με επιμέρους πρόνοιες της πρότασης νόμου.

Όπως ο ίδιος εκπρόσωπος ανέφερε, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αφορούν ευρύτερα στη σύναψη ασφάλισης ζωής, χωρίς να προσδιορίζεται ο σκοπός για τον οποίο απαιτείται η εν λόγω ασφάλιση, καθώς και το ύψος του ασφαλισμένου ποσού όπως σχετικά προβλέπεται στις νομοθεσίες πλείστων κρατών μελών που έχουν υιοθετήσει αντίστοιχες ρυθμίσεις. Το γεγονός αυτό ενδέχεται να δημιουργήσει επιπρόσθετο κόστος και προβλήματα στην ασφαλιστική βιομηχανία, καθότι οι αντασφαλιστικές επιχειρήσεις ενδεχομένως να μην παρέχουν κάλυψη στις ασφαλιστικές εταιρείες.

Τέλος, ο ίδιος εκπρόσωπος δήλωσε ότι ο ΣΑΕΚ έχει ήδη προχωρήσει στον καταρτισμό του Κώδικα Δεοντολογίας Ασφαλιστικών Εταιρειών για το Δικαίωμα στη Λήθη, ο οποίος εφαρμόζεται από την 1^η Ιανουαρίου 2023 και αφορά στην ασφάλιση προσώπων με εμπειρία καρκίνου για την παροχή στεγαστικού δανείου, σε περίπτωση που το ασφαλισμένο ποσό δεν ξεπερνά τις €200.000. Επιπροσθέτως, εξέφρασε την ετοιμότητα του

συνδέσμου να περιλάβει στον εν λόγω κώδικα και την περίπτωση ασφάλισης προσώπων για την παροχή σπουδαστικού δανείου με ασφαλισμένο ποσό που δεν υπερβαίνει τις €50.000.

Οι εκπρόσωποι της Eurora Donna Cyprus συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου και δήλωσαν ότι η νομική κατοχύρωση του δικαιώματος στη λήθη αποτελεί ύψιστη προτεραιότητα και συμβάλλει στην εξάλειψη της διάκρισης που υφίστανται τα άτομα με εμπειρία καρκίνου.

Στο στάδιο της κατ' άρθρον συζήτησης οι εισηγητές της πρότασης νόμου εισηγήθηκαν όπως το κείμενο της πρότασης νόμου τροποποιηθεί, ώστε οι προτεινόμενες ρυθμίσεις να εφαρμόζονται για ασφάλιση ζωής με ασφαλιστική κάλυψη που δεν υπερβαίνει τις €300.000 και να ισχύουν και σε περίπτωση που παρέλθει περίοδος πέντε ετών από την ολοκλήρωση της θεραπείας προσώπου με εμπειρία καρκίνου, όταν το εν λόγω πρόσωπο διαγνωστεί με καρκίνο πριν από την ηλικία των είκοσι ενός ετών.

Η επιτροπή, στη βάση των όσων διημερίθησαν ενώπιόν της, κάλεσε τα αρμόδια υπουργεία όπως μελετήσουν τις εκφρασθείσες απόψεις των εμπλεκόμενων φορέων και καταθέσουν τις θέσεις τους επί αυτών.

Συναφώς, το Υπουργείο Υγείας με επιστολή του, ημερομηνίας 11 Οκτωβρίου 2023, κατέθεσε τις εισηγήσεις του επί των προνοιών της πρότασης νόμου που αφορούν στη διασαφήνιση των όρων της ολοκλήρωσης της θεραπείας και του θεράποντα ιατρού.

Στη βάση των πιο πάνω η επιτροπή εξέτασε δύο αναθεωρημένα κείμενα της πρότασης νόμου, με τελικό κατατεθειμένο στις 30 Οκτωβρίου 2023, στο οποίο περιλήφθηκαν οι εισηγήσεις όπως αυτές κατατέθηκαν από τους εισηγητές της πρότασης νόμου, καθώς και οι παρατηρήσεις των αρμόδιων υπουργείων για τη διασαφήνιση ορισμένων επιμέρους προνοιών.

Στο στάδιο της εξέτασης του τελικού κειμένου της πρότασης νόμου η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας δήλωσε ότι δεν προκύπτει οποιαδήποτε διαφωνία ως προς το περιεχόμενο αυτού.

Οι εκπρόσωποι του Γραφείου Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, του ΠΣΕΑΔ, της Εθνικής Επιτροπής Καρκίνου, της ΟΣΑΚ, της ΜΕΚ, του ΠΑΣΥΚΑΦ, του Αντικαρκινικού Συνδέσμου Κύπρου, της Eurora Donna Cyprus, του Eurora Uomo Cyprus, του Παγκύπριου Συνδέσμου για Παιδιά με Καρκίνο και Συναφείς Παθήσεις «Ένα Όνειρο Μια Ευχή» και του Παγκύπριου Συνδέσμου Γονέων και Φίλων Παιδιών με Ογκολογικές και Αιματολογικές Παθήσεις «ΕΛΠΙΔΑ» συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου ως τελικά αναθεωρήθηκε.

Σημειώνεται ότι η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα με επιστολή της, ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 2023, ανέφερε ότι δεν προκύπτουν οποιαδήποτε σχόλια επί του τελικού κειμένου της πρότασης νόμου.

Ο εκπρόσωπος του ΣΑΕΚ, διατηρώντας τις επιφυλάξεις του επί του τελικού κειμένου της πρότασης νόμου και ειδικότερα για τη μη περιληψη πρόνοιας που να καθορίζει τον σκοπό για τον οποίο απαιτείται η ασφάλιση ζωής, δήλωσε ότι ο σύνδεσμος κρίνει ορθότερο όπως στο παρόν στάδιο θεσπιστεί ένα πλαίσιο που να περιλαμβάνει τις πρόνοιες του Κώδικα Δεοντολογίας Ασφαλιστικών Εταιρειών για το Δικαίωμα στη Λήθη, καθώς και την περίπτωση ασφάλισης προσώπων για την παροχή σπουδαστικού δανείου με ασφαλισμένο ποσό που δεν υπερβαίνει τις €50.000.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Η πρόεδρος της επιτροπής και το μέλος της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, το μέλος της βουλευτής του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου, καθώς και το μέλος της βουλευτής της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο.

Στη βάση των πιο πάνω θέσεων η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει την πρόταση νόμου ως αυτή έχει τελικά τροποποιηθεί στην ολομέλεια του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία.

Έχουμε αγορεύσεις επί θέματος αρχής;

Η συνάδελφος η Μαρίνα από το ΑΚΕΛ.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας. Η παράκλησή μου είναι να κλείσετε τον κατάλογο των πρωτομιλητών, γιατί αυτό το οποίο γίνεται, να ξεκινούμε και να συνεχίζουν να μπαίνουν, να μπαίνουν και να φτάνουμε σε έναν αριθμό, ας πούμε, όπως προηγουμένως. Δεν γίνεται. Ανοίγουμε κατάλογο πρωτομιλητών, πόσοι δηλώνουν πρωτομιλητές, πρωτομιλητές. Εάν υπάρχουν δευτερομιλητές ή επί προσωπικού, να κλείει η υπόθεση. Εν γίνεται κάθε φορά να έχουμε το ίδιο και το ίδιο και το ίδιο, γιατί όποιος ακούει κάτι ξαφνικά έρχεται του η όρεξη να μιλήσει τζαι μπαίνουμε σε έναν φαύλο κύκλο που δεν βγαίνουμε από μέσα. Όσοι δηλώνουν πρωτομιλία να δηλώσουν, κλείει ο κατάλογος των πρωτομιλητών. Αν υπάρχουν επί προσωπικού ή δευτερομιλίες, να ανοίγει ο κατάλογος των δευτερομιλιών και να κλείει. Παράκλησή μου! Το έχω πει πάρα πολλές φορές αυτό το πράγμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, εντάξει, είναι κατανοητό, σημειώθηκε.

Λοιπόν, κυρία Μαρίνα, έχεις τον λόγο.

ΜΑΡΙΝΑ ΝΙΚΟΛΑΟΥ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Η σημερινή πρόταση νόμου που έχετε μπροστά σας είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με το ζήτημα του καρκίνου και τα 4 000 περιστατικά καρκίνου τον χρόνο στον τόπο μας δείχνουν την ανάγκη να υπάρχει επικυρωμένη εθνική στρατηγική για τον καρκίνο, που περιλαμβάνει και τη δημιουργία του Εθνικού Ινστιτούτου για τον Καρκίνο, που θα ευθυγραμμίσει τις δράσεις και θα καθορίσει τις προτεραιότητες με στόχο τη μείωση των περιστατικών, αλλά και την ολιστική φροντίδα και παροχή υπηρεσιών προς τους ασθενείς.

Δυστυχώς, στον φετινό προϋπολογισμό δεν υπάρχει ούτε ένα σεντ για τη δημιουργία του Εθνικού Ινστιτούτου για τον Καρκίνο, παρ' όλο που αυτό πολυδιαφημίζεται από το 2019. Το είπα ξανά, δυστυχώς θα το πω και σήμερα: Τι να κάνουν οι καρκινοπαθείς τις ροζ κορδέλες και τα μουστάκια τον Νοέμβρη; Οι πράξεις είναι πάντα το τεκμήριο της αλήθειας. Προς αυτή την κατεύθυνση λοιπόν το ΑΚΕΛ εργάζεται εντατικά μέσα και έξω από τη Βουλή. Σημαντικό κομμάτι της προσπάθειάς μας είναι και τα δικαιώματα των ανθρώπων με εμπειρία καρκίνου, αιτήματα που αφορούν ένα σημαντικό κομμάτι της κοινωνίας μας.

Σήμερα λοιπόν τίθεται ενώπιον του σώματος της ολομέλειας η πρόταση νόμου του ΑΚΕΛ για την κατοχύρωση του δικαιώματος στη λήθη. Συγκεκριμένα, ασφαλιστική επιχείρηση δεν θα απορρίπτει αίτηση ατόμου με εμπειρία καρκίνου, εφόσον έχουν περάσει δέκα χρόνια από την ολοκλήρωση της θεραπείας του ή έχουν περάσει πέντε χρόνια, εφόσον το άτομο αυτό έχει διαγνωστεί με καρκίνο πριν από την ηλικία των είκοσι ενός ετών. Άνθρωποι που πάλεψαν και κέρδισαν τη μάχη κατά του καρκίνου πρέπει μετά να παλέψουν για το δικαίωμα στη λήθη, καθώς το ιατρικό τους ιστορικό εξακολουθεί να αποτελεί εμπόδιο στην πρόσβασή τους σε ασφαλιστικές και οικονομικές υπηρεσίες, ακόμη και μετά από δεκαετίες από την ολοκλήρωση της θεραπείας.

Ήδη, από το 2021 η κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ στις Βρυξέλλες είχε θέσει ενώπιον της Κομισιόν τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν στην Κύπρο τα άτομα με εμπειρία καρκίνου και ασθενείς με σπάνια νοσήματα στην προσπάθειά τους να εξασφαλίσουν ασφάλιση και δάνειο. Εκεί είδαμε πως, παρά τις προθέσεις και τις εξαγγελίες για τη διαμόρφωση ενός κοινού, εναρμονισμένου ευρωπαϊκού κανονιστικού πλαισίου για την προστασία του δικαιώματος στη λήθη, είναι η εθνική νομοθεσία που εξακολουθεί να ρυθμίζει τα κριτήρια αποδοχής της ασφάλειας ζωής ή υγείας ή και άλλων ασφαλειών.

Έναν χρόνο μετά το θέμα τέθηκε ενώπιόν μας στην επιτροπή Υγείας από όλα τα οργανωμένα σύνολα και φορείς που βρίσκονται στην πρώτη γραμμή στήριξης και ενημέρωσης της κοινωνίας για τα θέματα του καρκίνου. Εκεί δεσμευτήκαμε, αξιοποιώντας την ευρωπαϊκή μας εμπειρία να προχωρήσουμε χωρίς άλλη καθυστέρηση σε κατάθεση πρότασης νόμου, όπως και κάναμε τον Οκτώβρη του '22, στην αρμόδια πια επιτροπή, που είναι η επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού. Άλλωστε, ορισμένα κράτη μέλη έχουν ήδη νομοθετήσει, για να διασφαλίσουν το δικαίωμα στη λήθη, κάτι που ενίσχυσε τη δουλειά μας. Φανερώνει επίσης ότι τα δικαιώματα μπορούν και πρέπει να συμβαδίζουν με την ιατρική πρόοδο.

Δεν ήταν εύκολη η δουλειά μας. Για να μπορέσουμε να ανταποκριθούμε σε ένα απόλυτα δίκαιο αίτημα της κοινωνίας, χρειαστήκαμε τη συμμετοχή όλων των εμπλεκομένων. Συναντήσαμε δυσκολίες, όμως με πείσμα και πολλή δουλειά φτάσαμε σήμερα εδώ. Δεν είναι υπερβολή να πούμε πως, εάν πετύχουμε να ενσωματώσουμε στην εθνική μας νομοθεσία το δικαίωμα στη λήθη, αυτό θα θέσει την Κύπρο ανάμεσα στα πρωτοπόρα κράτη μέλη της Ένωσης σε ένα τόσο σημαντικό, βαθιά κοινωνικό και ταξικό ζήτημα. Μία εξέλιξη-σταθμός, καθώς τα άτομα με εμπειρία καρκίνου θα μπορούν πλέον να επανακαθορίσουν τη ζωή τους ισότιμα, χωρίς διακρίσεις, έχοντας πρόσβαση σε υπηρεσίες ασφάλισης.

Και επιτέλους, συναδέλφισσες και συνάδελφοι, η χώρα μας θα είναι γνωστή και μία φορά για τους σωστούς λόγους. Λίγα λόγια, πολλή δουλειά και πράξεις. Το τεκμήριο της αλήθειας είναι πάντα η πράξη, είναι τα αποτελέσματα. Κάθε φορά που ζητούμε τη στήριξη του λαού, το ΑΚΕΛ δίνει υπόσχεση να υπερασπίζεται και να δουλεύει καθημερινά για τον άνθρωπο και τα δικαιώματά του. Σήμερα είναι μια τέτοια μέρα που είμαστε η δύναμη του κόσμου, που είμαστε η φωνή του.

Κλείνοντας, ευχαριστώ θερμά τους συναδέλφους μου Γιώργο Λουκαΐδη και Άριστο Δαμιανού, που μαζί συνυπογράφουμε την πρόταση νόμου, που μαζί δώσαμε αυτό τον αγώνα. Ευχαριστώ τον συνάδελφο Αντρέα Καυκαλιά, που ήταν στήριγμά μας στην επιτροπή Οικονομικών, και το ίδιο και τον Χρίστο Χριστοφίδη. Κυρίως όμως το πιο μεγάλο ευχαριστώ αξίζει στον κ. Μιχάλη Αργυρού από την Υπηρεσία Ερευνών, Μελετών και Εκδόσεων, γιατί είχαμε μια έρευνα που αποτέλεσε πολύτιμο εργαλείο στην προσπάθειά μας. Ευχαριστώ και την κ. Ελβίρα Παλλήκαρου, γραμματέα της επιτροπής Υγείας, που πρώτα συζητήθηκε εκεί το θέμα ως αυτεπάγγελτη εξέταση. Τέλος, ευχαριστώ αυτούς που χωρίς την πολύτιμη δουλειά τους τίποτε μπορεί να μην είχαμε σήμερα. Από την επιτροπή Οικονομικών την κ. Σταυρούλα Κουσιάππα και τον Αντώνη Κωνσταντίνου. Μαζί δουλέψαμε ώρες ατελείωτες.

Σας ευχαριστώ από την καρδιά μου για τη σκληρή δουλειά και την αγαστή συνεργασία!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ τη συνάδελφο Μαρίνα Νικολάου από το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Τον λόγο παίρνει ο συνάδελφος Ανδρέας Αποστόλου από την ΕΔΕΚ.

Κύριε Αποστόλου.

Και ακολουθεί η κ. Σάβια Ορφανίδου.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Καταρχάς, οφείλω να συγχαρώ τους συναδέλφους από το ΑΚΕΛ, τη Μαρίνα τη Νικολάου, τον Άριστο τον Δαμιανού και τον Γιώργο τον Λουκαΐδη, και, αν μου επιτρέπετε, να δώσω ιδιαίτερα συγχαρητήρια στη φίλη τη Μαρίνα τη Νικολάου, γιατί γνωρίζω ότι έτρεξε προσωπικά το θέμα όλους αυτούς τους μήνες για την κατάληξη που έχουμε σήμερα μπροστά μας, ουσιαστικά να νομοθετήσουμε τα δικαιώματα των καρκινοπαθών στο να έχουν δικαίωμα στη λήθη, δηλαδή, όταν περάσουν κάποια χρόνια, οι ασφαλιστικές εταιρείες να τους αντιμετωπίζουν όπως αντιμετωπίζουν τον κάθε άλλο πολίτη.

Εδώ θα πω, γιατί θα είναι καλό να κάνουμε έτσι μια χρονική αναδρομή της συζήτησης, ότι θα ήθελα να συγχαρώ επίσης και τον πρόεδρο της επιτροπής Υγείας, τον κ. Ευθύμιο Δίπλαρο, που είχε εγγράψει το θέμα τον Σεπτέμβριο του 2022 στην αρμόδια επιτροπή και είχε ξεκινήσει η συζήτηση και αποτέλεσμα αυτής της συζήτησης ήταν και η συμφωνία την οποία είχε κάνει ο τότε Υπουργός Υγείας κ. Μιχάλης Χατζηπαντέλα με τις ασφαλιστικές εταιρείες, οι οποίες ουσιαστικά είχαν αποδεχθεί το δίκαιο αίτημα αυτό των καρκινοπαθών.

Οφείλω εδώ να πω ότι θύμα των ασφαλιστικών εταιρειών ήμουν και εγώ σε προσωπικό επίπεδο, γιατί δεκατρία χρόνια μετά την εμπειρία την οποία είχα κλήθηκα να πληρώσω επτά φορές περισσότερο ασφάλιστρο για δάνειο ζωής για πρώτη κατοικία, πράγμα το οποίο είχε ακυρωθεί για πρώτη φορά φέτος, μετά και τη συμφωνία του κ. Χατζηπαντέλα με τις ασφαλιστικές εταιρείες. Έχει επανέλθει και το δικό μου ασφάλιστρο στα επίπεδα τα οποία θα έπρεπε να ήταν, καταργώντας τις ασυδοσίες αυτές των τραπεζών. Αλλά, παρ' όλες τις συμφωνίες, αυτά θα πρέπει να νομοθετούνται, πρέπει να γίνονται νόμοι του κράτους, γι' αυτό, επαναλαμβάνω, δίνω συγχαρητήρια στους συναδέλφους από το ΑΚΕΛ που πήραν αυτή την πρωτοβουλία, έτσι ώστε να κατοχυρωθεί και νομικά.

Πολλά συγχαρητήρια οφείλουμε να πούμε και στην Ευρωπαϊκή επιτροπή κ. Στέλλα Κυριακίδου, η οποία δίνει τις μάχες της σε ευρωπαϊκό επίπεδο και, νομίζω, μας ενέπνευσε και όλους εμάς εδώ να προχωρήσουμε με αυτό τον αγώνα, καθώς και στη Ευγορα Δογη, η οποία τα δύο τελευταία χρόνια στην πορεία την οποία κάνει έθεσε αυτό το ζήτημα ως σημαντικό πολιτικό ζήτημα!

Κλείνοντας, θέλω να πω ότι, αν πραγματικά νοιαζόμαστε για τους καρκινοπαθείς και τους χρόνιους ασθενείς, πρέπει να παίρνουμε πολιτικές πρωτοβουλίες όπως αυτές και σημαντική πολιτική πρωτοβουλία είναι και η δημιουργία του Εθνικού Ινστιτούτου Καρκίνου Κύπρου, πράγμα το οποίο όλοι οι φορείς που ασχολούνται με τον καρκίνο διεκδικούν. Είχαμε υποδείξει στην αρμόδια επιτροπή για τον προϋπολογισμό την προηγούμενη Δευτέρα ότι είναι κάτι το οποίο θα έπρεπε να ήταν στον προϋπολογισμό. Χαίρομαι, γιατί οι πρωτοβουλίες τις οποίες όλοι αναλάβαμε φαίνεται να έχουν αποτέλεσμα. Υπάρχει πολιτική δέσμευση ότι θα ενταχθεί στον προϋπολογισμό του 2024 και αναμένουμε αυτό να το κάνει πράξη η κυβέρνηση, έτσι ώστε στους προϋπολογισμούς που θα ψηφίσουμε τέλος του Δεκέμβρη να συμπεριλαμβάνεται και το Εθνικό Ινστιτούτο Καρκίνου.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ τον συνάδελφο τον Ανδρέα.

Και τον λόγο έχει η συνάδελφος Σάβια Ορφανίδου.

Κυρία Ορφανίδου.

ΣΑΒΙΑ ΟΡΦΑΝΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ, Πρόεδρε.

Θα ήθελα και εγώ με τη σειρά μου καταρχάς να πω ότι το δικαίωμα στη λήθη ήταν μια πανευρωπαϊκή πρωτοβουλία και με τη μεγάλη συμβολή της δικής μας επιτροπής, της Στέλλας Κυριακίδου, η οποία μεταφέρθηκε στην Κύπρο μέσω και της Ευγορα Δοηνα, που κάνει ένα εξαιρετικό έργο για τον καρκίνο του μαστού. Τότε όντως, πριν από περίπου έναν χρόνο, υπήρξε ένα μεγάλο βήμα προς τα μπροστά, μετά και την έντονη και ενισχυτική προσπάθεια του τότε υπουργού Μιχάλη Χατζηπαντέλα, για να μπορέσει να επιτευχθεί αυτή η συμφωνία μεταξύ του Συνδέσμου Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου και της Ευγορα Δοηνα, η οποία τέθηκε σε ισχύ από την 1^η Ιανουαρίου 2023. Αυτό βεβαίως ήταν ένα βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση, αλλά δεν έδινε τη νομική κατοχύρωση για το δικαίωμα στη λήθη και το δικαίωμα αυτό των συμπολιτών μας, για να ξεχάσουν το ιστορικό καρκίνου και να μπορέσουν να τύχουν της σωστής αντιμετώπισης από τις ασφαλιστικές εταιρείες, όταν θα συναπταν ασφαλιστικά συμβόλαια στον κλάδο ζωής, για να μπορέσουν να έχουν χρηματοπιστωτικές διευκολύνσεις. Και αυτό το βήμα -ακόμα ένα βήμα προς τα μπροστά- ήρθε να το καλύψει η πρόταση νόμου του ΑΚΕΛ.

Θέλω και εγώ να συγχαρώ με τη σειρά μου τους τρεις μας συναδέλφους, ιδιαίτερα τη Μαρίνα Νικολάου, που γνωρίζω και εγώ πάρα πολύ προσωπικά ότι έχει συμβάλει η ίδια με πολύ έτσι σθένος και πείσμα για τέτοιου είδους θέματα, και οφείλω να πω ότι αυτά τα θέματα είναι οριζόντια σημασίας και είμαι πολύ περήφανη που όλα τα κόμματα είχαμε μια έτσι κοινή προσέγγιση με κάποιες λίγες μικροδιαφορές προς αυτή την κατεύθυνση.

Γνωρίζω ότι ο Σύνδεσμος Ασφαλιστικών Εταιρειών έχει θέσει κάποιους προβληματισμούς γι' αυτή την πρόταση νόμου, εμείς όμως θα τη στηρίξουμε ανεπιφύλακτα και, αν στο μέλλον υπάρξει κάποιο ζήτημα πρακτικό, είμαστε εδώ να τα ξαναδούμε, αλλά ήρθε η ώρα να κάνουμε αυτό το μεγάλο βήμα προς τα εμπρός για τη νομική κατοχύρωση αυτών των συμπολιτών μας, οι οποίοι αξίζουν την ίδια αντιμετώπιση με όλους τους υπόλοιπους συμπολίτες μας. Οπότε, για ακόμη μια φορά συγχαρητήρια στο ΑΚΕΛ και βεβαίως ο Δημοκρατικός Συναγερμός, πιστός σε αυτά τα θέματα μεγάλης σημασίας, θα στηρίξει αυτό το θέμα.

Να πω και εγώ μια κουβέντα για το Εθνικό Ινστιτούτο για τον Καρκίνο. Ήταν με λύπη μας που ακούσαμε προχθές τα όσα είχαν λεχθεί ενώπιον της επιτροπής Οικονομικών. Εμείς ζητούμε με πολύ έτσι έντονο τρόπο και από τα δύο υπουργεία -και από το Υπουργείο Υγείας και από το Υπουργείο Οικονομικών- να συντονιστούν μεταξύ τους, να συνεργαστούν, για να μπορέσουμε να έχουμε αυτό το κονδύλι μέσα στον προϋπολογισμό για το '24 και να εφαρμόσουμε επιτέλους αυτό το ανεξάρτητο Εθνικό Ινστιτούτο για τον Καρκίνο, για να κάνουμε καλό για ακόμη μια φορά για τους συμπολίτες μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κυρία Ορφανίδου.

Με την ευκαιρία που συζητούμε για τον καρκίνο, να πω το εξής και ελπίζω κάποιος να ευαισθητοποιηθούν: Η πρόληψη στον καρκίνο είναι μέγα θέμα και ένα από αυτά είναι το τεστ Παπανικολάου. Οι περίτεχνοι τεχνοκράτες που χειρίζονται σήμερα το ΓΕΣΥ... Το τεστ Παπανικολάου μια γυναίκα επιτρέπεται να το κάμει την πρώτη χρονιά και να είναι δωρεάν. Αν θέλει να κάμει και τη δεύτερη χρονιά, πρέπει να πληρώσει εβδομήντα ευρώ. Είναι αδιανόητο αυτό που έκαμαν, να βάλουν ποσοτά στα τεστ Παπανικολάου!

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, συγγνώμη...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, παρακαλώ.

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Συγγνώμη, επειδή τυγχάνει να είμαι από αυτούς που πρέπει να ελέγχονται τακτικά, να σας πω ότι οι διεθνείς κατευθυντήριες γραμμές για το τεστ Παπανικολάου, ακόμα και για περιπτώσεις όπως τη δική μου, είναι ανά διετία. Οι μαστογραφίες είναι ανά έτος, αλλά το τεστ Παπανικολάου είναι ανά διετία. Συνεπώς, εν μπορούμε να επιρρίπτουμε ευθύνες για τούτο θέμα.

Ευχαριστώ.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία! Έθθα ξεκινήσουμε συζήτηση επί τούτου, αλλά διερωτούμαι αν είναι έτσι.

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση της προτάσεως νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου άρθρου 247Α. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα οκτώ. Τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 έως 2 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο της πρότασης νόμου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα τέσσερις. Τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, η πρόταση νόμου καθίσταται ομόφωνα σε νόμο της Δημοκρατίας.

Και ερχόμαστε τώρα στο θέμα που κηρύξαμε επείγον και που τιτλοφορείται «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2023».

Έχετε όλοι ενώπιόν σας τη σχετική έκθεση, που ετοιμάστηκε από την αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή.

Παρακαλείται ο γραμματέας να αναγνώσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου, ώστε αφενός να επεκταθεί η ισχύς του υφιστάμενου φορολογικού πλαισίου μέσω του οποίου παραχωρείται φορολογική ελάφρυνση σε επενδυτές, φυσικά και νομικά πρόσωπα, για ποσό επένδυσής τους σε εγκεκριμένη μικρομεσαία καινοτόμο επιχείρηση μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2026 και αφετέρου το εν λόγω πλαίσιο να εκσυγχρονιστεί στη βάση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17^{ης} Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης, ως αυτός έχει επικαιροποιηθεί.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2023»

Παρόντες:

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος

Αντρέας Καυκαλιάς

Χρύσης Παντελίδης

Χρίστος Χριστοφίδης

Χάρης Γεωργιάδης

Σωτήρης Ιωάννου

Ονούφριος Κουλλά

Ηλίας Μυριάνθους

Σάβια Ορφανίδου

Αλέκος Τρυφωνίδης

Αριστος Δαμιανού

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε αυθημερόν το πιο πάνω νομοσχέδιο, το οποίο κατατέθηκε στη σημερινή συνεδρία της ολομέλειας του σώματος και κηρύχθηκε επείγον. Στη συνεδρία της επιτροπής παρευρέθηκε ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου, ώστε αφενός να επεκταθεί η ισχύς του υφιστάμενου φορολογικού πλαισίου μέσω του οποίου παραχωρείται φορολογική ελάφρυνση σε επενδυτές, φυσικά και νομικά πρόσωπα, για ποσό επένδυσής τους σε εγκεκριμένη μικρομεσαία καινοτόμο επιχείρηση μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2026 και αφετέρου το εν λόγω πλαίσιο να εκσυγχρονιστεί στη βάση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17^{ης} Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης, ως αυτός έχει επικαιροποιηθεί.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις περιλαμβάνονται στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και ειδικότερα στην ενότητα «Ενισχυμένη Έρευνα και Καινοτομία», με την οποία σκοπείται η παροχή φορολογικών κινήτρων για προσέλκυση επενδύσεων στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η επέκταση του υπό αναφορά φορολογικού πλαισίου έχει προταθεί από τη Γενική Διεύθυνση Στήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ) στο πλαίσιο ελέγχου του σχετικού υπό αναφορά οροσήμου και συναφώς η έγκριση των προτεινόμενων ρυθμίσεων αποτελεί προϋπόθεση για επίτευξη του στόχου για υποβολή του δεύτερου αιτήματος πληρωμής για εκταμίευση πόρων από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΜΑΑ).

Σημειώνεται ότι το αίτημα είναι αναγκαίο να υποβληθεί εντός του έτους, καθότι τα κράτη μέλη δύναται να υποβάλλουν αιτήματα πληρωμής μόνο δύο φορές τον χρόνο και η μη υποβολή του θα περιορίσει τον αριθμό αιτημάτων για το έτος 2024.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι ο αναπληρωτής γενικός διευθυντής της Γενικής Διεύθυνσης Ανάπτυξης, Υπουργείο Οικονομικών, καθώς και ο Υπουργός Οικονομικών με επιστολές τους, ημερομηνίας 20 και 22 Νοεμβρίου 2023, αντίστοιχα, επισημαίνουν την αναγκαιότητα άμεσης προώθησης του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος για τους λόγους που αναλύονται πιο πάνω.

Στο πλαίσιο της συζήτησης ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε ότι λόγω της καθυστέρησης που παρατηρήθηκε στην επίτευξη συμφωνίας μεταξύ της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού και της Γενικής Διεύθυνσης Στήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων της ΕΕ σε ό,τι αφορά στην επέκταση του υφιστάμενου φορολογικού πλαισίου δεν κατέστη δυνατή η κατάθεση του νομοσχεδίου σε προγενέστερο στάδιο.

Ως εκ τούτου, ο ίδιος αξιωματούχος επισήμανε την ανάγκη άμεσης προώθησης του προτεινόμενου νόμου προς ψήφιση, προκειμένου να καταστεί εφικτή η έγκαιρη υποβολή του αιτήματος πληρωμής εντός των πρώτων ημερών του μηνός Δεκεμβρίου του τρέχοντος έτους για σκοπούς εκταμίευσης πόρων από τον ΜΑΑ.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχουμε αγορεύσεις επί θέματος αρχής, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 9Α του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και να ανακοινωθεί το αποτέλεσμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα. Είκοσι έξι ψήφοι υπέρ, εναντίον ουδείς, δεκατρείς αποχές, ένας ή μία δεν ψήφισε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δεκατρείς αποχές, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για το σύνολο του νομοσχεδίου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Να ανακοινωθεί το αποτέλεσμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα. Είκοσι επτά ψήφοι υπέρ, εναντίον ουδείς, δώδεκα αποχές, ένας ή μία δεν ψήφισε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι επτά ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δώδεκα αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο της Δημοκρατίας*.

Και προχωρούμε τώρα με το πρώτο θέμα της ημερησίας διατάξεως, που τιτλοφορείται «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης του Κράτους του Ισραήλ για τη Συμπαράγωγή Ταινιών (Κυρωτικός) Νόμος του 2023».

Υπάρχει εισήγηση για αναβολή, αντιλαμβάνομαι;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Στη Σύσκεψη των Αρχηγών είχαμε ζητήσει αναβολή, κύριε Πρόεδρε, για περίοδο όχι μιας εβδομάδας αλλά μεγαλύτερη, για τους λόγους που εξηγήσαμε. Δεν θέλω να ξεκινήσουμε τη συζήτηση. Αν υπάρχει συναίνεση, να μείνουμε ως εδώ. Εάν δεν υπάρχει συναίνεση, τότε μπορούμε να δικαιολογήσουμε γιατί ζητούμε αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, προφανέστατα και δεν υπάρχει ένσταση για την αναβολή, αλλά αντιλαμβάνεστε ότι έντζει μπορούμε να δώσουμε αναβολή επ' αόριστον. Αν θέλει ο συνάδελφος μία εβδομάδα, θα την έχει. Αν θέλει ακόμα και δύο εβδομάδες, πάλι θα τις δώσουμε, αλλά περισσότερο δεν μπορούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα, να δώσουμε δύο εβδομάδες αναβολή και να πάει στην επιτροπή.

Έτσι είναι; Συμφωνούμε;

Κύριε Λουκαΐδη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Δεν χρειάζεται να πάει στην επιτροπή. Μόνο που υπάρχουν αναπάντητα ερωτήματα επί της ουσίας. Εάν η αναβολή δύο εβδομάδων σημαίνει ότι θα πάμε ενδεχομένως μετά τις γιορτές με την ελπίδα ότι θα τελειώσει ο πόλεμος... Να μείνω ως εδώ, να μην ανοίξουμε συζήτηση. Αν συμφωνούμε, να αναβληθεί για μετά τις γιορτές και βλέπουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κανένα πρόβλημα. Νομίζω είναι εντάξει.

Ευχαριστώ πολύ.

Κύριε Τορναρίτη, θέλεις να προσθέσεις κάτι;

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΕΛΑΜ, ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, ΔΗΠΑ-Συνεργασία, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, Αλεξάνδρα Ατταλίδου.

Αποχή: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Επειδή οι γιορτές πρέπει να προκαλούν καλό κλίμα ανάμεσα στους ανθρώπους, το θέμα να είναι στην πρώτη συνεδρία μετά τις γιορτές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τα επεισόδια στην Κύπρο εν' μέσα στα Χριστούγεννα που ξεκινήσαν, κύριε.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ε, εύχομαι να μη δημιουργηθούν επεισόδια στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, επειδή θυμήθηκες τα Χριστούγεννα, αλλά... Έτσι, προς γνώσιν και συμμόρφωσιν.

Το δεύτερο θέμα πιλοφορείται «Ο περί της Συμφωνίας Εταιρικής Σχέσης και Συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Δημοκρατίας της Σιγκαπούρης, αφετέρου, (Κυρωτικός) Νόμος του 2023».

Παρακαλείται ο γραμματεύς να αναγνώσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κύρωση της Συμφωνίας Εταιρικής Σχέσης και Συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Δημοκρατίας της Σιγκαπούρης, αφετέρου, η οποία υπεγράφη στις Βρυξέλλες στις 19 Οκτωβρίου 2018 από τον αντιπρόσωπο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τους αντιπροσώπους των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τον αντιπρόσωπο της Σιγκαπούρης.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμφωνίας Εταιρικής Σχέσης και Συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Δημοκρατίας της Σιγκαπούρης, αφετέρου, (Κυρωτικός) Νόμος του 2023»

Παρόντες:

Χάρης Γεωργιάδης, πρόεδρος

Μαρίνα Νικολάου

Μάριος Μαυρίδης

Γιώργος Κουκουμάς

Γιώργος Λουκαΐδης

Χρύσης Παντελίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν την 31^η Οκτωβρίου και στις 14 Νοεμβρίου 2023. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου παρευρέθηκε επίσης το μέλος της επιτροπής κ. Αβέρωφ Νεοφύτου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η δυνάμει του Άρθρου 169.2 του Συντάγματος κύρωση της Συμφωνίας Εταιρικής Σχέσης και Συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Δημοκρατίας της Σιγκαπούρης, αφετέρου, η οποία υπεγράφη στις Βρυξέλλες στις 19 Οκτωβρίου 2018 από τον αντιπρόσωπο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τους αντιπροσώπους των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τον αντιπρόσωπο της Σιγκαπούρης.

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Εξωτερικών, η εν λόγω συμφωνία θα αντικαταστήσει τη συμφωνία συνεργασίας που είχε υπογραφεί το 1980 μεταξύ της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και των κρατών της Ένωσης Χωρών της Νοτιοανατολικής Ασίας και θα αποτελέσει τη βάση για ενίσχυση του πολιτικού διαλόγου και της αποτελεσματικότερης συνεργασίας σε αρκετούς τομείς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αγορεύσεις επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν, αντιλαμβάνομαι.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Να ανακοινωθεί το αποτέλεσμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα δύο. Είκοσι οκτώ ψήφοι υπέρ, εναντίον ουδείς και δεκατέσσερις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δεκατέσσερις αποχές, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί της Συμφωνίας Εταιρικής Σχέσης και Συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Δημοκρατίας της Σιγκαπούρης, αφετέρου, (Κυρωτικός) Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε, παρακαλώ, για το σύνολο του νομοσχεδίου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Να ανακοινωθεί το αποτέλεσμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα ένας. Είκοσι έξι ψήφοι υπέρ, εναντίον ουδείς, δεκατρείς αποχές και δύο δεν ψήφισαν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δεκατρείς αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο της Δημοκρατίας*.

Το τρίτο θέμα τιλοφορείται «Ο περί Υφυπουργού παρά τω Προέδρω για Ευρωπαϊκά Θέματα (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2023».

Παρακαλείται ο γραμματεύς να αναγνώσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θέσπιση νομοθεσίας για τον διορισμό και τον καθορισμό των αρμοδιοτήτων Υφυπουργού παρά τω Προέδρω για Ευρωπαϊκά Θέματα, ο οποίος θα έχει τη συνολική πολιτική εποπτεία για την προετοιμασία και τη διεκπεραίωση κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους 2026 της προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την οποία θα αναλάβει η Δημοκρατία ως κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί Υφυπουργού παρά τω Προέδρω για Ευρωπαϊκά Θέματα (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2023»

Παρόντες:

Χάρης Γεωργιάδης, πρόεδρος

Μαρίνα Νικολάου

Μάριος Μαυρίδης

Γιώργος Κουκουμάς

Γιώργος Λουκαΐδης

Χρύσης Παντελίδης

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΕΛΑΜ, ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, ΔΗΠΑ-Συνεργασία, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Αποχή: ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Κωστής Ευσταθίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 7 και 14 Νοεμβρίου 2023. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της ο Υπουργός Εξωτερικών, συνοδευόμενος από υπηρεσιακούς παράγοντες, και εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Αβέρωφ Νεοφύτου και Χριστιάνα Ερωτοκρίτου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η θέσπιση νομοθεσίας για τον διορισμό και τις αρμοδιότητες Υφυπουργού παρά τω Προέδρω για Ευρωπαϊκά Θέματα, ο οποίος θα έχει τη συνολική πολιτική εποπτεία για την προετοιμασία και τη διεκπεραίωση κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους 2026 της προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την οποία θα αναλάβει η Δημοκρατία ως κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ειδικότερα, με το νομοσχέδιο προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Ο διορισμός, με πράξη του Προέδρου της Δημοκρατίας, Υφυπουργού παρά τω Προέδρω για Ευρωπαϊκά Θέματα.
2. Η διάρκεια της θητείας του υφυπουργού, η οποία σύμφωνα με την προτεινόμενη ρύθμιση αρχίζει σε ημερομηνία που καθορίζει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας με την πράξη διορισμού του και λήγει την 31^η Ιουλίου 2026.
3. Οι αρμοδιότητες του υφυπουργού, οι οποίες μεταξύ άλλων περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:
 - α. Την πολιτική εποπτεία της Γραμματείας της Κυπριακής Προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους 2026.
 - β. Την πολιτική εκπροσώπηση σε όργανα και θεσμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τη διενέργεια επαφών με τους θεσμούς και τα όργανα αυτά.
 - γ. Τη συνολική πολιτική εποπτεία, σε συνεργασία με τους καθ' ύλην αρμόδιους υπουργούς, της προετοιμασίας και διεκπεραίωσης της Κυπριακής Προεδρίας.
 - δ. Τον συντονισμό του προγράμματος και των προτεραιοτήτων της Κυπριακής Προεδρίας.
 - ε. Την οργάνωση των συναντήσεων που θα πραγματοποιηθούν στη Δημοκρατία, καθώς και άλλα οργανωτικά θέματα.
 - στ. Την επικοινωνιακή στρατηγική σε συνεργασία με τον κυβερνητικό εκπρόσωπο και το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών.
4. Η παρουσία του υφυπουργού κατά τις συζητήσεις ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου για θέματα της αρμοδιότητάς του και η υποβολή σχετικών ενημερωτικών σημειωμάτων, χωρίς να συμμετέχει στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.
5. Η υποχρέωση υποβολής Έκθεσης Πεπραγμένων στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και αντιγράφου αυτής στη Βουλή των Αντιπροσώπων πριν από τη λήξη του διορισμού του.
6. Ο καθορισμός του ύψους της αποζημίωσης και των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων του υφυπουργού.
7. Το ασυμβίβαστο της ιδιότητας του υφυπουργού με καθορισμένα στον προτεινόμενο νόμο αξιώματα.

Στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου ο Υπουργός Εξωτερικών ενημέρωσε την επιτροπή ότι η ανάθεση της συνολικής πολιτικής εποπτείας της Κυπριακής Προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους 2026 σε αξιωματούχο ο οποίος θα έχει την αποκλειστική ευθύνη για την επαρκή ενημέρωση και τον συντονισμό των υπηρεσιών της Κυπριακής Δημοκρατίας αποτελεί βασική προϋπόθεση για την επιτυχή έκβαση του όλου έργου. Ειδικότερα, όπως ανέφερε ο ίδιος, η ανάληψη της εν λόγω προεδρίας απαιτεί πρόσθετες ειδικές υποχρεώσεις, σε ό,τι αφορά την εκπροσώπηση της Δημοκρατίας σε πολιτικό επίπεδο στο Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και σε άλλα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Περαιτέρω, ανέφερε ότι έχει ληφθεί υπόψη η θετική εμπειρία της Κυπριακής Προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά το έτος 2012 και στόχος της κυβέρνησης είναι όπως η Κυπριακή Προεδρία του έτους 2026 είναι πιο επιτυχημένη από την προηγούμενη.

Στο πλαίσιο της εξέτασης του νομοσχεδίου την επιτροπή απασχόλησε το θέμα της ενημέρωσης της Βουλής των Αντιπροσώπων από τον υφυπουργό για την πορεία των θεμάτων που άπτονται των αρμοδιοτήτων του, δυνάμει των διατάξεων του προτεινόμενου νόμου. Συναφώς, η επιτροπή αποφάσισε όπως περιληφθεί σχετική πρόνοια στο νομοσχέδιο, ώστε ο υφυπουργός να παρίσταται στη Βουλή για σκοπούς ενημέρωσής της οποτεδήποτε του ζητηθεί.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου όπως αυτό έχει τροποποιηθεί, σύμφωνα με τα πιο πάνω, κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχουμε αγορεύσεις επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Διορισμός Υφυπουργού. Άρθρο 3.

Αρμοδιότητες Υφυπουργού. Άρθρο 4.

Θητεία Υφυπουργού. Άρθρο 5.

Ασυμβίβαστο. Άρθρο 6.

Ευθύνη Υφυπουργού. Άρθρο 7.

Αποζημίωση και συνταξιοδοτικά ωφελήματα Υφυπουργού. Άρθρο 8.

Έναρξη και λήξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 9.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Να ανακοινωθεί το αποτέλεσμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα εννέα. Τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 έως 9 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Υφυπουργού παρά τω Προέδρω για Ευρωπαϊκά Θέματα (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και τώρα ψηφίζουμε, παρακαλώ, για το σύνολο του νομοσχεδίου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Ψηφίστε τώρα.

Να ανακοινωθεί το αποτέλεσμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα ένας. Σαράντα μία ψήφοι υπέρ, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα μία ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ψηφίζεται ομόφωνα σε νόμο της Δημοκρατίας.

Προχωρούμε τώρα στα θέματα με τους αριθμούς 6 και 7. Έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Παραχώρηση Τίτλων Ιδιοκτησίας σε Εκτοπισθέντες και Άλλα Πρόσωπα) (Ειδικοί) Κανονισμοί του 2023» και «Οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Παραχώρηση Συμβάσεων Μίσθωσης σε Εκτοπισθέντες και Άλλα Πρόσωπα) (Ειδικοί) Κανονισμοί του 2023».

Παρακαλείται ο γραμματεάς να αναγνώσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 6 θέματος είναι η θέσπιση νέων κανονισμών, με τους οποίους αντικαθίστανται οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Παραχώρηση Τίτλων Ιδιοκτησίας σε Εκτοπισθέντες και Άλλα Πρόσωπα) Κανονισμοί, στους οποίους μεταξύ άλλων περιλαμβάνονται ρυθμίσεις σε σχέση με την παραχώρηση σε δικαιούχο τίτλου ιδιοκτησίας οικοπέδου σε συνοικισμό αυτοστέγασης και τη μεταβίβαση οικιστικής μονάδας σε καθορισμένες περιπτώσεις σε πρόσωπο άλλο από τον δικαιούχο.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 7 θέματος είναι η θέσπιση νέων κανονισμών και κατάργηση των περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Παραχώρηση Συμβάσεων Μίσθωσης σε Εκτοπισθέντες και Άλλα Πρόσωπα) (Ειδικοί) Κανονισμών, στους οποίους περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων πρόνοιες για την περαιτέρω ρύθμιση της παραχώρησης σύμβασης μίσθωσης σε δικαιούχους εκτοπισθέντες από τη Δημοκρατία.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για τους κανονισμούς «Οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Παραχώρηση Τίτλων Ιδιοκτησίας σε Εκτοπισθέντες και Άλλα Πρόσωπα) (Ειδικοί) Κανονισμοί του 2023» και «Οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Παραχώρηση Συμβάσεων Μίσθωσης σε Εκτοπισθέντες και Άλλα Πρόσωπα) (Ειδικοί) Κανονισμοί του 2023»

Παρόντες:

Νίκος Κέττηρος, πρόεδρος	Ρίτα Θεοδώρου Σούπερμαν
Χρίστος Χριστόφιας	Χρίστος Σενέκης
Νίκος Γεωργίου	Μιχάλης Γιακουμή

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε εννέα συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ της 16^{ης} Μαΐου και της 24^{ης} Οκτωβρίου 2023. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, της Υπηρεσίας Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών, του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (ΠΕΠ).

Η διευθύντρια της Υπηρεσίας Μέριμνας και Αποκατάστασης Εκτοπισθέντων (ΥΜΑΠΕ), παρ' όλο που κλήθηκε, δεν παρευρέθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης των υπό αναφορά κανονισμών παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Χρίστος Χριστοφίδης, Γιώργος Κάρουλλας, Ζαχαρίας Κουλίας, Σωτήρης Ιωάννου και Κωστής Ευσταθίου.

Σκοπός των πρώτων κανονισμών που προτείνονται, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 18(3) του περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου, είναι η αντικατάσταση των βασικών κανονισμών, ώστε μεταξύ άλλων να περιληφθούν σε αυτούς πρόνοιες σχετικές με την παραχώρηση σε δικαιούχο τίτλου ιδιοκτησίας οικοπέδου σε συνοικισμό αυτοστέγασης και τη μεταβίβαση οικιστικής μονάδας σε πρόσωπο άλλο από τον δικαιούχο.

Ειδικότερα, με τους προτεινόμενους κανονισμούς:

1. εισάγονται πρόνοιες, ώστε να παρέχεται δυνατότητα παραχώρησης σε δικαιούχο τίτλου ιδιοκτησίας οικοπέδου το οποίο βρίσκεται σε συνοικισμό αυτοστέγασης,
2. εισάγονται πρόνοιες, ώστε να ρυθμίζεται αποτελεσματικότερα το δικαίωμα δικαιούχου επί του εμπράγματου δικαιώματος της μίσθωσης της οικιστικής μονάδας σε εξαιρετικές περιπτώσεις σοβαρών προβλημάτων υγείας του δικαιούχου ή συζύγου ή τέκνου του και στις περιπτώσεις διευθέτησης οικονομικών διαφορών λόγω διαζυγίου του δικαιούχου μίσθωσης, αφού πρώτα ληφθεί απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου,
3. ρυθμίζεται περαιτέρω η κληρονομική διαδοχή σχετικά με την παραχώρηση τίτλου ιδιοκτησίας οικοπέδου με κριτήριο τον θάνατο του δικαιούχου, είτε αυτό βρίσκεται σε κυβερνητικό οικισμό είτε σε συνοικισμό αυτοστέγασης,
4. ρυθμίζεται η εξακρίβωση της μόνιμης κατοικίας σε κυβερνητικό οικισμό ή συνοικισμό αυτοστέγασης, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο δικαιούχος για σοβαρούς λόγους υγείας προσωρινά δεν διαμένει σε αυτή.

Σκοπός των δεύτερων κανονισμών που προτείνονται είναι η αντικατάσταση των βασικών κανονισμών, ώστε να περιληφθούν σε αυτούς πρόνοιες για τις περιπτώσεις παραχώρησης σύμβασης μίσθωσης από την Κυπριακή Δημοκρατία αναφορικά με τη ρύθμιση μεταβίβασης σε δικαιούχους εκτοπισθέντες του εμπράγματου δικαιώματος δικαιούχου για μίσθωση της οικιστικής μονάδας όπου διαμένει, της οποίας τμήμα βρίσκεται μερικώς σε κρατική γη, και η σύμβαση μίσθωσης να παραχωρείται με κριτήρια τον χρόνο θανάτου του, την εξακρίβωση της μόνιμης κατοικίας δικαιούχου, σε περίπτωση που προσωρινά δεν διαμένει σε αυτήν, καθώς και τη βελτίωση της ρύθμισης της κληρονομικής διαδοχής του εμπράγματου δικαιώματος της μίσθωσης οικιστικής μονάδας.

Ειδικότερα, με τους προτεινόμενους κανονισμούς εισάγονται:

1. πρόνοιες, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα μεταβίβασης του εμπράγματος δικαιώματος της μίσθωσης της οικιστικής μονάδας, κατόπιν απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, σε περίπτωση σοβαρών προβλημάτων υγείας του δικαιούχου ή συζύγου ή τέκνου αυτού και στις περιπτώσεις διαδικασίας διευθέτησης οικονομικών διαφορών ζευγαριού λόγω διαζυγίου του δικαιούχου μίσθωσης,
2. πρόνοιες για σκοπούς ρύθμισης της κληρονομικής διαδοχής του εμπράγματος δικαιώματος της μίσθωσης της οικιστικής μονάδας, με κριτήριο τον χρόνο θανάτου του δικαιούχου προσώπου, και για σκοπούς διευκρίνισης του κατά πόσο η εν λόγω οικιστική μονάδα βρίσκεται σε κυβερνητικό οικισμό ή σε συνοικισμό αυτοστέγασης,
3. πρόνοιες που αφορούν στην εξακρίβωση της μόνιμης κατοικίας του δικαιούχου σε κυβερνητικό οικισμό ή συνοικισμό αυτοστέγασης, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο εν λόγω δικαιούχος για σοβαρούς λόγους υγείας προσωρινά δεν διαμένει σε αυτή.

Σημειώνεται ότι για σκοπούς ασφάλειας δικαίου και ενόψει των πιο πάνω προτεινόμενων τροποποιήσεων στους εν λόγω κανονισμούς, κρίθηκε αναγκαία η τροποποίηση των περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Παραχώρηση Συμβάσεων Μίσθωσης σε Εκτοπισθέντες και άλλα Πρόσωπα) Κανονισμών, ώστε να εισαχθούν στο κείμενό τους ανάλογες πρόνοιες με αυτές που προτείνονται στους εν λόγω κανονισμούς.

Στο στάδιο της συζήτησης η εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών σημείωσε ότι, για σκοπούς αποτελεσματικότερης εφαρμογής των προτεινόμενων κανονισμών, κρίθηκε σκόπιμη η αντικατάσταση των βασικών κανονισμών και η ενσωμάτωση σε αυτούς των νέων πιο πάνω προνοιών.

Η επιτροπή εισηγήθηκε όπως για τους πρώτους προτεινόμενους κανονισμούς:

1. εισαχθεί πρόνοια, ώστε η χρονική περίοδος των πέντε ετών που πρέπει να παρέλθει για τη μεταβίβαση οικιστικής μονάδας σε άλλο πρόσωπο από τον δικαιούχο να υπολογίζεται από την ημερομηνία έναρξης της χρήσης της εν λόγω οικιστικής μονάδας,
2. εισαχθεί πρόνοια, ώστε, σε περίπτωση διαζυγίου του δικαιούχου μίσθωσης ή του δικαιούχου αντισταθμιστικού οικοπέδου, να παρέχεται η δυνατότητα στο Υπουργικό Συμβούλιο να αποφασίζει τη μεταβίβαση της οικιστικής μονάδας ή οικοπέδου σε συνοικισμό αυτοστέγασης ή αντισταθμιστικού οικοπέδου σε άλλο πρόσωπο από τον δικαιούχο, βάσει δικαστικής απόφασης η οποία διέπει την οικογενειακή διαφορά ή κατόπιν διαμεσολάβησης, σύμφωνα με τις διατάξεις των οικείων νόμων,
3. αντικατασταθούν οι λέξεις «εκτοπισμένη μητέρα» με τις λέξεις «εκτοπισμένος γονέας», ώστε να μην αποκλείεται το δικαίωμα του εκτοπισμένου πατέρα από την εφαρμογή των προνοιών των κανονισμών,
4. επιτρέπεται η παραχώρηση της οικιστικής μονάδας σε δικαιούχο μίσθωσης, έστω και αν ο δικαιούχος μίσθωσης δεν διαμένει σε αυτή.

Όσον αφορά τους δεύτερους προτεινόμενους κανονισμούς, η επιτροπή εισηγήθηκε όπως:

1. επιτρέπεται η παραχώρηση οικιστικής μονάδας σε δικαιούχο, έστω και αν δεν διαμένει σε αυτή,
2. εισαχθεί πρόνοια στο κείμενο των κανονισμών, ώστε να αποσαφηνίζεται ότι το δικαίωμα μεταβίβασης του εμπράγματος δικαιώματος που έχει αποκτηθεί από δικαιούχο μίσθωσης σε άλλο πρόσωπο υπολογίζεται στα πέντε χρόνια από την ημερομηνία έναρξης της χρήσης της οικιστικής μονάδας από τον δικαιούχο μίσθωσης,
3. λαμβάνεται απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για μεταβίβαση του εμπράγματος δικαιώματος σε εξαιρετικές περιπτώσεις, λόγω διαζυγίου του δικαιούχου μίσθωσης, στη βάση έκδοσης δικαστικής απόφασης η οποία διέπει την οικογενειακή διαφορά ή κατόπιν διαμεσολάβησης, σύμφωνα με τις διατάξεις των οικείων νόμων.

Όλα τα εμπλεκόμενα μέρη συμφώνησαν με τις πιο πάνω εισηγήσεις της επιτροπής, οι οποίες ενσωματώθηκαν στο κείμενο των προτεινόμενων κανονισμών.

Περαιτέρω, σημειώνεται ότι η εισήγηση της επιτροπής για περίληψη προνοιών στο κείμενο των εν λόγω κανονισμών, ώστε αυτές να εφαρμόζονται και σε εγκλωβισμένα πρόσωπα, δεν έγινε αποδεκτή από το Υπουργείο Εσωτερικών, το οποίο με επιστολή του γενικού διευθυντή του, ημερομηνίας 5 Σεπτεμβρίου 2023, επισήμανε μεταξύ άλλων ότι το 2018 αποφασίστηκε όπως εξετάζεται, μετά από σχετικό αίτημα των ενδιαφερόμενων εγκλωβισμένων, σε μεμονωμένες περιπτώσεις η διάθεση κενών οικιστικών μονάδων σε κυβερνητικούς οικισμούς για σκοπούς προσωρινής διαμονής τους χωρίς την ανάγκη αναθεώρησης της ισχύουσας πολιτικής και του σχετικού νομοθετικού πλαισίου. Περαιτέρω, σύμφωνα με την ίδια πιο πάνω επιστολή, το οικείο υπουργείο κατέληξε στο ότι η όποια τροποποίηση των κανονισμών για παραχώρηση τίτλου ιδιοκτησίας οικιστικής μονάδας σε εγκλωβισμένα πρόσωπα που διαμένουν προσωρινά σε αυτήν, όταν επισκέπτονται προσωρινά τις ελεύθερες περιοχές, τα οποία λαμβάνουν κρατική βοήθεια, θα οδηγούσε σε άνιση μεταχείριση των προσφύγων.

Η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη το περιεχόμενο της πιο πάνω επιστολής, δεν ενσωμάτωσε στους προτεινόμενους κανονισμούς την εισήγησή της για συμπερίληψη των εγκλωβισμένων προσώπων στις πρόνοιες των πιο πάνω κανονισμών.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων- Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων- Παθόντων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της για λήψη τελικής απόφασης επί των κανονισμών στο στάδιο της συζήτησής τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Έχουμε αγορεύσεις επί θέματος αρχής;

Ο κ. πρόεδρος της επιτροπής, αντιλαμβάνομαι;

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νίκο Τορναρίτη)

Κύριε Τορναρίτη, ο πρόεδρος της επιτροπής θα είναι κατατοπιστικός για όλους.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Αυτό εννοούσα και εγώ.

ΝΙΚΟΣ ΚΕΤΤΗΡΟΣ:

Έχω αντιληφθεί ότι πολλοί βιάζονται. Νομίζω να σεβαστούμε το δικαίωμα όλων των συναδέλφων. Όταν έρχεται η σειρά τους ή θέλουν να μιλήσουν, να τους αφήνετε να μιλήσουν. Κάθομαι τζιαιαμαί, έσει! Ή που την αρχή που ξεκίνησεν η συζήτηση. Υπάρχει μια αντίδραση, όταν εννά πατήσκει κάποιος το κουμπί! Παρακαλώ, σεβαστείτε! Όσοι βιάζεστε τζιαι θέλετε να φύετε, σηκωστείτε τζιαι φύετε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κέττηρε, συγγνώμη που σε διακόπτω, αλλά στην παρουσία αυτού του Προέδρου θα μιλούν όλοι, μεν ανησυχείς.

ΝΙΚΟΣ ΚΕΤΤΗΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι ασφαλισμένο, γιατί ανησυχείς;

ΝΙΚΟΣ ΚΕΤΤΗΡΟΣ:

Έντζιε θέλω να ξεκινήσω έτσι, γιατί πρέπει να σας πω ότι είμαι πάρα πολύ χαρούμενος που φτάσαμε στο σημείο σήμερα να ψηφίσουμε τούτο το πακέτο των νομοθεσιών που αφορούν τις πιλοποιήσεις στους προσφυγικούς συνοικισμούς, είτε αφορούν τις αυτοστεγάσεις είτε αφορούν τους προσφυγικούς οικισμούς.

Ξέρετε ότι πάρα πολλά χρόνια κόσμος εταλαιπωρείται για τούντο πράμαν, γιατί δεν μπορούσεν να μεταβιβάσει τις κατοικίες οι οποίες είτε του επαραχωρήθηκαν είτε ανήγειρε με τους κόπους του μέσα στους συνοικισμούς. Δεν μπορούσεν να τες παραχωρήσει ούτε καν εις τα παιδιά του. Τζιαι εκάμαμεν μια προσπάθεια, ούτως ώστε να μπορέσει να διασφαλιστεί η φερεγγυότητα τούτου του κόσμου έστω με τούτο τον τρόπο.

Αποκαθίσταται η αδικία με την ψήφιση τούτων των νομοθεσιών; Σίγουρα όχι! Τζιαι να το έχουμε εις το μυαλό μας ότι τούντο σπιτάκι που εχτίστηκε με τσιμεντομπλόκ μες στους συνοικισμούς δεν αποκαθιστά καμία αδικία! Η αδικία συνεχίζει τζιαι παραμένει. Προσπαθούμε έτσι λλίον να απαλύνουμε τούτη την αδικία που υπάρχει. Ο κόσμος τούτος παραμένει, συνάδελφοι, αδικημένος. Παραμένει τζιαι θα συνεχίσει να παραμένει αδικημένος.

Αυτό που γίνεται σήμερα είναι ο περιορισμός του παραλογισμού ο οποίος υπήρχε. Τζιαι γιατί λέω για παραλογισμό; Εκάμαναν -η Υπηρεσία Μέριμνας, το Κτηματολόγιο, οι επαρχιακές διοικήσεις- τρεις επιτόπιους ελέγχους στους συνοικισμούς, για να εύρουν τον δικαιούχο μέσα στο σπίτι τζιαι να αποφασίσουν, να διαπιστώσουν μάλλον αν διαμένει μέσα, αν όντως διαμένει μέσα, για να του παραχωρήσουν τίτλο ιδιοκτησίας ή πιστοποιητικό μίσθωσης. Τζιαι, αν μια ΄που τούντες τρεις υπηρεσίες που επήαινεν απροειδοποίητα στο σπίτι ετύγχαιεν να μην εύρει τους ενοίκους μέσα, εκόβκαν το τζιαι δεν το επαραχωρούσαν. Ακούστε τωρά τον παραλογισμό όμως! Εάν στο μεταξύ απεβίωνε ο δικαιούχος, εκδίδαν το πιστοποιητικό μίσθωσης ή τον τίτλο στο όνομά του! Μάλιστα! Αλλά, όσον εξούσεν, απαγορεύετον να αρρωστήσει και να πάει στο νοσοκομείο, απαγορεύετον να πάει στα παιδικιά του, κυρίως ήταν θανάσιμο αμάρτημα να πάει στο εξωτερικό να δει τα παιδικιά του, εάν εχρειάζετον, γιατί εθεωρούσαν ότι κρατεί τζιαι πολλά λεφτά τζιαι πάει διακοπές μήνα ή δίμηνο στο εξωτερικό. Φεύκουν οι επιτόπιοι έλεγχοι λοιπόν, τερματίζονται, δεν θα γίνονται. Κάποιος είναι δικαιούχος, ζει σαράντα πέντε, σαράντα, τριάντα χρόνια στο σπίτι τζιαιόνο που του παραχωρήθηκε, θα εκδοθεί ο τίτλος ιδιοκτησίας.

Η πενταετία που υπήρχε ως περιορισμός στα πιστοποιητικά μίσθωσης, βάσει τούτων κανονισμών που ψηφίζουμε σήμερα, αφαιρείται. Υπήρχε ο περιορισμός ότι, εφόσον σου παραχωρηθεί το πιστοποιητικό μίσθωσης, για πέντε χρόνια δεν μπορείς να το μεταβιβάσεις ή να το πωλήσεις. Καλά, επειδή καθυστέρησε το κράτος να εκδώσει τα πιστοποιητικά μίσθωσης, πρέπει να την πληρώσει ο πρόσφυγας, που εν είσιν καμιάν ευθύνη για τούντο πράμαν; Επίσης, ο περιορισμός που αφορούσε την έκδοση των τίτλων τζιαι των πιστοποιητικών τζιαι ευρίσκαν αφορμή για παρανομίες τάχα που εγινήκαν μέσα στις κατοικίες ή μέσα στα οικόπεδα. Τζιαι θωρώ πολλούς συναδέλφους δαμαί που εμεγαλώσαμεν μαζί σε συνοικισμούς τζιαι ξέρουν τα τούντα πράματα τζιαι ξέρουν τα πάρα πολύ καλά, γιατί ζούμεν τα καθημερινά. Εάν κάποιος έκοβκεν μια βεράντα, για να ζήσει η οικογένειά του στο σπιτάκι του συνοικισμού, ή αν έκαμνεν μιαν πέργκολα ή αν έκαμνεν μιαν επέκταση στην πίσω αυλή, εν το εκδίδαν, ήταν παράνομος. Εν εμπορούσαν να κάνουν οι υπηρεσίες αυτό το οποίο γίνεται στις ιδιόκτητες κατοικίες, να εκδοθεί ο τίτλος με σημείωση, αλλά εν του τον εκδίδαν.

Τούτη τη στιγμή θα εκδίδεται ο τίτλος ή το πιστοποιητικό με σημείωση, εκτός από τις περιπτώσεις που υπάρχει επέμβαση σε χώρο πρασίνου, σε πεζοδρόμιο ή σε ξένη περιουσία. Αυτό είναι πάρα πολύ λογικό και το έχουμε αποδεχτεί. Αλλά για τις μικρές παρανομίες εντός του τεμαχίου να εκδίδεται με σημείωση. Και επίσης επροσθέσαμεν έτσι στο τέλος τέλος τζιαι κάτι άλλο το οποίο ήταν πάρα πολύ σημαντικό. Δεν αφορά τόσο πολύ κόσμο, αλλά ο κάθε συνάνθρωπός μας είναι ξεχωριστός. Αφορά τους παθόντες τζιαι του '63-'64 τζιαι του '74 οι οποίοι δεν είναι εκτοπισθέντες. Τούτοι οι άνθρωποι, επειδή ήταν παθόντες, επροβλέπετο στη νομοθεσία να τους παραχωρείτο, αν δεν είχαν περιουσία, σπίτι σε συνοικισμό. Εάν ήταν σε συνοικισμό ο οποίος ανεγέρθηκε σε ελληνοκυπριακή γη ή σε χαλίτικη γη καλύτερα, τους παραχωρείτο τίτλος ιδιοκτησίας και τέλειωνε η ιστορία. Είναι διασφαλισμένοι. Εάν ήταν σε τουρκοκυπριακή γη, τους παραχωρείτο πιστοποιητικό μίσθωσης. Όμως, επειδή είναι πιστοποιητικό μίσθωσης, δεν μπορούν να το μεταβιβάσουν σε μη εκτοπισθέντα άτομα τζιαι, επειδή τα παιδιά τους είναι μη εκτοπισθέντες, εμεινίσκαμεν. Εμπλοκάραμεν το σύστημα. Μπορούσε δηλαδή ένας παθόντας, ένας αντιστασιακός του '74 που επήρεν σπίτι να το πωλήσει σε εκτοπισθέντα, αλλά στο παιδί του εν εγίνετον να το πωλήσει.

Λοιπόν, αίρεται τζιαι αυτός ο περιορισμός τζιαι 'πού τα σήμερα τζιαι με την υπογραφή του νόμου από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, εφόσον το αποδέχτηκε και το Υπουργείο Εσωτερικών, θα μπορέσουν να εκδοθούν τζιαι για τούτους τους ανθρώπους τα πιστοποιητικά μίσθωσης τζιαι οι τίτλοι ιδιοκτησίας.

Θέλω να σας πω ότι επήρα πάρα πολλά μηνύματα τζιαι τηλεφωνήματα από πολύ κόσμο που περιμένει σήμερα να ψηφίσουμε τούτες τις νομοθεσίες τζιαι ευχαριστώ όλους τους συναδέλφους, γιατί έγιναν τζιαι στο παρελθόν πολλές προσπάθειες με προτάσεις νόμου που δυστυχώς δεν τελεσφόρησαν. Προσπαθήσαμε τούτη τη φορά τα μέλη της επιτροπής -όλοι, πρέπει να πω- να πάμε έτσι συγκροτημένα τζιαι να τα πιάσουμε ένα ένα τούτα τα ζητήματα, για να το ολοκληρώσουμε, τζιαι ευτυχώς μέσα σε εννιά συνεδρίες καταφέραμε να το ολοκληρώσουμε.

Εν πάση περιπτώσει, αντιλαμβάνεστε ότι οπωσδήποτε θα υπερψηφίσουμε τις νομοθεσίες τούτες, αφού οι σημαντικότερές τους πρόνοιες ήταν τζιαι δικές μας εισηγήσεις οι οποίες υιοθετήθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών τζιαι 'πού τα άλλα κόμματα, τα οποία πρέπει να πω ότι έφεραν επίσης εισηγήσεις οι οποίες ήταν προς τη σωστή κατεύθυνση τζιαι υιοθετήθηκαν.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ τον πρόεδρο της επιτροπής Προσφύγων Νίκο Κέτηρο από το ΑΚΕΛ.

Τον λόγο έχει ο πρόεδρος της ΕΔΕΚ ο Μαρίνος Σιζόπουλος.

Κύριε Μαρίνο.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αναμφίβολα, αυτοί οι κανονισμοί είναι προς την ορθή κατεύθυνση και επιλύουν ένα διαδικαστικό πρόβλημα το οποίο ταιπωρούσε χρόνια τους εκτοπισθέντες. Όμως, την ίδια στιγμή πρέπει να διαπιστώσουμε δύο ζητήματα. Το πρώτο είναι ότι μπορεί ένας αριθμός εκτοπισθέντων με την τιλοποίηση να έχουν μια μερική ενδεχομένως τακτοποίηση ή αποκατάσταση, όμως υπάρχει και ένας μεγάλος αριθμός ο οποίος ποτέ δεν έχουν αποκατασταθεί, τουλάχιστον όσον αφορά το θέμα της στέγης. Και είναι γι' αυτό ακριβώς τον λόγο που θα πρέπει να υπάρξει μια συγκεκριμένη στεγαστική πολιτική που να δίνει τη δυνατότητα σε εκτοπισθέντες να αποκτήσουν τουλάχιστον στέγη. Θεωρούμε ότι μέσα σε αυτή την πολιτική θα πρέπει κάποια στιγμή να ενταχθεί και η δυνατότητα, υπό προϋποθέσεις, μεταφοράς συντελεστή δόμησης από τα κατεχόμενα στις ελεύθερες περιοχές είτε για ίδια αξιοποίηση είτε ενδεχομένως για άλλες ρυθμίσεις οι οποίες μπορούν να γίνουν.

Πρέπει να πούμε ότι ο αείμνηστος Τάσος Παπαδόπουλος το 2007 είχε αποδεχθεί τη συγκεκριμένη πρότασή μας, αλλά στη συνέχεια ποτέ δεν υλοποιήθηκε. Νομίζω είναι καιρός να τη συζητήσουμε -και υπάρχουν

προοπτικές και δυνατότητες υλοποίησης και αυτής της πρότασης- για να δώσουμε μια συμπληρωματική στεγαστική βοήθεια στους εκτοπισθέντες.

Όμως, την ίδια στιγμή θα πρέπει να επισημάνουμε ότι είναι καθήκον και υποχρέωση της πολιτείας, από τη στιγμή που γίνεται τιτλοποίηση αυτών των κατοικιών σε εκτοπισμένους, να τίθεται στην επικαρπία του κράτους η περιουσία στα κατεχόμενα των συγκεκριμένων εκτοπισμένων. Και αυτό ακριβώς γιατί έχει και μία σοβαρή πολιτική διάσταση. Δεν θα δίνεται η δυνατότητα πια από τη μια να παίρνουμε τον τίτλο στις ελεύθερες περιοχές, αλλά από την άλλη να προσφεύγουμε στην επιτροπή αποζημιώσεων στα κατεχόμενα για πώληση ενδεχομένως περιουσίας στα κατεχόμενα, όπου η Τουρκία μέσα από αυτή τη διαδικασία επιχειρεί να καταστεί νόμιμος ιδιοκτήτης μεγάλης εδαφικής έκτασης στα κατεχόμενα, για να μπορεί να δικαιολογήσει και τα διχοτομικά της σχέδια, αλλά ενδεχομένως και τους επεκτατικούς στόχους σε βάρος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Γι' αυτό λοιπόν θεωρώ ότι μπορεί να αξιοποιηθεί αυτή η στεγαστική πολιτική στα πλαίσια, όπως έχω πει, και των δύο πυλώνων, έτσι ώστε να έχουμε και ένα πολιτικό πλεονέκτημα διασφαλίζοντας ότι δεν θα έχουμε παραχώρηση κυπριακής περιουσίας στα κατεχόμενα στη νόμιμη ιδιοκτησία της Τουρκίας. Και με αυτή την ευκαιρία να συγχαρούμε και το Υπουργείο Εσωτερικών και για την αποδοχή της συγκεκριμένης πρότασης, αλλά και για τις πρωτοβουλίες τις οποίες αναλαμβάνει για θέματα στεγαστικής πολιτικής.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ τον Μαρίνο Σιζόπουλο.

Κύριε Γεώργιε Κάρουλλα, από τον Δημοκρατικό Συναγερμό.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΟΥΛΛΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Σίγουρα παραμένουμε στο κείμενο και νευραλγικό θέμα της ανάγκης για ολοκληρωμένη προσφυγική πολιτική. Και όλα όσα θα ψηφίσουμε σήμερα είναι απόλυτα αναγκαία. Όπως είπε και ο πρόεδρος της επιτροπής, διορθώνουμε στρεβλώσεις, διορθώνουμε αδικίες, διορθώνουμε κενά τα οποία ταλαιπωρούσαν τον προσφυγικό κόσμο στον τομέα αυτό για τους δικαιούχους εκτοπισμένους. Και, ναι, όλα αυτά ενισχύουν τη φερεγγυότητα των προσφύγων.

Όμως, την ίδια στιγμή πρέπει να μη λησμονούμε κάτι: Ότι πρέπει επιτέλους ως κράτος να αντιμετωπίσουμε επισταμένα το ζήτημα της οικονομικής στήριξης των προσφύγων κατόπιν της απώλειας χρήσης. Και η πρόταση-πρόκληση, Πρόεδρε, της επιτροπής, που θέτω σήμερα ενώπιον όλων μας, είναι όπως ως επιτροπή, παρουσία των αρμόδιων υπουργών -και Οικονομικών και Εσωτερικών- και άλλων αρμόδιων φορέων, σε συνεχείς συνεδριάσεις, κύριε Πρόεδρε, ασχοληθούμε με το θέμα, έτσι ώστε να αρχίσουμε σταδιακά, στα πλαίσια πάντα των δημοσιονομικών του κράτους και χωρίς να προκαλέσουμε τον οποιοδήποτε δημοσιονομικό εκτροχιασμό -για όνομα του Θεού!- να επεξεργαζόμαστε τρόπους, ούτως ώστε να φτάσουμε σε κάποια πρακτικά αποτελέσματα σχετικά με αυτή την απώλεια χρήσης, για την οποία -λέω το- φιλολογούμε όλοι μας συχνά-πυκνά. Έφτασε η ώρα επιτέλους να δούμε το ζήτημα στην ουσία του και στην πρακτική του.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

Εδώ έχει ολοκληρωθεί η συζήτηση, αλλά πρέπει να επισημάνουμε τη θετική συμβολή του Υπουργείου Εσωτερικών και ιδιαίτερα του Υπουργού Εσωτερικών, ο οποίος συνέβαλε τα μέγιστα, για να καταλήξουμε εδώ σε αυτό το αποτέλεσμα, και, όπως τα έχει αναφέρει ο πρόεδρος της επιτροπής, είναι ένας πραγματικός άθλος. Λύθηκαν πάρα πολλά χρονίζοντα προβλήματα.

Λοιπόν, τώρα προχωρούμε στην έγκριση των υπ' αριθμόν 6 κανονισμών, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Ψηφίστε, παρακαλώ, για την έγκριση των κανονισμών και να ανακοινωθεί το αποτέλεσμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα οκτώ. Υπέρ τριάντα οκτώ, ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, ομοφώνως οι υπ' αριθμόν 6 κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε τώρα στην έγκριση των υπ' αριθμόν 7 κανονισμών, που αφορούν το ίδιο θέμα.

Ψηφίστε, παρακαλώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για τους κανονισμούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα έξι. Υπέρ τριάντα έξι, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, ομοφώνως οι κανονισμοί υπ' αριθμόν 7 εγκρίνονται.

Προχωρούμε αισίως στο όγδοο θέμα, που τιτλοφορείται «Οι περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Παραχώρηση Συμβάσεων Μίσθωσης σε Εκτοπισθέντες και άλλα Πρόσωπα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2023».

Παρακαλείται ο γραμματεός να αναγνώσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση των περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Παραχώρηση Συμβάσεων Μίσθωσης σε Εκτοπισθέντες και άλλα Πρόσωπα) Κανονισμών, ώστε στις περιπτώσεις παραχώρησης από τη Δημοκρατία σύμβασης μίσθωσης σε δικαιούχους εκτοπισθέντες οικιστικής μονάδας η οποία έχει ανεγερθεί εξ ολοκλήρου ή μερικώς σε τουρκοκυπριακή περιουσία που δεν έχει απαλλοτριωθεί ή αποκτηθεί με ιδιωτική συμφωνία και χρησιμοποιείται ως η μόνιμη κατοικία τους, η σύμβαση μίσθωσης να παραχωρείται με κριτήριο τον χρόνο θανάτου τους και κατά πόσο η συγκεκριμένη οικιστική μονάδα βρίσκεται σε κυβερνητικό οικισμό ή σε συνοικισμό αυτοστέγασης.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για τους κανονισμούς «Οι περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Παραχώρηση Συμβάσεων Μίσθωσης σε Εκτοπισθέντες και άλλα Πρόσωπα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2023»

Παρόντες:

Νίκος Κέττηρος, πρόεδρος

Ρίτα Θεοδώρου Σούπερμαν

Χρίστος Χριστόφιας

Χρίστος Σενέκης

Νίκος Γεωργίου

Μιχάλης Γιακουμή

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 16^{ης} Μαΐου και 24^{ης} Οκτωβρίου 2023.

Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, της Υπηρεσίας Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών, του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως και του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, καθώς και της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (ΠΕΠ).

Η Υπηρεσία Μέριμνας και Αποκατάστασης Εκτοπισθέντων (ΥΜΑΠΕ), παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδριάσεις της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης των κανονισμών παρέστησαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Χρίστος Χριστοφίδης, Γιώργος Κάρουλλας, Ζαχαρίας Κουλίας, Σωτήρης Ιωάννου και Κωστής Ευσταθίου.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 16 του περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμου, είναι η ρύθμιση των περιπτώσεων παραχώρησης σε δικαιούχους εκτοπισθέντες σύμβασης μίσθωσης από τη Δημοκρατία οικιστικής μονάδας που έχει ανεγερθεί εξ ολοκλήρου ή μερικώς σε τουρκοκυπριακής ιδιοκτησίας περιουσία που δεν έχει απαλλοτριωθεί ή αποκτηθεί με ιδιωτική συμφωνία και χρησιμοποιείται ως η μόνιμη κατοικία τους, ώστε η σύμβαση μίσθωσης να παραχωρείται με κριτήριο τον χρόνο θανάτου τους και κατά πόσο η συγκεκριμένη οικιστική μονάδα βρίσκεται σε κυβερνητικό οικισμό ή σε συνοικισμό αυτοστέγασης.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών ανέφερε ότι με την τροποποίηση των υπό αναφορά κανονισμών επιδιώκεται:

1. ο καθορισμός της ερμηνείας του όρου «δικαιούχος μίσθωσης» με κριτήριο τον χρόνο θανάτου του και κατά πόσο η συγκεκριμένη οικιστική μονάδα βρίσκεται σε κυβερνητικό οικισμό ή σε συνοικισμό αυτοστέγασης,
2. η ρύθμιση για μεταβίβαση του εμπράγματος δικαιώματος της μίσθωσης της οικιστικής μονάδας σε εξαιρετικές περιπτώσεις σοβαρών προβλημάτων υγείας του δικαιούχου προσώπου ή συζύγου ή τέκνου αυτού και στις περιπτώσεις διευθέτησης οικονομικών διαφορών λόγω διαζυγίου του δικαιούχου μίσθωσης κατόπιν απόφασης του Κηδεμόνα,

3. η ρύθμιση κληρονομικής διαδοχής του εμπράγματος δικαιώματος της μίσθωσης της οικιστικής μονάδας με κριτήριο τον χρόνο θανάτου του δικαιούχου προσώπου,
4. η παραχώρηση της οικιστικής μονάδας σε δικαιούχο μίσθωσης, έστω και αν ο δικαιούχος μίσθωσης δεν διαμένει σε αυτήν.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας δήλωσε ότι οι υπό αναφορά κανονισμοί έτυχαν νομοτεχνικού ελέγχου και ως εκ τούτου μπορούν να οδηγηθούν στην ολομέλεια του σώματος προς έγκριση.

Ο εκπρόσωπος της ΠΕΠ ανέφερε ότι συμφωνούν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών.

Περαιτέρω, σημειώνεται ότι η εισήγηση της επιτροπής για συμπερίληψη προνοιών στο κείμενο των κανονισμών, ώστε αυτοί να εφαρμόζονται και για εγκλωβισμένα πρόσωπα δεν έγινε αποδεκτή από το Υπουργείο Εσωτερικών, ο γενικός διευθυντής του οποίου με επιστολή του, ημερομηνίας 5 Σεπτεμβρίου 2023, επισήμανε μεταξύ άλλων ότι το 2018 αποφασίστηκε όπως εξετάζεται, έπειτα από σχετικό αίτημα των ενδιαφερόμενων εγκλωβισμένων σε μεμονωμένες περιπτώσεις, η διάθεση κενών οικιστικών μονάδων που βρίσκονται σε κυβερνητικούς οικισμούς για σκοπούς προσωρινής διαμονής τους χωρίς την ανάγκη αναθεώρησης της ισχύουσας πολιτικής και του σχετικού νομοθετικού πλαισίου. Περαιτέρω, σύμφωνα με την ίδια επιστολή, το εν λόγω υπουργείο κατέληξε στο ότι οποιαδήποτε τροποποίηση των κανονισμών για παραχώρηση τίτλου ιδιοκτησίας οικιστικής μονάδας σε εγκλωβισμένα πρόσωπα τα οποία διαμένουν προσωρινά σε αυτήν, όταν επισκέπτονται προσωρινά τις ελεύθερες περιοχές της Δημοκρατίας, και τα οποία λαμβάνουν κρατική βοήθεια θα αποτελούσε άنيση μεταχείριση των προσφύγων.

Η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη το περιεχόμενο της πιο πάνω επιστολής, δεν συμπεριέλαβε στις πρόνοιες των προτεινόμενων κανονισμών τα εγκλωβισμένα πρόσωπα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επέφερε νομοτεχνικές αλλαγές στους κανονισμούς για την καλύτερη εφαρμογή τους.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της για σκοπούς λήψης τελικής απόφασης επί των κανονισμών στο στάδιο της συζήτησής τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία.

Αγορεύσεις επί θέματος αρχής;

Αντιλαμβάνομαι ότι το θέμα έχει καλυφθεί από τον πρόεδρο με την προηγούμενη αγόρευση;

Ωραία. Άρα, προχωρούμε στην έγκριση των υπ' αριθμόν 8 κανονισμών.

Ψηφίστε, παρακαλώ, για την έγκριση των κανονισμών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες σαράντα. Υπέρ σαράντα, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα ψήφους υπέρ, ομόφωνα οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε τώρα στο ένατο θέμα, που τιτλοφορείται «Ο περί Οδικής Μεταφοράς Επικίνδυνων Εμπορευμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023».

Παρακαλείται ο γραμματεύς να αναγνώσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Οδικής Μεταφοράς Επικίνδυνων Εμπορευμάτων Νόμου για εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Κατ' εξουσιοδότηση οδηγία (ΕΕ) 2022/2407 της Επιτροπής της 20^{ης} Σεπτεμβρίου 2022 για την τροποποίηση των παραρτημάτων της οδηγίας 2008/68/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, με στόχο την προσαρμογή τους στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο».

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων για το νομοσχέδιο «Ο περί Οδικής Μεταφοράς Επικίνδυνων Εμπορευμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023»

Παρόντες:

Μαρίνος Μουσιούπας, πρόεδρος	Βαλεντίνος Φακοντής
Κώστας Κώστα	Χρυσανθος Σαββίδης
Γιαννάκης Γαβριήλ	Ηλίας Μυριάνθους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 26 Οκτωβρίου και στις 2 και 9 Νοεμβρίου 2023. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Τμήματος Οδικών Μεταφορών του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης του εν λόγω νομοσχεδίου παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Φωτεινή Τσιρίδου, Δημήτρης Δημητρίου, Πρόδρομος Αλαμπρίτης, Χρίστος Ορφανίδης και Σταύρος Παπαδούρης.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Οδικής Μεταφοράς Επικίνδυνων Εμπορευμάτων Νόμου για εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Κατ' εξουσιοδότηση οδηγία (ΕΕ) 2022/2407 της Επιτροπής της 20^{ης} Σεπτεμβρίου 2022 για την τροποποίηση των παραρτημάτων της οδηγίας 2008/68/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, με στόχο την προσαρμογή τους στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο».

Ειδικότερα, με τον προτεινόμενο νόμο προβλέπεται η ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία των επικαιροποιημένων Παραρτημάτων Α και Β της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας για τις Διεθνείς Οδικές Μεταφορές Επικίνδυνων Εμπορευμάτων (ADR), η οποία υπογράφηκε στη Γενεύη την 30^η Σεπτεμβρίου 1957 και κυρώθηκε με τον περί της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας για τις Διεθνείς Οδικές Μεταφορές Επικίνδυνων Εμπορευμάτων (ADR) (Κυρωτικό) Νόμο του 2004.

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του Τμήματος Οδικών Μεταφορών, οι διατάξεις των παραρτημάτων της εν λόγω συμφωνίας επικαιροποιούνται ανά τακτά χρονικά διαστήματα, συνήθως ανά διετία, και η τελευταία επικαιροποίησή τους μεταφέρθηκε στην εθνική έννομη τάξη το έτος 2019 με σχετική τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας.

Σημειώνεται ότι η μεταφορά της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2407 στην εθνική έννομη τάξη κρίνεται επείγουσα, καθότι η χρονική δέσμευση για την υιοθέτηση των προνοιών της από τα κράτη μέλη ήταν η 30^η Ιουνίου 2023. Συναφώς, λόγω της εκπρόθεσμης εναρμόνισης της εθνικής νομοθεσίας με την εν λόγω Οδηγία η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει αρχίσει τη διαδικασία παράβασης εναντίον της Δημοκρατίας, η οποία βρίσκεται στο στάδιο της προειδοποιητικής επιστολής. Σημειώνεται ότι το εν λόγω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή μετά τη λήξη της υπό αναφορά προθεσμίας και συγκεκριμένα στις 5 Οκτωβρίου 2023.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του νομοσχεδίου την επιτροπή απασχόλησε το θέμα της επικαιροποίησης των διατάξεων των παραρτημάτων της εν λόγω συμφωνίας ανά τακτά χρονικά διαστήματα και το ενδεχόμενο μελλοντικής τροποποίησης της υφιστάμενης νομοθεσίας, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα στον Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων να ρυθμίζει το εν λόγω ζήτημα με την έκδοση διατάγματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αγορεύσεις επί θέματος αρχής;

Ο συνάδελφος Κώστας Κώστα, μέλος της επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, έχει τον λόγο.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Για δωδεκάμισι χρόνια, όποια κυβέρνηση τζιαι να είναι, όποιος υπουργός τζιαι να είναι, σε οποιοδήποτε υπουργείο, όποιος τζιαι να είναι ο γενικός διευθυντής, όποιοι τζιαι να είναι οι λειτουργοί, παρακολουθούμε το ίδιο πράγμα. Για δωδεκάμισι χρόνια φωνάζω, φωνάζουμε τζιεινιοι που φωνάζουμε, ότι είναι αδιανόητο νομοθεσίες με τις οποίες πρέπει να εναρμονιστούμε με ευρωπαϊκές Οδηγίες να έρχονται την τελευταία στιγμή. Συνήθως λαλούν μας ότι είχε πρόβλημα η δημόσια διαβούλευση, είχαν πρόβλημα οι επαφές με τα εμπλεκόμενα μέρη, είχαν διαφορές, είχαμε προβλήματα, καθυστέρησε στη Νομική Υπηρεσία, ξαναπήν πίσω τζιαι έρκουνται την τελευταία στιγμή, λλίον πριν να φάμε το πρόστιμο, το οποίο -επαναλαμβάνω- κάποια στιγμή εννά πρέπει να το φάμε, αλλά να το πληρώσουν τζιεινιοι που ευθύνονται, όι ο φορολογούμενος πολίτης!

Λοιπόν, τούτο το συγκεκριμένο που συζητούμε σήμερα, σύμφωνα με την ευρωπαϊκή Οδηγία έπρεπε να εναρμονιστούμε μέχρι 30 του Ιούνη. Επκιάσαμεν και προειδοποιητική επιστολή 19 Ιουλίου 2023 τζιαι ήρτεν στη Βουλή 5 Οκτωβρίου. Γιατί σας τα λαλώ τούτα ούλλα; Είμαι σίγουρος εννά πείτε πάλε «τούτος έν' γραφικός», «πάλε τα ίδια», αλλά άλλο δκυόμισι χρόνια ποννά 'μαι σ' τούντη Βουλή, έθθα σταματήσω να τα λέω. Γιατί θεωρώ ότι πρέπει να σταματήσουμε κάποτε να λέμε ότι έσει ευθύνες, αλλά υπευθύνους ποττέ εν έσει.

Λοιπόν, ακούστε τούτο το νομοσχέδιο τι λέει. Τέσσερις λέξεις: «Αντικατάσταση του αριθμού 2021 με τον αριθμό 2023». Εφάμεν δκυο χρόνια, ήρτεν τελευταία στιγμή, λλίον πριν να φάμε το πρόστιμο, για να κάμουν το ένα τρία. Τζιαι πότε ήρταν; Όι μόνο λλίον πριν να φάμε το πρόστιμο, τωρά που τελειώνει το '23 τζιαι 1^η του Γεννάρη του '24 κανονικά πρέπει να ξαναλλάξει τούντο πράμα, για να γίνει '25, αφού έν' κάθε δκυο χρόνια. Εννά 'ρτει το '25, αν είμαστε καλά 'πού τον Θεό.

Λοιπόν, τα λέω αστειζόμενος, αλλά τα πράματα έν' πάρα πολλά σοβαρά και το λέω ξανά. Υψηλόβαθμοι, υψηλόμισθοι δημόσιοι υπάλληλοι, που θα πρέπει να ελέγχονται από τις διευθύνσεις υπουργείων και τμημάτων, που θα πρέπει να ελέγχονται από τους πολιτικούς τους προϊστάμενους, δεν κάμνουν τη δουλειά τους. Τζιαι τζιέινο το οποίο γίνεται... Τζιαι μεν θεωρείτε τωρά τούτον, που το '21 γίνεται '23. Ήρταν πολλά νομοσχέδια που έπρεπε να ελεγχθούν σε πολύ πιο μεγάλο βαθμό και σε περισσότερο βάθος, για περισσότερες συνεδρίες τζιαι εβουρούσαμεν την τελευταία ώρα, για να μεν φάει το πρόστιμο η Δημοκρατία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία.

Έχουμε άλλον αγορητή;

Όχι.

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρύσανθος.

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Θα συνεχίσω από εκεί που έμεινε ο αγαπητός Κώστας, ο οποίος -να είμαστε ειλικρινείς- στις επιτροπές τουλάχιστον που είμαστε μαζί και είναι εναρμονιστικά τα νομοσχέδια, είναι πάντοτε καυστικός, αλλά πάντοτε σωστός. Η πραγματικότητα είναι αυτή που είπε ο Κώστας. Ένα απλό νούμερο να το αλλάξουν εκάμουν δκυο χρόνια τζιαι, όταν τους ζητούμε τον λόγο, για ποιο λόγο, κοιτάζουν ο ένας τον άλλο οι υπηρεσιακοί τζιαι εν έχουν λόγο να δώσουν εξήγηση, για ποιο λόγο εν το έφεραν. Έν' τρομαχτικό τούτο που γίνεται! Και εγώ εισηγούμαι - ειλικρινά σας λέω- την επόμενη φορά να το αφήσουμε, να τιμωρηθούν, να γίνει διοικητική έρευνα, είντα μ' που εσυνέβηκεν, για να καταλάβουσιν. Αλλιώς δεν καταλαβαίνουσιν, φίλε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Φυσικά, είναι οι ψηφοφόροι, οι πολίτες που τιμωρούνται, όχι...

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, αλλά έν' η Βουλή που βουρά!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία!

Το λοιπόν, κύριε Χατζηγιάννη.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Το ίδιο παράδειγμα έχουμε, που θα έρθει την επόμενη, τη μεθεπόμενη συνεδρίαση από πλευράς της δικής μας επιτροπής, για το οποίο, όταν συζητιέται στην επιτροπή, δεν υπάρχει καμία εξήγηση, καμία ενημέρωση από πλευράς τους και παρασκευιακώς ασκούν πιέσεις τα εμπλεκόμενα άτομα προς τη Βουλή ή προς τον πρόεδρο της επιτροπής ή τους λοιπούς συναδέλφους, ότι θα φάμε πρόστιμο. Αυτό είναι απαράδεκτο πραγματικά και θα πρέπει να γίνει αυτό το οποίο δήλωσαν προηγουμένως συνάδελφοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να βάλουμε τιμωρητικούς κανονισμούς για τους υπαλλήλους που έχουν την ευθύνη, για να έχει αποτέλεσμα.

Το λοιπόν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Το αποτέλεσμα των άρθρων...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα πέντε. Υπέρ τριάντα πέντε, ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, ομοφώνως τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Οδικής Μεταφοράς Επικίνδυνων Εμπορευμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίζουμε τώρα για το σύνολο του νομοσχεδίου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και το αποτέλεσμα είναι αυτό που θα πει ο κ. Νίκος τώρα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα τρεις. Υπέρ τριάντα τρεις, ομόφωνα.

ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Τριάντα τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με παρέμβαση της κ. Χαραλαμπίδου, προστίθεται ακόμα μία ψήφος, η τριακοστή τέταρτη. Μάλιστα, την εβάλαμε, κυρία Χαραλαμπίδου. Επήεν ομόφωνο, όμως, αν λείπει και καμιά, ένεν το τέλος του κόσμου.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο δέκατο θέμα, «Ο περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Ορισμένων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Παροχής Υπηρεσιών που Συνάπτονται από Αναθέτουσες Αρχές ή Αναθέτοντες Φορείς στους Τομείς της Άμυνας και της Ασφάλειας και για Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018».

Παρακαλείται ο γραμματεύς να αναγνώσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Ορισμένων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Παροχής Υπηρεσιών που Συνάπτονται από Αναθέτουσες Αρχές ή Αναθέτοντες Φορείς στους Τομείς της Άμυνας και της Ασφάλειας και για Συναφή Θέματα Νόμου, ώστε να ρυθμιστεί η διαδικασία σύναψης συμβάσεων στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας της Δημοκρατίας για συμβάσεις εκτιμώμενης αξίας κατώτερης των ευρωπαϊκών κατώτατων ορίων που προβλέπονται στην υπό τροποποίηση νομοθεσία, ήτοι για συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών μέχρι το ποσό των €443.000 και για συμβάσεις έργων μέχρι το ποσό των €5.548.000.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για το νομοσχέδιο «Ο περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Ορισμένων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Παροχής Υπηρεσιών που Συνάπτονται από Αναθέτουσες Αρχές ή Αναθέτοντες Φορείς στους Τομείς της Άμυνας και της Ασφάλειας και για Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018»

Παρόντες:

Μαρίνος Σιζόπουλος, πρόεδρος

Γιαννάκης Γαβριήλ

Χάρης Γεωργιάδης

Ζαχαρίας Κουλίας

Ευθύμιος Δίπλαρος
Κώστας Κώστα

Παύλος Μυλωνάς
Αλέκος Τρυφωνίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στις 12 Οκτωβρίου και στις 2 Νοεμβρίου 2023. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της ο γενικός διευθυντής και εκπρόσωποι του Υπουργείου Άμυνας, ο Υπαρχηγός Εθνικής Φρουράς, εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Γενικού Λογιστηρίου της Δημοκρατίας, του Γενικού Ελεγκτή και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε ενώπιον της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Γιώργος Κάρουλλας, Βαλεντίνος Φακοντής και Χρίστος Χρίστου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Ορισμένων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Παροχής Υπηρεσιών που Συνάπτονται από Αναθέτουσες Αρχές ή Αναθέτοντες Φορείς στους Τομείς της Άμυνας και της Ασφάλειας και για Συναφή Θέματα Νόμου, ώστε να ρυθμιστεί η διαδικασία σύναψης συμβάσεων στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας της Δημοκρατίας για συμβάσεις εκτιμώμενης αξίας κατώτερης των ευρωπαϊκών κατώτατων ορίων που προβλέπονται στην υπό τροποποίηση νομοθεσία, ήτοι για συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών μέχρι το ποσό των €443.000 και για συμβάσεις έργων μέχρι το ποσό των €5.548.000.

Σημειώνεται ότι το νομοσχέδιο εξετάστηκε από την επιτροπή μαζί με τους κανονισμούς που πιλοφορούνται «Οι περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων στους Τομείς της Άμυνας και της Ασφάλειας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2018», οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων της υπό συζήτηση νομοθεσίας και αποσκοπούν στις ίδιες με το νομοσχέδιο ρυθμίσεις, ωστόσο, για σκοπούς ασφάλειας δικαίου, θα προωθηθούν προς έγκριση από την ολομέλεια του σώματος σε μεταγενέστερο στάδιο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Οικονομικών, στο νομοσχέδιο, όπως αυτό αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, διαλαμβάνονται τα ακόλουθα:

1. Η κατ' αναλογία εφαρμογή των διατάξεων της βασικής νομοθεσίας που διέπει τη σύναψη συμβάσεων στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας για συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία κατώτερη των κατώτατων ορίων που αναφέρονται πιο πάνω, με σύντμηση των ελάχιστων προθεσμιών υποβολής των αιτήσεων συμμετοχής και των προσφορών και προσαρμογή των υποχρεώσεων δημοσιοποίησης σε εθνικό επίπεδο.
2. Η δυνατότητα απευθείας ανάθεσης συμβάσεων στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, και χρήσης συνοπτικών διαδικασιών για τη σύναψη συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών αξίας μικρότερης των €443.000 και συμβάσεων έργων εκτιμώμενης αξίας μέχρι το ποσό του €1.000.000, λόγω της ιδιομορφίας του τομέα της άμυνας και της ασφάλειας, αλλά και των εξειδικευμένων διαδικασιών σύναψης των σχετικών συμβάσεων που ακολουθούνται δυνάμει σχετικής ευρωπαϊκής Οδηγίας, προκειμένου να διευκολυνθεί και να διασφαλιστεί η λήψη προσφορών. Σημειώνεται ότι η δυνατότητα χρήσης συνοπτικών διαδικασιών αφορά στη σύναψη συμβάσεων προμηθειών για κάλυψη επείγουσών αναγκών και επιδιόρθωση απρόβλεπτων βλαβών σε οπτικά συστήματα.
3. Η δυνατότητα έκδοσης κανονισμών από το Υπουργικό Συμβούλιο αναφορικά με τις κατηγορίες συμβάσεων που άπτονται ουσιωδών συμφερόντων ασφάλειας της Δημοκρατίας, οι οποίες εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της ισχύουσας νομοθεσίας, καθώς και η δυνατότητα εξαίρεσης τέτοιων συμβάσεων από το Υπουργικό Συμβούλιο μέχρι την έκδοση των υπό αναφορά κανονισμών.

Στο πλαίσιο της συζήτησης, ο εκπρόσωπος του Γενικού Λογιστηρίου της Δημοκρατίας, ως αρμόδιας αρχής δημόσιων συμβάσεων, ανέφερε ότι η ανάγκη ρύθμισης των εν λόγω διαδικασιών σύναψης συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας, εκτιμώμενης αξίας κατώτερης των κατώτατων ορίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης προέκυψε από την εφαρμογή ενιαίου χειρισμού όλων των συμβάσεων που συνάπτονται στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας από το Συμβούλιο Προσφορών Άμυνας και Ασφάλειας, δυνάμει του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου, ανεξαρτήτως του ύψους της εκτιμώμενης αξίας τους, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται διάφορες επιπλοκές και καθυστερήσεις στην εξυπηρέτηση άμεσα αντιμετωπίσιμων και μικρότερης αξίας αναγκών. Συναφώς, όπως ο ίδιος ανέφερε, η προώθηση των προτεινόμενων ρυθμίσεων κρίθηκε αναγκαία, προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα πιο πάνω προβλήματα.

Ο εκπρόσωπος του Γενικού Ελεγκτή κατέθεσε στην επιτροπή υπόμνημα με τις παρατηρήσεις του σε σχέση με επιμέρους πρόνοιες του νομοσχεδίου, οι οποίες αφορούν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Τον καθορισμό ελάχιστης προθεσμίας παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής και παραλαβής των προσφορών, η οποία δεν πρέπει να αφορά τις κλειστές διαδικασίες αλλά τις ανοικτές διαδικασίες, στο πλαίσιο των οποίων κάθε ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας δύναται να υποβάλει προσφορά.

2. Το ύψος των προβλεπόμενων ποσών της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, δυνάμει των οποίων η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας δύναται να αναθέσει τη σύμβαση χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, με βάση καθορισμένη στον νόμο διαδικασία, το οποίο πρέπει να μειωθεί ανάλογα, λαμβανομένων υπόψη των αντίστοιχων ποσών που προβλέπονται στη νομοθεσία αναφορικά με τις συμβάσεις που συνάπτονται στον δημόσιο τομέα, τα οποία είναι χαμηλότερα.

Το Υπουργείο Οικονομικών, στη βάση των πιο πάνω εισηγήσεων, επανεξέτασε το νομοσχέδιο και, αφού διαβουλευθήκε με όλες τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες και λαμβάνοντας υπόψη τη σύμφωνη γνώμη τους, υπέβαλε στην επιτροπή αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου, στο οποίο περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:

1. Ο καθορισμός από τις αναθέτουσες αρχές ή τους αναθέτοντες φορείς ελάχιστης προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων συμμετοχής ή των προσφορών καθ' όσον αφορά και στην ανοικτή διαδικασία σύναψης σύμβασης.
2. Η μείωση του ύψους των προβλεπόμενων στο νομοσχέδιο ποσών της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, δυνάμει των οποίων η σύμβαση μπορεί να ανατεθεί χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, με βάση καθορισμένη στον νόμο διαδικασία, και συγκεκριμένα στις €200.000 αντί στις €443.000, όταν πρόκειται για συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών, καθώς και στις €500.000 αντί στο €1.000.000, όταν πρόκειται για συμβάσεις έργων.
3. Οι περιπτώσεις τροποποίησης σύμβασης ή συμφωνίας-πλαίσιο κατά τη διάρκεια της ισχύος τους χωρίς νέα διαδικασία σύναψης σύμβασης.

Στο στάδιο της κατ' άρθρον μελέτης του αναθεωρημένου κειμένου του νομοσχεδίου, ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής ζήτησαν πρόσθετες πληροφορίες σε σχέση με επιμέρους πρόνοιες αυτού, οι οποίες παρασχέθηκαν από τους εμπλεκόμενους φορείς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου ως αυτό αναθεωρήθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω στο στάδιο της συζήτησής του ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αγορεύσεις επί θέματος αρχής.

Ο κ. Μαρίνος Σιζόπουλος, πρόεδρος της ΕΔΕΚ.

Κύριε Μαρίνο.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλά να ενημερώσω το σώμα ότι αυτά που συζητούσατε προηγουμένως στην επιτροπή Άμυνας δεν τα αντιμετωπίζουμε. Από την πλευρά του υπουργείου και των προηγούμενων υπουργών και του σημερινού έχουμε άμεση ανταπόκριση, τα νομοσχέδια έρχονται πολύ έγκαιρα και πολύ γρήγορα στην επιτροπή. Με αυτή την ευκαιρία, για ακόμα μια φορά να ευχαριστήσω τους συναδέλφους μέλη της επιτροπής για την ταχύτητα με την οποία διεκπεραιώνονται αυτά τα ζητήματα, σε σημείο πια που δεν έχουμε καμία εκκρεμότητα στην επιτροπή Άμυνας αυτή τη στιγμή και γι' αυτό δεν χρειάζεται να συνεδριάζουμε τζαι κάθε εβδομάδα.

Λοιπόν, ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ τον πρόεδρο της ΕΔΕΚ για την παρέμβαση.

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 13 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 32 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 55 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη των νέων Μερών IV και IVA. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 60 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου Παραρτήματος ΙΧ. Άρθρο 10.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα έξι. Υπέρ τριάντα πέντε και ένας ή μία δεν ψήφισε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα πέντε ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Ορισμένων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Παροχής Υπηρεσιών που Συνάπτονται από Αναθέτουσες Αρχές ή Αναθέτοντες Φορείς στους Τομείς της Άμυνας και της Ασφάλειας και για Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ.

Τώρα ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα πέντε. Υπέρ τριάντα τέσσερις και ένας ή μία δεν ψήφισε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο της Δημοκρατίας.

Και φθάνουμε στο ενδέκατο θέμα, που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας Νόμος (Αρ. 1) του 2023».

Παρακαλείται ο γραμματεός να αναγνώσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το ταμείο του Οργανισμού Νεολαίας συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €140.000 για τη χρήση του οικονομικού έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2023.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας Νόμος (Αρ. 1) του 2023»

Παρόντες:

Παύλος Μυλωνάς, πρόεδρος

Αντρέας Καυκαλιάς

Χρύσανθος Σαββίδης

Χρίστος Χριστόφιας

Πρόδρομος Αλαμπρίτης

Ανδρέας Αποστόλου

Χρίστος Χριστοφίδης

Αλέκος Τρυφωνίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 8 και στις 15 Νοεμβρίου 2023. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, του Υπουργείου Οικονομικών και του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του ίδιου υπουργείου, της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου, του Συμβουλίου Νεολαίας Κύπρου και της οργάνωσης νεολαίας ΕΔΟΝ.

Σημειώνεται ότι οι υπόλοιπες οργανώσεις νεολαίας, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής.

Στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου παρέστησαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Γιώργος Κάρουλλας και Μάριος Μαυρίδης.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το ταμείο του Οργανισμού Νεολαίας συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €140.000 για τη χρήση του οικονομικού έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2023.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, οι συμπληρωματικές πιστώσεις που απαιτούνται είναι αναγκαίες για την κάλυψη πρόσθετων πιστώσεων για τις οποίες δεν γίνεται πρόβλεψη στον περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας του 2023 Νόμο του 2023. Ειδικότερα, θα πραγματοποιηθούν δαπάνες από επιπρόσθετη κρατική χορηγία προς τον Οργανισμό Νεολαίας ύψους €80.000 για χρηματοδότηση των συντονιστικών σωμάτων και ύψους €60.000 για την αγορά μηχανογραφικού εξοπλισμού για τη θωράκιση του οργανισμού απέναντι στις κυβερνοεπιθέσεις.

Όλοι όσοι κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής συμφώνησαν με τις πρόνοιες του συμπληρωματικού προϋπολογισμού.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας ανέφεραν ότι οι αιτούμενες συμπληρωματικές πιστώσεις θα καλυφθούν από εξοικονομήσεις του υπουργείου που αφορούν το κονδύλι της μαθητικής πρόνοιας.

Η επιτροπή, αφού μελέτησε όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ζήτησε διευκρινίσεις και έλαβε απαντήσεις από τους αρμοδίους για διάφορα επιμέρους ζητήματα. Ειδικότερα, σε σχέση με τις εξοικονομήσεις από το κονδύλι της μαθητικής πρόνοιας οι εκπρόσωποι του αρμόδιου υπουργείου ανέφεραν ότι βρίσκονται σε διαδικασία αναθεώρησης των κριτηρίων και της διαδικασίας διάθεσής του, ούτως ώστε αυτό να αξιοποιείται στο σύνολό του προς ικανοποίηση του σκοπού που εξυπηρετεί.

Με βάση τα πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις πιο κάτω θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και το μέλος της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, το μέλος της βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και το μέλος της βουλευτής της ΔΗΠΑ-Συνεργασία, εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού.
2. Τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και το μέλος της βουλευτής της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεων, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού υποβάλλει την παρούσα έκθεση στην ολομέλεια του σώματος για λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχουμε αγορεύσεις επί θέματος αρχής, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι;

Ο συνάδελφος ο κ. Χριστοφίδης Χρίστος εκ μέρους του ΑΚΕΛ.

Κύριε Χριστοφίδη.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Αγαπητές συναδέλφισσες,

Κατά την εξέταση του προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας προέκυψαν σοβαρότατα θεσμικά ζητήματα, τα οποία έχουν να κάμουν με τη λειτουργία του οργανισμού, ζητήματα, πρέπει να πω, που εντάσσονται σε μια ευρύτερη εξωθεσμική δραστηριότητα με πρωταγωνιστή τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και άξονα το Προεδρικό Μέγαρο. Στις 9 του Ιούνη το διοικητικό συμβούλιο του ΟΝΕΚ είχε μία συνάντηση με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας σε σχέση με μια διαφαινόμενη εξέλιξη, που είχε να κάνει με την πρόθεση του Προέδρου της Δημοκρατίας να δημιουργήσει μία άτυπη ομάδα νέων, για να τον συμβουλευθούν, ρόλο τον οποίο έχει νομοθετικά ο Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου. Σε εκείνη τη συνάντηση δόθηκαν διαβεβαιώσεις, όπως μας ενημέρωσε ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου, ότι, λόγω των ανησυχιών που υπήρχαν, αυτή η μεθόδευση δεν θα προχωρούσε. Στις 26 του Ιούνη όμως ο Οργανισμός Νεολαίας έλαβε μία επίσημη επιστολή από το Προεδρικό Μέγαρο με την υπογραφή της Υφυπουργού παρά τω Προέδρω, η οποία δεν έχει ανακληθεί ποτέ, με την οποία το Προεδρικό ενημέρωνε τον οργανισμό ότι όχι μόνο η άτυπη αυτή ομάδα θα γίνει, αλλά εξητούσε από τρεις θεσμοθετημένους φορείς, τον Οργανισμό Νεολαίας, διά νόμου υπεύθυνο για την πολιτική του κράτους για τη νεολαία, από το Συμβούλιο Νεολαίας, το οποίο συνοψίζει, ουσιαστικά μαζεύει όλες τις μη κυβερνητικές οργανώσεις, και το συντονιστικό όργανο των κέντρων νεότητας να στείλουν εκπροσώπους, για να συμμετέχουν στην άτυπη ομάδα των υποστηρικτών του κ. Χριστοδουλίδη.

Η επιστολή βέβαια αυτή ήταν αποκαλυπτική και σε σχέση με τη δράση αυτής της ομάδας. Περιέγραφε τη

δράση αυτής της ομάδας τζιαι για κάποιον που ξέρει τζιαι διαβάζει ήταν ωσάν να εδιάβαζε τη νομοθεσία του Οργανισμού Νεολαίας. Να συμβουλευεί οριζόντια για τα ζητήματα νεολαίας, να φέρνει προτάσεις συγκεκριμένες, να αναπτύσσει δράσεις, ακόμα και να αναπτύσσει δυνατότητες και εργαλεία, όπως αναφέρεται στην επιστολή, για επαφή με τη νεολαία. Ουσιαστικά, να αναπτύξει και οργανωτικές δομές η άτυπη ομάδα υποστηρικτών του κ. Χριστοδουλίδη. Αυτή η ομάδα μάλιστα θα είσιν πλοκάμια τζιαι ανά ειδικότητα ή θα έχει, αν τελικά γίνει.

Δυστυχώς, δεν είναι η πρώτη φορά που γίνεται μεθόδευση για εξωθεσμικές ρυθμίσεις στο Προεδρικό Μέγαρο. Το κερασάκι στην τούρτα όμως στη συγκεκριμένη μεθόδευση είναι το εξής: Η αναπληρώτρια εκτελεστική διευθύντρια του Οργανισμού Νεολαίας αποσπάται μερικώς στο Προεδρικό τζιαι, όταν ήρθε στην επιτροπή Παιδείας και ρωτήσαμε «τι κάμνεις;», μας είπε ότι «λόγω της εμπειρογνωμοσύνης μου στα ζητήματα νεολαίας, ασχολούμαι με θέματα οριζόντιων συμβουλών για διάφορα ζητήματα που απασχολούν τη νεολαία και με άλλα ζητήματα της νεολαίας». Δηλαδή από έναν οργανισμό ο οποίος δεν έχει εκτελεστικό διευθυντή ο ανώτερος διοικητικός του λειτουργός αποσπάται στο Προεδρικό, για να υποκαθιστά τον διά νόμου οργανισμό, ο οποίος μάλιστα τον πληρώνει να κάμνει τη δουλειά του. Τζιαι τι είναι αυτό δηλαδή που η αναπληρώτρια εκτελεστική διευθύντρια του Οργανισμού Νεολαίας δεν εμπορούσε να κάμνει στον Οργανισμό Νεολαίας τζιαι πρέπει να κάμνει στο Προεδρικό Μέγαρο; Όλα όσα αναφέραμε προηγουμένως.

Πρόκειται για μια εξωθεσμική και πάλι ρύθμιση. Ουσιαστικά αυτό το οποίο συμβαίνει είναι ότι εκεί, στο Προεδρικό, με την αξιοποίηση απεσπασμένων τους οποίους πληρώνει το δημόσιο αναπτύσσονται μηχανισμοί πολιτικού σχηματισμού, στην προκειμένη περίπτωση μία οργάνωση νεολαίας, για να συντονίζεται η εκλογική διείσδυση του κ. Χριστοδουλίδη στην κοινωνία. Νιώθουμε την ανάγκη να καταγγείλουμε αυτή την εξωθεσμική ρύθμιση τζιαι, επειδή βλέπω τζιαι χαμόγελα κάτω, είναι τα ίδια χαμόγελα που, όταν εκαταγγέλλαμε τις υπερωρίες, μας έλεγαν ότι είμαστε υπερβολικοί τζιαι πρέπει άρον άρον να ψηφίσουμε τις υπερωρίες της αναπληρώτριας κυβερνητικής εκπροσώπου, διότι δεν υπάρχει κανένα θέμα. Και είδαμε βεβαίως που κατέληξε το συγκεκριμένο ζήτημα.

Θα υπερψηφίσουμε βέβαια τον προϋπολογισμό, όμως νιώθουμε την υποχρέωση να προστατεύσουμε τον θεσμικό ρόλο του Οργανισμού Νεολαίας και να καταγγείλουμε για ακόμα μια φορά εξωθεσμικές ρυθμίσεις, που γίνονται μάλιστα με αξιοποίηση λειτουργών του δημοσίου, τους οποίους πληρώνει ο Κύπριος πολίτης.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τον λόγο έχει ο συνάδελφος Χρυσάνθος Σαββίδης εκ Πάφου του Δημοκρατικού Κόμματος.

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Ο Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου συνεχίζει το πολυσχιδές έργο του και στηρίζει τα οργανωμένα σύνολα νεολαίας και τις διάφορες δραστηριότητες τις οποίες αναλαμβάνουν ως δράση και ο Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου, για να δείτε την αγάπη την οποία τρέφει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, καταθέτει προϋπολογισμό τον μεγαλύτερο απ' ό,τι έχει στην ιστορία του ο Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου. Άρα, δεν μπορεί να κατηγορηθεί ο Πρόεδρος Χριστοδουλίδης ότι δεν ενδιαφέρεται για τη νεολαία, γιατί ο προϋπολογισμός ο οποίος έρχεται είναι ο μεγαλύτερος στην ιστορία.

Όσον αφορά αυτό που έχει πει ο συνάδελφος, ο αγαπητός συνάδελφος ο Χριστοφίδης, για την άτυπη ομάδα, ότι θα εργάζεται παράπλευρα και θα υποσκάπτει τον Οργανισμό Νεολαίας Κύπρου, είναι μέγα λάθος και το ξεκαθάρισε η ίδια η αναπληρώτρια. Τι μας είπε; Μας είπε ότι θα αποσπάται για λίγες ώρες την εβδομάδα στο Προεδρικό, με τις εμπειρίες, τις γνώσεις της θα μπορέσει να δώσει κάποια επιπρόσθετη βοήθεια σε θέματα που άπτονται της νεολαίας. Δεν θα αμείβεται επιπρόσθετα -επειδή το ακούσαμε και αυτό, ότι θα παίρνει επιπρόσθετη αμοιβή- δεν θα παίρνει επιπρόσθετη αμοιβή και, όπως μας είπε η ίδια, δεν θα στερεί τίποτα από τις υπηρεσίες που προσφέρει στον Οργανισμό Νεολαίας Κύπρου. Άρα, αυτό που λέγεται, ότι θα στερήσει χρόνο και υπηρεσίες, δεν υφίσταται, όπως δεν υφίσταται και οποιαδήποτε επιπρόσθετη αμοιβή.

Όσον αφορά τον συμπληρωματικό προϋπολογισμό, τον οποίο θα υπερψηφίσουμε ως Δημοκρατικό Κόμμα, να πούμε ότι ένα μεγάλο ποσό απ' αυτόν θα δοθεί, για να αναπτυχθούν λογισμικά για τις κυβερνοεπιθέσεις -νομίζω όλοι βιώσαμε τις κυβερνοεπιθέσεις και στη δημόσια υπηρεσία και σε ημικρατικούς οργανισμούς και σε πανεπιστήμια, είναι για να προστατεύσουμε τον ίδιο τον οργανισμό- αλλά και ένα μέρος του προϋπολογισμού αυτού είναι για να καλύψει μη προβλεφθείσες υποχρεώσεις του Οργανισμού Νεολαίας προς διάφορα σύνολα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ τον Χρυσάνθο Σαββίδη τον συνάδελφο του ΔΗΚΟ εκ Πάφου και τον λόγο έχει ο

συνάδελφος ο Γιώργος ο Κάρουλλας από τον Δημοκρατικό Συναγερμό.

Αγαπητέ Γιώργο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΟΥΛΛΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Καταρχάς να αναφέρω ότι θα είμαστε υπέρ. Για να ψηφίσουμε τον συμπληρωματικό προϋπολογισμό, θεωρούμε αναγκαία την αναφορά των κονδυλίων τα οποία αναγράφονται στο εν λόγω νομοσχέδιο. Όσον αφορά το θέμα το οποίο έχει εγερθεί, ο Δημοκρατικός Συναγερμός πρώτος το έχει εγγράψει στην επιτροπή Παιδείας από το περασμένο καλοκαίρι και αναμένουμε τη συζήτηση του εν λόγω θέματος, έπειτα από συνάντηση που είχαμε με τον Οργανισμό Νεολαίας, με τους θεσμικούς εκπροσώπους της νεολαίας στον τόπο μας, όπως προνοεί και η σχετική νομοθεσία, και θεωρούμε ότι η οποιαδήποτε εξέλιξη πέρα από αυτό τον θεσμό, του Οργανισμού Νεολαίας, είναι για εμάς μια κίνηση χωρίς ουσία. Είναι μια κίνηση η οποία ουσιαστικά θα προκαλεί μία διαρχία και μία σύγχυση, μία στρέβλωση στη διαχείριση των ζητημάτων του Οργανισμού Νεολαίας. Στο τέλος της ημέρας, υποβαθμίζει τον ρόλο και το έργο και τη θεσμική εκπροσώπηση των ζητημάτων νεολαίας όπως αυτά καταγράφονται και επαναλαμβάνονται στο σχετικό νομοσχέδιο. Από ό,τι βλέπουμε μέχρι στιγμής και παρατηρούμε, δεν υπάρχει οποιαδήποτε εξέλιξη, είμαστε εδώ και θα παρατηρούμε, έτοιμοι για οποιαδήποτε παρέμβαση. Και γνωρίζω επίσης ότι ουδεμία διαβούλευση έχει γίνει με τον Οργανισμό Νεολαίας για αυτή την εξέλιξη. Άρα, σεβασμός από την Προεδρία χρειάζεται προς τους θεσμούς. Δεν νοείται ένας θεσμός να παραγράφει άλλους θεσμούς.

Και όσον αφορά το θέμα της απόσπασης, πρέπει να αποσαφηνιστούν οι όροι, οι συνθήκες εργασίας, έστω και για μία ημέρα, για μερικές ώρες. Είμαστε σε ένα κράτος δικαίου, ίσης μεταχείρισης των πολιτών και σίγουρα αποσπάσεις ή έστω για μια ημέρα με ετισθελισμό σίγουρα η άποψή μας είναι ότι πρέπει να αποφεύγονται.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, αγαπητέ Γιώργο.

Και προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Οργανισμού Νεολαίας ποσού που δεν υπερβαίνει τις €140.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2023. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Λειτουργίοι που ασκούν έλεγχο επί των κονδυλίων δαπανών και εσόδων. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και να ανακοινωθεί το αποτέλεσμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα ένας. Είκοσι πέντε υπέρ, δύο εναντίον, τρεις αποχές και ένας ή μία δεν ψήφισε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, δύο ψήφους εναντίον και τρεις αποχές, τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας Νόμος (Αρ. 1) του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Και να ανακοινωθεί το αποτέλεσμα, αγαπητέ Νίκο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα δύο, υπέρ είκοσι επτά, εναντίον δύο, αποχές δύο και ένας ή μία δεν ψήφισε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι επτά ψήφους υπέρ, δύο ψήφους εναντίον και δύο αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο της Δημοκρατίας*.

Και προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 12 θέμα, που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2023».

Παρακαλείται ο γραμματέας να αναγνώσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €345.520 για τη χρήση του οικονομικού έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2023.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2023»

Παρόντες:

Πάυλος Μυλωνάς, πρόεδρος	Αντρέας Καυκαλιάς
Χρυσάνθος Σαββίδης	Χρίστος Χριστόφιας
Πρόδρομος Αλαμπρίτης	Ανδρέας Αποστόλου
Χρίστος Χριστοφίδης	Αλέκος Τρυφωνίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 8 και 15 Νοεμβρίου 2023. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, του Υπουργείου Οικονομικών και του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του ίδιου υπουργείου, της Ελεγκτικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου.

Στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου παρέστησαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Γιώργος Κάρουλλας και Μάριος Μαυρίδης.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €345.520 για τη χρήση του οικονομικού έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2023.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η ψήφιση του συμπληρωματικού προϋπολογισμού είναι αναγκαία για την κάλυψη πρόσθετων πιστώσεων, για τις οποίες δεν γίνεται πρόβλεψη στον περί Προϋπολογισμού του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου του 2023 Νόμο του 2023. Ειδικότερα, θα πραγματοποιηθούν δαπάνες ύψους €345.520 από τραπεζικά διαθέσιμα του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου για την κάλυψη αναγκών που προέκυψαν έπειτα από τις κυβερνοεπιθέσεις που δέχτηκε πριν από μερικούς μήνες, καθώς και για τη θωράκιση του πανεπιστημίου από μελλοντικές κυβερνοεπιθέσεις.

Οι απαιτούμενες πρόσθετες πιστώσεις αφορούν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Εργοδότηση δύο λειτουργών με ειδίκευση σε θέματα κυβερνοασφάλειας (€25.520).
2. Επιμόρφωση του διοικητικού προσωπικού σε θέματα κυβερνοασφάλειας (€50.000).
3. Αγορά εξειδικευμένων υπηρεσιών τόσο για την αντιμετώπιση και επίλυση των προβλημάτων που προέκυψαν από τις κυβερνοεπιθέσεις που δέχτηκε το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου όσο και για τη συμμόρφωση με τις συστάσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας σε θέματα ασφάλειας των συστημάτων πληροφορικής (€150.000).
4. Αγορά μηχανογραφικού και άλλου εξειδικευμένου εξοπλισμού για θωράκιση του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου από πιθανές κυβερνοεπιθέσεις (€120.000).

Στο πλαίσιο της συζήτησης του συμπληρωματικού προϋπολογισμού τόσο το Υπουργείο Οικονομικών όσο και το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας συμφώνησαν με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου και με την

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, ΔΗΠΑ-Συνεργασία, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Εναντίον: ΕΛΑΜ.

Αποχή: Κωστής Ευσταθίου, Αλεξάνδρα Ατταλίδου.

προώθησή του προς ψήφιση σε νόμο.

Η εκπρόσωπος της Ελεγκτικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας επισήμανε ότι πριν από την έγκριση του εν λόγω συμπληρωματικού προϋπολογισμού έπρεπε να αιτιολογηθεί η ανάγκη πρόσληψης των δύο λειτουργών με αποκλειστικά καθήκοντα την κυβερνοασφάλεια. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με την ίδια έπρεπε επίσης να εξεταστεί και κατά πόσο η δημιουργία των απαιτούμενων θέσεων μπορεί να επηρεάσει τα άλλα δύο δημόσια πανεπιστήμια όσον αφορά τη δημιουργία και σε αυτά νέων θέσεων για τον χειρισμό των θεμάτων κυβερνοασφάλειας.

Σε σχέση με τα πιο πάνω, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, καθώς και του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου ανέφεραν ότι το εν λόγω πανεπιστήμιο δεν μπορεί να συγκριθεί με τα άλλα δύο δημόσια πανεπιστήμια, αφού διαφέρουν στον τρόπο λειτουργίας τους, όπως και στις υποδομές τους. Ειδικότερα, ανέφεραν ότι στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου τα μαθήματα προσφέρονται εξ αποστάσεως με τη χρήση ψηφιακών υποδομών, συνεπώς υπάρχει μεγαλύτερος κίνδυνος κυβερνοεπιθέσεων και μεγαλύτερη ανάγκη για εξειδικευμένο προσωπικό το οποίο θα είναι υπεύθυνο για την προστασία του πανεπιστημίου από τέτοιους κινδύνους.

Η επιτροπή, αφού μελέτησε όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ζήτησε διευκρινίσεις και έλαβε απαντήσεις από τους αρμοδίους για διάφορα επιμέρους ζητήματα. Περαιτέρω, ζήτησε γραπτή ενημέρωση από το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού αναφορικά με τη δημιουργία των δύο πιο πάνω θέσεων.

Όσον αφορά τις κυβερνοεπιθέσεις που δέχτηκε το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου την προηγούμενη άνοιξη, οι εκπρόσωποι του πανεπιστημίου ανέφεραν ότι είχαν συνεργαστεί με την Αρχή Ψηφιακής Ασφάλειας, που είναι αρμόδια για την υλοποίηση της ευρωπαϊκής Οδηγίας NIS (Network and Information Security Directive) για βελτίωση και διατήρηση υψηλών επιπέδων κυβερνοασφάλειας για όλους τους φορείς εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών και τους φορείς κρίσιμων υποδομών πληροφοριών στη Δημοκρατία. Ειδικότερα, η Αρχή Ψηφιακής Ασφάλειας παρείχε στο πανεπιστήμιο βοήθεια στον βαθμό που αυτό ήταν εφικτό, δεδομένου του μεγάλου αριθμού επιθέσεων που είχε δεχτεί η Δημοκρατία σε διάφορες υπηρεσίες κατά την ίδια περίοδο. Παράλληλα, οι ίδιοι εκπρόσωποι ανέφεραν ότι είναι πάγιο αίτημα του πανεπιστημίου η αύξηση των κονδυλίων για αναβάθμιση των υποδομών και των προγραμμάτων του σε θέματα κυβερνοασφάλειας, αλλά δεν ήταν εφικτή μέχρι τώρα η αύξηση των εν λόγω κονδυλίων στους προηγούμενους προϋπολογισμούς του πανεπιστημίου.

Σε μεταγενέστερο στάδιο της συνεδρίας το Υπουργείο Οικονομικών σε επιστολή του, ημερομηνίας 10 Νοεμβρίου 2023, προς την επιτροπή δήλωσε μεταξύ άλλων ότι συμφωνεί με τη συμπερίληψη στον συμπληρωματικό προϋπολογισμό των δύο θέσεων λειτουργών με αποκλειστικά καθήκοντα σε θέματα κυβερνοασφάλειας, αφού αυτές αφορούν την Υπηρεσία Πληροφορικής και Τεχνολογιών του πανεπιστημίου και η δημιουργία τους αποσκοπεί στη διασφάλιση της επιχειρησιακής του συνέχειας μέσω της προστασίας της λειτουργίας των συστημάτων του και των πληροφοριών που είναι αποθηκευμένες σε αυτά. Περαιτέρω, στην εν λόγω επιστολή τονίζεται ότι το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου, ως ψηφιακό πανεπιστήμιο, προσφέρει αποκλειστικά εξ αποστάσεως προγράμματα σπουδών σε αντίθεση με τα άλλα δύο κρατικά πανεπιστήμια.

Με βάση τα πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του συμπληρωματικού προϋπολογισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αγορεύσεις επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου ποσού που δεν υπερβαίνει τις €345.520 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2023. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Δημιουργία νέων θέσεων. Άρθρο 4.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την άσκηση ελέγχου στα κονδύλια δαπανών. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Να ανακοινωθεί το αποτέλεσμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα δύο. Υπέρ τριάντα, εναντίον μία ψήφος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, μία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα ένας. Υπέρ τριάντα, εναντίον μία ψήφος και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα ψήφους υπέρ, μία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται και γίνεται νόμος της Κυπριακής Δημοκρατίας*.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα πιλοφορείται «Ο περί Δημιουργίας Μητρώου Οικοτεχνίας Νόμος του 2023». Είναι πρόταση νόμου των κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, Αβέρωφ Νεοφύτου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, και Νίκου Σύκα, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού.

Παρακαλείται ο γραμματεύς να αναγνώσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θέσπιση νομοθεσίας με την οποία ρυθμίζεται η δημιουργία μητρώου οικοτεχνίας για την εγγραφή όλων των εγκαταστάσεων που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή και διάθεση προϊόντων οικοτεχνίας.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για την πρόταση νόμου «Ο περί Δημιουργίας Μητρώου Οικοτεχνίας Νόμος του 2023»

Παρόντες:

Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Νίκος Σύκας

Μιχάλης Γιακουμή

Κώστας Κώστα

Σταύρος Παπαδούρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή στις 6 Απριλίου 2023 από τους κ. Κυριάκο Χατζηγιάννη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, Αβέρωφ Νεοφύτου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, και Νίκο Σύκα, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού, σε έξι συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 2 Μαΐου, στις 3, 10, 24 και την 31^η Οκτωβρίου, καθώς και στις 7 Νοεμβρίου 2023.

Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Υγείας, της Υγειονομικής Υπηρεσίας του Τμήματος Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας του ίδιου υπουργείου, του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως του Υπουργείου Εσωτερικών, του Τμήματος Τελωνείων του Υπουργείου Οικονομικών, του Υφυπουργείου Τουρισμού, της Υπηρεσίας Κυπριακής Χειροτεχνίας του Υφυπουργείου Πολιτισμού, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Κυπριακού Οργανισμού Τυποποίησης, της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ), του Κυπριακού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου (ΚΕΒΕ), της Γενικής Συνομοσπονδίας Παγκύπριων Οργανώσεων Βιοτεχνών Επαγγελματιών Καταστηματαρχών (ΓΣ ΠΟΒΕΚ), του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (ΕΤΕΚ), του Κυπριακού Ιδρύματος

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΕΛΑΜ, ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, ΔΗΠΑ-Συνεργασία, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, Κωστής Ευσταθίου, Αλεξάνδρα Απταλίδου.

Εναντίον: Ανδρέας Θεμιστοκλέους.

Προστασίας του Περιβάλλοντος («Terra Cypria»), του Πτηνολογικού Συνδέσμου Κύπρου («BirdLife Cyprus»), της Αναπτυξιακής Εταιρείας Επαρχιών Λάρνακας και Αμμοχώστου, του Παγκύπριου Συνδέσμου Μελισσοκόμων, του Συνδέσμου Οινοποιείων Κύπρου και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, «Νέα Αγροτική Κίνηση», «Παναγροτικός Σύνδεσμος» και «Ευρωαγροτικός».

Η Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου (ΟΠΟΚ), η Αναπτυξιακή Εταιρεία Λευκωσίας, η Αναπτυξιακή Εταιρεία Λεμεσού, η Αναπτυξιακή Εταιρεία Τροόδους, η Αναπτυξιακή Εταιρεία Πάφου «Αφροδίτη», ο σύνδεσμος «Winecore» και η κοινοπραξία «Cyprus Wine Consortium», παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης της πρότασης νόμου παρευρέθησαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Γιαννάκης Γαβριήλ, Πανίκος Λεωνίδου, Χρύσης Παντελίδης και Ηλίας Μυριάνθους.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι η θέσπιση νομοθεσίας με την οποία ρυθμίζεται η δημιουργία μητρώου οικοτεχνίας για την εγγραφή όλων των εγκαταστάσεων που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή και διάθεση προϊόντων οικοτεχνίας. Περαιτέρω, με τον προτεινόμενο νόμο καθορίζονται οι προϋποθέσεις για την εγγραφή οικοτεχνικών εγκαταστάσεων στο εν λόγω μητρώο και οι προϋποθέσεις άσκησης οικοτεχνικής δραστηριότητας.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την πρόταση νόμου, προϊόντα οικοτεχνίας θεωρούνται τα προϊόντα υψηλής παραδοσιακής αξίας τα οποία δεν δύναται να παραχθούν μαζικά ή αυτοματοποιημένα σε βιοτεχνίες ή σε βιομηχανίες, παρά μόνο σε χώρους κατοικίας ή άλλους ανεξάρτητους χώρους εργασίας.

Επιπρόσθετα, με βάση την αιτιολογική έκθεση οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες για την ενίσχυση της επισκεψιμότητας και της επιχειρηματικής δραστηριότητας στις ορεινές, ημιορεινές και άλλες περιοχές, καθώς και για την άσκηση αποτελεσματικού ελέγχου των οικοτεχνικών εγκαταστάσεων όσον αφορά κυρίως θέματα υγιεινής, με σκοπό την προστασία των καταναλωτών.

Ειδικότερα, η πρόταση νόμου, όπως αυτή αρχικά κατατέθηκε, προβλέπει μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Την ανάθεση στον Κυπριακό Οργανισμό Τυποποίησης της αρμοδιότητας τήρησης του μητρώου οικοτεχνίας.
2. Τον διαχωρισμό των προϊόντων οικοτεχνίας σε οικοτεχνικά προϊόντα φυτικής προέλευσης και προϊόντα από το μέλι, ζωικά οικοτεχνικά προϊόντα και χειροτεχνικά οικοτεχνικά προϊόντα.
3. Τον καθορισμό του Διευθυντή της Υπηρεσίας Βιομηχανίας και Τεχνολογίας του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, του Διευθυντή των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και του Προϊσταμένου των Υγειονομικών Υπηρεσιών του Τμήματος Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας ως αρμόδιες αρχές για τον έλεγχο της συμμόρφωσης με τις διατάξεις των οικείων νομοθεσιών αναφορικά με την παραγωγή, μεταποίηση και διάθεση οικοτεχνικών προϊόντων.
4. Τους όρους και προϋποθέσεις εγγραφής στο μητρώο οικοτεχνίας και τις διαδικασίες αναφορικά με την εγγραφή στο μητρώο και τη διαγραφή από αυτό.

Στο πλαίσιο της συζήτησης οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας επισήμαναν ότι η αρμοδιότητα όσον αφορά τα προϊόντα χειροτεχνίας έχει μεταφερθεί στο Υφυπουργείο Πολιτισμού και ως εκ τούτου εισηγήθηκαν όπως διαγραφεί από τον ορισμό του όρου «αρμόδια αρχή» ο Διευθυντής της Υπηρεσίας Βιομηχανίας και Τεχνολογίας.

Η εκπρόσωπος του Κυπριακού Οργανισμού Τυποποίησης σημείωσε ότι, για σκοπούς τήρησης του μητρώου, ο οργανισμός θα ελέγχει αποκλειστικά κατά πόσο υποβλήθηκαν όλα τα απαιτούμενα έγγραφα και πληροφορίες, χωρίς να διεξάγει έλεγχο ως προς την κατ' ουσίαν συμμόρφωση με τις διατάξεις συναφών νομοθεσιών. Ως εκ τούτου, τόνισε την ανάγκη όπως καθοριστούν με σαφήνεια από τις αρμόδιες αρχές τα απαιτούμενα έγγραφα με τα οποία θα τεκμαίρεται η συμμόρφωση με τις προϋποθέσεις εγγραφής στο μητρώο. Συναφώς, εισηγήθηκε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Τον σαφή καθορισμό των οικοτεχνικών προϊόντων φυτικής προέλευσης, των προϊόντων από το μέλι και των ζωικών οικοτεχνικών προϊόντων.
2. Την τροποποίηση του ορισμού του όρου «μικρές ποσότητες», ώστε να καθοριστούν επακριβώς οι μέγιστες επιτρεπόμενες ποσότητες παραγωγής των σχετικών προϊόντων στο πλαίσιο της άσκησης οικοτεχνικής δραστηριότητας.
3. Τον σαφή καθορισμό των απαιτούμενων τεκμηρίων συμμόρφωσης με τις πρόνοιες του προτεινόμενου νόμου που αφορούν την παραγωγή μικρών ποσοτήτων οικοτεχνικών προϊόντων, καθώς και το προβλεπόμενο ποσοστό του πρωταρχικού συστατικού σε τρόφιμα. Σημειώνεται ότι η εκπρόσωπος του Κυπριακού Οργανισμού Τυποποίησης τόνισε ότι σε αντίθετη περίπτωση θα συμπεριληφθεί στην αίτηση

εγγραφής στο μητρώο σχετική υπεύθυνη δήλωση η οποία θα υποβάλλεται εκ μέρους της οικοτεχνικής εγκατάστασης προς επιβεβαίωση της συμμόρφωσης με τα πιο πάνω.

4. Τον αντίστοιχο σαφή καθορισμό των εγγράφων τα οποία θα εκδίδονται από τις αρμόδιες αρχές με βάση τα οποία θα τεκμαίρεται η συμμόρφωση με τις οικείες νομοθεσίες.
5. Τον καθορισμό συγκεκριμένων κατηγοριών μητρώου στη βάση των τριών τύπων οικοτεχνικών προϊόντων, ώστε να παρέχεται επίσης η δυνατότητα ξεχωριστής καταχώρισης της ίδιας οικοτεχνικής εγκατάστασης σε πέραν της μίας κατηγορίας μητρώου, σε περίπτωση κατά την οποία παράγει περισσότερα του ενός τύπου προϊόντα οικοτεχνίας.
6. Τον καθορισμό του κόστους εγγραφής και της διαδικασίας ανανέωσης της εγγραφής στο μητρώο οικοτεχνίας.
7. Την αφαίρεση της εξουσίας του Κυπριακού Οργανισμού Τυποποίησης για αυτεπάγγελτη διαγραφή οικοτεχνικής εγκατάστασης από το μητρώο οικοτεχνίας, ώστε η εν λόγω εξουσία να ασκείται μόνο κατόπιν γραπτής ενημέρωσης του εν λόγω οργανισμού από την αρμόδια αρχή ότι η εγκατάσταση δεν ικανοποιεί πλέον τις προϋποθέσεις εγγραφής της.

Η εκπρόσωπος των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών εισηγήθηκε, τόσο γραπτώς όσο και προφορικά, μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Τροποποίηση του τίτλου της πρότασης νόμου, ώστε να αντικατοπτρίζει το γεγονός ότι οι πρόνοιες της πρότασης νόμου ρυθμίζουν, πέραν από τη δημιουργία του μητρώου οικοτεχνίας, και τους όρους άσκησης οικοτεχνικής δραστηριότητας.
2. Αποσαφήνιση του ορισμού του όρου «αρμόδια αρχή», ώστε ο διευθυντής των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών να συνιστά την αρμόδια αρχή, μόνο σε ό,τι αφορά τα ζωικά οικοτεχνικά προϊόντα.
3. Προσθήκη ξεχωριστού ορισμού για τον όρο «Μητρώο Οικοτεχνικών Εγκαταστάσεων Ζωικών Οικοτεχνικών Προϊόντων» ως υποκατηγορία του μητρώου οικοτεχνίας.
4. Τροποποίηση του ορισμού του όρου «μικρές ποσότητες», ώστε, σε ό,τι αφορά τα ζωικά οικοτεχνικά προϊόντα, να υιοθετηθεί ο ορισμός που αποδίδεται στον όρο αυτό από τις πρόνοιες των περί Θεσπίσεως Εθνικών Μέτρων για την Υγιεινή Παραγωγή και Διάθεση στην Αγορά Ορισμένων Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης Κανονισμών και των περί Υγιεινής Παραγωγής Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης και Διάθεσής τους στην Αγορά, καθώς και για άλλα Συναφή Θέματα (Λειτουργία Κρεοπωλείων) Κανονισμών.
5. Τροποποίηση του ορισμού του όρου «πρωταρχικό συστατικό», ώστε το πρωταρχικό συστατικό ενός τροφίμου να αντιστοιχεί σε 50% του τροφίμου αυτού αντί σε 20% κατά τα προνοούμενα στην πρόταση νόμου, προκειμένου να συνάδει με τον αντίστοιχο ορισμό του όρου αυτού στις διατάξεις της ισχύουσας ενωσιακής νομοθεσίας σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές.

Ο εκπρόσωπος της Υγειονομικής Υπηρεσίας κατέθεσε, τόσο γραπτώς όσο και προφορικά, μεταξύ άλλων τις ακόλουθες εισηγήσεις:

1. Αντικατάσταση στον ορισμό της αρμόδιας αρχής του Προϊστάμενου των Υγειονομικών Υπηρεσιών με τον Διευθυντή του Τμήματος Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας.
2. Προσθήκη επιφύλαξης με την οποία να προβλέπεται ότι μόνο τρόφιμα χαμηλής επικινδυνότητας θα επιτρέπεται να παρασκευάζονται στις οικοτεχνικές μονάδες. Όπως επισήμανε, υπό αυτή την προϋπόθεση, η Υγειονομική Υπηρεσία δεν διαφωνεί με τον καθορισμό των οικοτεχνικών προϊόντων φυτικής προέλευσης, μέσω οδηγίας που θα εκδίδεται από την αρμόδια αρχή δυνάμει των διατάξεων του προτεινόμενου νόμου. Εναλλακτικά, εισηγήθηκε τον καθορισμό εξαντλητικού καταλόγου οικοτεχνικών προϊόντων φυτικής προέλευσης με τη μορφή παραρτήματος στον προτεινόμενο νόμο.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας εξέφρασε επιφύλαξεις σε σχέση με συγκεκριμένη πρόνοια στην οποία προβλέπεται η εξουσία των αρμόδιων αρχών να εκδίδουν δεσμευτικές οδηγίες για την εφαρμογή της προτεινόμενης νομοθεσίας. Όπως τόνισε, η πρόνοια αυτή δεν συνάδει με τη συνήθη νομοτεχνική πρακτική, σύμφωνα με την οποία αντίστοιχα ζητήματα ρυθμίζονται με κανονισμούς που εκδίδονται από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως ανέφερε ότι η άσκηση οικοτεχνικής δραστηριότητας σε οικίες ενέχει τον κίνδυνο πρόκλησης οχληρίας στους περίοικους και γι' αυτό εισηγήθηκε την τροποποίηση της σχετικής πρόνοιας ως ακολούθως:

1. Με τη διαγραφή της προϋπόθεσης προσκόμισης σύμβασης ενοικίασης οικοτεχνικής εγκατάστασης για σκοπούς άσκησης οικοτεχνικής δραστηριότητας, ώστε η άσκηση τέτοιας δραστηριότητας να καθίσταται δυνατή μόνο με την προσκόμιση αντίγραφου τίτλου ιδιοκτησίας ή ισχύουσας πολεοδομικής ή οικοδομικής άδειας που να επιτρέπει την άσκηση οικοτεχνικής δραστηριότητας.

2. Με την προσθήκη, για σκοπούς ευελιξίας, πρόνοιας σύμφωνα με την οποία ο Υπουργός Εσωτερικών θα δύναται με Διάταγμα Ανάπτυξης, που θα εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 22 του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου, να καθορίζει περιοχές στις οποίες η πολεοδομική άδεια θα θεωρείται χορηγηθείσα, χωρίς να υποβληθεί οποιαδήποτε αίτηση.

Η εκπρόσωπος του Τμήματος Τελωνείων ανέφερε ότι τα προϊόντα τα οποία εμπίπτουν στον ορισμό του όρου «αιθυλική αλκοόλη και αλκοολούχα ποτά» δυνάμει των διατάξεων του περί Φόρου Κατανάλωσης Νόμου υπόκεινται σε απαιτήσεις αδειοδότησης από το εν λόγω τμήμα, καθώς και σε ειδικές φορολογικές υποχρεώσεις και ως εκ τούτου εισηγήθηκε την εξαίρεσή τους, πλην του κρασιού, από το πεδίο εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων. Αναφορικά με το κρασί, η ίδια εκπρόσωπος ενημέρωσε την επιτροπή ότι αυτό εξαιρείται από ορισμένες φορολογικές υποχρεώσεις, δυνάμει των διατάξεων του πιο πάνω νόμου, νοουμένου ότι παράγεται από μικρούς οινοπαραγωγούς, οι οποίοι παράγουν κατά μέσο όρο μέχρι 1000 εκατόλιτρα κρασιού ετησίως.

Ο πρόεδρος της κοινοπραξίας «Cyprus Wine Consortium» με υπόμνημά του εξέφρασε επιφυλάξεις σε σχέση με το ενδεχόμενο συμπερίληψης της ζιβανίας και του κρασιού, περιλαμβανομένης της κουμανδαρίας, στο πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου. Όπως επισήμανε, η παραγωγή των εν λόγω προϊόντων σε οικοτεχνικές εγκαταστάσεις δεν διασφαλίζει τη διατήρηση υψηλών προτύπων ποιότητας για τα εν λόγω προϊόντα, πλήττοντας παράλληλα τις προσπάθειες που γίνονται από τα εγχώρια οινοποιεία για την αποτελεσματική προώθησή τους. Με την πιο πάνω θέση συμφώνησε και ο Σύνδεσμος Οινοποιείων Κύπρου.

Στη βάση των πιο πάνω τοποθετήσεων την επιτροπή απασχόλησαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα ζητήματα:

1. Ο ορισμός του όρου «αρμόδια αρχή» στον οποίο ορίζεται ο Διευθυντής της Υπηρεσίας Βιομηχανίας και Τεχνολογίας, ο Διευθυντής των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών και ο Προϊστάμενος των Υγειονομικών Υπηρεσιών ως η αρμόδια αρχή, χωρίς παράλληλα όμως να προσδιορίζονται και τα οικοτεχνικά προϊόντα σε σχέση με τα οποία έκαστος εξ αυτών θα είναι αρμόδιος. Σημειώνεται ότι μέλη της επιτροπής εξέφρασαν την άποψη ότι καθεμιά από τις εν λόγω αρχές πρέπει ξεχωριστά να καθοριστεί ως αρμόδια, ανάλογα με τα προϊόντα επί των οποίων ασκεί αρμοδιότητα με βάση την οικεία νομοθεσία της.
2. Κατά πόσο το μητρώο οικοτεχνίας θα αποτελείται από κατηγορίες στη βάση των τριών διαφορετικών ειδών οικοτεχνικών προϊόντων που προβλέπονται στην πρόταση νόμου.
3. Η πρόνοια σύμφωνα με την οποία ο καθορισμός των οικοτεχνικών προϊόντων φυτικής προέλευσης θα γίνεται μέσω οδηγίας που θα εκδίδει η αρμόδια αρχή. Σημειώνεται ότι μέλη της επιτροπής εξέφρασαν την άποψη ότι τα εν λόγω προϊόντα πρέπει να καθοριστούν εξαντλητικά με τη μορφή παραρτήματος στην πρόταση νόμου. Συναφώς, κατόπιν σχετικού αιτήματος της επιτροπής, ο εκπρόσωπος της Υγειονομικής Υπηρεσίας κατέθεσε τον εξαντλητικό κατάλογο οικοτεχνικών προϊόντων φυτικής προέλευσης, τον οποίο η υπηρεσία του εισηγήθηκε να προστεθεί στην πρόταση νόμου ως παράρτημα.
4. Η συμπερίληψη ή μη των αλκοολούχων προϊόντων στο πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου, στη βάση των προβληματισμών που τέθηκαν πιο πάνω.
5. Η προσκόμιση στον Κυπριακό Οργανισμό Τυποποίησης αντίγραφου ισχύουσας πολεοδομικής άδειας που να επιτρέπει την άσκηση οικοτεχνικής εγκατάστασης ως προϋπόθεση εγγραφής στο μητρώο οικοτεχνίας. Σημειώνεται ότι μέλη της επιτροπής εξέφρασαν την άποψη ότι η εξασφάλιση πολεοδομικής άδειας είναι δύσκολη και εξαιρετικά χρονοβόρα διαδικασία η οποία καθιστά αντίστοιχα δύσκολη έως ανέφικτη την εγγραφή στο μητρώο πολλών από τις υφιστάμενες οικοτεχνίες. Επιπρόσθετα, εξέφρασαν τη διαφωνία τους με την εισήγηση του εκπροσώπου του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως σε σχέση με τη συμπερίληψη περιοχών σε Διάταγμα Ανάπτυξης, όπως αναφέρεται πιο πάνω. Όπως επισημάνθηκε, οι προϋποθέσεις άσκησης οικοτεχνικής δραστηριότητας ρυθμίζονται με τις πρόνοιες της πρότασης νόμου και δεν κρίνεται ορθό να εξαρτώνται επιπρόσθετα από το εν λόγω διάταγμα.
6. Το ενδεχόμενο εξειδίκευσης του ορισμού του όρου «μικρές ποσότητες», ώστε να διασφαλιστεί η ομοιομορφία ερμηνείας αυτού. Σημειώνεται ότι ορισμένα μέλη της επιτροπής διαφώνησαν με την επιβολή ποσοτικών ορίων και εξέφρασαν την άποψη όπως ο ορισμός παραμένει ως έχει.
7. Η δυνατότητα μη διαγραφής από το μητρώο οικοτεχνίας οικοτεχνικής εγκατάστασης σε περίπτωση θανάτου του υπευθύνου της και η παροχή δυνατότητας συνέχισης της οικοτεχνικής δραστηριότητας από συγγενείς πρώτου ή δεύτερου βαθμού.

Επιπροσθέτως των ανωτέρω, εκφράστηκαν επιφυλάξεις αναφορικά με τη συμπερίληψη της αργυροχρυσοχΐας στα χειροτεχνικά οικοτεχνικά προϊόντα, καθότι η έκθεση σχετικών προϊόντων προς πώληση υπόκειται στις υποχρεώσεις ελέγχου και σήμανσης από τον Κυπριακό Οργανισμό Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα δυνάμει των διατάξεων του περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα Νόμου.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του πιο πάνω ζητήματος η εκπρόσωπος της Υπηρεσίας Κυπριακής Χειροτεχνίας εισηγήθηκε την προσθήκη στην πρόταση νόμου αναλυτικότερου καταλόγου χειροτεχνικών

προϊόντων, τον οποίο κατέθεσε στην επιτροπή και στον οποίο μεταξύ άλλων περιλαμβάνονται αναφορές στην προαναφερθείσα νομοθεσία.

Τέλος, την επιτροπή απασχόλησε η σύνθεση της ειδικής τριμελούς επιτροπής ενώπιον της οποίας παρέχεται η δυνατότητα υποβολής ενστάσεων κατά ορισμένων αποφάσεων του Κυπριακού Οργανισμού Τυποποίησης και των αρμόδιων αρχών. Ειδικότερα, το πρόβλημα εντοπίζεται στο ότι η ειδική τριμελής επιτροπή απαρτίζεται από άτομα τα οποία είναι ιεραρχικά κατώτερα από τα πρόσωπα τα οποία περιλαμβάνονται στην ερμηνεία του όρου «αρμόδια αρχή» και τα οποία εκδίδουν αποφάσεις για επιβολή διοικητικού προστίμου. Ως εκ τούτου, λόγω του ότι ενδεχομένως πλήττεται η αρχή της αμεροληψίας, η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας εισηγήθηκε την προσθήκη πρόνοιας για την παροχή δυνατότητας άσκησης ιεραρχικής προσφυγής ενώπιον του αρμόδιου υπουργού ή υφυπουργού αντί για την υποβολή ενστάσεων ενώπιον της ειδικής τριμελούς επιτροπής.

Αντίστοιχη ανησυχία εκφράστηκε και για τη συμμετοχή λειτουργών του Κυπριακού Οργανισμού Τυποποίησης στην εν λόγω ειδική τριμελή επιτροπή αναφορικά με την εξέταση ενστάσεων κατά αποφάσεων του Κυπριακού Οργανισμού Τυποποίησης.

Με βάση τα πιο πάνω, η επιτροπή αποφάσισε όπως επιφέρει αρκετές αλλαγές και τροποποιήσεις στο κείμενο της πρότασης νόμου, οι οποίες αφορούν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Την τροποποίηση της ερμηνείας του όρου «αρμόδια αρχή», ώστε να καθορίζεται αναφορικά με κάθε αρμόδια αρχή ο τύπος των οικοτεχνικών προϊόντων για τα οποία έχει αρμοδιότητα.
2. Τον καθορισμό τριών κατηγοριών μητρώου στη βάση των τριών τύπων οικοτεχνικών προϊόντων, ήτοι της κατηγορίας μητρώου ζωικών οικοτεχνικών προϊόντων, της κατηγορίας μητρώου οικοτεχνικών προϊόντων φυτικής προέλευσης και προϊόντων από το μέλι και της κατηγορίας μητρώου χειροτεχνικών οικοτεχνικών προϊόντων.
3. Τη διαγραφή της πρόνοιας με την οποία ο Κυπριακός Οργανισμός Τυποποίησης δύναται να δημιουργεί επιπρόσθετες κατηγορίες στο μητρώο.
4. Την προσθήκη εξαντλητικού καταλόγου οικοτεχνικών προϊόντων φυτικής προέλευσης με τη μορφή παραρτήματος και την προσθήκη, για σκοπούς συνοχής, αντίστοιχων παραρτημάτων για τα ζωικά οικοτεχνικά προϊόντα και τα χειροτεχνικά οικοτεχνικά προϊόντα.
5. Την προσθήκη στην ερμηνεία του όρου «οικοτεχνικά προϊόντα φυτικής προέλευσης» και «ζωικά οικοτεχνικά προϊόντα, αναφοράς για τα υποπροϊόντα και τα παράγωγά τους».
6. Τη συμπερίληψη των προϊόντων της αμπέλου στον κατάλογο των οικοτεχνικών προϊόντων φυτικής προέλευσης, εξαιρουμένων της ζιβανίας και της κουμανδαρίας.
7. Τη συμπερίληψη του κρασιού στο πεδίο εφαρμογής της πρότασης νόμου, νοουμένου ότι παράγεται από μικρούς οινοπαραγωγούς, οι οποίοι εμπίπτουν στο πεδίο των εξαιρέσεων που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 79 του περί Φόρων Κατανάλωσης Νόμου, και οι οποίοι παράγουν κατά μέσο όρο μέχρι 1 000 εκατόλιτρα κρασιού ετησίως.
8. Τη διαγραφή της προϋπόθεσης εξασφάλισης πολεοδομικής ή οικοδομικής άδειας για σκοπούς εγγραφής στο μητρώο και τη διαγραφή όλων των συναφών αναφορών στο κείμενο της πρότασης νόμου.
9. Την τροποποίηση του τίτλου της πρότασης νόμου, ώστε αυτή να αναφέρεται ως ο «Ο περί Δημιουργίας Μητρώου Οικοτεχνίας και Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμος του 2023».
10. Την τροποποίηση της ερμηνείας του όρου «πρωταρχικό συστατικό», ώστε να σημαίνει το συστατικό ή τα συστατικά που αντιστοιχούν σε περισσότερο από 50% του τροφίμου αυτού αντί σε περισσότερο από 20% αυτού.
11. Την προσθήκη πρόνοιας σύμφωνα με την οποία η εκάστοτε αρμόδια αρχή καθορίζει και ενημερώνει τον Κυπριακό Οργανισμό Τυποποίησης αναφορικά με τα απαιτούμενα πιστοποιητικά για κάθε προϊόν οικοτεχνίας.
12. Την προσθήκη πρόνοιας για την ανανέωση εγγραφής στο μητρώο ανά τετραετία και τη σχετική διαδικασία ανανέωσης.
13. Την τροποποίηση των προνοιών με τις οποίες ρυθμίζεται η διαγραφή από το μητρώο λόγω θανάτου του υπεύθυνου εγκατάστασης, ώστε οι σχετικές πρόνοιες να μην εφαρμόζονται σε περίπτωση που οι εργασίες της οικοτεχνικής δραστηριότητας αναληφθούν από συγγενείς πρώτου ή δεύτερου βαθμού.
14. Την προσθήκη πρόνοιας, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα άσκησης ιεραρχικής προσφυγής εναντίον απόφασης της αρμόδιας αρχής για επιβολή διοικητικού προστίμου και την αντίστοιχη διαγραφή της πρόνοιας που προβλέπει την άσκηση ενστάσεων ενώπιον της τριμελούς επιτροπής για τις αποφάσεις αυτές.

15. Τη συμπερίληψη ενός λειτουργού του Κυπριακού Οργανισμού Τυποποίησης ως μέλους στην ειδική επιτροπή η οποία είναι αρμόδια για την εξέταση ενστάσεων που υποβάλλονται από τις οικοτεχνικές εγκαταστάσεις.
16. Την προσθήκη πρόνοιας σύμφωνα με την οποία ο λειτουργός του Κυπριακού Οργανισμού Τυποποίησης ο οποίος συμμετέχει στην ειδική τριμελή επιτροπή είναι ιεραρχικά ανώτερος του λειτουργού που εξέδωσε την απόφαση εναντίον της οποίας υποβάλλεται η ένσταση.
17. Την τροποποίηση της πρόνοιας της πρότασης νόμου σύμφωνα με την οποία κάθε αρμόδια αρχή δύναται να εκδίδει δεσμευτικές οδηγίες για τη ρύθμιση ζητημάτων που αφορούν την εφαρμογή των προνοιών του προτεινόμενου νόμου, ώστε η ρύθμιση των ζητημάτων αυτών να γίνεται μέσω της έκδοσης κανονισμών από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών της πρότασης νόμου, όπως αυτή έχει τελικά διαμορφωθεί, ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο, θα τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Δημιουργίας Μητρώου Οικοτεχνίας και Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχουμε αγορεύσεις επί θέματος αρχής;

Ένας εκ των εισηγητών, ο Κυριάκος Χατζηγιάννης, εξ Αμμοχώστου, βουλευτής του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Κύριε Κυριάκο, έχεις τον λόγο, το βήμα δικό σου.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Με την πρόταση νόμου θέλω να πω ότι θεσμοθετείται πλέον ουσιαστικά μεγάλος αριθμός βιοτεχνικών ή οικοτεχνικών δραστηριοτήτων οι οποίες μέχρι σήμερα ήταν στο πουθενά. Δημιουργείται ένα μητρώο εντός του οποίου ή για το οποίο θα υπάρξει θεσμοθέτηση. Όπως είχαμε μέχρι σήμερα πολιτική για τη βιοτεχνία, πολιτική για τη βιομηχανία αδυνατούσαμε να έρθουμε να εφαρμόσουμε πολιτική για την οικοτεχνία, γιατί απλούστατα όλες αυτές οι πολύτιμες δραστηριότητες, οι αξιόλογες δραστηριότητες, οι πλείστες των οποίων σχετίζονται με παράδοση και ικανότητα που αφορά κατά βάση το προσωπικό επίπεδο, δεν ήταν πουθενά καταγεγραμμένες, δεν ήταν πουθενά θεσμοθετημένες. Με τη θέσπιση του μητρώου δημιουργούμε ένα εργαλείο βάσει του οποίου επιτέλους αυτή η πολιτεία θα μπορέσει να ασκήσει πολιτική για το θέμα της οικοτεχνίας. Θα ήταν πραγματικά κενό στην αναφορά μας να μην υπερτονίσουμε τη μεγάλη σημασία που έχει στο ΑΕΠ ο κλάδος αυτός. Δεν είναι κάτι το λιγιστό ή το ελάχιστο, όπως πολλοί πιστεύουν. Μιλάμε για ποσοστό στο ΑΕΠ το οποίο κυμαίνεται στο 2, 3 με 4%. Μία δραστηριότητα που μπορεί να αρχίζει από χειροτεχνικά, να καταλήγει σε παραγωγή τροφίμων και άλλες πολλές τέτοιου είδους δραστηριότητες, αιθέρια έλαια, κοσμήματα και ούτω καθεξής.

Όλα αυτά θεσμοθετούνται, όλοι αυτοί οι άνθρωποι οι οποίοι κατά κόρον ασκούν αυτή την εργασία σε περιοχές που δεν υπάρχει τοπικό σχέδιο, στα ορεινά και στην ύπαιθρο. Είναι μια τεράστια βοήθεια για όλους αυτούς τους ανθρώπους που έχουν μια προσωπική ικανότητα να παράξουν ή να ασχοληθούν με μια τέχνη είτε που έχουν κληρονομήσει από την οικογένεια και τη συνεχίζουν είτε που οι ίδιοι έχουν αναπτύξει και βρίσκονται ή κατοικούν ή ζούνε στις ορεινές περιοχές. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό το γεγονός ότι με αυτή τη νομοθεσία, ψηφίζοντάς την, ψηφίζουμε ζωή στις ορεινές περιοχές. Ένα πρόβλημα το οποίο αντιμετωπίζουμε και το είδαμε στην τελευταία συνεδρίαση της επιτροπής. Τέτοια εγκατάλειψη στα ορεινά δεν υπάρχει, πραγματικά, και θα πρέπει να δημιουργηθούν εκείνες οι δραστηριότητες. Κατά κόρον δεν αρκεί να αντιμετωπίζουμε το τεράστιο πρόβλημα των ορεινών μας περιοχών και της εγκατάλειψης μόνο στη βάση στεγαστικών προγραμμάτων, που με όλο τον σεβασμό μπορεί να είναι και αυτά αναγκαία, αλλά κατά κόρον ανάγκη υπάρχει στη δημιουργία δραστηριότητας, στη δημιουργία πόρων οικονομικού χαρακτήρα, να μπορέσουν να παραμείνουν άνθρωποι, να ζήσουν τις οικογένειές τους πάνω στα ορεινά. Θα ήθελα να ευχαριστήσω πάρα πολύ όλους τους συναδέλφους για την πολύ καλή συνεργασία για το συγκεκριμένο θέμα.

Σε πτυχές οι οποίες δεν μπορέσαν να συμπεριληφθούν στο συγκεκριμένο μητρώο θα επανέλθουμε στη συνέχεια. Και θέλω a priori να πω το εξής: Είμαι απόλυτα βέβαιος ότι θα υπάρξουν αδυναμίες ή ενδεχομένως να εμφανιστούν και κάποια προβλήματα. Είμαστε εδώ ακριβώς, για να επανέλθουμε. Είναι ένα πολύπλοκο θέμα, να επανέλθουμε με σκοπό να πετύχουμε συμπληρώσεις.

Και, τελειώνοντας, θέλω επίσης να πω κάτι για αυτούς οι οποίοι πιθανότατα έχουν πρόθεση βιαστικά να δημιουργήσουν άδικες κριτικές. Αυτή η νομοθεσία δεν έρχεται σε σύγκρουση με καμία άλλη νομοθεσία η οποία

υπάρχει και βρίσκεται σε εφαρμογή στη λειτουργία αυτού του κράτους. Άρα λοιπόν, θέματα υγιεινής, θέματα πολεοδομικά και άλλως πώς είναι απόλυτα διασφαλισμένα και δεν ανατρέπει αυτή η νομοθεσία καμία πρόθεση οποιασδήποτε άλλης νομοθεσίας.

Και πάλι ευχαριστώ όλους τους συναδέλφους.

Δεν υπάρχει θέμα τροπολογίας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ τον αγαπητό Κυριάκο Χατζηγιάννη.

Τον λόγο έχει ο συνάδελφος Χρύσης Παντελίδης, βουλευτής Λευκωσίας του Δημοκρατικού Κόμματος.

Κύριε Χρύση, έχετε τον λόγο.

ΧΡΥΣΗΣ ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ήθελα να πω ότι συμφωνώ με κάθε λέξη της τοποθέτησης του κ. Χατζηγιάννη, του προέδρου της επιτροπής, και είναι γεγονός ότι υπήρξε ένα κλίμα ομοφωνίας και συναντίληψης παρά κάποιες εντάσεις κάποιες στιγμές. Αν θα ήθελα να υπογραμμίσω κάτι ή να αναδείξω περισσότερο από αυτά που έχουν λεχθεί, είναι το γεγονός ότι με αυτό τον νόμο θεσμοθετείται ένα μέρος του πληθυσμού μας το οποίο είναι παραγωγικό σε καθημερινή βάση, αλλά πλέον είναι, αν θέλετε, επισήμως παραγωγικό. Και έχει αξία και σημασία να δώσουμε τη δυνατότητα σε αυτούς τους συνανθρώπους μας που είναι στο σπίτι τους και εργάζονται να νιώσουν πιο επίσημα -αν μου επιτρέπεται ο όρος- μέρος της παραγωγικής αλυσίδας της Κύπρου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ τον Χρύση Παντελίδη του Δημοκρατικού Κόμματος.

Τον λόγο έχει ο συνάδελφος Κωστής Ευσταθίου, βουλευτής Λευκωσίας.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θα καταψηφίσω αυτή την πρόταση νόμου, η οποία δεν αποσκοπεί ουσιαστικά σε τίποτε. Τώρα να βάζεις σε μητρώο την παράδοση... Ακόμα λίον θα βάζουμε και σε μητρώο όποιους ομιλούν την κυπριακή διάλεκτο! Για όνομα του Θεού! Ο καθένας μπορεί... Μιλούμε για οικοτεχνία και δεν μπορούμε να συγκρίνουμε τη βιοτεχνία και τη βιομηχανία με την οικοτεχνία. Ένα καλαθούρι, ένας τσέστος τζιαι μια σκάφη πρέπει να εγγραφούν. Τζιαι, αν δεν τους εγγράφει το συμβούλιο ή ο υπεύθυνος, να πάθουμε όπως παθαίνουμε με τες επαγγελματικές ενώσεις, όπου πολλά συμβούλια εγγραφής δεν γράφουν τους εν δυνάμει ανταγωνιστές τους; Μα, τζιαι στην παράδοση επιτέλους;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ τον κ. Κωστή Ευσταθίου.

Ο κ. Νίκος Σύκας, βουλευτής του Δημοκρατικού Συναγερμού, εκ Λεμεσού.

ΝΙΚΟΣ ΣΥΚΑΣ:

Δεν είχα πρόθεση, κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες, να τοποθετηθώ, αλλά ο αγαπημένος μου Κωστής ήταν ολίγον τι προκλητικός, γιατί με την τοποθέτησή του ένα πράγμα κατάφερε να κάμει: Να μειώσει την προσπάθεια, αγαπητέ Κωστή, όλων αυτών των ανθρώπων στους οποίους, εν μέσω και μίας οικονομικής κρίσης διά της πρότασης νόμου που θα ψηφίσουμε σε νόμο, παρέχεται δυνατότητα για ένα επιπρόσθετο, νόμιμο και υγιές εισόδημα. Και επί τούτου νομίζω θα πρέπει τουλάχιστον, επειδή απουσιάζετε από την επιτροπή και θα έπρεπε να γνωρίζετε τι ψηφίστηκε για την οικοτεχνία, ολίγον τι σεβασμός προς τους κόπους των ανθρώπων που καλύπτει το μητρώο οικοτεχνίας. Και για ενημέρωση να αναφέρω ότι, όταν μιλούμε για μητρώο οικοτεχνίας, δεν μιλούμε για οποιοδήποτε κατάλογο ή μπορεί να σας παραπέμπει και σε εκλογικό κατάλογο. Είναι ένας κατάλογος με κριτήρια. Όπως ανέφεραν και συνάδελφοι με βάση και τις παρεμφερείς νομοθεσίες, νομίζω είναι προτιμότερο να νομιμοποιείται ο κόπος και ο μόχθος διά εισοδήματος παρά, διά της πεπατημένης, οτιδήποτε μπορεί να θεωρείται και παράπονο. Ως εκ τούτου, εμείς χαίρόμαστε, είναι μια σημαντικότερη πρόταση νόμου που θα ψηφιστεί σήμερα και νομίζω ο κριτής δεν θα είμαστε εμείς εδώ, αλλά οι άνθρωποι που θα επωφεληθούν από αυτή την προσπάθεια.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον συνάδελφο Νίκο Σύκα.

Θα πρωτολογήσει ο συνάδελφος ο Σταύρος Παπαδούρης από τους Οικολόγους.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΡΗΣ:

Εντάξει, η αλήθεια είναι ότι και εγώ προσωπικά προβληματίστηκα, όταν ξεκινήσαμε αυτή τη συζήτηση για την πρόταση νόμου. Το είχα πει ξεκάθαρα στην επιτροπή ότι ο απώτερος σκοπός... Δεν πρέπει να προσπαθήσουμε να περιορίσουμε οτιδήποτε στο θέμα της οικοτεχνίας. Να θυμίσω ότι μιλούμε για μονάδες ατόμων που ξεκινούν αυτή την ενασχόληση και μακάρι να μας βοηθήσει ο Θεός και να τους βοηθήσει ο Θεός από μικρές μονάδες να εξελιχθούν σε κάτι πιο μεγάλο.

Είχαμε επιφυλάξεις, αλλά μετά τη διαβούλευση που είχαμε και με τα οργανωμένα σύνολα, ανθρώπους δηλαδή που ασχολούνται με το θέμα της οικοτεχνίας, εντάξει... Από την πλευρά της επιτροπής, με μέγιστη υπομονή φθάσαμε σε ένα σημείο που νιώθω ότι δεν θα το περιορίσουμε, αντιθέτως θα το ενισχύσουμε. Όμως αποδεκτές οι επιφυλάξεις που ανέφερε ο φίλος ο Κώστας ή οποιεσδήποτε άλλες επιφυλάξεις μπορεί να υπάρχουν. Απλώς, να σας καθησυχάσω λίγο, λέγοντας ότι θα ξεκινήσει τούτη η προσπάθεια, αν περάσει η πρόταση σήμερα. Εδώ είμαστε, να δούμε μετά από κάποιο χρονικό διάστημα αν όντως ενισχύθηκαν τούτα τα άτομα, για να το αφήσουμε να τρέξει. Αν όμως δούμε ότι επήλθε κάποιος περιορισμός, επαναλαμβάνω, εδώ είμαστε, να το ξανασυζητήσουμε.

Η προσπάθεια, θέλω να πιστεύω, ήταν αυθεντική, ήταν για να βοηθήσουμε, γιατί, επαναλαμβάνω, τα οργανωμένα σύνολα ήταν εδώ, είδαμε ότι το έβλεπαν με θετικό μάτι, δεν υπήρχαν ιδιαίτερες αντιρρήσεις. Κάποια ερωτήματα απαντήθηκαν και ελπίζω ότι θα βάλουμε ένα λιθαράκι, για να βοηθήσουμε το θέμα της οικοτεχνίας.

Ευχαριστώ, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ τον συνάδελφο Παπαδούρη.

Θα πρωτολογήσει ο Χρύσανθος ο Σαββίδης, ο συνάδελφος από την Πάφο, του Δημοκρατικού Κόμματος.

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Φίλε Πρόεδρε,

Είναι μία πολύ καλή πρόταση νόμου και, αν κάποιος παρακολουθούσε τον τελευταίο Επίτροπο Ανάπτυξης Ορεινών Περιοχών, τον κ. Κώστα Χαμπιαούρη, στις διαφορές του περιοδείας, ήταν κάτι το οποίο είχε και ο ίδιος βάλει ως στόχο.

Μπράβο στον κ. Χατζηγιάννη και στον κ. Σύκα που το υλοποιούν, γιατί δίνει μία μοναδική ευκαιρία, χωρίς πολεοδομικές, χωρίς οικοδομικές άδειες άνθρωποι των ορεινών να μπορούν να έχουν ένα εισόδημα. Υπάρχει φτωχός κόσμος, που δεν μπορεί να πάει να ανοικιάσει ένα μαγαζί, να ανοίξει με όλα τα σχετικά απαιτούμενα, οικοδομικές, πολεοδομικές άδειες και πάει λέγοντας. Με αυτό τον τρόπο δίνεται αυτή τη δυνατότητα σε φτωχές οικογένειες των ορεινών να μπορέσουν να έχουν ένα επιπρόσθετο εισόδημα, γι' αυτό και εμείς, όπως είπα ο συνάδελφος ο κ. Χρύσης Παντελίδης, θα υπερψηφίσουμε. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον Χρύσανθο Σαββίδη από την Πάφο.

Θα πάρει δευτερολογία ο συνάδελφος ο Κωστής ο Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Δεν μπορώ να καταλάβω την αντίδραση του συναδέλφου, πραγματικά. Είναι παράδοση...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Αφήστε, κύριε! Σας παρακαλώ!

Την παράδοση δεν μπορείς να την περάσεις ούτε σε μητρώα ούτε και σε τετράγωνα. Λέμε το εξής... Ποιος είπε ότι είναι... Μα αφήστε τα πλάσματα να εργαστούν, αφήστε τους ελεύθερους, αφήστε τους εκτός μητρώων. Φτάνει πλέον. Έχουμε στην ουσία ρυθμίσει τα πάντα. Και την παράδοση; Την οικοτεχνία; Δηλαδή μία γυναίκα του χωριού η οποία κάνει καλάθια πρέπει να πάει να εγγραφεί; Για όνομα του Θεού!

Αυτό είπα. Δεν αμφισβήτησα προθέσεις. Εκφράζω τις προσωπικές μου απόψεις. Έχω δικαίωμα στη Βουλή να εκφράσω τις απόψεις μου, να ψηφίσω ή να καταψηφίσω. Αυτές τις προσωπικές επιθέσεις εγώ δεν τις κατανοώ ποτέ.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ τον κ. Κωστή Ευσταθίου.

Προχωρούμε τώρα αισίως στη δεύτερη ανάγνωση της προτάσεως νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Σκοπός του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

Πεδίο εφαρμογής του παρόντος Νόμου. Άρθρο 4.

Αρμοδιότητες Κυπριακού Οργανισμού Τυποποίησης και αρμόδιων αρχών. Άρθρο 5.

Μητρώο Οικοτεχνίας. Άρθρο 6.

Αίτηση για εγγραφή στο Μητρώο Οικοτεχνίας. Άρθρο 7.

Εξέταση αίτησης και εγγραφή στο Μητρώο Οικοτεχνίας. Άρθρο 8.

Ανανέωση εγγραφής στο Μητρώο Οικοτεχνίας. Άρθρο 9.

Διαγραφή από το Μητρώο Οικοτεχνίας. Άρθρο 10.

Συνέπειες διαγραφής από το Μητρώο Οικοτεχνίας. Άρθρο 11.

Ειδική Τριμελής Επιτροπή. Άρθρο 12.

Δημοσίευση Μητρώου Οικοτεχνίας. Άρθρο 13.

Διάθεση προϊόντων οικοτεχνίας. Άρθρο 14.

Χώρος διενέργειας της οικοτεχνικής δραστηριότητας. Άρθρο 15.

Παραγωγή, συσκευασία, μεταποίηση, διάθεση και έκθεση ζωικών οικοτεχνικών προϊόντων και οικοτεχνικών προϊόντων φυτικής προέλευσης. Άρθρο 16.

Υποχρεώσεις υπεύθυνου εγκατάστασης. Άρθρο 17.

Ορισμός και Αρμοδιότητες των Επιθεωρητών. Άρθρο 18.

Επιβολή Διοικητικού Προστίμου. Άρθρο 19.

Ιεραρχική Προσφυγή. Άρθρο 20.

Κανονισμοί. Άρθρο 21.

Ποινικά αδικήματα. Άρθρο 22.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα 1 έως 22, παρακαλώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και να ανακοινωθεί το αποτέλεσμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα δύο. Υπέρ είκοσι εννέα, εναντίον μία ψήφος, αποχές δύο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ, μία ψήφο εναντίον και δύο αποχές, τα άρθρα 1 έως 22 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Δημιουργίας Μητρώου Οικοτεχνίας και για Άλλα Συναφή Θέματα Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο της προτάσεως νόμου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα ένας. Υπέρ είκοσι οκτώ, εναντίον δύο, αποχή μία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, δύο εναντίον και μία αποχή, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο της Δημοκρατίας*.

Αισίως φτάνουμε στο υπ' αριθμόν 14 θέμα, το οποίο είναι εξ αναβολής και πιλοφορείται «Ο περί Κοινωνικών Επιχειρήσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023». Είναι πρόταση νόμου του συνάδελφου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου.

Παρακαλείται ο γραμματεύς να αναγνώσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Κοινωνικών Επιχειρήσεων Νόμου με την προσθήκη νέων διατάξεων, οι οποίες κρίνονται αναγκαίες για την καλύτερη εφαρμογή του.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για την πρόταση νόμου «Ο περί Κοινωνικών Επιχειρήσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023»

Παρόντες:

Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Νίκος Σύκας

Μιχάλης Γιακουμή

Κώστας Κώστα

Σταύρος Παπαδούρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή στις 28 Σεπτεμβρίου 2023 από τον κ. Κυριάκο Χατζηγιάννη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 17, 24 και την 31^η Οκτωβρίου 2023.

Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Υπουργείου Υγείας, του Υφυπουργείου Κοινωνικής Πρόνοιας και του Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες του ίδιου υφυπουργείου, ο Έφορος Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών, εκπρόσωποι του Γενικού Λογιστηρίου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού, της Κυπριακής Συνομοσπονδίας Οργανώσεων Αναπήρων (ΚΥΣΟΑ), της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ) και της Γενικής Συνομοσπονδίας Παγκύπριων Οργανώσεων Βιοτεχνών Επαγγελματιών Καταστηματαρχών (ΓΣ ΠΟΒΕΚ).

Το Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Διονητικής Ιδιοκτησίας του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, η Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης του Υπουργείου Οικονομικών και το Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο (ΚΕΒΕ), παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή, για λόγους που προκύπτουν από τη σημασία και τους σκοπούς της προτεινόμενης νομοθετικής ρύθμισης, έκρινε σκόπιμη την κατά προτεραιότητα συζήτηση της πρότασης νόμου, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α του Κανονισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων. Ειδικότερα, για τη συζήτηση της πρότασης νόμου ολοκληρώθηκε η προβλεπόμενη διαδικασία συζήτησης όσον αφορά τα προνοούμενα στον Κανονισμό της Βουλής στάδια συζήτησης, αλλά για επίστευση της διαδικασίας τα εν λόγω στάδια έχουν συμπτυχθεί.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι η τροποποίηση του περί Κοινωνικών Επιχειρήσεων Νόμου, ώστε να προστεθούν σε αυτόν ορισμένες πρόνοιες οι οποίες κρίνονται αναγκαίες για την καλύτερη εφαρμογή του και οι οποίες αφορούν τα ακόλουθα:

1. Την εξουσία της αρμόδιας αρχής για έκδοση οδηγιών, κατευθυντήριων γραμμών, εντύπων και ερμηνευτικών εγκυκλίων για τη ρύθμιση θεμάτων αναφορικά με την εγγραφή κοινωνικής επιχείρησης στο Μητρώο Κοινωνικών Επιχειρήσεων.
2. Τη διαδικασία διενέργειας επιτόπιων ελέγχων από την αρμόδια αρχή, με σκοπό την εξακρίβωση της συμμόρφωσης της κοινωνικής επιχείρησης με την κείμενη νομοθεσία.

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΕΛΑΜ, ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, ΔΗΠΑ Συνεργασία, Σταύρος Παπαδούρης (Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).

Εναντίον: Κωστής Ευσταθίου.

Αποχές: Χαράλαμπος Θεοπέμπτου (Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).

3. Τους σκοπούς των κοινωνικών επιχειρήσεων.
4. Τη διασφάλιση των όρων εργοδότησης και τη μεταχείριση των εργαζομένων στον εργασιακό χώρο με βάση τις ιδιαιτερότητες και τις ανάγκες τους.
5. Τη διαδικασία εκκαθάρισης, διάλυσης και διαγραφής της κοινωνικής επιχείρησης από το σχετικό μητρώο.
6. Την προσθήκη στο παράρτημα του εν λόγω νόμου και άλλων ευπαθών ομάδων και ειδικότερα των θυμάτων με βάση τον περί της Πρόληψης και της Καταπολέμησης της Βίας κατά των Γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας και περί Συναφών Θεμάτων Νόμο, καθώς και των ευπαθών ομάδων που αφορούν παιδιά και νεαρά πρόσωπα σύμφωνα με τον περί Απασχόλησης Παιδιών και Νεαρών Προσώπων Νόμο.

Το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας συμφώνησε με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, καθότι η ανάγκη προώθησής τους προέκυψε στο πλαίσιο συζήτησης ενώπιον της επιτροπής σχετικών κανονισμών με τίτλο «Οι περί Κοινωνικών Επιχειρήσεων Κανονισμοί του 2022». Ειδικότερα, το αρμόδιο υπουργείο στο πλαίσιο της πιο πάνω συζήτησης, με τη σύμφωνη γνώμη της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, διέγραψε από τους εν λόγω κανονισμούς συγκεκριμένες πρόνοιες, κρίνοντας ότι αυτές πρέπει να ενσωματωθούν στις διατάξεις του υφιστάμενου νόμου, βάσει του οποίου εκδίδονται οι εν λόγω κανονισμοί.

Στο πλαίσιο της συζήτησης της πρότασης νόμου και της υποβολής εισηγήσεων από πλευράς των εμπλεκόμενων μερών ο εκπρόσωπος της ΚΥΣΟΑ εισηγήθηκε την προσθήκη πρόνοιας στο κείμενο της πρότασης νόμου, σύμφωνα με την οποία η εφαρμογή των όρων εργοδότησης και η μεταχείριση των εργαζομένων που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες πρέπει να γίνεται χωρίς διακρίσεις και σύμφωνα με τις διεθνείς συμβάσεις που έχει κυρώσει η Κυπριακή Δημοκρατία. Με την εισήγηση αυτή συμφώνησαν όλα τα εμπλεκόμενα μέρη και ως εκ τούτου η επιτροπή αποφάσισε να την ενσωματώσει στο κείμενο της πρότασης νόμου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αφού επέφερε στο κείμενο της πρότασης νόμου όλες τις αναγκαίες νομοτεχνικές βελτιώσεις και διορθώσεις, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών της πρότασης νόμου κατά τη συζήτησή της στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχουμε δύο τροπολογίες του συνάδελφου Χαράλαμπου Θεοπέμπτου.

Έχουμε ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Θεοπέμπτου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θεοπέμπτου.

Ναι, κύριε Θεοπέμπτου, δεν το πρόσεξα.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Ευχαριστώ, Πρόεδρε.

Ήθελα απλώς να εξηγήσω ότι μία κοινωνική επιχείρηση, όταν είναι εγγεγραμμένη στο μητρώο, μπορεί να παίρνει κατευθείαν δουλειές από την κυβέρνηση με ανάθεση, χωρίς τη διαδικασία των προσφορών και χωρίς να εξετάζουμε μεγέθη ή οτιδήποτε άλλο.

Επομένως, δίνουμε στις κοινωνικές επιχειρήσεις ένα φοβερό πλεονέκτημα. Επειδή τους δίνουμε τούτο το πλεονέκτημα, βάλλουμέν τους όμως και πολύ αυστηρούς όρους στη λειτουργία τους. Για παράδειγμα, να χρησιμοποιούν σε ένα μεγάλο ποσοστό άτομα από ευπαθείς ομάδες, δεν αφήνουμε να έσει πολύ υψηλό μισθό κανένας μέσα στην εταιρεία κ.λπ. Αφήνουμε να γραφτεί μία εταιρεία και βάλλουμε ότι η εταιρεία τούτη, αν θα έσει τούτες τις ευπαθείς ομάδες, αν κάμνει επανεπένδυση των κερδών της κτλ. τζιαι θέλει να ασχολείται μόνο με την κοινωνία και το περιβάλλον, τότε θα μπορεί να γραφτεί εις το μητρώο των κοινωνικών επιχειρήσεων, για να παίρνει και αυτή τις δουλειές. Επομένως, τα κριτήρια, την ώρα που πάει να γραφτεί στο μητρώο, είναι πάρα πολύ σημαντικά. Μέσα στις ευπαθείς ομάδες που θα τσιακάρει ο έφορος, κατ' ακρίβειαν ο Έφορος Συνεργατικών Εταιρειών, έσει σημασία να έσει πραγματικά άτομα από ευπαθείς ομάδες, με αναπηρίες, πρέπει να πω, φυλακισθέντες κτλ.

Στη συζήτηση που εγίνηκεν στη Βουλή προστέθηκε μία πρόνοια για παιδιά μεταξύ δεκαέξι και δεκαοκτώ χρόνων. Δεν μπορεί τούτο να μείνει μέσα στη νομοθεσία, γιατί ύστερα θα γράφει ένας μωρά δεκαέξι-δεκαεφτά χρόνων, θα τα παίρνει να γραφτούν, για να μπαίνει στο μητρώο, και ύστερα, μόλις γίνουν δεκαοκτώ τούτα, σταματούν πλέον... Καταλάβατε; Οπότε, δεν γίνεται να χρησιμοποιούμε μωρά, οποιαδήποτε μωρά... Δεν λέει «παιδιά τα οποία έχουν προβλήματα» ή οτιδήποτε άλλο. Για τζιείνα έσει πρόνοιες αλλού, γι' αυτό και η

εισήγηση είναι να διαγραφεί. Το γεγονός ότι είναι κάποιος δεκαεφτά χρονών -είναι δεκαεφτά χρονών, σε έναν χρόνο γίνεται δεκαοκτώ- δεν τον κάμνει «ευπαθή ομάδα» τζιαι δεν θέλουμε να βάλλουμε το φορτίο πάνω στον έφορο, άμα θωρεί ένα άτομο δεκαεφτά χρονών, να βουρά να τσιακκάρει αν πηαίννει σχολείον, είντα σχολείον ένι κτλ. Έννεν εύκολα πράματα τούτα, ενώ το ότι κάποιος έν' γραμμένος ότι είναι ανάπηρος έν' εύκολο να το εύρεις με την πιστοποίηση.

Η άλλη τροπολογία που έχουμε βάλει -η πρώτη κατ' ακρίβειαν- είναι ότι εννά έρτει η κυβέρνηση να σου διά τούτες τες δουλειές. Θέλουμε να βεβαιωθούμε ότι για τούτες τις δουλειές εσύ εννά λειτουργάς... Βάλλουμε την κοινωνική επιχείρηση, για να λειτουργεί και να διά εργοδότηση, να διά δουλειές εις τους υπαλλήλους. Δημιουργούμε θέσεις εργασίας, τζιείνος έν' ο στόχος. Δεν είναι ο στόχος να κάμνεις υπερκέρδη ή οτιδήποτε άλλο. Γι' αυτό μέσα στον νόμο λαλεί «ο κύριος σκοπός πρέπει να είναι η κοινωνία και το περιβάλλον» τζιαι αφήνει σε να κάμνεις μικροδουλειές άλλες.

Επροστέθηκεν μέσα σε τούτες τις μικροδουλειές το να τους δίνει έγκριση ο έφορος, όμως με τον τρόπο με τον οποίο εγράφηκεν το λεκτικό μπορεί κάποιος να παρερμηνεύσει την πρόθεση, η οποία θεωρώ ότι ήταν σωστή. Το λεκτικό όμως που χρησιμοποιήθηκε διορθώνουμέν το, ούτως ώστε τούτες οι δευτερεύουσες εργασίες να μην ξεπερνούν το ένα τρίτο του κύριου σκοπού της δουλειάς της κοινωνικής επιχείρησης.

Τούτες είναι οι δύο οι τροπολογίες τις οποίες έχουμε καταθέσει.

Πρόεδρε, ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ τον κ. Θεοπέμπτου.

Πάμε στον συνάδελφο τον Ανδρέα τον Θεμιστοκλέους εκ Λεμεσού, καταγόμενον εκ Πάχνας.

Κύριε Θεμιστοκλέους.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ.

Πρώτον, να πω ότι ο νόμος που επέρασεν ο αρχικός -το 2020, αν δεν κάμνω λάθος- είναι ένας νόμος κουτός, που κάθε άλλο θα επιφέρει παρά να εξυπηρετήσει το κοινωνικό σύνολο. Σήμερα πάει να γίνει ένα δεύτερο λάθος. Είναι δικαίωμά σας να τον ψηφίσετε και τούτον, αλλά πρέπει να θυμίσω και κάποια πράγματα στο σώμα.

Πρώτον, δεν τηρούνται ούτε κατά διάνοια η φιλοσοφία και οι κανονισμοί του πραγματικού συνεργατικού κινήματος. Σε καμία περίπτωση.

Δεύτερον, κοινωνική επιχείρηση. Να σας πω τι θα συμβεί. Εκεί και στα σημεία όπου θα γίνουν αυτές οι επιχειρήσεις θα εγκατασταθούν εστίες διαφθοράς, κραιπάλης, σπατάλης και αδικίας. Κανένας από αυτούς που θα αναμειχθούν δεν πρόκειται να σεβαστεί... και έχουμε προηγούμενη εμπειρία εκατό δέκα χρόνων συνεργατισμού.

Τώρα ακούω, που το διάβασα... Εμελέτησα εφές τον νόμο, και τον αρχικό και τις τροπολογίες, και με μεγάλη έκπληξη είδα ότι τηρείται ένα μητρώο κοινωνικών επιχειρήσεων. Σήμερα απευθύνθηκα στον Έφορο Συνεργατικών Εταιρειών και μου είπε ότι τέτοιο μητρώο δεν υπάρχει. Δεν υπάρχει! Τρία χρόνια μετά την ψήφιση του νόμου καμία εταιρεία, καμία κοινωνική επιχείρηση δεν ζήτησε να εγγραφεί στο συγκεκριμένο μητρώο. Και στο απλό ερώτημα «γιατί έγινε τούτο το πράγμα» η απάντηση είναι εξίσου απλή: «Διότι έλειπαν οι κανονισμοί», λέει. Ωραία, έλειπαν οι κανονισμοί. Ε, καλά, από το 2020 μέχρι σήμερα πέρασαν σχεδόν τέσσερα χρόνια. Δεν εδέησεν κάποιος άνθρωπος υπεύθυνος από αυτούς που όριξε ο νόμος του 2020 να ενδιαφερθεί να περάσουν, να εγκριθούν, οι κανονισμοί; Λέει ο κ. Θεοπέμπτου «εβάλαμεν όρια». Εβάλαμεν το ένα τρίτο των εσόδων, το 80%, να βάλλουμε ηλικίες, εβάλαμεν ευπαθείς ομάδες, αποφυλακισθέντες, εβάλαμεν μέσα στον νόμο διάφορες άλλες ομάδες. Αυτά τα πράγματα, κύριε Πρόεδρε, δεν θα δουλέψουν στην πράξη. Μακάρι να έχω λάθος. Μακάρι τα γεγονότα να μη με δικαιώσουν, αλλά όλοι μας μέσα μας λόγω εμπειριών ξέρουμε τι θα συμβεί. Θα ξεκινήσουν με καλές προθέσεις, όπως ξεκινά με καλές προθέσεις ο δρόμος για τον παράδεισο, αλλά ο δρόμος αυτός οδηγεί τελικά στην κόλαση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, όι και όλους!

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Όι και όλους, αλλά...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει, όι να τους κάμεις όλους κολασμένους...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Θέλετε να σας θυμίσω τι μας ετάσαν σε αυτό το σώμα όσοι τελικά μας οδήγησαν στον γκρεμό; Δεν χρειάζεται!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Ανδρέα Θεμιστοκλέους.

Και τον λόγο ζητά ο συνάδελφος ο Κυριάκος ο Χατζηγιάννης, πρόεδρος της επιτροπής Εμπορίου.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θέλω να πω ότι θα ψηφίσουμε τις τροπολογίες των συναδέλφων από τους Οικολόγους.

Επίσης θέλω να πω ότι προϋπήρξε συζήτηση των κανονισμών. Πολύ σωστά ειπώθηκε από τον συνάδελφο ότι αυτοί οι κανονισμοί θα έπρεπε δυστυχώς εδώ και αρκετό καιρό να ήταν ενώπιόν μας. Κατά τη συζήτηση ωστόσο των κανονισμών υπήρξαν εκκρεμότητες και ανάγκες τέτοιες που έπρεπε να αλλάξει ξανά η νομοθεσία, κάτι για το οποίο στο τέλος της ημέρας δέχτηκα και πολύ άδικη κριτική, ότι καθυστερούσε εξαιτίας μου αυτό το εγχείρημα εδώ πέρα. Ήρθε ωστόσο με πρόταση νόμου...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Δεν είπα εγώ αυτό το πράγμα, κύριε...

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Δεν λέω για εσάς, συνάδελφε, δεν λέω για εσάς.

Ήρθε ωστόσο με πρόταση νόμου, προκειμένου να μην πάει μέσα από τη γνωστή διαδικασία, η οποία στο τέλος της ημέρας θα χρειαζόταν άλλα δύο-τρία χρόνια. Σήμερα λοιπόν έχουμε την πρόταση νόμου, που απορρέουν εκκρεμότητες μετά και από τη συζήτηση των κανονισμών, και την ερχόμενη εβδομάδα θα είναι ενώπιόν μας και οι κανονισμοί. Αυτά προβλέπονται μέσα από τη διαδικασία.

Συμμερίζομαι επίσης όλα τα επιχειρήματα, ότι υπάρχει ένας ενδεχόμενος κίνδυνος, γνωρίζοντας μια νοοτροπία αυτής της χώρας και των πολιτών μας ή των συμπολιτών μας, όπου δημιουργούνται συχνά-πυκνά φούσκες, συχνά-πυκνά φούσκες. Δηλαδή γίνεται μια υπερεκμετάλλευση μιας δυνατότητας και με ανορθόδοξους τρόπους στο τέλος της ημέρας οδηγούμαστε οπουδήποτε αλλού εκτός από τη φιλοσοφία μιας νομοθεσίας.

Θεωρώ ωστόσο ότι τα δύο νέα εργαλεία, αυτά τα οποία προβλέπονται και μέσα από την πρόταση νόμου και με τους κανονισμούς, θα πρέπει να περάσουν στο παρόν στάδιο και να επανέρθουμε, εάν και εφόσον, μέσα από σωστή εποπτεία -που τούτη την ώρα θα ρυθμιστεί και μέσα από τους κανονισμούς η διαδικασία εποπτείας της σωστής εφαρμογής αυτής της νομοθεσίας, με τους κανονισμούς που θα έρθουν ενώπιόν μας- και να αποτρέψουμε, να μη συμβεί αυτό που πολύ σωστά ή αυτό για το οποίο πολύ σωστά ανησυχείτε.

Εύχομαι πραγματικά να μην οδηγούμαστε πάντοτε σε φαινόμενα τέτοια που, στην προσπάθειά μας να δημιουργούμε κάποια σύγχρονα εργαλεία στην αγορά, με κοινωνικές διαστάσεις μάλιστα, στο τέλος να τυγχάνουν μιας υπερεκμετάλλευσης και να οδηγούμαστε οπουδήποτε αλλού αντί στο επιθυμητό αποτέλεσμα. Αλλά υπάρχουν εποπτικοί μηχανισμοί στην παρούσα φάση ή θα υπάρξουν με την ψήφιση των κανονισμών, που εύχομαι να αποτρέψουν. Εδώ είμαστε, ωστόσο, εάν και εφόσον παρατηρηθεί μια τέτοια εξέλιξη ή μια τέτοια συμπεριφορά, θα επανέρθουμε με περιοριστικές άλλες δικλίδες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Χατζηγιάννη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να υπενθυμίσω κάτι για τους κανονισμούς. Όταν θα μιλήσουμε από τη θέση μας πάνω από δύο λεπτά, θα παρακαλέσω να έρχεστε στο βήμα.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Μάλιστα, σωστό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και συνήθως, συμβαίνει πάρα πολύ συχνά το 90% των παρεμβάσεων να είναι πάνω από το δίλεπτο, γι' αυτό όσοι θέλουν να μιλούν από τη θέση τους -ρολόγια έχετε, ξέρετε από χρόνο- να φροντίσετε να εφαρμόζουμε τον κανονισμό.

Λοιπόν, κύριε Θεοπέμπτου, είσατε ο τελευταίος.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Πραγματικά, εύχομαι να δουλέψει η νομοθεσία, δηλαδή πραγματικά. Και, για να σας δείξω πόσο μεγάλη επίδραση θα έχει στην κοινωνία, να έχετε υπόψη σας ότι πάνω από 10% του εργατικού δυναμικού στην Ευρωπαϊκή Ένωση εργάζεται σε κοινωνικές επιχειρήσεις. Είναι, επαναλαμβάνω, οι κοινωνικές επιχειρήσεις οι οποίες βοηθούν πραγματικά την κοινωνία και έχουμε και πάρα πολύ κόσμο ταλαίπωρο. Τούτες οι κοινωνικές επιχειρήσεις...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Θεοπέμπτου, σαν ποιες είναι τούτες οι κοινωνικές επιχειρήσεις συνήθως;

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Να σας πω. Παράδειγμα, στη Γερμανία, αν κάποιος έχει πρόβλημα με την ακοή του, πρέπει να του έδωσε ο γιατρός ακουστικά, τη δοκιμή, το σύστημα, πώς τα δοκιμάζει πάνω του κ.λπ. Είναι μια κοινωνική επιχείρηση που παίρνει τον εξοπλισμό και κάθεται δίπλα του να τον μάθει να τον χρησιμοποιεί. Στην Αγγλία έχει επιχείρηση -που είχα και εγώ συγγενή που εργαζόταν μέσα- η οποία διένεμε φαγητό σε οικογένειες οι οποίες ήταν χαμηλών εισοδημάτων, αλλά οικογένειες που φοβάσαι να τους δώσεις λεφτά, μήπως και ξεκινήσουν και αγοράσουν σιγάρα, ποτά και οτιδήποτε, και απλώς τους έπαιρναν φαγητό.

Οι πρώτες κοινωνικές επιχειρήσεις που θα δείτε στην Κύπρο είναι οι κοινωνικές επιχειρήσεις τύπου «έχω μια πολυθρόνα και δεν τη θέλω», οπότε τηλεφωνάς και έρχεται μια επιχείρηση η οποία θα πιάσει την πολυθρόνα, θα τη βάλει μέσα στο αυτοκίνητο να την πάρουν σε ένα εργαστήριο να τη συγυρίσουν, να την καθαρίσουν και να την πάρουν για επαναχρησιμοποίηση.

Και να τονίσω ότι η αγωνία μας στην Κύπρο ειδικά είναι διότι πρέπει να κάμνουμε 55%, στόχος του 2025, και καταλαβαίνετε ότι χωρίς τούτες τις επιχειρήσεις δεν θα δώσει κανένας τα λεφτά, για να γίνουν αυτές οι δουλειές. Έχει πολύ μέλλον, αλλά να μην ξεχνούμε, βοηθούμε και κόσμο ο οποίος είναι σε φοβερά δύσκολη κατάσταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Θεοπέμπτου.

Ακόμα μια δευτερολογία, από τον συνάδελφο τον Ανδρέα Θεμιστοκλέους.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ανά την οικουμένη εργάζονται σε τέτοιου είδους επιχειρήσεις εκατόν εκατομμύρια κόσμος, αλλά ανά την οικουμένη δεν έγιναν ποτέ τα φαινόμενα που γίνονται στην Κύπρο.

Δεύτερον, η νομοθεσία το επιτρέπει. Θέλουν κάποιοι να κάνουν συνεταιρισμό; Τους το επιτρέπει. Να κάνουν συνεταιρισμό, να διορίζουν, να παύουν, να προάγουν προσωπικό κάτω από την εποπτεία του Εφόρου Συνεργατικών Εταιρειών. Άρα, δεν αντιλαμβάνομαι την εξειδίκευση του νόμου.

Τρίτον, λέει ο νόμος ότι δικαιούται το κράτος να αναθέτει χωρίς προσφορές, με απευθείας ανάθεση δηλαδή, σε τέτοιου είδους εταιρείες. Σας λέω ότι αυτό το πράγμα είναι παράνομο. Είναι παράνομο! Καμιά σοβαρή προσφορά δεν θα μπορεί το κράτος να αναθέσει σε τέτοιες εταιρείες. Υπάρχουν οι νόμοι, πώς να το κάνουμε δηλαδή;

Και το τελευταίο, κύριε Πρόεδρε, είναι το εξής: Αυτές οι επιχειρήσεις, για να ξεκινήσουν, όπως λένε οι οικονομολόγοι μας, θέλουν ένα αρχικό κεφάλαιο. Αλλά, άμα δείτε ποιους λέει ο νόμος πιο κάτω, είναι λίγο περίεργο από πού θα εξευρεθούν αυτά τα χρήματα. Και σημειώνω ότι οι καλύτεροι πελάτες, οι πιο πολλοί πελάτες του καζίνο στη Λεμεσό και διαφόρων που διενεργούν μπίνγκο, τόμπολα είναι οι λήπτες των δημοσίων βοηθημάτων.

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Πού τα βρίσκουν;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Πού τα βρίσκουν;

Κύριε Τρυφωνίδη, νομίζω πρέπει να κατεβείτε Λεμεσό πέντε-έξι μήνες να συνειδητοποιήσετε την κατάσταση!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Θεμιστοκλέους.

Λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προχωρούμε τώρα με τις τροπολογίες του συνάδελφου Χαράλαμπου Θεοπέμπτου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας.

Κύριε γραμματέα, παρακαλώ όπως αναγνώσετε την υπ' αριθμόν 1 τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες του κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, για την πρόταση νόμου «Ο περί Κοινωνικών Επιχειρήσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση της πρότασης νόμου ως ακολούθως:

1. Με την τροποποίηση του άρθρου 3 της πρότασης νόμου, με το οποίο προστίθεται στον βασικό νόμο το νέο άρθρο 6Α, ώστε:
 - α. να προστεθεί στο εδάφιο (1) του άρθρου 6Α, αμέσως μετά την παράγραφο (β), η ακόλουθη επιφύλαξη:

«Νοείται ότι τα εισοδήματα των άλλων σκοπών επιχειρηματικής και οικονομικής ή άλλης δραστηριότητας δεν δύναται να υπερβαίνουν το ένα τρίτο (1/3) των συνολικών εισοδημάτων της επιχείρησης.» και
 - β. να προστεθεί στο εδάφιο (2) του άρθρου 6Α, αμέσως μετά την παράγραφο (β), η ακόλουθη επιφύλαξη:

«Νοείται ότι τα εισοδήματα των άλλων σκοπών επιχειρηματικής και οικονομικής ή άλλης δραστηριότητας δεν δύναται να υπερβαίνουν το ένα τρίτο (1/3) των συνολικών εισοδημάτων της επιχείρησης.».

Σημείωση:

Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπεύεται όπως τα εισοδήματα των άλλων σκοπών επιχειρηματικής και οικονομικής ή άλλης δραστηριότητας δεν υπερβαίνουν το ένα τρίτο (1/3) των συνολικών εισοδημάτων της επιχείρησης, ώστε η κύρια πηγή εισοδημάτων της να είναι η δραστηριότητα του κύριου σκοπού λειτουργίας, δηλαδή η κοινωνική αποστολή μέσω της προώθησης κοινωνικών, πολιτιστικών ή/και περιβαλλοντικών δράσεων με γνώμονα το συμφέρον της κοινωνίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίζουμε για την τροπολογία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα. Υπέρ είκοσι εννέα και ένας ή μία δεν έχει ψηφίσει.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν βλέπω την ψήφο μου!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι τεχνικοί, μα...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ανδρέα Θεμιστοκλέους)

Κύριε Θεμιστοκλέους, άκουσά σε!

Να παρακαλέσω τους τεχνικούς μας που είναι στο δωμάτιο που ελέγχουν τις ψηφοφορίες να δουν τι γίνεται με τον κ. Θεμιστοκλέους.

Κύριε Θεμιστοκλέους, να σε καταγράψουν ως αρνητική ψήφο αντιλαμβάνομαι, έννεν;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Ακατάχνωτα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία.

Να σημειωθεί με το «ακατάχνωτα» ότι ψηφίζει αρνητικά ο κ. Θεμιστοκλέους.

Λοιπόν, με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ, μία εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωρούμε με την υπ' αριθμόν 2 τροπολογία.

Κύριε γραμματέα, παρακαλώ να διαβάσετε την τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

2. Με την τροποποίηση του άρθρου 8 της πρότασης νόμου, με το οποίο τροποποιείται το παράρτημα του βασικού νόμου, ώστε να διαγραφεί το σημείο 12 αυτού.

Σημείωση:

Με την προτεινόμενη τροπολογία σκοπείται όπως τα παιδιά και νεαρά πρόσωπα διαγραφούν από το παράρτημα του υφιστάμενου νόμου, που περιλαμβάνει τις ευπαθείς ομάδες. Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με τον περί Απασχόλησης Παιδιών και Νεαρών Προσώπων Νόμο «“παιδί” σημαίνει πρόσωπο ηλικίας κάτω των δεκαέξι ετών», ενώ σύμφωνα με τον ίδιο νόμο «παιδί που δεν έχει συμπληρώσει το 15^ο έτος της ηλικίας του δε θα απασχολείται σε οποιαδήποτε απασχόληση». Επιπρόσθετα, «“νεαρό πρόσωπο” σημαίνει πρόσωπο που έχει συμπληρώσει την ηλικία των δεκαέξι ετών και είναι κάτω της ηλικίας των δεκαοκτώ ετών». Με βάση τα πιο πάνω, η συμπερίληψη νεαρού προσώπου στον νόμο και η εργοδότησή του σε κοινωνική επιχείρηση μπορεί να ισχύει μόνο για δύο χρόνια, μέχρι δηλαδή την ενηλικίωσή του. Επομένως, η συμπερίληψη αυτών των ατόμων θα βοηθήσει μόνο στην εγγραφή της κοινωνικής επιχείρησης, για να δικαιολογήσει το απαιτούμενο ποσοστό ένταξης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίζουμε για την τροπολογία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες είκοσι εννέα. Υπέρ είκοσι οκτώ και ένας ή μία δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της προτάσεως νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου άρθρου 6Α. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου άρθρου 10Α. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 13 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ, και να ανακοινωθεί το αποτέλεσμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες είκοσι εννέα. Υπέρ είκοσι οκτώ, εναντίον μία ψήφος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, μία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 έως 8 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Κοινωνικών Επιχειρήσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο της προτάσεως νόμου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Ψηφίζουμε για το σύνολο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες τριάντα ένας. Υπέρ είκοσι εννέα, εναντίον μία, καμία αποχή και ένας ή μία δεν ψηφίσε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ, μία εναντίον και καμία αποχή, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο της Δημοκρατίας*.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 15 θέμα, που τιτλοφορείται «Ο περί της Προστασίας των Ονομασιών Προέλευσης και Γεωγραφικών Ενδείξεων Γεωργικών Προϊόντων και Τροφίμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023». Είναι πρόταση νόμου του κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου.

Παρακαλείται ο γραμματέας να αναγνώσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί της Προστασίας των Ονομασιών Προέλευσης και Γεωγραφικών Ενδείξεων Γεωργικών Προϊόντων και Τροφίμων Νόμου, ώστε να διαγραφεί η υποχρέωση περίληψης μοναδικού κωδικού αριθμού για κάθε τεμάχιο προϊόντος στη σήμανση προϊόντος ή τροφίμου με προστατευόμενη ονομασία προέλευσης (ΠΟΠ) ή με προστασία γεωγραφικής ένδειξης (ΠΓΕ).

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για την πρόταση νόμου «Ο περί της Προστασίας των Ονομασιών Προέλευσης και Γεωγραφικών Ενδείξεων Γεωργικών Προϊόντων και Τροφίμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023»

Παρόντες:

Γιαννάκης Γαβριήλ, πρόεδρος

Κυριάκος Χατζηγιάννης

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Χρίστος Ορφανίδης

Βαλεντίνος Φακοντής

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Χαράλαμπος Πάζαρος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τον κ. Κυριάκο Χατζηγιάννη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 19 Σεπτεμβρίου, την 31^η Οκτωβρίου και στις 7 Νοεμβρίου 2023.

Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Τμήματος Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ) και των αγροτικών οργανώσεων «Παναγροτική Ένωση Κύπρου» (ΠΕΚ), «Ένωση Κυπρίων Αγροτών» (ΕΚΑ), «Παναγροτικός Σύνδεσμος» και «Ευρωαγροτικός».

Το Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο (ΚΕΒΕ) και η αγροτική οργάνωση «Νέα Αγροτική Κίνηση», παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός της πρότασης νόμου όπως αυτή αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή είναι η τροποποίηση του περί της Προστασίας των Ονομασιών Προέλευσης και Γεωγραφικών Ενδείξεων Γεωργικών Προϊόντων και Τροφίμων Νόμου, ώστε ο κωδικός αριθμός ο οποίος απαιτείται για σκοπούς σήμανσης γεωργικού προϊόντος ή τροφίμου με Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης (ΠΟΠ) ή με Προστασία Γεωγραφικής Ένδειξης (ΠΓΕ) να παραχωρείται από τον φορέα ελέγχου για κάθε παρτίδα προϊόντος, αντί για κάθε τεμάχιο προϊόντος όπως ισχύει σήμερα.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τον εισηγητή της πρότασης νόμου η προτεινόμενη ρύθμιση κρίνεται αναγκαία, ώστε να διευκολυνθεί η διαδικασία σήμανσης των εν λόγω προϊόντων, νοουμένου ότι για την εν λόγω παρτίδα χρησιμοποιούνται οι ίδιες πρώτες ύλες, είναι ίδια η ημέρα παραγωγής, τηρούνται όλες οι απαιτήσεις ασφάλειας και υγιεινής και δεν επηρεάζεται η ιχνηλασιμότητα αυτών, η οποία δύναται να επιτευχθεί τόσο με δειγματοληπτικό έλεγχο όσο και με την αναγραφή της παρτίδας παραγωγής.

Όπως ανέφερε περαιτέρω ο εισηγητής, η διαδικασία που προβλέπεται στην ισχύουσα νομοθεσία επιβαρύνει τις επιχειρήσεις και κυρίως τις μικρές οικοτεχνίες με πρόσθετο διοικητικό κόστος, το οποίο μετακυλιείται στην τελική τιμή του προϊόντος και κατ' επέκταση επιβαρύνει τον καταναλωτή.

Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Γεωργίας ανέφερε ότι δυνάμει της ισχύουσας νομοθεσίας σε κάθε συσκευασία τοποθετείται ένας μοναδικός κωδικός/αύξων αριθμός, ο οποίος παραχωρείται από τον φορέα ελέγχου και για τον οποίο υπάρχει τέλος ύψους 0,5 σεντ του ευρώ. Περαιτέρω, ανέφερε ότι το εν λόγω σύστημα

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΕΛΑΜ, ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, ΔΗΠΑ-Συνεργασία, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, Κωστής Ευσταθίου, Αλεξάνδρα Ατταλίδου.

Εναντίον: Ανδρέας Θεμιστοκλέους.

χρήζει αλλαγής και συναφώς η εκτελεστική εξουσία προτίθεται να αναθεωρήσει τη σχετική νομοθεσία που αφορά την προστασία των ονομασιών προέλευσης και των γεωγραφικών ενδείξεων γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, συμπεριλαμβανομένης και της διάταξης που αφορά στη σήμανση κατοχυρωμένων ονομασιών. Συμπλήρωσε δε ότι για την ολοκλήρωση της τροποποίησης της εν λόγω νομοθεσίας θα ληφθεί υπόψη και ο αναθεωρημένος ευρωπαϊκός κανονισμός για τα προϊόντα με ΠΟΠ και ΠΓΕ, ο οποίος αναμένεται να εγκριθεί από τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης περί τα τέλη του τρέχοντος έτους.

Επιπροσθέτως, ο ίδιος εκπρόσωπος ανέφερε ότι ενδεχόμενη ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο δεν θα επιλύσει το πρόβλημα του επιπλέον διοικητικού κόστους στους παραγωγούς προϊόντων με ΠΟΠ και ΠΓΕ, δεδομένου ότι σε όλα τα προϊόντα πρέπει να τοποθετείται ο κωδικός παρτίδας, αντί για τον κωδικό τεμαχίου που ισχύει σήμερα.

Συναφώς, εισηγήθηκε στην επιτροπή τροποποίηση της πρότασης νόμου, ώστε να διαγραφεί από την υπό τροποποίηση νομοθεσία η διάταξη που προβλέπει την υποχρέωση συμπερίληψης μοναδικού κωδικού αριθμού στη σήμανση γεωργικού προϊόντος ή τροφίμου με ΠΟΠ ή ΠΓΕ.

Προς υποστήριξη της εισήγησής του ο ίδιος εκπρόσωπος διευκρίνισε ότι η ιχνηλασιμότητα διασφαλίζεται δυνάμει άλλων νομοθεσιών σε όλα τα προϊόντα, περιλαμβανομένων και των προϊόντων με ΠΟΠ ή ΠΓΕ, λόγω της υποχρέωσης να φέρουν κωδικό αριθμό παρτίδας και ημερομηνία λήξης και παράλληλα εφαρμόζεται ο Ευρωπαϊκός Κανονισμός (ΕΚ) 178/2002, που προβλέπει για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα και τον καθορισμό των διαδικασιών σε θέματα ασφάλειας των τροφίμων. Ειδικότερα, ο υπό αναφορά ευρωπαϊκός κανονισμός προβλέπει μεταξύ άλλων ότι:

1. η ιχνηλασιμότητα των τροφίμων διασφαλίζεται σε όλα τα στάδια παραγωγής, μεταποίησης και διανομής και οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων παραγωγής τροφίμων εγκαθιδρύουν συστήματα και διαδικασίες που καθιστούν τις πληροφορίες αυτές διαθέσιμες στις αρμόδιες αρχές, εάν αυτές το ζητήσουν· και
2. τα τρόφιμα που διατίθενται ή ενδέχεται να διατεθούν στην αγορά φέρουν κατάλληλη επισήμανση ή σήμα αναγνώρισης, ώστε να διευκολύνεται η ιχνηλασιμότητά τους, μέσω κατάλληλων εγγράφων ή πληροφοριών.

Τέλος, ο ίδιος εκπρόσωπος ανέφερε ότι, σε περίπτωση που ψηφιστεί σε νόμο η πρόταση νόμου, πρέπει να τροποποιηθούν τα ισχύοντα διατάγματα και οι ισχύοντες κανονισμοί που προβλέπουν για τα τέλη που επιβάλλει ο φορέας ελέγχου για την παραχώρηση του κωδικού αριθμού.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων αποφάσισε να τροποποιήσει το κείμενο της πρότασης νόμου, ώστε να διαγραφεί η υποχρέωση συμπερίληψης μοναδικού κωδικού αριθμού για κάθε τεμάχιο προϊόντος στη σήμανση προϊόντος ή τροφίμου με ΠΟΠ ή ΠΓΕ και να επιφέρει σε αυτό τις συνακόλουθες νομοτεχνικές διορθώσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Συναγερμού, να εισηγηθεί στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο ως αυτή τροποποιήθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών της πρότασης νόμου κατά τη συζήτησή της στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αγορεύσεις επί θέματος αρχής;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Διαδικαστικά.

Εμείς τουλάχιστον έχουμε την πρόθεση να ψηφίσουμε όλα τα νομοσχέδια που έχουμε ενώπιόν μας και τους κανονισμούς. Εάν μπορεί να θεωρηθεί η ψηφοφορία που θα κάνουμε τώρα, το αποτέλεσμα της να χρησιμοποιηθεί και για τα υπόλοιπα ζητήματα, είναι θερμή παράκληση, εάν δεν υπάρχει διαφωνία, να πιάσουμε το αποτέλεσμα και να το θεωρήσουμε το ίδιο και για τα υπόλοιπα ζητήματα. Το ξανακάναμε για σκοπούς σύντημης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συμφωνάτε;

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Απλά να πω ότι έχουμε πρόθεση να μιλήσουμε σε δύο από τα εναπομείναντα νομοσχέδια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία, θα πάρουμε την πεπατημένη, για να μιλήσετε.

Άρα, επί θέματος αρχής δεν υπάρχει ομιλητής.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση...

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κυριάκο, έλα.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε.

Η πρόταση νόμου ουσιαστικά λύνει ένα πρόβλημα για το οποίο δεν υπήρχε λογική. Στην παραγωγή προϊόντων ΠΟΠ υπήρχε μια τρελή υποχρέωση να υπάρχει μοναδικός κωδικός, μοναδικός αριθμός σε κάθε προϊόν, σε κάθε μονάδα.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Σε κάθε παραγωγό, ας πούμε;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Όχι σε κάθε παραγωγό, σε κάθε μονάδα παραγωγής. Δηλαδή, αν παραγόντουσαν εκατό μονάδες, χίλιες μονάδες, υπήρχε για κάθε μονάδα αύξων αριθμός. Χρειαζόταν εκεί η βιοτεχνία, η βιομηχανία ή ποιος άλλος, ακόμα και οι οικοτεχνίες, χρειαζόντουσαν ένα με δύο με τρία άτομα μόνο για να δώσουν αριθμούς. Τέτοιου είδους παράλογες προσεγγίσεις βρίσκονταν στη δική μας νομοθεσία δυστυχώς και αυτό το οποίο κάνει η πρόταση νόμου, ουσιαστικά διαγράφει παντελώς αυτή την υποχρέωση, αφού η αναγκαιότητα ανατρεξιμότητας της προέλευσης του προϊόντος διασφαλίζεται από συγκεκριμένη νομοθεσία, στον περί Τροφίμων Νόμο, όπως καθορίζεται και αυτή στο πλαίσιο της συγκεκριμένης ευρωπαϊκής νομοθεσίας.

Ως εκ τούτου, επιλύουμε ένα πολύ σημαντικό πρόβλημα, κύριε Πρόεδρε, και ευχαριστώ όλους τους συναδέλφους για τη συνεργασία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να είσαι καλά, Κυριάκο, ευχαριστώ πολύ.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 19 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 37 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, κυρίες και κύριοι συναδέλφοι, και να ανακοινωθεί το αποτέλεσμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες είκοσι οκτώ. Υπέρ είκοσι πέντε, εναντίον μία ψήφος, αποχές δύο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, μία εναντίον και δύο αποχές, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί της Προστασίας των Ονομασιών Προέλευσης και Γεωγραφικών Ενδείξεων Γεωργικών Προϊόντων και Τροφίμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο της προτάσεως νόμου, κύριοι συνάδελφοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες είκοσι πέντε. Υπέρ είκοσι δύο, εναντίον μία ψήφος, αποχή μία ψήφος και ένας ή μία δεν ψήφισε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι δύο ψήφους υπέρ, μία εναντίον και μία αποχή, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο της Δημοκρατίας*.

Το υπ' αριθμόν 16 θέμα τιτλοφορείται «Οι περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας (Καθορισμός Βασικών Προτύπων Ασφάλειας για την Προστασία από τους Κινδύνους που προκύπτουν από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2023».

Παρακαλείται ο γραμματεός να αναγνώσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 16 θέματος είναι η τροποποίηση των περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας (Καθορισμός Βασικών Προτύπων Ασφάλειας για την Προστασία από τους Κινδύνους που προκύπτουν από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες) Κανονισμών, ώστε να επιτευχθεί ορθότερη εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία 2013/59/Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 5^{ης} Δεκεμβρίου 2013, για τον καθορισμό βασικών προτύπων ασφαλείας για την προστασία από τους κινδύνους που προκύπτουν από ιονίζουσες ακτινοβολίες και την κατάργηση των οδηγιών 89/618/Ευρατόμ, 90/641/Ευρατόμ, 96/29/Ευρατόμ, 97/43/Ευρατόμ και 2003/122/Ευρατόμ».

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τους κανονισμούς «Οι περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας (Καθορισμός Βασικών Προτύπων Ασφάλειας για την Προστασία από τους Κινδύνους που προκύπτουν από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2023»

Παρόντες:

Αντρέας Καυκαλιάς, πρόεδρος

Ονούφριος Κουλλά

Χρίστος Χριστόφιας

Χρίστος Σενέκης

Γιώργος Κουκουμάς

Σωτήρης Ιωάννου

Φωτεινή Τσιρίδου

Ανδρέας Αποστόλου

Δημήτρης Δημητρίου

Μαρίνος Μουσιούπτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 10 και 24 Οκτωβρίου και στις 14 Νοεμβρίου 2023. Στο πλαίσιο της εξέτασης των εν λόγω κανονισμών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Συμβουλίου Ακτινοπροστασίας και Πυρηνικής Ασφάλειας και των συνδικαλιστικών οργανώσεων Παγκύπρια Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων (ΠΑΣΥΔΥ) και Παγκύπρια Συντεχνία ΙΣΟΤΗΤΑ. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις Παγκύπρια Εργατική Ομοσπονδία (ΠΕΟ), Συνομοσπονδία Εργαζομένων Κύπρου (ΣΕΚ), Δημοκρατική Εργατική Ομοσπονδία Κύπρου (ΔΕΟΚ), Ανεξάρτητη Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου (ΑΣΔΥΚ), Παγκύπρια Ομοσπονδία Ανεξαρτήτων Συνδικαλιστικών Οργανώσεων (ΠΟΑΣΟ), καθώς και οι εργοδοτικές οργανώσεις Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ), Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο (ΚΕΒΕ) και Γενική Συνομοσπονδία Παγκύπριων Οργανώσεων Βιοτεχνών Επαγγελματιών Καταστηματαρχών (ΓΣ ΠΟΒΕΚ), παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν ενώπιον της επιτροπής.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 62 του περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΕΛΑΜ, ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, ΔΗΠΑ-Συνεργασία, Κωστής Ευσταθίου.

Εναντίον: Ανδρέας Θεμιστοκλέους.

Αποχή: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

(Καθορισμός Βασικών Προτύπων Ασφάλειας για την Προστασία από τους Κινδύνους που προκύπτουν από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες) Κανονισμών, ώστε να επιτευχθεί πληρέστερη εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία 2013/59/Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 5^{ης} Δεκεμβρίου 2013, για τον καθορισμό βασικών προτύπων ασφαλείας για την προστασία από τους κινδύνους που προκύπτουν από ιονίζουσες ακτινοβολίες και την κατάργηση των οδηγιών 89/618/Ευρατόμ, 90/641/Ευρατόμ, 96/29/Ευρατόμ, 97/43/Ευρατόμ και 2003/122/Ευρατόμ» (εφεξής «Οδηγία 2013/59/Ευρατόμ»).

Ειδικότερα, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Καθίσταται σαφής η υποχρέωση της αρμόδιας αρχής να προβαίνει περιοδικά σε ενημέρωση των διευθύνσεων ή των εργοδοτών των εγκαταστάσεων όπου είναι πιθανό να βρεθούν ή να τύχουν επεξεργασίας έκθετες ραδιενεργές πηγές, περιλαμβανομένων των μεγάλων χώρων συγκέντρωσης παλαιών μετάλλων, των μεγάλων εγκαταστάσεων ανακύκλωσης παλαιών μετάλλων και των σημαντικών κομβικών σημείων διέλευσης παλαιών μετάλλων, σχετικά με την πιθανότητα οι εργαζόμενοι στις εγκαταστάσεις αυτές να βρεθούν αντιμέτωποι και να εκτεθούν σε ακτινοβολία από έκθετη ραδιενεργή πηγή.
2. Διασαφηνίζεται ο καταμερισμός των ευθυνών της επιχείρησης, του εργοδότη ή οποιουδήποτε άλλου φορέα ή οργανισμού σε σχέση με την προστασία των εργαζομένων σε οποιαδήποτε κατάσταση έκθεσης σε κινδύνους που προκύπτουν από ιονίζουσες ακτινοβολίες.
3. Καθορίζεται στα πέντε έτη, συμπεριλαμβανομένου του τρέχοντος έτους, η ελάχιστη περίοδος που θα λαμβάνεται υπόψη για τα αποτελέσματα της ατομικής παρακολούθησης της έκθεσης των εξωτερικών εργαζομένων σε κινδύνους που προκύπτουν από ιονίζουσες ακτινοβολίες, τα οποία περιλαμβάνονται στις απαιτούμενες πληροφορίες που καταγράφονται στο βιβλιάριο ατομικής ακτινολογικής παρακολούθησης από τον εργοδότη τους πριν από κάθε δραστηριότητα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τα οποία συνοδεύουν τους προτεινόμενους κανονισμούς, επισημαίνεται μεταξύ άλλων ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απέστειλε στην Κυπριακή Δημοκρατία προειδοποιητική επιστολή, ημερομηνίας 19 Απριλίου 2023, για πλημμελή μεταφορά στην εθνική έννομη τάξη ορισμένων προνοιών της Οδηγίας 2013/59/Ευρατόμ, η οποία είχε επιτευχθεί με τον περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας Νόμο του 2018 και με τους περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας (Καθορισμός Βασικών Προτύπων Ασφάλειας για την Προστασία από τους Κινδύνους που προκύπτουν από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες) Κανονισμούς του 2018. Ειδικότερα, με την εν λόγω προειδοποιητική επιστολή υποδεικνύονται στη Δημοκρατία μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η υφιστάμενη πρόνοια των βασικών κανονισμών η οποία προβλέπει ότι η διεύθυνση ή ο εργοδότης εγκατάστασης όπου είναι πιθανό να βρεθούν ή να τύχουν επεξεργασίας έκθετες ραδιενεργές πηγές υποχρεούνται να ενημερώνουν τους εργαζόμενους για την ύπαρξη έκθετης ραδιενεργής πηγής δεν είναι συμβατή με την αντίστοιχη διάταξη της Οδηγίας 2013/59/Ευρατόμ, στην οποία προβλέπεται ότι τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι η διοίκηση και οι εργαζόμενοι στις εν λόγω εγκαταστάσεις ενημερώνονται για την πιθανότητα να βρεθούν αντιμέτωποι με ραδιενεργή πηγή. Ειδικότερα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαπιστώνει ότι δεν προσδιορίζεται επαρκώς ο τρόπος με τον οποίο θα ενημερώνονται η διεύθυνση κάθε εγκατάστασης ή ο εργοδότης προκειμένου ακολούθως να ενημερώσουν τους εν λόγω εργαζόμενους.
2. Η υφιστάμενη πρόνοια των βασικών κανονισμών η οποία προβλέπει ότι την υποχρέωση να διασφαλίζει ότι υπάρχει σαφής καταμερισμός των ευθυνών για την προστασία των εργαζομένων φέρει η επιχείρηση ή στην περίπτωση των εξωτερικών εργαζομένων ο εργοδότης ή οποιοσδήποτε άλλος φορέας ή οργανισμός εργοδοτεί τέτοια πρόσωπα δεν είναι συμβατή με την αντίστοιχη διάταξη της Οδηγίας 2013/59/Ευρατόμ, στην οποία προβλέπεται ότι τα κράτη μέλη μεριμνούν για τον σαφή καταμερισμό των ευθυνών για την προστασία των εργαζομένων σε οποιαδήποτε κατάσταση έκθεσης. Ειδικότερα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαπιστώνει ότι δεν προσδιορίζεται επαρκώς ο τρόπος με τον οποίο θα καταμερίζονται οι ευθύνες για την προστασία των εργαζομένων σε οποιαδήποτε κατάσταση έκθεσης.

Στο πλαίσιο της συζήτησης των υπό αναφορά κανονισμών, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων υποστήριξε ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες, ώστε αφενός να επιτευχθεί συμμόρφωση με παρατηρήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως αυτές διατυπώνονται στη σχετική προειδοποιητική επιστολή που η ίδια απέστειλε στην Κυπριακή Δημοκρατία, και αφετέρου να διορθωθούν μικρές έκτασης κενά και παραλείψεις στις πρόνοιες αυτών.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, του Υπουργείου Υγείας, του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης, του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου, του Συλλόγου Φυσικών Ιατρικής Κύπρου και της Ένωσης Φυσικών Κύπρου, υπό την ιδιότητά τους ως μέλη του Συμβουλίου Ακτινοπροστασίας και Πυρηνικής Ασφάλειας, συμφώνησαν με τους σκοπούς και επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών.

Στο πλαίσιο της περαιτέρω εξέτασης των υπό συζήτηση κανονισμών, την επιτροπή απασχόλησε μεταξύ άλλων η ανάγκη περαιτέρω διασαφήνισης της πρόνοιας αυτών που ρυθμίζει την υποχρέωση που επιβάλλεται στην αρμόδια αρχή να ενημερώνει σχετικά με την πιθανότητα οι εργαζόμενοι στις εγκαταστάσεις στις οποίες πιθανό να βρεθούν ή να τύχουν επεξεργασίας έκθετες ραδιενεργές πηγές να βρεθούν αντιμέτωποι και να εκτεθούν σε ακτινοβολία από τέτοιες πηγές, ώστε να διασφαλιστεί η επαρκής σχετική ενημέρωση προς τους εργαζόμενους και κατ' επέκταση να διασαφηνιστεί ότι η εν λόγω υποχρέωση που επιβάλλεται στην αρμόδια αρχή, πέραν της διεύθυνσης και του εργοδότη, περιλαμβάνει ρητά και την υποχρέωση ενημέρωσης προς τους εργαζόμενους.

Ως εκ τούτου, η επιτροπή, προκειμένου να διασφαλιστεί συμμόρφωση με τις υποδείξεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως αυτές διατυπώνονται στη σχετική προειδοποιητική επιστολή που η ίδια απέστειλε στην Κυπριακή Δημοκρατία, ζήτησε από την εκτελεστική εξουσία να επανεξετάσει τις πρόνοιες των κανονισμών και ακολούθως να επανέλθει ενώπιον της επιτροπής για συνέχιση της συζήτησης.

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σε συνεννόηση με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, υπέβαλε αναθεωρημένο κείμενο των υπό αναφορά κανονισμών, με το οποίο μεταξύ άλλων υιοθετείται η πιο πάνω αναφερόμενη εισήγηση της επιτροπής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν αγορεύσεις επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε με την έγκριση των κανονισμών.

Ψηφίστε, παρακαλώ, για το σύνολο των κανονισμών, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες είκοσι οχτώ. Είκοσι έξι ψήφοι υπέρ, μία αποχή και ένας ή μία δεν ψήφισε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ και μία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται*.

Το υπ' αριθμόν 17 θέμα τιλοφορείται «Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2022». Είναι πρόταση νόμου των κ. Κωστή Ευσταθίου, μεμονωμένου σοσιαλιστή βουλευτή, και Πανίκου Λεωνίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος.

Παρακαλείται ο γραμματεύς να αναγνώσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 17 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, ώστε να προβλέπεται ότι στο τέλος της ποινικής δίκης ο κατηγορος ή ο δικηγόρος του αγορεύει πρώτος, ο κατηγορούμενος ή ο δικηγόρος του αγορεύει δεύτερος, ενώ ο κατηγορος ή ο δικηγόρος του έχει δικαίωμα να απαντήσει σε νομικούς ισχυρισμούς που αφορούν την παραβίαση της αρχής της δίκαιης δίκης και την κατάχρηση διαδικασίας και, κατόπιν άδειας του δικαστηρίου, σε νομικούς ισχυρισμούς που προέβαλε ο κατηγορούμενος ή ο δικηγόρος του και σε οποιαδήποτε θέση προβλήθηκε σε σχέση με τα γεγονότα που δεν υποστηρίζονται από την προσαχθείσα μαρτυρία.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για την πρόταση νόμου «Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2022»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Φωτεινή Σιρίδου

Πανίκος Λεωνίδου

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΕΛΑΜ, ΔΗΠΑ-Συνεργασία, Κίνημα Οικολόγων Συνεργασία Πολιτών, Κωστής Ευσταθίου, Αλεξάνδρα Ατταλίδου.

Αποχή: Ανδρέας Θεμιστοκλέους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε από τους κ. Κωστή Ευσταθίου, μεμονωμένο σοσιαλιστή βουλευτή, και Πανίκο Λεωνίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, σε έξι συνεδρίες της, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ της 15^{ης} Ιουνίου 2022 και της 8^{ης} Νοεμβρίου 2023. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Αρχιπρωτοκολλητού, καθώς και ο τώως πρόεδρος και εκπρόσωποι του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης της πρότασης νόμου παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Άριστος Δαμιανού, Γιώργος Κουκουμάς, Σωτήρης Ιωάννου και Κωστής Ευσταθίου.

Σκοπός της πρότασης νόμου, ως αυτή αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, είναι η τροποποίηση του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, ώστε να προβλέπεται ότι στο τέλος της ποινικής δίκης αγοράζει πρώτος ο κατηγορούμενος ή ο δικηγόρος του, ενώ ο κατηγορούμενος ή ο δικηγόρος του αγοράζει τελευταίος σε απάντηση.

Σύμφωνα με τους εισηγητές της πρότασης νόμου, η προτεινόμενη τροποποίηση κρίνεται αναγκαία, καθότι η ισχύουσα ρύθμιση, δυνάμει της οποίας η κατηγορούσα αρχή έχει τον τελευταίο λόγο στις τελικές αγορεύσεις σε περίπτωση κατά την οποία ο κατηγορούμενος δεν καλεί οποιοδήποτε μάρτυρα ή σε περίπτωση που εμφανίζεται για την κατηγορία νομικός λειτουργός, κρίνεται αναχρονιστική και ενδεχομένως αντισυνταγματική, καθότι φαίνεται να παραβιάζει το δικαίωμα της δίκαιης δίκης και της ισότητας των «όπλων» σε ποινικές διαδικασίες.

Στο πλαίσιο της συζήτησης της υπό αναφορά πρότασης νόμου, οι εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας τόσο ενώπιον της επιτροπής όσο και με γραπτό υπόμνημά τους, ημερομηνίας 28 Μαρτίου 2023, εξέφρασαν τη διαφωνία τους με τις πρόνοιες της πρότασης νόμου, υπογραμμίζοντας τον δυσμενή αντίκτυπο αυτών στην αποτελεσματική απονομή της δικαιοσύνης, καθότι, ως οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν, αυτές φαίνεται να διαταράσσουν τις ισορροπίες που υπάρχουν στο σύστημα της ποινικής δικαιοσύνης. Ειδικότερα, οι ίδιοι εκπρόσωποι υπογράμμισαν ότι με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις φαίνεται να προστίθεται δυσβάσταχτο βάρος στην κατηγορούσα αρχή για απόδειξη των υποθέσεων, η οποία είναι ήδη επιφορτισμένη με το βάρος της απόδειξης της ενοχής του κατηγορουμένου πέραν πάσης λογικής αμφιβολίας, δεδομένων των ιδιαιτεροτήτων του εθνικού συστήματος ποινικής δικαιοσύνης, στο οποίο δεν προβλέπονται ανάλογες υποχρεώσεις στους υπόπτους και μετέπειτα κατηγορουμένους, όπως αυτές προβλέπονται σε άλλα δικαιοδικά συστήματα.

Πρόσθετα, οι ίδιοι εκπρόσωποι αναφέρθηκαν ενδεικτικά σε χώρες που ακολουθούν το κοινοδικαίο στο νομικό τους σύστημα, όπως είναι η Ινδία, η Σιγκαπούρη και η Νότια Αφρική, στις οποίες η κατηγορούσα αρχή διατηρεί το δικαίωμα να αγοράζει τελευταία, σημειώνοντας παράλληλα ότι ακόμη και στο Ηνωμένο Βασίλειο, όπου δόθηκε το δικαίωμα στον κατηγορούμενο να αγοράζει τελευταίος στο τέλος της ποινικής δίκης, προβλέφθηκαν συγχρόνως και άλλες ρυθμίσεις οι οποίες επιφέρουν ισορροπία με το εν λόγω δικαίωμα, όπως η πρόνοια για πληροφόρηση της κατηγορούσας αρχής αναφορικά με την υπερασπιστική γραμμή. Τέλος, οι ίδιοι εισηγήθηκαν στην επιτροπή, σε περίπτωση που η τελευταία εμμένει στην ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο, την υιοθέτηση του αμερικανικού συστήματος, το οποίο δίδει δικαίωμα στην κατηγορούσα αρχή να απαντήσει τελευταία, νοουμένου ότι τεθούν νέα θέματα, νέοι ισχυρισμοί ή νέα επιχειρήματα.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης, τοποθετούμενη επί των προνοιών της υπό αναφορά πρότασης νόμου, σημείωσε ότι υιοθετεί τις θέσεις που εκφράστηκαν από τους εκπροσώπους της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Ο εκπρόσωπος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό αναφορά πρότασης νόμου, ενημερώνοντας την επιτροπή ότι η υπό τροποποίηση διάταξη θεσπίστηκε στη βάση αντίστοιχης διάταξης του αγγλικού δικαίου, η οποία, ωστόσο, καταργήθηκε το 1964, γιατί κρίθηκε ότι δεν συνάδει με το τεκμήριο της αθωότητας. Συναφώς, η ισχύουσα διάταξη χρήζει αναθεώρησης. Ειδικότερα, με σχετικό σημείωμα που υπέβαλε στην επιτροπή ανέφερε τα ακόλουθα:

1. Οι ως άνω αναφερόμενες νομοθετικές αλλαγές στο αγγλικό δίκαιο είναι προγενέστερες των δικονομικών ρυθμίσεων στις οποίες αναφέρονται οι εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας στο σχετικό σημείωμά τους και οι οποίες χαρακτηρίζονται από αυτές ως «αντίβαρα» της τροποποίησης που επήλθε στη σειρά αγόρευσης στο τέλος της ποινικής δίκης. Εξάλλου, δεν εντοπίζεται οποιαδήποτε διασύνδεση της θέσπισης των εν λόγω δικονομικών ρυθμίσεων με το δικαίωμα του κατηγορουμένου να αγοράζει τελευταίος.
2. Η συγκριτική ανάλυση των νομικών συστημάτων της Αυστραλίας, του Καναδά, της Νέας Ζηλανδίας, της Ινδίας και των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής αποδεικνύει την αναγκαιότητα ψήφισης των προτεινόμενων ρυθμίσεων, με τις οποίες παρέχεται το δικαίωμα στον κατηγορούμενο να προβάλλει κάθε δυνατό επιχειρήματα κατά της καταδίκης του σε απάντηση των θέσεων της κατηγορούσας αρχής, ενισχύοντας αφενός την προστασία του κατηγορουμένου από τον κίνδυνο εσφαλμένης καταδίκης και εκσυγχρονίζοντας αφετέρου μία αναχρονιστική πρόνοια.

3. Ενδεχόμενη θέσπιση υποχρέωσης αποκάλυψης της υπερασπιστικής γραμμής, ως προτείνεται από την Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, δεν δύναται να υιοθετηθεί, καθότι μία τέτοια ρύθμιση ενδέχεται να κριθεί ως αντισυνταγματική. Εξάλλου, ανάλογη υποχρέωση δεν προβλέπεται στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, όπου αντίθετα επιβάλλεται τέτοια υποχρέωση αποκάλυψης μόνο στην κατηγορούσα αρχή.

Η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε όπως υποβάλει σχετικό ερώτημα προς το Ευρωπαϊκό Κέντρο Κοινοβουλευτικής Έρευνας και Τεκμηρίωσης (ECPRD), σχετικά με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο άλλων χωρών αναφορικά με τη σειρά αγόρευσης σε ποινικές δίκες. Οι απαντήσεις στο εν λόγω ερώτημα κατέδειξαν ότι και στα είκοσι ένα (21) κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης που απάντησαν το σχετικό ερωτηματολόγιο είτε παρέχεται ως δικαίωμα στον κατηγορούμενο ή τον συνήγορό του να αγορεύει τελευταίος μέσω σχετικής νομοθεσίας, πλην ενός κράτους μέλους όπου το εν λόγω δικαίωμα δίνεται δυνάμει σχετικής πρακτικής, είτε προβλέπεται ρητά ότι ο κατηγορούμενος ή ο συνήγορός του αγορεύει πάντα στο τέλος. Επιπρόσθετα, σε οκτώ (8) κράτη μέλη που απάντησαν το εν λόγω ερώτημα προβλέπεται ότι ο κατηγορούμενος έχει τον τελικό λόγο, ακόμη και μετά την τελική αγόρευση του συνηγόρου του. Σύμφωνα δε με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο του Ηνωμένου Βασιλείου, η κατηγορούσα αρχή αγορεύει πρώτη και μετά ακολουθεί η υπεράσπιση, ενώ ο Καναδάς αποτελεί εξαίρεση στα πιο πάνω ευρήματα, αφού στο εν λόγω νομικό σύστημα προβλέπεται ότι ο κατήγορος δικαιούται να μιλήσει τελευταίος στους ενόρκους, εκτός εάν δεν υπάρχουν μάρτυρες, για να εξεταστούν από την υπεράσπιση, οπότε ο κατηγορούμενος ή ο συνήγορός του δικαιούται να μιλήσει τελευταίος στους ενόρκους.

Στο πλαίσιο της κατ' άρθρον συζήτησης της υπό αναφορά πρότασης νόμου, ο τέως πρόεδρος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου εισηγήθηκε στην επιτροπή την τροποποίηση των προτεινόμενων ρυθμίσεων, ώστε να προβλέπεται ότι ο κατήγορος ή ο δικηγόρος του αγορεύει πρώτος, ο κατηγορούμενος ή ο δικηγόρος του αγορεύει δεύτερος, ενώ ο κατήγορος ή ο δικηγόρος του έχει δικαίωμα να απαντήσει σε νομικούς ισχυρισμούς που αφορούν την παραβίαση της αρχής της δίκαιης δίκης και την κατάχρηση διαδικασίας, σε περίπτωση που αυτοί εγείρονται στην αγόρευση του κατηγορουμένου ή του δικηγόρου του. Επιπρόσθετα, ο κατήγορος έχει δικαίωμα να απαντήσει, κατόπιν άδειας του δικαστηρίου και κατ' εξαίρεση, όπου είναι προς το συμφέρον της δικαιοσύνης, σε οποιοδήποτε νομικό ισχυρισμό προβάλλει ο κατηγορούμενος ή ο δικηγόρος του και σε οποιαδήποτε θέση αυτοί προβάλλουν σε σχέση με τα γεγονότα που δεν υποστηρίζονται από την προσαχθείσα μαρτυρία, υπό την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω θέματα δεν ήταν λογικά προβλεπτό ότι θα ηγείροντο στην αγόρευση του κατηγορουμένου ή του δικηγόρου του.

Οι εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας ενημέρωσαν την επιτροπή σχετικά με τη διαφωνία τους με την ως άνω αναφερόμενη εισήγηση του τέως προέδρου του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, σημειώνοντας ότι η πρόνοια περί εξασφάλισης της άδειας του δικαστηρίου, ώστε η κατηγορούσα αρχή να έχει δικαίωμα να αντικρούει την αγόρευση του κατηγορουμένου, είναι υπέρμετρα αυστηρή και περιοριστική για την κατηγορούσα αρχή. Συναφώς, με γραπτό σημειώμά τους, ημερομηνίας 28 Ιουνίου 2023, οι ίδιοι εκπρόσωποι ενημέρωσαν την επιτροπή για τα ακόλουθα:

1. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας διαφωνεί με τη συγκεκριμένη εισήγηση, καθότι αυτή θα στερήσει από την κατηγορούσα αρχή το δικαίωμα να απαντά σε όλα τα επιχειρήματα του κατηγορουμένου ή του συνηγόρου του, που συχνά προβάλλονται σε όψιμο στάδιο, εναποθέτοντας σε αυτή δυσβάσταχτο βάρος στην απόδειξη των υποθέσεων.
2. Σε περίπτωση που η Βουλή επιμένει στη ψήφιση της υπό αναφορά πρότασης νόμου σε νόμο, εισηγούνται την προσθήκη πρόνοιας δυνάμει της οποίας η κατηγορούσα αρχή να αγορεύει πάντα πρώτη, ακολούθως να αγορεύει η υπεράσπιση και να παρέχεται δικαίωμα στην κατηγορούσα αρχή να απαντήσει. Ωστόσο, σε μια προσπάθεια σύγκλισης συμφωνίας με τον Παγκύπριο Δικηγορικό Σύλλογο, η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας συμφώνησε όπως προωθηθεί το κείμενο που προτάθηκε από τον τέως πρόεδρο του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα προστεθούν στο εν λόγω κείμενο οι εισηγήσεις δυνάμει των οποίων:
 - α. τίθεται ως προϋπόθεση για την άσκηση του δικαιώματος της κατηγορούσας αρχής να απαντά σε νομικούς ισχυρισμούς που αφορούν την παραβίαση της αρχής της δίκαιης δίκης και την κατάχρηση διαδικασίας η έγερση των θεμάτων αυτών στην αγόρευση του κατηγορουμένου ή του δικηγόρου του και
 - β. το δικαίωμα απάντησης του κατήγορου ή του δικηγόρου του σε θέματα τα οποία δεν υποστηρίζονται από την προσαχθείσα μαρτυρία παρέχεται κατ' εξαίρεση όπου είναι προς το συμφέρον της δικαιοσύνης και νοουμένου ότι τα εν λόγω θέματα δεν ήταν λογικά προβλεπτό ότι θα ηγείροντο στην αγόρευση του κατηγορουμένου ή του δικηγόρου του.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή, υιοθετώντας τις εισηγήσεις των εκπροσώπων της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, αποφάσισε όπως τροποποιήσει το κείμενο της υπό εξέταση πρότασης νόμου, ώστε να προβλέπεται ότι ο κατήγορος ή ο δικηγόρος του αγορεύει πρώτος, ο κατηγορούμενος ή ο δικηγόρος του αγορεύει δεύτερος, ενώ ο κατήγορος ή ο δικηγόρος του έχει δικαίωμα να απαντήσει σε νομικούς ισχυρισμούς

που αφορούν την παραβίαση της αρχής της δίκαιης δίκης και την κατάχρηση διαδικασίας και, κατόπιν άδειας του δικαστηρίου, σε νομικούς ισχυρισμούς που προέβαλε ο κατηγορούμενος ή ο δικηγόρος του και σε οποιαδήποτε θέση σε σχέση με τα γεγονότα που δεν υποστηρίζονται από την προσαχθείσα μαρτυρία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, καθώς και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών της πρότασης νόμου κατά τη συζήτησή της ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.
2. Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος τάχθηκε υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο.

Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο, θα τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν αγορεύσεις επί θέματος αρχής, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι;

Ο πρόεδρος της επιτροπής Νομικών, Νίκος Τορναρίτης.

Κύριε Τορναρίτη.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αν ανέβηκα στο βήμα, δεν ανέβηκα, για να μιλήσω πολλή ώρα, θα είμαι πάρα πολύ σύντομος.

Ανέβηκα όμως στο βήμα, για να εξάρω την πρόταση δύο πολύ σημαντικών συναδέλφων στην επιτροπή Νομικών της Βουλής, του συνάδελφου Κωστή Ευσταθίου και του συνάδελφου Πανίκου Λεωνίδου, που, καταθέτοντας τη συγκεκριμένη πρόταση και μετά από αρκετές συνεδρίες στην επιτροπή Νομικών, βρισκόμαστε με περηφάνια σήμερα και στεκόμαστε απέναντί σας, για να σας πούμε ότι η Κυπριακή Δημοκρατία μετά την ψήφιση του συγκεκριμένου εναρμονίζεται ουσιαστικά με το κράτος δικαίου που ισχύει στις πλείστες όσες χώρες του ελεύθερου κόσμου και ειδικά στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Δίδουμε δηλαδή με την ψήφιση της συγκεκριμένης πρότασης νόμου το δικαίωμα στον κατηγορούμενο ή στον συνήγορό του να ομιλεί τελευταίος στο τέλος μιας ποινικής διαδικασίας, μιας ποινικής δίκης.

Είναι ένα σημαντικότερο βήμα που πραγματώνουμε όλοι απόψε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και πραγματικά αξίζουν συγχαρητήρια και στον Κωστή και στον Πανίκο και σε όλη την επιτροπή, που επεξεργάστηκε το νομοθέτημα και το οδήγησε σήμερα ενώπιόν σας!

Σας ευχαριστώ πολύ και ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, για το δικαίωμα που μου δώσατε να ομιλήσω!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να είσαι καλά, κύριε Τορναρίτη.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Και, χάριν πρακτικών, να καταθέσω εδώ στους γραμματείς της Βουλής τον κατάλογο των χωρών που έχουν αυτό το νομοθέτημα στην προμετωπίδα του ποινικού δικαίου τους.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Νίκος Τορναρίτης καταθέτει στη γραμματεία το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο ευρίσκεται στο Αρχείο της Βουλής.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε πολύ τον πρόεδρο της επιτροπής Νομικών τον κ. Τορναρίτη και θα πάμε με τον συνάδελφο τον Κωστή Ευσταθίου.

Κύριε Κωστή.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Ευχαριστώ τον πρόεδρο της επιτροπής Νομικών για τα πολύ καλά λόγια του. Υπερβολικός όπως πάντα, όταν πρόκειται να πει καλά λόγια για συνάδελφό του. Είναι χαρακτηριστικό του ανδρός!

Θέλω να πω το εξής, ότι στην ουσία αυτό το οποίο έχουμε κάνει είναι η επιτροπή Νομικών να προχωρεί βήμα με βήμα και να καλύπτει κενά που υπάρχουν στο ποινικό μας σύστημα, τα οποία, τα περισσότερα, ανάγονται επί εποχής αποικιοκρατίας. Αυτό το οποίο καταργήσαμε σήμερα είναι ένα προνόμιο που είχε επί αποικιοκρατίας ο Γενικός Εισαγγελέας, ο κατηγορος, να αγορεύει τελευταίος σε μια ποινική δίκη. Υπάρχει ένας

κανόνας δικαίου που λέει ότι όποιος ισχυρίζεται κάτι θα πρέπει να αγορεύει πρώτος και ο κατηγορούμενος να απαντά. Μέχρι τώρα στην Κύπρο γινόταν το αντίθετο.

Και έτσι νομίζω με τα υπόλοιπα τα νομοθετήματα με τα οποία πολύ σωστά και πολύ επιμελώς ασχολείται η επιτροπή Νομικών, νομίζω θα καλύψουμε κενά τα οποία χρειάζονται να καλυφθούν, για να, όπως είπε ο πρόεδρος της επιτροπής, ο φίλος ο Νίκος ο Τορναρίτης, για να προωθήσουμε το κράτος δικαίου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το λοιπόν...

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε, κύριε Σαββίδη.

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Επειδή ο συνάδελφος ο Πανίκος ο Λεωνίδου απουσιάζει, να ευχαριστήσουμε όλους για τα καλά λόγια του κύριου Τορναρίτη, αλλά να συγχαρώ τον κ. Κωστή για την εξαιρετική πρόταση νόμου που καταθέτει με τον κ. Λεωνίδου και πιστεύω ότι είναι προς τη σωστή κατεύθυνση!

Ευχαριστούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα νομίζω ο πρόεδρος της επιτροπής Νομικών κάλυψε τον κ. Λεωνίδου απ' άκρου εις άκρον!

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Βεβαίως!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αλλά ξέχασε να ευχαριστήσει και την κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος, που εκ μέρους της ο κ. Λεωνίδου υπέβαλε την πρόταση νόμου.

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Έχετε απόλυτο δικαίο, είναι απών ο κ. Λεωνίδου, αλλά τον συγχωρούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τέλος πάντων!

Πάντως, χαίρομαι για τις πολλές ευχαριστίες που ανταλλάσσουν οι συνάδελφοι μεταξύ τους. Πολύ ωραία! Τούτο είναι καλός οϊωνός, πλησιάζουν τα Χριστούγεννα και γίναμε όλοι γαλαντόμοι!

ΑΛΕΚΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ:

Μα εν εκατάλαβες; Πλησιάζουν οι εκλογές!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει.

Το λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της προτάσεως νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 74 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ, και να ανακοινωθεί το αποτέλεσμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες είκοσι επτά. Υπέρ είκοσι έξι και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και μία αποχή, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο της προτάσεως νόμου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες είκοσι τέσσερις. Υπέρ είκοσι τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι τέσσερις ψήφους υπέρ, η πρόταση νόμου ομόφωνα ψηφίζεται σε νόμο της Δημοκρατίας.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε Τορναρίτη.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Αποδεχόμαστε την πρόταση του κ. Λουκαΐδη για τα υπόλοιπα τρία, ότι η ψήφος είναι ενιαία όλης της Βουλής, οπότεν μπορούμε με μία ψηφοφορία να...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δηλαδή για το υπ' αριθμόν 18 θέμα;

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Και για τα υπ' αριθμόν 19 και 20 θέματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα διαβαστούν οι σκοποί και τα άρθρα και θα...

Ο κ. Παπαγιάννης.

ΛΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για το υπ' αριθμόν 18 θέμα εμείς θα ψηφίσουμε εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία. Τρία θέματα είναι, κύριε Τορναρίτη, σε τρία λεπτά θα τελειώσουμε. Θα τα κάνουμε κανονικά όλα, για να μην υπάρχει παρεξήγηση.

Το υπ' αριθμόν 18 θέμα είναι εξ αναβολής και τιλοφορείται «Οι περί Τελωνείων - Θέση Βοηθού Τελωνείων 1^{ης} Τάξεως (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023».

Παρακαλείται ο γραμματεός να αναγνώσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο σκοπός του υπ' αριθμόν 18 θέματος είναι η θέσπιση σχεδίου υπηρεσίας για τη νέα θέση Βοηθού Τελωνείων 1^{ης} Τάξεως, η οποία καθορίζεται ως θέση προαγωγής (Κλίμακες Α8, Α9⁽ⁱ⁾), στα τελωνεία.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για τους κανονισμούς «Οι περί Τελωνείων - Θέση Βοηθού Τελωνείων 1^{ης} Τάξεως (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023»

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Φωτεινή Τσιρίδου

Πανίκος Λεωνίδου

Νίκος Γεωργίου

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι αφορούν σχέδια υπηρεσίας, σε δύο συνεδρίες της, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν την 1^η και στις 8 Νοεμβρίου 2023. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού και του Τμήματος Τελωνείων του Υπουργείου Οικονομικών, της Παγκύπριας Συντεχνίας Δημοσίων Υπαλλήλων (ΠΑΣΥΔΥ), της Ανεξάρτητης Συντεχνίας Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου (ΑΣΔΥΚ) και της Παγκύπριας Συντεχνίας «Ισότητα».

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η θέσπιση σχεδίου υπηρεσίας για τη νέα θέση Βοηθού Τελωνείων 1^{ης} Τάξεως, η οποία καθορίζεται ως θέση προαγωγής [Κλίμακες Α8, Α9⁽ⁱ⁾], στα τελωνεία.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Οικονομικών, η θέσπιση του σχεδίου υπηρεσίας για την πιο πάνω θέση αποσκοπεί στην υλοποίηση του κρατικού προϋπολογισμού για το οικονομικό έτος 2023, δυνάμει των διατάξεων του οποίου δημιουργήθηκαν δεκατρείς (13) νέες θέσεις Βοηθού Τελωνείων 1^{ης} Τάξεως [Κλίμακες Α8, Α9⁽ⁱ⁾] έναντι κατάργησης πέντε (5) θέσεων Βοηθού Τελωνείων [Κλίμακες Α2, Α5 και Α7⁽ⁱⁱ⁾] για σκοπούς σταδιακής ολοκλήρωσης της δομής των θέσεων στα τελωνεία.

Περαιτέρω, η θέσπιση του εν λόγω σχεδίου υπηρεσίας αποσκοπεί στη δημιουργία θέσης προαγωγής με την οποία θα παρέχεται η δυνατότητα ανέλιξης στους κατόχους της αμέσως κατώτερης θέσης, ήτοι της θέσης Βοηθού Τελωνείων [Κλίμακες Α2, Α5 και Α7⁽ⁱⁱⁱ⁾].

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, στο υπό συζήτηση σχέδιο υπηρεσίας περιλήφθηκαν τα καθήκοντα και οι ευθύνες, καθώς και τα προσόντα που αντιστοιχούν σε θέσεις αυτού του επιπέδου στη δημόσια υπηρεσία και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Ειδικότερα, περιλήφθηκε στα απαιτούμενα προσόντα η δεκαοκταετής τουλάχιστον συνολική υπηρεσία στη θέση Βοηθού Τελωνείων.

Σημειώνεται ότι το προτεινόμενο σχέδιο υπηρεσίας συζητήθηκε και συμφωνήθηκε στο πλαίσιο της αρμόδιας για σχέδια υπηρεσίας υποεπιτροπής της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού (ΜΕΠ).

Συναφώς, επισημαίνεται ότι οι υπό συζήτηση κανονισμοί σε πρώτο στάδιο εξετάστηκαν από την Υποεπιτροπή της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για την Εξέταση Κανονισμών που Αφορούν Σχέδια Υπηρεσίας σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 25 Οκτωβρίου 2023, στην οποία παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού και του Τμήματος Τελωνείων του Υπουργείου Οικονομικών, ο γενικός γραμματέας της ΠΑΣΥΔΥ και εκπρόσωπος της ΑΣΔΥΚ.

Στο πλαίσιο της συζήτησης ενώπιον της υποεπιτροπής οι εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού επισήμαναν τα ακόλουθα:

1. Στα σχέδια υπηρεσίας των θέσεων με μισθοδοτική Κλίμακα Α8 και Α9⁽ⁱ⁾, που αποτελούν το πρώτο ανελικτικό επίπεδο των θέσεων με μισθοδοτική Κλίμακα Α2, Α5 και Α7⁽ⁱⁱ⁾, απαιτείται δεκαεξαετής τουλάχιστον υπηρεσία στην κατώτερη θέση, από την οποία πενταετής τουλάχιστον υπηρεσία στην Κλίμακα Α7.
2. Το Υπουργείο Οικονομικών από το 2016 προβαίνει σταδιακά σε απόληψη από τα σχέδια υπηρεσίας της πιο πάνω απαίτησης με την εισαγωγή σχετικής σημείωσης η οποία προβλέπει ότι, σε περίπτωση κατά την οποία δεν υπάρχουν υποψήφιοι με το πιο πάνω προσόν, θα μπορούν να είναι υποψήφιοι και υπάλληλοι με δεκαοκταετή τουλάχιστον συνολική υπηρεσία στην αμέσως κατώτερη θέση. Ειδικότερα, στόχος του Υπουργείου Οικονομικών είναι να μη συνδέεται πλέον στο μέλλον η ανέλιξη των υπαλλήλων με τη μισθοδοτική τους τοποθέτηση. Οπότε, με την απόληψη της απαίτησης για υπηρεσία στην Κλίμακα Α7, θα παραμένει ως κύριο απαιτούμενο προσόν η δεκαοκταετής υπηρεσία στην προηγούμενη θέση.
3. Το Διοικητικό Δικαστήριο στο πλαίσιο εξέτασης σχετικής προσφυγής με απόφασή του, η οποία στο στάδιο της έφεσης επικυρώθηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο, έκρινε ότι η πρόνοια για πενταετή υπηρεσία στην Κλίμακα Α7 είναι παράνομη ή/και ultra vires του εξουσιοδοτικού νόμου ή/και περιορίζει ανεπίτρεπτα το δικαίωμα υποψηφίου ο οποίος κατέχει θέση στην Κλίμακα Α2, Α5 και Α7⁽ⁱⁱⁱ⁾ να διεκδικήσει θέση προαγωγής μαζί με τους υπόλοιπους προσοντούχους υποψηφίους.
4. Για σκοπούς συμμόρφωσης με τα πιο πάνω, στα σχέδια υπηρεσίας θέσεων προαγωγής για τη μισθοδοτική Κλίμακα Α8 και Α9⁽ⁱ⁾ περιλαμβάνεται στα απαιτούμενα προσόντα δεκαοκταετής τουλάχιστον υπηρεσία στην αμέσως προηγούμενη θέση.

Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Τελωνείων συμφώνησε με τα πιο πάνω και επισήμανε ότι το εν λόγω σχέδιο υπηρεσίας έχει συζητηθεί και συμφωνηθεί στο πλαίσιο της ΜΕΠ.

Ο γενικός γραμματέας της ΠΑΣΥΔΥ δήλωσε ότι συμφωνεί με τις πρόνοιες του σχεδίου υπηρεσίας, διευκρινίζοντας ότι αυτές συμμορφώνονται με τις αποφάσεις των δικαστηρίων και δεν θα μπορούσε να γίνει ξεχωριστή ρύθμιση για τα τελωνεία, αλλά να υπάρξει ομοιόμορφη ρύθμιση και ισότιμη μεταχείριση.

Ο εκπρόσωπος της ΑΣΔΥΚ εισηγήθηκε όπως περιληφθεί ως πλεονέκτημα στα απαιτούμενα προσόντα η τεκμηριωμένη προηγούμενη επαγγελματική πείρα, όπως επισημάνθηκε και σε σχετική απόφαση του Ανωτάτου

Δικαστηρίου για την εξέταση παρόμοιου θέματος. Συναφώς, διευκρίνισε ότι εργαζόμενοι με πολυετή προϋπηρεσία αδικούνται από τις πρόνοιες του υπό συζήτηση σχεδίου υπηρεσίας, λόγω παραγνώρισης της πολύχρονης επαγγελματικής πείρας τους. Περαιτέρω, εισηγήθηκε τη συμπερίληψη στα απαιτούμενα προσόντα του σχεδίου υπηρεσίας της διοικητικής πείρας, όπως αυτή προκύπτει από την ετήσια αξιολόγηση κάθε υπαλλήλου, επισημαίνοντας ότι υπάλληλοι που βρίσκονται ήδη στην Κλίμακα Α7 αξιολογούνται εδώ και χρόνια στο κριτήριο της διευθυντικής/διοικητικής ικανότητας.

Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού ενημέρωσαν την υποεπιτροπή ότι κατά κανόνα τα σχέδια υπηρεσίας καταρτίζονται ομοιόμορφα και με γνώμονα τις αρχές της ίσης μεταχείρισης. Συναφώς, στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της δημόσιας υπηρεσίας δεν περιλαμβάνεται στα απαιτούμενα προσόντα των σχεδίων υπηρεσίας πρόνοια σύμφωνα με την οποία η κατοχή σχετικής πείρας να θεωρείται πλεονέκτημα. Η κατοχή όμως σχετικής πείρας μπορεί να ληφθεί υπόψη ως πρόσθετο προσόν από την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας κατά τη διαδικασία πλήρωσης θέσεων. Γι' αυτό οι πιο πάνω εκπρόσωποι διαφώνησαν με την εισήγηση της ΑΣΔΥΚ και επεξήγησαν ότι το ζήτημα των απαιτούμενων προσόντων για διορισμό/προαγωγή σε μια θέση διαφέρει από το ζήτημα των κριτηρίων/στοιχείων που λαμβάνονται υπόψη κατά την αξιολόγηση των υποψηφίων για την πλήρωση των θέσεων. Συνεπώς, τυχόν υιοθέτηση της εν λόγω εισήγησης θα οδηγήσει στη μετατροπή της θέσης από θέση προαγωγής σε θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής. Περαιτέρω, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 του περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Προαγωγή, Διατμηματική Προαγωγή και Πρώτο Διορισμό και Προαγωγή στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμου, ο οποίος θα τεθεί σε ισχύ για την πλήρωση θέσεων από την 1^η Ιανουαρίου 2024, η ύπαρξη τυχόν πρόσθετης πείρας από πλευράς υποψηφίων σχετικής με τα καθήκοντα της θέσης, πέραν της απαιτούμενης στο οικείο σχέδιο υπηρεσίας, θα έχει βαρύτητα που θα αποτιμάται από την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας από μηδέν έως είκοσι μονάδες.

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της πιο πάνω εξέτασης η υποεπιτροπή αποφάσισε την περαιτέρω συζήτηση των κανονισμών από την επιτροπή.

Όλες οι πιο πάνω θέσεις, απόψεις και εισηγήσεις κατατέθηκαν και συζητήθηκαν εκ νέου ενώπιον και της επιτροπής. Ο εκπρόσωπος της Παγκύπριας Συντεχνίας «Ισότητα», ο οποίος δεν είχε παρευρεθεί ενώπιον της υποεπιτροπής, δήλωσε ότι συμφωνεί με όσα εισηγήθηκε ο εκπρόσωπος της ΑΣΔΥΚ.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, καθώς και το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.
2. Το μέλος της βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος τάχθηκε υπέρ της έγκρισης των κανονισμών.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεων, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της ενώπιον της ολομέλειας του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχουμε ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε με την έγκριση των κανονισμών.

Ψηφίστε για τους κανονισμούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες είκοσι έξι. Είκοσι δύο ψήφοι υπέρ, μία εναντίον, δύο αποχές και ένας ή μία δεν ψήφισε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι δύο ψήφους υπέρ, μία εναντίον και δύο αποχές, οι κανονισμοί εγκρίνονται*.

* **Υπέρ:** ΔΗΣΥ, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, ΔΗΠΑ-Συνεργασία, Αλεξάνδρα Ατταλίδου.

Εναντίον: ΕΛΑΜ.

Αποχή: Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Τα θέματα με τους αριθμούς 19 και 20 έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023» και «Οι περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2023».

Παρακαλείται ο γραμματεάς να αναγνώσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 19 θέματος είναι η τροποποίηση του περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμου, ώστε να επιτευχθεί ορθότερη εναρμόνιση με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία 2014/40/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3^{ης} Απριλίου 2014, για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την κατασκευή, την παρουσίαση και την πώληση προϊόντων καπνού και συναφών προϊόντων και την κατάργηση της οδηγίας 2001/37/ΕΚ».

Σκοπός του υπ' αριθμόν 20 θέματος είναι η τροποποίηση των περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Κανονισμών, ώστε να επιτευχθεί ορθότερη εναρμόνιση με την πιο πάνω αναφερόμενη Οδηγία.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023» και τους κανονισμούς «Οι περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2023»

Παρόντες:

Ευθύμιος Δίπλαρος, πρόεδρος

Χρυσανθος Σαββίδης

Σάβια Ορφανίδου

Μαρίνος Σιζόπουλος

Χαράλαμπος Πάζαρος

Μιχάλης Γιακουμή

Μαρίνα Νικολάου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους πιο πάνω κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 19 Οκτωβρίου και στις 2 και 9 Νοεμβρίου 2023. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, της Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου (ΑΑΕΚ).

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης των σχεδίων νόμου παρευρέθηκε επίσης το μέλος της επιτροπής κ. Χρίστος Χριστόφιας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμου, ώστε να επιτευχθεί ορθότερη εναρμόνιση με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία 2014/40/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 3^{ης} Απριλίου 2014 για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την κατασκευή, την παρουσίαση και την πώληση προϊόντων καπνού και συναφών προϊόντων και την κατάργηση της οδηγίας 2001/37/ΕΚ».

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμου, είναι η τροποποίηση των περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Κανονισμών, ώστε να επιτευχθεί ορθότερη εναρμόνιση με την πιο πάνω αναφερόμενη Οδηγία.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας ενημέρωσε την επιτροπή ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο πλαίσιο αξιολόγησης της εναρμόνισης των κρατών μελών με την εν λόγω Οδηγία, εντόπισε ελλιπή εναρμόνιση αναφορικά με επιμέρους πρόνοιές της, οι οποίες είτε δεν ενσωματώθηκαν στην εθνική νομοθεσία είτε ενσωματώθηκαν πλημμελώς σε αυτή. Συναφώς, δήλωσε ο ίδιος εκπρόσωπος, τα υπό αναφορά σχέδια νόμου επιφέρουν τροποποιήσεις στην εθνική νομοθεσία στη βάση των υποδείξεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Οι εκπρόσωποι της Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου (ΑΑΕΚ) συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των σχεδίων νόμου.

Στο πλαίσιο της συζήτησης των σχεδίων νόμου μέλη της επιτροπής ζήτησαν ενημέρωση από τους αρμόδιους φορείς αναφορικά με το κατά πόσο οι προτεινόμενες τροποποιήσεις επιφέρουν αλλαγές στον τρόπο εφαρμογής του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου. Επιπροσθέτως, επισήμαναν ότι στο νομοσχέδιο δεν ενσωματώθηκαν οι πρόνοιες της παραγράφου 4 του άρθρου 23 της υπό αναφορά Οδηγίας, ως υποδεικνύει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, και ζήτησαν διευκρινίσεις από της αρμόδιους φορείς.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας, στη βάση των πιο πάνω παρατηρήσεων που εκφράστηκαν από

μέλη της επιτροπής, διαβεβαίωσε την επιτροπή ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν επηρεάζουν την πρακτική εφαρμογή του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου.

Αναφορικά με την επισήμανση των μελών της επιτροπής για τη μη ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία των προνοιών της παραγράφου 4 του άρθρου 23 της Οδηγίας, η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας ανέφερε ότι τέτοιες πρόνοιες, οι οποίες αφορούν τη συνεργασία των κρατών μελών με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, δεν είθισται να περιλαμβάνονται στην εθνική νομοθεσία, ωστόσο επιφυλάχθηκε να μελετήσει περαιτέρω το θέμα αυτό και να επανέλθει σε επόμενη συνεδρία της επιτροπής.

Συναφώς, το Υπουργείο Υγείας και η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, αφού επανεξέτασαν το εν λόγω ζήτημα, ενημέρωσαν την επιτροπή σε μεταγενέστερη συνεδρία της ότι δεν κρίνεται αναγκαία οποιαδήποτε περαιτέρω τροποποίηση.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και αφού προέβη στις απαραίτητες νομοτεχνικές διορθώσεις, αποφάσισε κατά πλειοψηφία του προέδρου της και των μελών της βουλευτών των Κοινοβουλευτικών Ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος να εισηγηθεί στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των κανονισμών.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα και το μέλος της βουλευτής της ΔΗΠΑ-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου και των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές, ομιλήτριες επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 19 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη των νέων άρθρων 6Α και 6Β. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίζουμε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Και το αποτέλεσμα είναι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες είκοσι πέντε. Υπέρ είκοσι τέσσερις και ένας ή μία δεν ψήφισε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι τέσσερις ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται ομόφωνα.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως «Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίζουμε για το σύνολο του νομοσχεδίου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες είκοσι έξι. Υπέρ είκοσι έξι, ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ, ομόφωνα το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο της Δημοκρατίας.

Προχωρούμε με την έγκριση του υπ' αριθμόν 20 θέματος.

Ψηφίστε, παρακαλώ, για την έγκριση των κανονισμών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Παρόντες είκοσι έξι. Υπέρ είκοσι έξι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ, οι κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Τα θέματα με τους αριθμούς 21 μέχρι 23 αποσύρονται.

Εδώ φτάσαμε στο τέλος της νομοθετικής εργασίας.

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη σταλθεί ηλεκτρονικά.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.185 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη, ημερομηνίας 16 Νοεμβρίου 2023, προς τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Πέτρο Ξενοφώντος

«Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων έχει υπογράψει μνημόνιο συναντίληψης με το Arab Council σε θέματα διαχείρισης υδάτων.

Παρακαλώ όπως ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, ως η αρμόδια αρχή, ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα πιο κάτω:

1. Τι περιλαμβάνει αυτό το μνημόνιο συναντίληψης;
2. Τι όφελος έχει η Κυπριακή Δημοκρατία από το μνημόνιο αυτό;
3. Πού έχει υπογραφεί το μνημόνιο συναντίληψης;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.186 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη, ημερομηνίας 16 Νοεμβρίου 2023, προς τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Πέτρο Ξενοφώντος

«Παρακαλώ όπως ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, ως η αρμόδια αρχή, ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων γιατί το Συμβούλιο Εκμετάλλευσης Χώρων Διάθεσης ή Αξιοποίησης Οικιακών Αποβλήτων Επαρχιών Λάρνακας-Αμμοχώστου αδυνατεί να καλύψει λειτουργικά έξοδα για τη Μονάδα Ολοκληρωμένων Εγκαταστάσεων Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΟΕΔΑ) Κόσης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.187 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη, ημερομηνίας 16 Νοεμβρίου 2023, προς τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Πέτρο Ξενοφώντος

«Έχοντας υπόψη ότι οι κλιματικές αλλαγές θα επιφέρουν πρόσθετα προβλήματα διάθεσης επαρκών ποσοτήτων νερού, παρακαλώ όπως ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, ως η αρμόδια αρχή, ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο θα ληφθούν μέτρα για τη διασφάλιση ποσοτήτων πόσιμου νερού, κατά πόσο εξετάζεται η σκέψη για δημιουργία επιπρόσθετης μονάδας αφαλάτωσης νερού και, εάν αυτό ισχύει, σε ποιο στάδιο βρίσκεται.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.188 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη, ημερομηνίας 16 Νοεμβρίου 2023, προς τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Πέτρο Ξενοφώντος

«Παρακαλώ όπως ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, ως η αρμόδια αρχή, ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποιες υποδομές και άλλα αρδευτικά έργα προορίζονται για αντικατάσταση και αναβάθμιση των υφιστάμενων αρδευτικών δικτύων της επαρχίας Λάρνακας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.189 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη, ημερομηνίας 16 Νοεμβρίου 2023, προς τον Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Αλέξη Βαφεάδη

«Παρακαλώ όπως ο Υπουργός Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, ως η αρμόδια αρχή, ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το ποσό που προβλέπεται, με βάση τον προϋπολογισμό του 2024, για τις κοινότητες Μενεού, Μαζωτού, Αγίου Θεοδώρου, Κιτίου και Ορμίδειας για κατασκευή έργων προστασίας και βελτίωσης των παραλιών τους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.190 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη, ημερομηνίας 16 Νοεμβρίου 2023, προς τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Πέτρο Ξενοφώντος

«Παρακαλώ όπως ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, ως η αρμόδια αρχή, ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων μέχρι πού ευρίσκεται η τεχνοοικονομική μελέτη για το νέο διυλιστήριο Χοιροκοιτίας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.191 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη, ημερομηνίας 16 Νοεμβρίου 2023, προς τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Πέτρο Ξενοφώντος

«Παρακαλώ τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, ως την αρμόδια αρχή, όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων μέχρι πού ευρίσκονται οι πιο κάτω εργασίες για τη Μονάδα ΟΕΔΑ Λάρνακας-Αμμοχώστου στην Κόση:

1. Η μελέτη και η κατασκευή της Β΄ Φάσης του Χώρου Υγειονομικής Ταφής (ΧΥΤ).
2. Οι κατασκευαστικές εργασίες για αναβάθμιση σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στην εθνική Στρατηγική Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων 2022-2027.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.192 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη, ημερομηνίας 16 Νοεμβρίου 2023, προς τον Υπουργό Οικονομικών κ. Μάκη Κεραυνό

«Παρακαλώ όπως ο Υπουργός Οικονομικών, ως η αρμόδια αρχή, ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τη διάθεση, απορρόφηση και υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων κονδυλίων που αφορούν τους δήμους, ανά επαρχία, για τα έτη 2016 έως 2023.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.193 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Βαλεντίνου Φακοντή, ημερομηνίας 17 Νοεμβρίου 2023, προς τον Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Αλέξη Βαφεάδη

«Στον Προϋπολογισμό του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων για το 2024 κάτω από το Κεφάλαιο 21.12, Άρθρο 04260 - Άλλες Επιχορηγήσεις περιλαμβάνεται συνολικό κονδύλι ύψους €90.715.010. Πιστώσεις ύψους €84.715.000 αφορούν στις δημόσιες επιβατικές μεταφορές. Σύμφωνα με το Επεξηγηματικό Μνημόνιο (σελίδα 698), οι εν λόγω πιστώσεις προορίζονται να καλύψουν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Νέες και υφιστάμενες συμβάσεις για το 2023 ύψους €75.000.000.
2. €2.000.000 για επενδύσεις σε υποδομές σε σταθμούς και στέγαστρα, καθώς και συμβόλαιο συντήρησης τηλεματικής ύψους €425.000 ανά έτος, για τα έτη 2023-2024-2025.
3. Αναβαθμίσεις συστήματος τηλεματικής ύψους €750.000.

Παρακαλώ όπως ο Υπουργός Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, ως η αρμόδια αρχή, ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Ποιο είναι το κονδύλι που θα λάβει η κάθε εταιρεία (ανάδοχος) από την ημέρα εφαρμογής των νέων συμβάσεων μέχρι και το τέλος του 2023 (ανά έτος);
2. Ποιο είναι το συνολικό προϋπολογιζόμενο κονδύλι για τις νέες και υφιστάμενες συμβάσεις για το 2024 και πώς αυτό κατανέμεται ανάμεσα στους αναδόχους;
3. Ποιο είναι το συνολικό ποσό που περιλαμβάνεται στον προϋπολογισμό του 2024 και προορίζεται να καλύψει δαπάνες για αναβάθμιση του συστήματος τηλεματικής και πώς αυτό κατανέμεται ανά επαρχία/σύμβαση;
4. Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η διαδικασία αναβάθμισης του συστήματος τηλεματικής στην κάθε επαρχία ξεχωριστά;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.194 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Σταύρου Παπαδούρη, ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 2023, προς τον Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Αλέξη Βαφεάδη

«Έχω πληροφορηθεί για ένα πρόβλημα, που σίγουρα χρήζει προσοχής, το οποίο αφορά τον πιθανό κίνδυνο για έμμεση διεθνή αναγνώριση του παράνομου αεροδρομίου της Τύμβου από διεθνείς φορείς, όπως η Παγκόσμια Ομοσπονδία Ελεγκτών Εναέριας Κυκλοφορίας (IFACTA), η Παγκόσμια Ομοσπονδία Πιλότων (IFALPA) και η Διεθνής Ένωση Αερομεταφορών (IATA).

Συγκεκριμένα, μέσα από ανακοινώσεις τους (επισυνάπτονται), φαίνεται να καλούν όλους τους πιλότους που πετάνε από το FIR Άγκυρας προς το FIR Λευκωσίας να επικοινωνούν με το αεροδρόμιο της Τύμβου, για να δίνουν τα στοιχεία πτήσης τους. Θεωρώ πως με αυτή την πρακτική που ακολουθείται από διεθνείς φορείς δίνεται υπόσταση και κατ' επέκταση έμμεση αναγνώριση σε ένα παράνομο αεροδρόμιο, που βρίσκεται στα κατεχόμενά μας εδάφη. Σύμφωνα με την ίδια πηγή πληροφόρησής μου, υπήρχε εναλλακτική λύση για τους διεθνείς φορείς, όμως δυστυχώς ακολουθήθηκε άλλη πρακτική, που φαίνεται να αποτελεί βήμα προς αναγνώριση του παράνομου αεροδρομίου.

Παρακαλώ όπως ο Υπουργός Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, ως η αρμόδια αρχή, πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο η Κυπριακή Δημοκρατία είναι ενημερωμένη για τις ενέργειες των διεθνών αυτών οργανισμών και, αν ναι, ποια μέτρα έχει λάβει για την αντιμετώπιση του κινδύνου πιθανής αναγνώρισης του παράνομου αεροδρομίου της Τύμβου.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους στάλθηκε στον αρμόδιο υπουργό.

Ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.195 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Σταύρου Παπαδούρη, ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 2023, προς τον Υπουργό Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνο Ιωάννου

«Έχω πληροφορηθεί ότι πρόσφατα κυκλοφόρησαν φωτογραφίες στα μέσα ενημέρωσης και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης με πέντε νεκρές αλεπούδες στην περιοχή της κοινότητας Κοτσιάτη της επαρχίας Λευκωσίας. Σύμφωνα με τις πληροφορίες μου, οι νεκρές αλεπούδες παραλήφθηκαν από την Υπηρεσία Θήρας και την Αστυνομία Ζώων για νεκροψία και διερεύνηση του περιστατικού.

Παρακαλώ τον Υπουργό Εσωτερικών, ως την αρμόδια αρχή, να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για:

1. το πόρισμα της νεκροψίας, δηλαδή για το αίτιο του θανάτου των πέντε αλεπούδων,
2. το αποτέλεσμα των ερευνών της Αστυνομίας Ζώων για τον μαζικό θάνατο των αλεπούδων και
3. για το αν οι αρμόδιες αρχές μελετούν να επαναφέρουν την αλεπού στα προστατευόμενα ζώα, ώστε να επιτυγχάνεται η πιο αποτελεσματική πρόληψη τέτοιων περιστατικών.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

(Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία, η στίξη και η σύνταξη των αποστολέων.)

Απάντηση ημερομηνίας 17 Νοεμβρίου 2023 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Πέτρου Ξενοφώντος στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.02.214, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2023, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Το Φράγμα Κλήρου-Ακάκι-Μαλούντας χωρητικότητας 2,0 ΕΚ m³ νερού κατασκευάστηκε για εμπλουτιστικούς σκοπούς με στόχο την ταμίευση νερού κατά την χειμερινή περίοδο, καθώς και για την ελεγχόμενη ροή για εμπλουτισμό του υδροφορέα, κατόπιν του οποίου οι γεωργοί θα αντλούσαν νερό για άρδευση. Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια, μετά από διάφορα προβλήματα υδροδότησης που παρουσιάστηκαν στις κοινότητες Κλήρου, Αρεδιού, Μαλούντας και Αγ. Ιωάννη Μαλούντας, το Φράγμα χρησιμοποιείται και για σκοπούς ύδρευσης των προαναφερόμενων κοινοτήτων.
 - (β) Το 1990, στο πλαίσιο υλοποίησης του Υδατικού Έργου Ακακίου-Μαλούντας (Φράγμα Κλήρου-Ακάκι-Μαλούντας), διενεργήθηκε έρευνα αναφορικά με τα Υδατικά Δικαιώματα των κοινοτήτων που βρίσκονται κατόπιν του Φράγματος. Η έρευνα κατέδειξε ότι κάποιοι Αρδευτικοί Σύνδεσμοι (Α/Σ) και Αρδευτικά Τμήματα (Α/Τ) των κοινοτήτων Αγ. Ιωάννη Μαλούντας, Μενοίκου, Ακακίου και Αυλώνας έχουν υδατικά δικαιώματα του νερού που αποθηκεύεται στο Φράγμα.
 - (γ) Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (ΤΑΥ), μετά από διαβούλευση με τις εμπλεκόμενες κοινότητες, προχώρησε στην εκπόνηση προκαταρκτικής μελέτης και την υποβολή Σημειώματος Έργου για τοποθέτηση αγωγού μεταφοράς νερού από το Φράγμα Κλήρου-Ακάκι-Μαλούντας. Σημειώνεται ότι το κόστος υλοποίησης του έργου έχει εκτιμηθεί το 2019 στο €1.000.000. Η εκπόνηση οριστικής μελέτης δεν προχώρησε, επειδή διαφάνηκε ότι απαιτείται περαιτέρω διερεύνηση (α) στα υφιστάμενα υδατικά δικαιώματα, (β) στο ιδιοκτησιακό καθεστώς/απαλλοτριώσεις/δικαιώματα δουλείας και (γ) στην κατάσταση/επάρκεια υφιστάμενης υποδομής των Α/Τ και Α/Σ.
2. Στη βάση των πιο πάνω, το ΤΑΥ θα προχωρήσει σε γενική επαναξιολόγηση του έργου, αναφορικά με το ενδεχόμενο αύξησης του κόστους κατασκευής και τη βιωσιμότητά του. Λόγω στενότητας οικονομικών πόρων, η επαναξιολόγηση του έργου προγραμματίζεται να υλοποιηθεί σε χρονικό ορίζοντα 3 ετών. Ανάλογα με το αποτέλεσμα θα προγραμματιστούν και οι επόμενες ενέργειες του ΤΑΥ.
 3. Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 2023 της Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Άννας Κουκκίδη Προκοπίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.067, ημερομηνίας 5 Σεπτεμβρίου 2023, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Ανδρέα Θεμιστοκλέους

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα πιο κάτω:

1. Στις 17 Μαΐου 2023 αναρτήθηκε στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για μια μέρα, η σημαία

της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας καθώς η 17^η Μαΐου αποτελεί τη Διεθνή μέρα κατά της Ομοφοβίας, Αμφιφοβίας και Τρανσφοβίας, η οποία εορτάζεται σε παγκόσμιο επίπεδο από διεθνείς και ευρωπαϊκούς οργανισμούς. Το 2023 αποτελεί το τρίτο συνεχές έτος, κατά το οποίο αναρτήθηκε η σημαία της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας τόσο στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως όσο και στο Υπουργείο Εξωτερικών ενώ η Βουλή των Αντιπροσώπων φωταγωγήθηκε με τα χρώματα της σημαίας.

2. Η ανάρτηση της σημαίας της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας κατά τη 17^η Μαΐου αποτελεί πρακτική σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, καθώς αναρτάται στην είσοδο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε Βρυξέλλες, Στρασβούργο και Λουξεμβούργο καθώς και στο Συμβούλιο της Ευρώπης στο Στρασβούργο. Επίσης, αναρτάται στα περισσότερα κυβερνητικά κτίρια κρατών μελών καθώς και στις Πρεσβείες στο εξωτερικό.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Νοεμβρίου 2023 του Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Αλέξη Βαφειάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.096, ημερομηνίας 18 Σεπτεμβρίου 2023, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Νίκου Κέττηρου

«Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Υποβολή αιτημάτων για κατασκευή κυρτωμάτων

Αιτήματα για κατασκευή μέτρων ύφεσης της κυκλοφορίας (κυρτώματα και υπερυψωμένα πλατό) μπορούν να υποβληθούν από οποιονδήποτε πολίτη, από οργανωμένα σύνολα π.χ. σχολεία, ή Συνδέσμους Γονέων, από Δήμους/Κοινότητες, από την Αστυνομία, ή από άλλες Υπηρεσίες/Τμήματα. Όλα τα αιτήματα για κατασκευή κυρτωμάτων οδοστρώματος, ανεξάρτητα από το ποιος τα έχει υποβάλει, καθυκόντως εξετάζονται και αξιολογούνται μετά από επιτόπια επίσκεψη Λειτουργών του Τμήματος Δημοσίων Έργων συχνά συνοδευόμενων από την Αστυνομία ή/και την Τοπική Αρχή.

2. Αρμόδια Αρχή για έγκριση τοποθέτησης κυρτωμάτων

Τα αιτήματα για κατασκευή μέτρων ύφεσης της κυκλοφορίας (κυρτώματα και υπερυψωμένα πλατό) εξετάζονται σε συνεδρίες της Τεχνικής Επιτροπής του Κεντρικού Φορέα Επίλυσης Κυκλοφοριακών Προβλημάτων (Αρμόδια Διατμηματική Επιτροπή), της οποίας μέλη είναι εκπρόσωποι του Τμήματος Δημοσίων Έργων, του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, του Αρχηγού Αστυνομίας και της Ένωσης Δήμων. Στις συνεδρίες της Τεχνικής Επιτροπής προσκαλούνται και εκπροσωπούνται και οι Τοπικές Αρχές για διατύπωση απόψεων για τα θέματα που τις αφορούν. Μετά από αξιολόγηση των αιτημάτων που υποβάλλονται, η Τεχνική Επιτροπή υιοθετεί, ή δεν κρίνει δικαιολογημένο το αίτημα που υποβλήθηκε. Σε συνέχεια αυτού, για τα αιτήματα που έχουν υιοθετηθεί με βάση την απόφαση της Τεχνικής Επιτροπής, ο Διευθυντής του Τμήματος Δημοσίων Έργων προωθεί σχετική έγκριση προς την Αρμόδια Αρχή στην οποία εμπίπτει η αρμοδιότητα του δρόμου, για υλοποίηση των μέτρων.

3. Αρμόδια Αρχή για την κατασκευή κυρτωμάτων

Την ευθύνη για την υλοποίηση των κυρτωμάτων ή των υπερυψωμένων πλατό που έχουν εγκριθεί, αναλαμβάνει η Αρχή στην οποία εμπίπτει η αρμοδιότητα του δρόμου στον οποίο εγκρίθηκαν τα κυρτώματα. Οι Αρχές που έχουν υπό την αρμοδιότητά τους οδικό δίκτυο και ως εκ τούτου υλοποιούν κυρτώματα σε αυτό, είναι το Τμήμα Δημοσίων Έργων, οι Δήμοι, και οι Επαρχιακές Διοικήσεις.

4. Προδιαγραφές κατασκευής κυρτωμάτων

Η κατασκευή κυρτωμάτων και υπερυψώσεων περιλαμβάνεται ως μέτρο κυκλοφοριακής ύφεσης στο αντίστοιχο κεφάλαιο, στα “Γεωμετρικά Πρότυπα Σχεδιασμού Αστικών Δρόμων στην Κύπρο”, τα οποία έχουν εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο. Με βάση το πρότυπο αυτό το Τμήμα Δημοσίων Έργων ετοίμασε τυπικά σχέδια, τα οποία αναθεωρήθηκαν το 2019. Τα πρότυπα αυτά καθορίζουν, μεταξύ άλλων, την γεωμετρία, το ύψος, την κλίση, το σχήμα του κυρτώματος ως, επίσης, και την απαραίτητη σήμανση/σηματοδότηση που πρέπει να τοποθετηθεί και χαραχθεί. Τα τυπικά σχέδια και οι προδιαγραφές είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα του Τμήματος Δημοσίων Έργων. Η κατασκευή των κυρτωμάτων, των υπερυψωμένων πλατό ως επίσης και των υπερυψωμένων διαβάσεων πεζών, από οποιαδήποτε Αρχή υλοποιεί τα μέτρα αυτά, πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τα σχέδια αυτά και τα πρότυπα του Τμήματος Δημοσίων Έργων.

Επιπρόσθετα των πιο πάνω σχετικά με το θέμα των μέτρων ύφεσης της κυκλοφορίας, σας πληροφορώ ότι το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων μετά και την πρόσφατη συζήτηση του θέματος αυτού στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων μέσω του Τμήματος Δημοσίων Έργων, έχει εντατικοποιήσει ενέργειες για τον έλεγχο των υφιστάμενων κυρτωμάτων στο οδικό δίκτυο, για την αξιολόγηση εκ νέου αξόνων στους οποίους έχει κατασκευαστεί μεγάλος αριθμός μέτρων και για την επανεκπαίδευση (στα πρότυπα σχέδια όσο και στην διαδικασία κατασκευής) όλων των Αρχών που υλοποιούν μέτρα ύφεσης. Επιπρόσθετα, έγινε ειδική συνεδρία της Τεχνικής Επιτροπής του Κεντρικού Φορέα Επίλυσης Κυκλοφοριακών Προβλημάτων με θέμα “Ο μεγάλος αριθμός κυρτωμάτων που έχουν κατασκευαστεί σε δημόσιους δρόμους και τα προβλήματα που προκύπτουν στην ανθρώπινη υγεία”, της οποίας τα στοιχεία που είχαν κατατεθεί, ιδιαίτερα γύρω από το θέμα της υγείας και της διακίνησης ασθενοφόρων, έχουν υιοθετηθεί ως

επιπλέον παράγοντες που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την εξέταση των θεμάτων που αφορούν τα κυρώματα, υφιστάμενα ή και προτεινόμενα.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Νοεμβρίου 2023 του Υπουργού Οικονομικών κ. Μάκη Κερανού στις ερωτήσεις με αρ. 23.06.012.03.109 και 23.06.012.03.110, ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 2023, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Σε σχέση με ερωτήματα που αφορούν τους σύμβουλους και συνεργάτες των υπουργείων/υφυπουργείων, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Κρίνω σκόπιμο να επισημάνω ότι οι σύμβουλοι/συνεργάτες των υπουργείων/υφυπουργείων για να καταστεί δυνατή η απασχόληση τους υπογράφουν «Σύμβαση Παροχής Υπηρεσιών Συμβούλου - Συνεργάτη», αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται στο Επεξηγηματικό Μνημόνιο που συνοδεύει τον Προϋπολογισμό και στην παρούσα επιστολή για εύκολη αναφορά. Πιο κάτω, παρατίθενται οι απαντήσεις των δύο σχετικών ερωτημάτων:

(α) Ερώτημα με αρ. 23.06.012.03.109, ημερομηνίας 27 Σεπτεμβρίου 2023.

Σε σχέση με το εάν οι σύμβουλοι και συνεργάτες των υπουργείων/υφυπουργείων κατέχουν το δικαίωμα να συμμετέχουν σε αποστολές στο εξωτερικό, αναφέρεται ότι ισχύει η παράγραφος 2.7 (β) του πρότυπου της Σύμβαση *“Για τους σκοπούς της παρούσας Συμφωνίας, η Κυβέρνηση αναλαμβάνει στις περιπτώσεις συμμετοχής του Συμβούλου - Συνεργάτη σε επιστημονικά σεμινάρια σε σχέση με τα καθήκοντά του, σε Επιτροπές ή Ομάδες Εργασίας του Συμβουλίου της Ε.Ε. και σε περίπτωση που απαιτείται να συνοδεύσει στο εξωτερικό για οποιουδήποτε υπηρεσιακού λόγου τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας/τον Υπουργό/τον Υφυπουργό/τον Κυβερνητικό Εκπρόσωπο/τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων, η Κυβέρνηση αναλαμβάνει, ύστερα από σχετική έγκριση του εν λόγω Αξιωματούχου, να καλύπτει και τα έξοδα εγγραφής αν αυτά πραγματοποιούνται στο εξωτερικό, τα έξοδα μετάβασης και παραμονής του στο εξωτερικό, το ύψος των οποίων δεν μπορεί να υπερβαίνει αυτών που καταβάλλονται στους Ιδιώτες που εκπροσωπούν τη Δημοκρατία στο εξωτερικό”*.

(β) Ερώτημα με αρ. 23.06.012.03.110, ημερομηνίας 27 Σεπτεμβρίου 2023.

Σε σχέση με το εάν οι σύμβουλοι σε υπουργεία/υφυπουργεία έχουν καθορισμένο ωράριο εργασίας, αναφέρεται ότι κάτι τέτοιο δεν ισχύει αφού σύμφωνα με την διάταξη 2.8 της Σύμβασης *“Ο Σύμβουλος - Συνεργάτης δεν θα υπάγεται σε οποιουδήποτε όρους υπηρεσίας των Δημοσίων Υπαλλήλων και δεν θα υπόκειται σε ιεραρχική δικαιοδοσία οποιουδήποτε υπαλλήλου της Δημόσιας Υπηρεσίας”*.

3. Παραμένω στην διάθεσή σας για οποιοσδήποτε τυχόν διευκρινήσεις.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον/στη βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 2023 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Ιωάννου στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.116, ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2023, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Γιώργου Κουκουμά

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

(α) Το θέμα στελέχωσης των χειμερινών παραλιών των Επαρχιών Λάρνακας και Λεμεσού, συζητήθηκε στις 20/10/2023 με τις εμπλεκόμενες Συντεχνίες των ναυαγοσωστών στο Υπουργείο Εσωτερικών, σε συνάρτηση με τα όσα προβλέπονται για τη στελέχωση των ναυαγοσωστικών σημείων στο Εθνικό Σχέδιο Ασφάλειας Παραλιών “ΣΑΛΑΜΙΣ”.

(β) Το Υπουργείο Εσωτερικών αναγνωρίζει την ανάγκη ορθής στελέχωσης των χειμερινών παραλιών τόσο για την ασφάλεια των λουόμενων όσο και για την ασφάλεια των ίδιων των ναυαγοσωστών και προς το σκοπό αυτό προτίθεται να υποβάλει σύντομα πρόταση προς το αρμόδιο Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού για τις ανάγκες στελέχωσης των παραλιών, αφού πρώτα κοστολογηθεί η πρόταση που θα υποβληθεί έτσι ώστε να μην επιβαρύνεται σημαντικά το σύστημα ασφάλειας παραλιών.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Νοεμβρίου 2023 του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Γιώργου Παπαναστασίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.117, ημερομηνίας 6 Οκτωβρίου 2023, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Στις 29 Σεπτεμβρίου 2023 έχει δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας (αρ. 5824) το περί Καθορισμού των Κριτηρίων της Ενεργειακής Φτώχειας Διάταγμα του 2023 (Κ.Δ.Π. 308/2023), το οποίο περιλαμβάνει τα κριτήρια για τον καθορισμό της ενεργειακής φτώχειας (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι).

3. Σύμφωνα με το Άρθρο 130 των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων 2021 έως 2023 έγινε διαβούλευση του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας με τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τα κριτήρια που περιλήφθηκαν είναι η δυσχερής θέση λόγω χαμηλού εισοδήματος σε συνδυασμό με την επαγγελματική κατάσταση, την οικογενειακή κατάσταση και τις ειδικές συνθήκες υγείας, κατόπιν αξιολόγησης από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας και την Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας του Υφυπουργείου Κοινωνικής Πρόνοιας. Οι κατηγορίες των πολιτών που περιλαμβάνονται σε νοικοκυριά που εμπίπτουν στην ενεργειακή φτώχεια είναι:
 - (α) οι Λήπτες Δημόσιου Βοηθήματος που παρέχεται από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας του Υφυπουργείου Κοινωνικής Πρόνοιας, και
 - (β) οι Δικαιούχοι του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος που παρέχεται από την Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας του Υφυπουργείου Κοινωνικής Πρόνοιας.
4. Τα μέτρα που λήφθηκαν για αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας περιλαμβάνονται στο περί των Μέτρων Αντιμετώπισης της Ενεργειακής Φτώχειας και των Μέτρων Προστασίας των Ευάλωτων Πελατών Ηλεκτρικής Ενέργειας Διάταγμα του 2023 (Κ.Δ.Π. 310/2023), το οποίο δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας (αρ. 5824) στις 29 Σεπτεμβρίου 2023 και τέθηκε σε ισχύ την 1^η Νοεμβρίου (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II**). Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν:
 - (α) αυξημένη χορηγία μέσω συμμετοχής στα σχέδια χορηγιών του Ταμείου Α.Π.Ε. & ΕΞ.Ε.,
 - (β) αυξημένη χορηγία μέσω συμμετοχής στο Πρόγραμμα “Εξοικονομώ-Αναβαθμίζω στις Κατοικίες” του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας,
 - (γ) ένταξη στο μέτρο μη-αποκοπής ή επανασύνδεσης ηλεκτρικής ενέργειας σε κρίσιμες περιόδους για τα νοικοκυριά που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια και περιλαμβάνουν πολίτες για τους οποίους η απρόσκοπτη παροχή ηλεκτρικής ενέργειας είναι απαραίτητη για λόγους που σχετίζονται με την υγεία τους, και
 - (δ) ένταξη στην ειδική διατίμηση ηλεκτρισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου με κωδικό 08.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 21^{ης} Νοεμβρίου 2023 της Υπουργού Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας κ. Αθηνάς Μιχαηλίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.122, ημερομηνίας 13 Οκτωβρίου 2023, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρίστου Χριστοφίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτησή σας και σας ενημερώνω για τα ακόλουθα:

2. Μετά από οδηγίες των Τεχνικών Υπηρεσιών, την περσινή χρονιά, προς τη Σχολική Εφορεία Παλαιομετόχου, για ανάθεση της μελέτης σε ιδιώτη μελετητή, πραγματοποιήθηκε συνάντηση του ιδιώτη μελετητή με λειτουργό των Τεχνικών Υπηρεσιών, κατά την οποία του δόθηκαν προδιαγραφές, σχέδια και λεπτομερείς επεξηγήσεις. Ακολούθησε επιτόπια επίσκεψη του ιδιώτη μελετητή και της λειτουργού των Τεχνικών Υπηρεσιών στην εν λόγω σχολική μονάδα. Στη συνέχεια δεν υπήρξε ενδιαφέρον και υποβολή προσφοράς από τον ιδιώτη μελετητή και ταυτοχρόνως παρατηρήθηκε αδράνεια από μέρος της Σχολικής Εφορείας Παλαιομετόχου.
3. Με βάση τα πιο πάνω και λόγω της μη ανάληψης ευθύνης από τη Σχολική Εφορεία, ως αναθέτουσα αρχή και σύμφωνα με τον Νόμο Περί Σχολικών Εφορειών, το έργο ανατέθηκε στην Εφορεία Ελληνικών Εκπαιδευτηρίων Λευκωσίας.
4. Ο πρόεδρος της Εφορείας Ελληνικών Εκπαιδευτηρίων Λευκωσίας, μετά και την επίσκεψή του στη σχολική μονάδα, προέβη στις ανάλογες ενέργειες όσον αφορά τις κατεδαφίσεις των επικίνδυνων σκιάστρων. Προκηρύχθηκε διαγωνισμός και οι εργασίες θα ξεκινήσουν αμέσως. Ταυτοχρόνως, θα ξεκινήσει η μελέτη για τις εργασίες επιδιόρθωσης, συντήρησης και βελτίωσης.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε διευκρινίσεις τυχόν χρειαστείτε.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση.

Σήμερα δεν θα προχωρήσουμε σε αυτό το κεφάλαιο.

Εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας. Η επόμενη συνεδρία της Βουλής των Αντιπροσώπων, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 30 Νοεμβρίου 2023, στις 4.00 μ.μ., με ημερήσια διάταξη που θα σας αποσταλεί.

[Στις 27 Νοεμβρίου 2023 κυκλοφόρησε η ημερήσια διάταξη της δέκατης συνεδρίας της Τρίτης Συνόδου της Δωδέκατης Βουλευτικής Περιόδου του σώματος:

Η Πρόεδρος της Βουλής συγκαλεί συνεδρία της ολομέλειας του σώματος την Πέμπτη, 30 Νοεμβρίου 2023, στις 4.00 μ.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023.
(Πρόταση νόμου των κ. Χάρη Γεωργιάδη, Ονούφριου Κουλλά και Σάββιας Ορφανίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Ηλία Μυριάνθους, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου, και Σταύρου Παπαδούρη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού).
(Αρ. Φακ. 23.02.064.061-2023).
2. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.01.064.174-2023).
3. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.01.064.175-2023).
4. Ο περί Προσωρινής Συνεισφοράς Αλληλεγγύης επί των Πλεοναζόντων Κερδών στους Τομείς του Αργού Πετρελαίου, του Φυσικού Αερίου, του Γαιάνθρακα και των Διυλιστηρίων Νόμος του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.01.064.148-2023).
5. Ο Τροποποιητικός (Αρ. 1) του περί Προϋπολογισμού του Δημοσιονομικού Συμβουλίου του 2023 Νόμου του 2023 Νόμος του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.01.064.139-2023).
6. Ο περί Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023.
(Πρόταση νόμου των κ. Χάρη Γεωργιάδη, Ονούφριου Κουλλά και Σάββιας Ορφανίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Γιώργου Λουκαΐδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Χριστιάνας Ερωτοκρίτου και Χρύση Παντελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, Αλέκου Τρυφωνίδη εκ μέρους της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων και Σταύρου Παπαδούρη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).
(Αρ. Φακ. 23.02.064.118-2023).
7. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2023.
(Πρόταση νόμου των κ. Χάρη Γεωργιάδη, Ονούφριου Κουλλά και Σάββιας Ορφανίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Γιώργου Λουκαΐδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Χριστιάνας Ερωτοκρίτου και Χρύση Παντελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, Αλέκου Τρυφωνίδη εκ μέρους της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων και Σταύρου Παπαδούρη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).
(Αρ. Φακ. 23.02.064.119-2023).
8. Ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2023.
(Πρόταση νόμου των κ. Χάρη Γεωργιάδη, Ονούφριου Κουλλά και Σάββιας Ορφανίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Γιώργου Λουκαΐδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Χριστιάνας Ερωτοκρίτου και Χρύση Παντελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, Ηλία

Μυριάνθους εκ μέρους της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, Αλέκου Τρυφωνίδη εκ μέρους της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων και Σταύρου Παπαδόουρη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).
(Αρ. Φακ. 23.02.064.120-2023)

9. Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023.
(Πρόταση νόμου των κ. Χάρη Γεωργιάδη, Ονούφριου Κουλλά και Σάββιας Ορφανίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Γιώργου Λουκαΐδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Χριστιάνας Ερωτοκρίτου και Χρύση Παντελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, Αλέκου Τρυφωνίδη εκ μέρους της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων και Σταύρου Παπαδόουρη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).
(Αρ. Φακ. 23.02.064.121-2023).
10. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2023.
(Πρόταση νόμου των κ. Χάρη Γεωργιάδη, Ονούφριου Κουλλά και Σάββιας Ορφανίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Γιώργου Λουκαΐδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Χριστιάνας Ερωτοκρίτου και Χρύση Παντελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, Αλέκου Τρυφωνίδη εκ μέρους της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων και Σταύρου Παπαδόουρη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).
(Αρ. Φακ. 23.02.064.122-2023).
11. Ο περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023.
(Πρόταση νόμου των κ. Χάρη Γεωργιάδη, Ονούφριου Κουλλά και Σάββιας Ορφανίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Γιώργου Λουκαΐδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Χριστιάνας Ερωτοκρίτου και Χρύση Παντελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, Αλέκου Τρυφωνίδη εκ μέρους της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων και Σταύρου Παπαδόουρη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).
(Αρ. Φακ. 23.02.064.123-2023).
12. Ο περί Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2023.
(Πρόταση νόμου των κ. Χάρη Γεωργιάδη, Ονούφριου Κουλλά και Σάββιας Ορφανίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Γιώργου Λουκαΐδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Χριστιάνας Ερωτοκρίτου και Χρύση Παντελίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, Ηλία Μυριάνθους εκ μέρους της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα, Αλέκου Τρυφωνίδη εκ μέρους της Δημοκρατικής Παράταξης-Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων και Σταύρου Παπαδόουρη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).
(Αρ. Φακ. 23.02.064.124-2023).
13. Ο περί Σχολικών Εφορειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.01.064.153-2023).
14. Ο περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2022.

(Πρόταση νόμου του κ. Νικόλα Παπαδόπουλου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος).
(Αρ. Φακ. 23.02.063.205-2022).

15. Ο περί Άδειας Οδήγησης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022.
(Αρ. Φακ. 23.01.063.031-2022).
16. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2023.
(Πρόταση νόμου των κ. Νίκου Τορναρίτη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, Φωτεινής Τσιρίδου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού, Νίκου Γεωργίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, Ανδρέα Πασιουρτίδη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας, Πανίκου Λεωνίδου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού, Κωστή Ευσταθίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, και Μαρίνου Μουσιούττα, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας).
(Αρ. Φακ. 23.02.064.114-2023).
17. Οι περί Κοινωνικών Επιχειρήσεων Κανονισμοί του 2022.
(Αρ. Φακ. 23.03.059.062-2022).
18. Ο περί Προστατευτικών Μέτρων κατά των Επιβλαβών για τα Φυτά Οργανισμών Νόμος του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.01.064.145-2023).
19. Ο περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2020.
(Αρ. Φακ. 23.01.061.205-2020).
20. Ο περί Αξιολόγησης και Διαχείρισης του Περιβαλλοντικού Θορύβου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2022.
(Πρόταση νόμου του κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου, βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).
(Αρ. Φακ. 23.02.063.065-2022).
21. Ο περί Ιδιωτικών Γραφείων Εξεύρεσης Εργασίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022.
(Αρ. Φακ. 23.01.063.152-2022).
22. Οι περί Γενικού Λογιστηρίου - Θέσεις Λειτουργού Λογιστηρίου Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας Α΄ και Επιθεωρητή Λογαριασμών Αρχής Κρατικών Εκθέσεων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.03.060.055-2023).
23. Οι περί της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών - Θέση Νομικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.03.060.058-2023).
24. Οι περί της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας - Θέση Νομικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.03.060.059-2023).
25. Οι περί του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας - Θέση Λειτουργού Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.03.060.060-2023).
26. Οι περί του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας - Θέση Γραμματειακού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.03.060.061-2023).
27. Οι περί του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης - Θέση Τεχνικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.03.060.062-2023).
28. Οι περί Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως - Θέσεις Διευθυντή Τομέα Δημοσίας Τάξεως, Ανώτερου Λειτουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, Λειτουργού Δικαιοσύνης και

Δημοσίας Τάξεως Α΄ και Λειτουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.03.060.066-2023).

29. Οι περί του Υπουργείου Υγείας, Διοίκηση - Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών, Νοσηλευτικός Κλάδος Ψυχικής Υγείας - Θέση Προϊστάμενου Νοσηλευτή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.03.060.067-2023).
30. Οι περί Υπουργείου Οικονομικών - Θέση Πρώτου Λειτουργού Χορηγιών και Επιδομάτων (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023.
(Αρ. Φακ. 23.03.060.070-2023).
31. Ο περί Γενικού Συστήματος Υγείας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2023.
(Πρόταση νόμου του κ. Ευθύμιου Δίπλαρου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.02.064.102-2023).
32. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για έγκριση του Προϋπολογισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων για το οικονομικό έτος 2024.
(Αρ. Φακ. 23.10.002.001, 13.23.001.001).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

Ερωτήσεις και απαντήσεις

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Η αναθεωρητική πολιτική της Τουρκίας, η οποία αποσκοπεί στην αλλαγή των ισορροπιών στην ευρύτερη περιοχή, με στόχο να καταστεί ηγεμονική δύναμη, και οι κίνδυνοι που ελλοχεύουν». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των κ. Χρίστου Σενέκη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, Κωστή Ευσταθίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, και Σταύρου Παπαδοπούρη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού).
(20.1.2022).
(Αρ. Φακ. 23.05.055.001-2022).
2. «Μεταναστευτικό: Οι διεθνείς υποχρεώσεις της Δημοκρατίας, η ευρωπαϊκή διάσταση και η διαχείριση του θέματος». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των κομμάτων).
(22.9.2022).
(Αρ. Φακ. 23.05.055.002-2022).
3. Αξιολόγηση της μέχρι σήμερα πορείας υλοποίησης του Γενικού Συστήματος Υγείας.
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας).
(9.11.2023).
(Αρ. Φακ. 23.05.056.001).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Καλό βράδυ!

(Ωρα λήξης: 7.44 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

(αλφαβητικά κατά κόμμα)

ΔΗΣΥ

Αλαμπρίτης Πρόδρομος

Ορφανίδου Σάβια

Γεωργιάδης Χάρης	Πάζαρος Χαράλαμπος
Γεωργίου Νίκος	Σύκας Νίκος
Δημητρίου Δημήτρης	Τορναρίτης Νίκος
Δίπλαρος Ευθύμιος	Τσιρίδου Φωτεινή
Κάρουλλας Γιώργος	Χατζηγιάννης Κυριάκος
Κουλλά Ονούφριος	

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Γαβριήλ Γιαννάκης	Λουκαΐδης Γιώργος
Δαμιανού Άριστος	Νικολάου Μαρίνα
Καυκαλιάς Αντρέας	Φακοντής Βαλεντίνος
Κέττηρος Νίκος	Χαραλαμπίδου Ειρήνη
Κουκουμάς Γιώργος	Χριστόφιας Χρίστος
Κυπριανού Άντρος	Χριστοφίδης Χρίστος
Κώστα Κώστας	

ΔΗΚΟ

Ερωτοκρίτου Χριστιάνα	Παντελίδης Χρύσης
Κουλίας Ζαχαρίας	Παπαδόπουλος Νικόλας
Μυλωνάς Παύλος	Σαββίδης Χρυσάνθος
Ορφανίδης Χρίστος	Σενέκης Χρίστος

ΕΛΑΜ

Ιωάννου Σωτήρης	Χρίστου Χρίστος
Παπαγιάννης Λίνος	

ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα

Αποστόλου Ανδρέας	Σιζόπουλος Μαρίνος
-------------------	--------------------

ΔΗΠΑ-Συνεργασία

Γιακουμή Μιχάλης	Τρυφωνίδης Αλέκος
------------------	-------------------

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Θεοπέμπτου Χαράλαμπος	Παπαδούρης Σταύρος
-----------------------	--------------------

Ανεξάρτητοι

Αλεξάνδρα Ατταλίδου	Θεμιστοκλέους Ανδρέας
---------------------	-----------------------

Μεμονωμένος σοσιαλιστής βουλευτής

Ευσταθίου Κωστής

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.
1. Αναφορά του προεδρεύοντος της συνεδρίασης (Ζαχαρίας Κουλίας) στην Παγκόσμια Ημέρα για την Εξάλειψη της Βίας κατά των Γυναικών.	441
2. Ενημέρωση για τις ακόλουθες διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής των Αντιπροσώπων:	441
α. Συμμετοχή των κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου, ως επικεφαλής, Κυριάκου Χατζηγιάννη και Χρίστου Σενέκη στις εργασίες της 21 ^{ης} Φθινοπωρινής Συνόδου της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη στο Γερεβάν.	
β. Συμμετοχή της κ. Ρίτας Θεοδώρου Σούπερμαν σε περιφερειακό σεμινάριο του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη με θέμα την	

καταπολέμηση της προώθησης της εμπορίας προσώπων μέσω της κατάχρησης τεχνολογικών μέσων στο Βουκουρέστι.

3. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, παρατηρήσεις των κ. Γιώργου Λουκαΐδη και Χριστιάνας Ερωτοκρίτου για κήρυξη του νομοσχεδίου «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2023» ως επείγοντος και απόφαση για κήρυξή του ως επείγοντος. 442
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022», αγορεύσεις και συζήτηση (Σταύρος Παπαδούρης, Σωτήρης Ιωάννου, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, Αντρέας Καυκαλιάς, Μαρίνος Σιζόπουλος, Αλέκος Τρυφωνίδης, Χάρης Γεωργιάδης, Κωστής Ευσταθίου, Άριστος Δαμιανού, Λίνος Παπαγιάννης, Νικόλας Παπαδόπουλος, Ανδρέας Θεμιστοκλέους, Ζαχαρίας Κουλίας, Παύλος Μυλωνάς), ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 2) και δικαιολόγηση αρνητικής ψήφου από τον κ. Σταύρο Παπαδούρη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών. 445
5. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2022», αγορεύσεις [Μαρίνα Νικολάου, Ανδρέας Αποστόλου, Σάββια Ορφανίδου, προεδρεύων (Ζαχαρίας Κουλίας), Ειρήνη Χαραλαμπίδου] και ψήφισή της σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023». 463
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2023» και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 2). 469
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμφωνίας Εταιρικής Σχέσης και Συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Δημοκρατίας της Σιγκαπούρης, αφετέρου, (Κυρωτικός) Νόμος του 2023» και ψήφισή του σε νόμο. 472
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Υφυπουργού παρά τω Προέδρω για Ευρωπαϊκά Θέματα (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2023» και ψήφισή του σε νόμο. 473
9. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Παραχώρηση Τίτλων Ιδιοκτησίας σε Εκτοπισθέντες και Άλλα Πρόσωπα) (Ειδικοί) Κανονισμοί του 2023» και «Οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Παραχώρηση Συμβάσεων Μίσθωσης σε Εκτοπισθέντες και Άλλα Πρόσωπα) (Ειδικοί) Κανονισμοί του 2023», αγορεύσεις (Νίκος Κέττηρος, Μαρίνος Σιζόπουλος, Γιώργος Κάρουλλας) και έγκρισή τους. 475
10. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Παραχώρηση Συμβάσεων Μίσθωσης σε Εκτοπισθέντες και άλλα Πρόσωπα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2023» και έγκρισή τους. 481
11. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Οδικής Μεταφοράς Επικίνδυνων Εμπορευμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023», αγορεύσεις (Κώστας Κώστα, Χρύσανθος Σαββίδης, Κυριάκος Χατζηγιάννης) και ψήφισή του σε νόμο. 482
12. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Ορισμένων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Παροχής Υπηρεσιών που Συνάπτονται από Αναθέτουσες Αρχές ή Αναθέτοντες Φορείς στους Τομείς της Άμυνας και της Ασφάλειας και για Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2018», παρατηρήσεις του κ. Μαρίνου Σιζόπουλου και ψήφισή του σε νόμο. 485
13. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας Νόμος (Αρ. 1) του 2023», αγορεύσεις (Χρίστος Χριστοφίδης, Χρύσανθος Σαββίδης, Γιώργος Κάρουλλας) και ψήφισή του σε νόμο. 488
14. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2023» και ψήφισή του σε νόμο. 492
15. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Δημιουργίας Μητρώου Οικοτεχνίας Νόμος του 2023», αγορεύσεις (Κυριάκος Χατζηγιάννης, Χρύσης Παντελίδης, Κωστής Ευσταθίου, Νίκος Σύκας, Σταύρος Παπαδούρης, Χρύσανθος Σαββίδης) και ψήφισή της σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Δημιουργίας Μητρώου Οικοτεχνίας και για Άλλα Συναφή Θέματα Νόμος του 2023». 494
16. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Κοινωνικών Επιχειρήσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023», αγορεύσεις και συζήτηση (Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, Ανδρέας Θεμιστοκλέους, Κυριάκος Χατζηγιάννης) και ψήφισή της σε νόμο. 503

17.	Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί της Προστασίας των Ονομασιών Προέλευσης και Γεωγραφικών Ενδείξεων Γεωργικών Προϊόντων και Τροφίμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023», παρατηρήσεις του κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη και ψήφισή της σε νόμο.	510
18.	Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας (Καθορισμός Βασικών Προτύπων Ασφάλειας για την Προστασία από τους Κινδύνους που προκύπτουν από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2023» και έγκρισή τους.	513
19.	Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2022», αγορεύσεις (Νίκος Τορναρίτης, Κωστής Ευσταθίου, Χρύσανθος Σαββίδης) και ψήφισή της σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2023».	515
20.	Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Τελωνείων - Θέση Βοηθού Τελωνείων 1 ^{ης} Τάξεως (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2023» και έγκρισή τους.	520
21.	Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023» και τους κανονισμούς «Οι περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2023», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.	523
22.	Ερωτήσεις βουλευτών:	
-	Μνημόνιο συναντίληψης Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων και Arab Council.	525
-	Αδυναμία κάλυψης λειτουργικών εξόδων της Μονάδας ΟΕΔΑ Κόσης από το Συμβούλιο Εκμετάλλευσης Χώρων Διάθεσης ή Αξιοποίησης Οικιακών Αποβλήτων Επαρχιών Λάρνακας-Αμμοχώστου.	525
-	Μέτρα για διασφάλιση επαρκών ποσοτήτων πόσιμου νερού.	525
-	Αντικατάσταση και αναβάθμιση των αρδευτικών δικτύων της Λάρνακας.	525
-	Προϋπολογισμός για κατασκευή έργων προστασίας και βελτίωσης των παραλιών σε κοινότητες της επαρχίας Λάρνακας.	525
-	Τεχνοοικονομική μελέτη για το νέο διυλιστήριο Χοιροκοιτίας.	525
-	Εργασίες στη Μονάδα ΟΕΔΑ Λάρνακας-Αμμοχώστου στην Κόση.	526
-	Συγχρηματοδοτούμενα κονδύλια των δήμων από το 2016 έως το 2023.	526
-	Κατανομή προϋπολογιζόμενων κονδυλίων για συμβάσεις του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και αναβάθμιση του συστήματος τηλεματικής.	526
-	Έμμεση αναγνώριση του παράνομου αεροδρομίου της Τύμβου από διεθνείς φορείς.	526
-	Διερεύνηση του περιστατικού μαζικού θανάτου πέντε αλεπούδων στον Κοτσιάτη.	527
23.	Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:	
-	Κατασκευή αγωγού νερού στο φράγμα Κλήρου-Ακακίου-Μαλούντας.	527
-	Ανάρτηση σημαίας ΛΟΑΤΚΙ+ στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.	527
-	Αρμόδιες αρχές, προδιαγραφές και δικαίωμα αίτησης για την τοποθέτηση κυρτωμάτων.	528
-	Συμμετοχή των συμβούλων και συνεργατών υπουργείων και υφυπουργείων σε αποστολές στο εξωτερικό.	529
-	Το ωράριο των συμβούλων υπουργείων και υφυπουργείων και η τήρησή του.	529
-	Αίτημα για στελέχωση των ναυαγοσωστικών σημείων των χειμερινών παραλιών της Λάρνακας.	529
-	Ενεργειακή φτώχεια στην Κύπρο.	529
-	Έργα συντήρησης στο λύκειο Παλαιομετόχου.	530
24.	Ημερήσια διάταξη της επόμενης συνεδρίας.	530
25.	Παρουσίες βουλευτών και αντιπροσώπων θρησκευτικών ομάδων.	534

Τιμή: €3,50